

**PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA DO
DEPARTAMENTO DE LINGUA
CASTELÁ E LITERATURA
CURSO 2020-21**

**IES CAMPO DE SAN ALBERTO – NOIA
DEPARTAMENTO DE LINGUA CASTELÁ E LITERATURA
CURSO 2020 -21**

ÍNDICE

1. CONTEXTUALIZACIÓN.....	5
2. MARCO LEGAL DE REFERENCIA.....	6
3. DISTRIBUCIÓN DE CURSOS Y GRUPOS.....	6
4. CONTRIBUCIÓN DO ÁREA AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CRAVE NA ETAPA DA ESO.....	7
Descrición do modelo competencial.....	7
Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.....	8
Comunicación lingüística.....	8
Conciencia e expresións culturais.....	8
Competencias sociais e cívicas.....	9
Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.....	10
Aprender a aprender.....	10
5. OBXECTIVOS DA ESO.....	11
PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA 1º ESO.....	12
1. OBXECTIVOS DO ÁREA DE LINGUA CASTELÁ E LITERATURA 1º ESO.....	13
2. CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE, TEMPORALIZACIÓN, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA, MÍNIMOS EXIXIBLES, PORCENTAXE PESO CUALIFICACIÓN.....	15
3. VALORACIÓN EN PORCENTAXE DAS COMPETENCIAS CLAVE EN 1º ESO.....	24
5. TEMPORALIZACIÓN.....	25
6. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.....	26
7. COVID-19: REFORZOS E PROGRAMACIÓN SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL.....	26
7.1. ANÁLISE E VALORACIÓN DOS RESULTADOS DA AVALIACIÓN INICIAL.....	27
7.2. PROGRAMACIÓN SEMIPRESENCIAL.....	27
7.2.1. CRITERIOS, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DA AVALIACIÓN.....	27
7.3. PROGRAMACIÓN NON PRESENCIAL.....	28
7.3.1. CRITERIOS, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DA AVALIACIÓN.....	29
PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA 2º ESO.....	31
1. OBXECTIVOS DE 2º DA E.S.O.....	32
2. CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE, TEMPORALIZACIÓN, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA, MÍNIMOS EXIXIBLES, PORCENTAXE PESO CUALIFICACIÓN.....	33
3. VALORACIÓN EN PORCENTAXE DAS COMPETENCIAS CLAVE EN 2 ESO.....	45
4. INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E RECUPERACIÓN.....	45
5. TEMPORALIZACIÓN.....	46
6. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.....	47
7. COVID-19: REFORZOS E PROGRAMACIÓN SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL.....	47
7.1. ANÁLISE E VALORACIÓN DOS RESULTADOS DA AVALIACIÓN INICIAL.....	48
7.2. PROGRAMACIÓN SEMIPRESENCIAL.....	48
7.2.1. CRITERIOS, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DA AVALIACIÓN.....	48
7.3. PROGRAMACIÓN NON PRESENCIAL.....	50
7.3.1. CRITERIOS, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DA AVALIACIÓN.....	50
PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA 3º ESO.....	52
1. OBXECTIVOS DE 3º DA ESO.....	53
2. CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE, TEMPORALIZACIÓN, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA, MÍNIMOS EXIXIBLES, PORCENTAXE PESO CUALIFICACIÓN.....	55
3. VALORACIÓN EN PORCENTAXE DAS COMPETENCIAS CLAVE EN 3º ESO.....	72
4. INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E RECUPERACIÓN.....	72
5. TEMPORALIZACIÓN.....	73
6. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.....	74

7. COVID-19: REFORZOS E PROGRAMACIÓN SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL.....	75
7.1. ANÁLISE E VALORACIÓN DOS RESULTADOS DA AVALIACIÓN INICIAL.....	75
7.2. PROGRAMACIÓN SEMIPRESENCIAL.....	75
7.2.1. CRITERIOS, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DA AVALIACIÓN.....	76
7.3. PROGRAMACIÓN NON PRESENCIAL.....	77
7.3.1. CRITERIOS, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DA AVALIACIÓN.....	77
PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA 4º ESO.....	79
1. OBXECTIVOS DE 4º DA ESO.....	80
2. CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE, TEMPORALIZACIÓN, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA, MÍNIMOS EXIXIBLES, PORCENTAXE PESO CUALIFICACIÓN.....	82
3. VALORACIÓN EN PORCENTAXE DAS COMPETENCIAS CLAVE EN 4º DA ESO.....	108
4. INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E RECUPERACIÓN.....	108
5. TEMPORALIZACIÓN.....	109
6. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.....	110
7. COVID-19: REFORZOS E PROGRAMACIÓN SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL.....	111
7.1. ANÁLISE E VALORACIÓN DOS RESULTADOS DA AVALIACIÓN INICIAL.....	111
7.2. PROGRAMACIÓN SEMIPRESENCIAL.....	112
7.2.1. CRITERIOS, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DA AVALIACIÓN.....	112
7.3. PROGRAMACIÓN NON PRESENCIAL.....	113
7.3.1. CRITERIOS, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DA AVALIACIÓN.....	114
PROGRAMACIÓN BACHARELATO.....	116
1. CONTRIBUCIÓN DA MATERIA Á CONSECUCIÓN DAS COMPETENCIAS.....	117
2. OBXECTIVOS DE BACHARELATO.....	118
PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA 1º BACH.....	119
1. OBXECTIVOS DE 1º DE BACHARELATO.....	120
2. CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE, TEMPORALIZACIÓN, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERARA A MATERIA, MÍNIMOS EXIXIBLES, PORCENTAXE PESO CUALIFICACIÓN.....	121
3. INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E RECUPERACIÓN.....	134
4. TEMPORALIZACIÓN.....	134
5. CONTIDOS.....	135
6. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.....	137
7. COVID-19: REFORZOS E PROGRAMACIÓN SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL.....	138
7.1. ANÁLISE E VALORACIÓN DOS RESULTADOS DA AVALIACIÓN INICIAL.....	138
7.2. PROGRAMACIÓN SEMIPRESENCIAL.....	138
7.2.1. CRITERIOS, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DA AVALIACIÓN.....	139
7.3. PROGRAMACIÓN NON PRESENCIAL.....	140
7.3.1. CRITERIOS, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DA AVALIACIÓN.....	140
PROGRAMACIÓN DE LITERATURA UNIVERSAL.....	142
1. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS.....	143
2. OBXECTIVOS DE LITERATURA UNIVERSAL DE 1º DE BACHARELATO.....	143
3. CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE, TEMPORALIZACIÓN, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA, MÍNIMOS EXIXIBLES, PORCENTAXE PESO CUALIFICACIÓN.....	144
4. TEMPORALIZACIÓN.....	152
5. INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E RECUPERACIÓN.....	152
6. COVID-19: REFORZOS E PROGRAMACIÓN SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL.....	152
6.1. ANÁLISE E VALORACIÓN DOS RESULTADOS DA AVALIACIÓN INICIAL.....	152
6.2. PROGRAMACIÓN SEMIPRESENCIAL.....	153
6.2.1. CRITERIOS, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DA AVALIACIÓN.....	153
6.3. PROGRAMACIÓN NON PRESENCIAL.....	154
6.3.1. CRITERIOS, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DA AVALIACIÓN.....	154
PROGRAMACIÓN DE 2º DE BACHARELATO.....	156

1. OBXECTIVOS DE 2º DE BACHARELATO.....	157
2. CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE, TEMPORALIZACIÓN, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA, MÍNIMOS EXIXIBLES, PORCENTAXE PESO CUALIFICACIÓN.....	158
3. INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E RECUPERACIÓN.....	172
4. CONTIDOS.....	172
5. TEMPORALIZACIÓN.....	173
6. COVID-19: REFORZOS E PROGRAMACIÓN SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL.....	173
6.1. ANÁLISE E VALORACIÓN DOS RESULTADOS DA AVALIACIÓN INICIAL.....	174
6.2. PROGRAMACIÓN SEMIPRESENCIAL.....	174
6.2.1. CRITERIOS, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DA AVALIACIÓN.....	174
6.3. PROGRAMACIÓN NON PRESENCIAL.....	175
6.3.1. CRITERIOS, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DA AVALIACIÓN.....	175
PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA ESA.....	177
1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN.....	178
2. COMPETENCIAS CLAVE.....	178
3. OBXECTIVOS XERAIS.....	180
4. CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE, TEMPORALIZACIÓN, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA, MÍNIMOS EXIXIBLES, PORCENTAXE PESO CUALIFICACIÓN.....	182
5. CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE, TEMPORALIZACIÓN, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA, MÍNIMOS EXIXIBLES, PORCENTAXE PESO CUALIFICACIÓN.....	192
6. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS.....	204
7. PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.....	205
8. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.....	206
ASPECTOS COMÚNS A TODOS OS CURSOS.....	208
1. METODOLOXÍA:.....	208
2. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN.....	209
3. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN:.....	210
3.1. DIRECTRICES XERAIS:.....	210
4. COVID-19: METODOLOXÍA DE TRABALLO QUE SE SEGUIRÁ NO CASO DE ENSINO A DISTANCIA.....	213
5. MODO DE PROVER EDUCACIÓN AO ALUMNADO QUE NON POIDA SEGUIR A ENSEÑANZA TELEMÁTICA.....	214
6. MECANISMO PARA ASEGURAR O SEGUIMIENTO CONTINUO DO CURSO POLO ALUMNADO.....	214
7. CONTRIBUCIÓN AO PLAN LECTOR: OBRAS DE LECTURA OBRIGATORIA POR CURSO E NIVEL.....	215
8. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN INICIAL.....	216
DIRECTRICES E INSTRUMENTOS PARA A REALIZACIÓN DA AVAL. INICIAL.....	216
9. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.....	217
10. CONCRECIÓN DOS ELEMENTOS TRANSVERSAIS QUE SE TRABALLARÁN NO CURSO CORRESPONDENTE.....	220
11. ACTIVIDADES DE REFORZO/RECUPERACIÓN.....	222
12. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS.....	223
13. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.....	225
11. MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DAS PROGRAMACIÓNS DIDÁCTICAS.....	226
12. ESTRATEXIAS PARA A INCORPORACIÓN DAS TIC.....	229
13. COMUNICACIÓN DA PROGRAMACIÓN AO ALUMNADO.....	229

1. CONTEXTUALIZACIÓN

No IES Campo de San Alberto impártense clases dos catro cursos de Educación Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, nas modalidades de Ciencias da Natureza e Humanidades e Ciencias Sociais, 1º e 2º de Formación Profesional Básica e ciclos formativos de grao medio, Equipos Electrónicos de Consumo e Xestión Administrativa, ademais dos ciclos superiores de Administración e Finanzas, e de Laboratorio de Diagnóstico Clínico.

Contamos tamén no Centro con varios grupos de educación de adultos, cos niveis de alfabetización de adultos, e preparación para a obtención do título de Graduado en Educación Secundaria.

Temos un só centro adscrito, o Alejandro Rodríguez Cadarso da Barquiña, polo que o número de alumnos na ESO non é moi elevado. O alumnado da ESO e dos ciclos formativos procede maioritariamente do Concello de Noia. No Bacharelato hai moitos alumnos procedentes dos concellos limítrofes, especialmente de Outes e Lousame.

A realidade lingüística, nesta contorna, é aínda diglósica. Cómpre, porén, destacar que a maioría do alumnado é monolingüe e que o uso oral da lingua galega é o normal e o cotián. Nese sentido a labor dos profesores de lingua castelá é facer fincapé nas interferencias entre as dúas linguas para lograr na medida do posible un correcto uso de ambas.

O departamento consta de 3 profesores con destino definitivo:

- Jaime Carbajo Romero (Xefe de departamento)
- M.ª Luisa Vidal Mariño
- Félix Sánchez Boquete

2. MARCO LEGAL DE REFERENCIA

- Ley Orgánica 8/2013, de 9 de diciembre, para la mejora de la calidad educativa.
- Orden ECD/65/2015, de 21 de enero, por la que se describen las relaciones entre las competencias, los contenidos y los criterios de evaluación de la educación primaria, la educación secundaria obligatoria y el bachillerato.
- Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da ESO e do Bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Resolución do 27 de xullo de 2015, pola que se ditan instrucións no curso académico 2015/16 para a implantación do currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Resolución do 15 de xullo de 2016, pola que se ditan instrucións para a implantación, no curso

académico 2016/17, do currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia.

- Resolución do 20 de xullo de 2017, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, pola que se ditan instrucións para o desenvolvemento, no curso académico 2017/18, do currículo establecido no Decreto 86/2015, do 25 de xuño, da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia.

3. DISTRIBUCIÓN DE CURSOS Y GRUPOS

PROFESOR	CURSO	HORAS	Nº TOTAL DE HORAS
Marta Yáñez Castiñeira	1º ESO A	4	5
	1º ESO A REFORZO LINGUA	1	
			5
Félix Sánchez Boquete	2º ESO A	3	17
	2º ESO B	3	
	3º ESO A	3	
	3º ESO B	3	
	1º FP BÁSICA	3	
	2º FP BÁSICA	2	
			17
Mª Luisa Vidal Mariño	4º ESO A	3	18
	4º ESO B	3	
	1º BACH. A	3	
	1º BACH. B	3	
	1º BACH. C	3	
	1º BACH. D	3	
			18
Jaime Carbajo Romero	LIT. UNIVERSAL 1º BACH	4	16
	2º BACH. A	3	
	2º BACH. B	3	
	2º BACH. C	3	
	2º BACH. DB	3	
			16
Jesús Montero Sánchez	ESA MÓDULOS 1 e 2	2	2
			2
TOTAL HORAS DEPARTAMENTO			58

4. CONTRIBUCIÓN DO ÁREA AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CRAVE NA ETAPA DA ESO

Descrición do modelo competencial

Na descrición do modelo competencial inclúese o marco de descritores competenciales, no que aparecen os contidos reconfigurados desde un enfoque de aplicación que facilita o adestramento das competencias; recordemos que estas non se estudan, nin se ensinan: adéstranse. Para iso, é necesaria a xeración de tarefas de aprendizaxe que permita ao alumnado a aplicación do coñecemento mediante metodoloxías de aula activas.

Abordar cada competencia de xeito global en cada unidade didáctica é imposible; debido a iso, cada unha destas divídese en **indicadores de seguimento** (entre dúas e cinco por competencia), grandes alicerces que permiten describirla dun xeito máis preciso; dado que o carácter destes é aínda moi xeral, o axuste do nivel de concreción esixe que devanditos indicadores divídanse, á súa vez, no que se denominan descritores da competencia, que serán os que «describan» o grado competencial do alumnado. Por cada indicador de seguimento atoparemos entre dous e catro descritores, cos verbos en infinitivo.

En cada unidade didáctica cada un destes descritores concrétese en **desempeños competenciales**, redactados en terceira persoa do singular do presente de indicativo. O desempeño é o aspecto específico da competencia que se pode adestrar e avaliar de xeito explícito; é, xa que logo, concreto e obxectivo. Para o seu desenvolvemento, partimos dun marco de descritores competenciales definido para o proxecto e aplicable a todas as asignaturas e cursos da etapa.

Respectando o tratamento específico nalgúns áreas, os **elementos transversais**, tales como a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, as tecnoloxías da información e a comunicación, o emprendemento e a educación cívica e constitucional, traballaranse desde todas as áreas, posibilitando e fomentando que o proceso de ensino-aprendizaxe do alumnado sexa o máis completo posible.

Por outra banda, o desenvolvemento e a aprendizaxe dos **valores**, presentes en todas as áreas, axudarán a que os nosos alumnos e alumnas aprendan a desenvolverse nunha sociedade ben consolidada na que todos podamos vivir, e en cuxa construción colaboren.

A diversidade dos nosos alumnos e alumnas, cos seus estilos de aprendizaxe diferentes, hanos de conducir a traballar desde as **diferentes potencialidades** de cada un deles, apoiándonos sempre nas súas fortalezas para poder dar resposta ás súas necesidades.

No área de Lingua Castelá e Literatura incidiremos no adestramento de todas as competencias de xeito sistemático facendo fincapé nos descritores máis afines ao área.

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

Desde a área de Lingua Castelá e Literatura desenvólvense de forma xeral varios aspectos desta competencia, xa que as análises das estruturas morfolóxicas, sintácticas e textuais supoñen un adestramento do razoamento lóxico, e ou a súa sistematización, a aplicación dun método rigoroso. Doutra banda, a variedade tipolóxica e temática dos textos pon en contacto a área coa relación do home coa realidade, ou mundo

científico e a contorna medioambiental.

Así, ademais dos descritores da competencia que se traballan puntualmente nas unidades, destacamos os seguintes:

- Tomar conciencia dos cambios producidos polo home na contorna natural e as repercusións para a vida futura.
- Aplicar métodos científicos rigorosos para mellorar a comprensión da realidade circundante.
- Aplicar estratexias de resolución de problemas a situacións da vida cotiá.

Comunicación lingüística

A competencia en comunicación lingüística adéstrase de xeito explícito no propio ámbito curricular; xa que logo, poderíamos incluír calquera dos descritores de devandita competencia. Con todo, e dado que se explicitan nas unidades segundo a relevancia que teñen en cada unha delas, resáltanse aquí aqueles que favorecen a súa transversalidade.

Destacamos, pois, os descritores seguintes:

- Comprender o sentido dos textos escritos e orais.
- Expresarse oralmente con corrección, adecuación e coherencia.
- Respetar as normas de comunicación en calquera contexto: quenda de palabra, escoita atenta ao interlocutor....
- Manexar elementos de comunicación non verbal, ou en diferentes rexistros nas diversas situacións comunicativas.

Conciencia e expresións culturais

A expresión lingüística e o coñecemento cultural que se adquire a través da literatura facilitan desde a área o desenvolvemento desta competencia. A verbalización de emocións e sentimentos sobre as manifestacións literarias ou artísticas, as creacións propias, o coñecemento do acervo literario... fan desta área unha canle perfecta para adestrar a competencia.

Traballamos, xa que logo, os seguintes descritores:

- Empregar distintas fontes para a procura de información.
- Seleccionar o uso das distintas fontes segundo a súa fiabilidade.
- Elaborar información propia derivada da información obtida a través de medios tecnolóxicos.
- Comprender as mensaxes que veñen dos medios de comunicación.
- Utilizar as distintas canles de comunicación audiovisual para transmitir informacións diversas.
- Manexar ferramentas dixitais para a construción de coñecemento.
- Aplicar criterios éticos no uso das tecnoloxías.

Conciencia e expresións culturais

A expresión lingüística e o coñecemento cultural que se adquire a través da literatura facilitan desde a área o desenvolvemento desta competencia. A verbalización de emocións e sentimentos sobre as manifestacións literarias ou artísticas, as creacións propias, o coñecemento do acervo literario... fan desta área unha canle perfecta para adestrar a competencia.

Traballamos, xa que logo, os seguintes descritores:

- Mostrar respecto cara ao patrimonio cultural mundial nas súas distintas vertentes e cara ás persoas que contribuíron ao seu desenvolvemento.
- Valorar a interculturalidade como unha fonte de riqueza persoal e cultural.
- Expresar sentimentos e emocións desde códigos artísticos.
- Apreciar a beleza das expresións artísticas e das manifestacións de creatividade e gusto pola estética no ámbito cotián.
- Elaborar traballos e presentacións con sentido estético.

Competencias sociais e cívicas

Traballar con outros, descubrir as diferenzas e establecer normas para a convivencia favorece o desenvolvemento das competencias sociais e cívicas. Desde o uso da lingua para consensuar, establecer e cumprir regras de funcionamento ata o seguimento das normas de comunicación pódese adestrar en Lingua Castelá e Literatura esta competencia. Por outra banda, a contextualización da comunicación lingüística e literaria propia do área e a importancia da crítica textual fan fundamental o traballo desta competencia.

Para iso adestraremos os seguintes descritores:

- Coñecer as actividades humanas, adquirir unha idea da realidade histórica a partir de distintas fontes e identificar as implicacións que ten vivir nun Estado social e democrático de dereito referendado por unha constitución.
- Desenvolver capacidade de diálogo cos demais en situacións de convivencia e traballo e para resolución de conflitos.
- Mostrar dispoñibilidade para a intervención activa en ámbitos de participación establecidos.
- Recoñecer riqueza na diversidade de opinións e ideas.
- Aprender a comportarse desde o coñecemento dos distintos valores.

Sentido de iniciativa e espírito emprendedor

O adestramento do sentido de iniciativa e espírito emprendedor é de vital importancia en calquera contexto educativo porque favorece a autonomía dos alumnos e o desenvolvemento de habilidades persoais para emprender accións innovadoras en contextos académicos que logo se poderán extrapolar a situacións vitais. No propio estudo da asignatura, os alumnos e as alumnas deben recoñecer os seus recursos e adquirir hábitos que lles permitan superar dificultades no traballo e na consecución de metas establecidas.

Os descritores que priorizaremos son:

- Optimizar os recursos persoais apoiándose nas fortalezas propias.
- Asumir as responsabilidades encomendadas e dar conta delas.
- Ser constante no traballo, superando as dificultades.
- Dirimir a necesidade de axuda en función das dificultades da tarefa.
- Xestionar o traballo do grupo, coordinando tarefas e tempos.
- Xerar novas e diverxentes posibilidades desde coñecementos previos do tema.
- Optimizar o uso de recursos materiais e persoais para a consecución de obxectivos.
- Mostrar iniciativa persoal para iniciar ou promover accións novas.

Aprender a aprender

A competencia pódese desenvolver no área fomentando tarefas que permitan que o alumno ou a alumna recoñézanse a si mesmo como aprendiz para mellóraa dos seus procesos de aprendizaxe. Neste sentido, Lingua Castelá e Literatura préstase especialmente a iso, xa que é un área que favorece os procesos metacognitivos e a adquisición de estratexias e estruturas de aprendizaxe extrapolables a outras áreas e contextos.

Trabállanse os seguintes descritores de xeito prioritaria:

- Identificar potencialidades persoais como aprendiz: estilos de aprendizaxe, funcións executivas...
- Xestionar os recursos e motivacións persoais en favor da aprendizaxe.
- Xerar estratexias para aprender en distintos contextos de aprendizaxe.
- Aplicar estratexias para mellóraa do pensamento creativo, crítico, emocional, interdependente...
- Desenvolver estratexias que favorezan a comprensión rigorosa dos contidos.
- Seguir os pasos establecidos e tomar decisións sobre os pasos seguintes en función dos resultados intermedios.
- Tomar conciencia dos procesos de aprendizaxe.

5. OBXECTIVOS DA ESO (D.O.G. 29 de xuño de 2015)

a) Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.

b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.

- c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.
- d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.
- e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, para adquirir novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.
- g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.
- h) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua castelá, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.
- l) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propia e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.
- n) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.
- ñ.) Respetar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA 1º ESO

1. OBXECTIVOS DO ÁREA DE LINGUA CASTELÁ E LITERATURA 1º ESO

1. Comprender e interpretar o sentido global das mensaxes orais en distintos ámbitos e con diferentes intencións comunicativas.
2. Reter información relevante e extraer informacións concretas como secuencias dunha tarefa sobre un texto oral.
3. escoitar e comprender o sentido global de informacións procedentes da comunicación audiovisual.
4. Coñecer e aplicar estratexias de organización de contido e técnicas diversas que faciliten unha expresión oral coherente, cohesionada e de claridade expositiva.
5. Valorar a lectura como fonte de aprendizaxe e enriquecemento persoal.
6. Elaborar producións orais propias con corrección gramatical que expresen mensaxes con sentido completo.
7. Ler, comprender e interpretar textos escritos de diferente intención comunicativa utilizando técnicas e estratexias diversas que faciliten dita comprensión.
8. Elaborar producións escritas seleccionando as técnicas apropiadas que permitan xerar textos adecuados, coherentes e cohesionados.
9. Recoñecer e utilizar algúns mecanismos de cohesión dos textos: algúns conectores e expresións referenciais.
10. Valorar a escritura como medio para mellorar as aprendizaxes e como estímulo de desenvolvemento persoal.
11. Coñecer e utilizar as categorías gramaticais (substantivo, adxectivo, determinantes, pronome, verbo, adverbio, preposición e conxunción) e as súas características para mellorar e enriquecer as producións lingüísticas.
12. Identificar e describir a estrutura das palabras e recoñecer os seus mecanismos de formación, utilizando estes coñecementos para ampliar o vocabulario e mellorar a comprensión e a creación de textos.
13. Coñecer, identificar e utilizar conceptos relacionados co significado das palabras: denotación e connotación, sinonimia e antonimia, e tabú e eufemismo.
14. Coñecer e aplicar as regras ortográficas e o seu valor social en aras dunha comunicación eficaz.
15. Manexar o dicionario e outras fontes impresos e dixitais para resolver dúbidas sobre a linguaxe e enriquecer o vocabulario.
16. Coñecer e analizar os elementos constitutivos dunha oración simple e utilízalos na creación de oracións novas.
17. Coñecer e aplicar o uso dos grupos nominais, adxectivais, preposicionais, verbais e adverbais nunha oración simple.
18. Coñecer a realidade plurilingüe de España.
19. Ler obras da literatura española e universal de todos os tempos como fonte de pracer, enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo e a historia.

20. Ler, comprender, analizar algúns aspectos, valorar e emitir xuízos sobre diversos textos literarios.
21. Coñecer as características da linguaxe literaria e algúns recursos lingüísticos e o seu uso en contextos literarios.
22. Identificar e describir as características de obras de distintos xéneros literarios.
23. Redactar textos con intención literaria

2. CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE, TEMPORALIZACIÓN, PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA, MÍNIMOS EXIXIBLES, PORCENTAXE PESO CUALIFICACIÓN

Lingua Castelá e Literatura. 1º de ESO									
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
Bloque 1. Comunicación oral: escoitar e falar									
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Escoita activa e observación das normas básicas que favorecen a comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Escoitar de forma activa e comprender o sentido global de textos orais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB1.1.1. Recoñece e asume as regras de interacción, intervención e cortesía que regulan os debates e calquera intercambio comunicativo oral. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 15
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Participación en debates, coloquios e conversas espontáneas respectando as normas básicas de interacción, intervención e cortesía que regulan estas prácticas orais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Valorar a importancia da conversa na vida social practicando actos de fala (contando, describindo, opinando, dialogando, etc.), en situacións comunicativas propias da actividade escolar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB1.2.1. Intervén en actos comunicativos orais e valora a súa participación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 15
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Coñecemento e uso progresivamente autónomo das estratexias necesarias para a produción e a avaliación de textos orais. Aspectos verbais e non verbais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Recoñecer, interpretar e avaliar progresivamente a claridade expositiva, a adecuación, a coherencia e a cohesión do contido das producións orais propias e alleas, así como os aspectos prosódicos e os elementos non verbais (acenos, movementos, ollada, etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB1.3.1. Coñece o proceso de produción de discursos orais valorando a claridade expositiva, a adecuación, a coherencia do discurso e a cohesión dos contidos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 15
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB1.3.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos, da linguaxe non verbal, da xestión de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 15

Lingua Castelá e Literatura. 1º de ESO

Obxectivos	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
			tempos e do emprego de axudas audiovisuais en calquera tipo de discurso.						
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB1.3.3. Recoñece os erros da produción oral propia e allea a partir da práctica habitual da avaliación e autoavaliación, e propón solucións para melloralas. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 15
<ul style="list-style-type: none"> g h 	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Coñecemento, uso e aplicación das estratexias necesarias para falar en público: planificación do discurso, prácticas orais formais e informais, e avaliación progresiva. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Aprender a falar en público, en situacións formais e informais, de xeito individual ou en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> LCLB1.4.1. Realiza presentacións orais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA TI TG 	<ul style="list-style-type: none"> 75% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 15
<ul style="list-style-type: none"> a d h m 	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Creación de textos orais e audiovisuais que reproduzan situacións reais ou imaxinarias de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Reproducir situacións reais ou imaxinarias de comunicación potenciando o desenvolvemento progresivo das habilidades sociais, a expresión verbal e non verbal, e a representación de realidades, sentimentos e emocións. 	<ul style="list-style-type: none"> LCLB1.5.1. Dramatiza e improvisa situacións reais ou imaxinarias de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 25% 	<ul style="list-style-type: none"> NON 	<ul style="list-style-type: none"> 10
TOTAL BLOQUE 1									100
Bloque 2. Comunicación escrita: ler e escribir									

Lingua Castelá e Literatura. 1º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Lectura, comprensión, interpretación e valoración de textos escritos de ámbito persoal, educativo ou escolar, e de ámbito social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Ler, comprender, interpretar e valorar textos en diferentes formatos e soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.1.1. Retén información e reconece a idea principal e as ideas secundarias, comprendendo as relacións entre elas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 75% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 10
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.1.2. Entende instrucións escritas de certa complexidade que lle permiten desenvolverse en situacións da vida cotiá e nos procesos de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 75% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 10
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.1.3. Interpreta, explica e deduce a información dada en diagramas, gráficas, fotografías, mapas conceptuais, esquemas, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 75% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 10
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Utilización progresivamente autónoma da biblioteca escolar e das tecnoloxías da información e da comunicación como fonte de obtención de información. Educación para o uso, o tratamento e a produción de información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Procurar e manexar información, na biblioteca e noutras fontes, en papel ou dixital, para integrala nun proceso de aprendizaxe continua. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.2.1. Utiliza, de xeito autónomo, diversas fontes de información integrando os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais ou escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 75% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 10
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.2.2. Coñece e manexa habitualmente dicionarios impresos ou en versión dixital. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 75% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 10
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.2.3. Coñece o funcionamento de bibliotecas (escolares, locais, etc.) e de bibliotecas dixitais, e é 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 10

Lingua Castelá e Literatura. 1º de ESO

Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Tempo-ralización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
			capaz de solicitar autonomamente libros, vídeos, etc.						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Coñecemento e uso das técnicas e estratexias para a produción de textos escritos: planificación, obtención de datos, organización da información, redacción e revisión do texto. A escritura como proceso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Aplicar progresivamente as estratexias necesarias para producir textos adecuados, coherentes e cohesionados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.3.1. Aplica técnicas diversas para planificar os seus escritos (esquemas, árbores, mapas conceptuais etc.) e redacta borradores de escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 10
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Produción de textos escritos e audiovisuais relacionados co ámbito persoal, co educativo ou escolar e co social. ▪ B2.5. Produción de textos escritos e audiovisuais narrativos, descritivos, instrutivos, expositivos e argumentativos e escritura de textos dialogados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Escribir textos en diferentes soportes e formatos, en relación co ámbito de uso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.4.1. Escribe textos propios do ámbito persoal e familiar, escolar ou educativo e social, imitando textos modelo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE ▪ TI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 10
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.4.2. Escribe textos narrativos, descritivos e instrutivos, expositivos, argumentativos e dialogados, imitando textos modelo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE ▪ TI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 10
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.4.3. Realiza esquemas e mapas, e explica por escrito o significado dos elementos visuais que poden aparecer nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE ▪ TI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 10
TOTAL BLOQUE 2									<ul style="list-style-type: none"> ▪ 100
Bloque 3. Coñecemento da lingua									

Lingua Castelá e Literatura. 1º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais: substantivo, adxectivo, determinante, pronome, verbo, adverbio, preposición, conxunción e interxección. ▪ B3.2. Coñecemento, uso e valoración das normas ortográficas e gramaticais, recoñecendo o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas para conseguir unha comunicación eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Aplicar os coñecementos sobre a lingua e as súas normas de uso para resolver problemas de comprensión de textos orais e escritos e para a composición e a revisión progresivamente autónoma dos textos propios e alleos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.1.1. Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, e utiliza este coñecemento para corrixir erros de concordancia en textos propios e alleos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 10
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.1.2. Recoñece e corrige erros ortográficos e gramaticais en textos propios e alleos, aplicando os coñecementos adquiridos para mellorar a produción de textos nas súas producións orais, escritas e audiovisuais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE ▪ OA ▪ CC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 10
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.1.3. Coñece e utiliza adecuadamente as formas verbais nas súas producións orais e escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 75% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 10
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Manexo de dicionarios e outras fontes de consulta en papel e formato dixital sobre o uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Usar de forma efectiva os dicionarios e outras fontes de consulta, tanto en papel como en formato dixital, para resolver dúbidas en relación ao manexo da lingua e para enriquecer o propio vocabulario. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.2.1. Utiliza fontes variadas de consulta en formatos diversos para resolver as súas dúbidas sobre o uso da lingua e para ampliar o seu vocabulario. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 10
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Recoñecemento, uso e explicación dos conectores textuais e dos principais mecanis- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Identificar os conectores textuais e os principais mecanismos de referencia interna 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.3.1. Recoñece, usa e explica os conectores textuais (de adición, contraste e explicación) e os 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 15

Lingua Castelá e Literatura. 1º de ESO

Obxectivos	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
	mos de referencia interna, tanto gramaticais como léxicos.	presentes nos textos, recoñecendo a súa función na organización do contido do discurso.	principais mecanismos de referencia interna, gramaticais (substitucións pronominais) e léxicos (elipse e substitucións mediante sinónimos e hiperónimos), valorando a súa función na organización do contido do texto.						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Recoñecemento, uso e explicación dos recursos de modalización en función da persoa que fala ou escribe. Expresión da obxectividade e da subxectividade a través das modalidades oracionais e as referencias internas ao emisor e ao receptor nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Identificar a intención comunicativa da persoa que fala ou escribe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.4.1. Recoñece a expresión da obxectividade ou subxectividade identificando as modalidades asertivas, interrogativas, exclamativas, desiderativas, dubitativas e imperativas en relación coa intención comunicativa do emisor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 10
<ul style="list-style-type: none"> ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.5.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TI ▪ TG 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 75% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 15

Lingua Castelá e Literatura. 1º de ESO

Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Tempo-ralización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ h ▪ i ▪ ñ ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Recoñecemento da diversidade lingüística propia do ámbito persoal, social e mediático. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Recoñecer e valorar a diversidade lingüística, con especial atención á realidade do centro docente e do ámbito social do alumnado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.6.1. Coñece e valora a diversidade lingüística do seu grupo, do centro docente e do seu ámbito social próximo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 10
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e a transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.7.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 10
TOTAL BLOQUE 3									▪ 100
Bloque 4. Educación literaria									
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ l ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da literatura xuvenil, como fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo, para lograr o desenvolvemento dos seus propios gustos e intereses literarios, e a súa autonomía de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Ler fragmentos ou obras da literatura española e universal de todos os tempos, e da literatura xuvenil, próximas aos propios gustos e ás propias afeccións, amosando interese pola lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB4.1.1. Le e comprende cun grao crecente de interese e autonomía obras literarias próximas aos seus gustos, ás súas afeccións e aos seus intereses. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 30

Lingua Castelá e Literatura. 1º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ l ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da literatura xuvenil, como fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo, para lograr o desenvolvemento dos seus propios gustos e intereses literarios, e a súa autonomía de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Fomentar o gusto e o hábito pola lectura en todas as súas vertentes: como fonte de acceso ao coñecemento e como instrumento de ler e diversión que permite explorar mundos diferentes aos nosos, reais ou imaxinarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB4.2.1. Fala na clase dos libros e comparte as súas impresións cos compañeiros e coas compañeiras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 5
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB4.2.2. Dramatiza fragmentos literarios breves desenvolvendo progresivamente a expresión corporal como manifestación de sentimentos e emocións, respectando as producións das demais persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 5
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ l ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Redacción de textos de intención literaria a partir da lectura de textos utilizando as convencións formais do xénero e con intención lúdica e creativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Redactar textos persoais de intención literaria seguindo as convencións do xénero, con intención lúdica e creativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB4.3.1. Redacta textos persoais de intención literaria a partir de modelos dados seguindo as convencións do xénero con intención lúdica e creativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE ▪ TI ▪ CC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 30
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB4.3.2. Desenvolve o gusto pola escritura como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os seus propios sentimentos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 30
TOTAL BLOQUE 4									<ul style="list-style-type: none"> ▪ 100
Peso cualificación de cada bloque 25%. Suma da porcentaxe dos catro bloques									<ul style="list-style-type: none"> ▪ 100

LENDAS DE COMPETENCIAS CLAVE		LENDAS DE TEMPORALIZACIÓN	LENDAS DE PROCEDIMIENTOS E INSTRUMENTOS	LENDAS DE GRADOS MÍNIMOS DE CONSECUCCIÓN	
CCL	Comunicación lingüística.	TC Ao longo de todo o curso 1ª Av. Primeira avaliación 2ª Av. Segunda avaliación 3ª Av. Terceira avaliación	PE	Proba escrita.	25% Pequeno desenvolvemento do estándar aplicado a situación sinxelas 50% Desenvolvemento suficiente do estándar aplicado a situacións sinxelas. 75% Desenvolvemento notable do estándar aplicado na maior parte das situacións. 100% Desenvolvemento completo do estándar de aprendizaxe
CMCCT	Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.		PO	Proba oral	
CD	Competencia dixital.		TI	Traballo individual	
CAA	Competencia aprender a aprender.		TG	Traballo en grupo	
CSC	Competencias sociais e cívicas.		OA	Observación na aula	
CSIEE	Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.		CC	Cademo clase	
CCEC	Conciencia e expresións culturais.				

3. VALORACIÓN EN PORCENTAXE DAS COMPETENCIAS CLAVE EN 1º ESO

VALORACIÓN EN PORCENTAXE DAS COMPETENCIAS CLAVE EN 1º ESO		
NUM.	COMPETENCIA	% (PORC.)
1	COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA	70
2	COMPETENCIA MATEMÁTICA E COMPETENCIAS BÁSICAS EN CIENCIA E TECN.	1
3	COMPETENCIA DIXITAL	6
4	APRENDER A APRENDER	6
5	COMPETENCIAS SOCIAIS E CÍVICAS	5
6	SENTIDO DA INICIATIVA E ESPÍRITU EMPRENDEDOR	6
7	CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAI	6
	TOTAL	100

1. Observación do alumno no aula. A observación do alumnado permite comprobar a asistencia regular, a intervención no proceso didáctico, as dificultades na aprendizaxe, etc.

2. Probas obxectivas. A realización de probas obxectivas, tanto orais como escritas, permiten observar e valorar a asimilación dos conceptos impartidos e comprobar como a través dunha extensa variedade de procedementos, os alumnos mostra a súa capacidade para resolver problemas. Permiten, ademais, que o alumno tome conciencia dos seus progresos no coñecemento da materia e tamén das súas dificultades. Supoñen, en fin, un material obxectivo tanto para os profesores como para os alumnos.

3. Control de lecturas. Realizaranse probas que verifiquen a comprensión das obras lidas. Estas poden consistir ben en controis específicos en relación ás obras lidas, ben en traballos básicos sobre algún aspecto da obra (argumento, personaxes, temas, etc.)

4. Actividades de expresión oral. A través de exposicións de temas determinados, debates, coloquios, lecturas dramáticas, etc., se avaliarán os progresos na expresión oral do alumnado.

5. Actividades de expresión escrita. A elaboración de traballos escritos relacionados coa materia constituirán un elemento fundamental á hora de avaliar o progreso dos alumnos.

6. Actitude O interese, a responsabilidade, a atención, o traballo en grupo, a colaboración, a asistencia, a puntualidade, o respecto mutuo, en definitiva, a actitude do alumno ante a materia, será tida en conta como un instrumento máis para avalialo.

- Dúas probas escritas sobre lingua e literatura cada avaliación. 60% da nota.
- Proba escrita ou traballo de cada libro de lectura. 10% da nota.
- Un 30%, tal como consta nos criterios de cualificación, é outorgada segundo a valoración dos traballos na aula, o caderno de clase e, en definitiva, no seguimento do alumnado. Elaborouse para iso. unha escala de estimación común a todos os cursos da ESO, que consta máis adiante.
- Proba escrita de **recuperación** dos contidos de lingua e literatura en cada avaliación, se así procede.
- Proba escrita de **recuperación** dos libros de lectura, se así procede.

Escala de estimación para o seguimento do alumno	A	B	C	D
Realiza as tarefas encomendadas				
Segue as instrucións académicas				
Participa activamente da clase				
Realiza preguntas pertinentes e consulta as dúbidas				
Os seus cadernos da materia reflicten o traballo da clase				
Respecta a súa quenda e intervén de modo oportuno				
Respecta a súa quenda e intervén de modo oportuno				
Trae o material				
Presenta debidamente os seus escritos				

A: Sempre **B:** Case Sempre **C:** As Veces **D:** Nunca

5. TEMPORALIZACIÓN

Ao tratarse dun 1º da ESO todos os bloques serán tratados ao longo do curso. Este ano 1º ESO incorpórase o **E-DIXGAL**

A materia a distribuiremos en tres unidades por avaliación. Nestas unidades traballaremos os contidos e estándares de aprendizaxe de modo que en cada unha haxa materia pertencente aos catro bloques.

En canto aos **libros de lectura**, establécense os seguintes como obrigatorios:

LECTURAS OBRIGATORIAS			
	TÍTULO	AUTOR	EDITORIAL
1º ESO			
1º AVAL.	<i>La historia del caracol que descubrió la importancia de la lentitud.</i>	LUIS SEPÚLVEDA	TUSQUETS
2ª AVAL.	<i>Las lágrimas de la matrioska</i>	MARISOL ORTIZ DE ZÁRATE	ED. BAMBÚ
3ª AVAL.	<i>La verdadera y singular historia de la princesa y el dragón / Besos para la bella durmiente</i>	J. LUIS ALONSO DE SANTOS	CASTALIA

Polo que se refire á **producción de textos**:

1ª AVAL.: Textos narrativos.

2ª AVAL.: Textos descritivos de persoas, obxectos e lugares.

3ª AVAL.: Textos dialogados. O diálogo no teatro. O diálogo na narración: estilo directo e indirecto.
Textos instrutivos (notas e anuncios, receitas)

6. PROCEDIMENTOS DE AVALIACIÓN E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

1. Avaliación inicial. Ao comezo de curso realizarase a todos os alumnos unha proba con obxecto de avaliar as capacidades e os coñecementos básicos da materia. Esta proba soamente terá carácter informativo. A proba constará dos seguintes apartados:

- **Competencia lectora:** actividades destinadas a comprobar a exactitude e a velocidade lectora de alumnas e alumnos e relacionadas coa comprensión de textos escritos.
- **Expresión escrita:** actividades para avaliar a coherencia e a corrección gramatical e ortográfica.
- **Conceptos:** cuestións sobre aspectos básicos de gramática, léxico e literatura.

A partir dos resultados da avaliación inicial de detectarse carencias básicas se tomarían as medidas oportunas. Ademais na materia que corresponde a este departamento poderíanse aplicar actividades de reforzo relacionadas, sobre todo, coa comprensión e a expresión oral e escrita.

2. Avaliación dos libros de lectura. A lectura obrigatoria de polo menos un libro por trimestre será avaliada a través de probas ou traballos escritos ou a través de probas orais. A cualificación positiva desta tarefa poderase utilizar para subir a cualificación final do alumno. As lecturas e os seus correspondentes traballos teñen carácter obrigatorio e non cumprir con esta tarefa supoñerá suspender a materia, aínda tendo superadas as probas de coñecemento da materia.

3. Cualificacións trimestrais. Para obter a cualificación trimestral poderase facer unha ou dúas probas escritas das unidades didácticas impartidas que incluírá exercicios e actividades dos elementos que estruturan ditas unidades. A probas de avaliación realizadas ao longo de cada trimestre cualificaranse como segue:

- 70% exames trimestrais (incluído aquí, sobre un 10%, a lectura obrigatoria)
- 30% avaliación de traballos, caderno, exposicións, etc.

Poderase descontar ata un máximo de **2 puntos** pola reiteración de faltas de ortografía e/ou presentación deficiente, axustándose aos criterios:

- **-0,25** por cada dous acentos inexistentes ou mal colocadas.
- **-0,25** por cada falta.
- **-0,25** por ilexibilidade, ausencia de marxes ou mala presentación de traballos ou exames.

A superación dos mínimos exixibles alcanzarase cun **5**.

No caso de que algún alumno for descuberto incorrendo en métodos varios de fraude ou copia durante a realización dun exame, dita proba sería automaticamente retirada e cualificada como **0**.

4. Cualificación final. A cualificación final será o resultante da media dos tres trimestres. Poderanse realizar probas de recuperacións parciais, tanto dos contidos como dos libros de lectura.

7. COVID-19: REFORZOS E PROGRAMACIÓN SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL

De acordo coas *Instrucións do 30 de xullo 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, en relación ás medidas educativas que se deben adoptar no curso académico 2020/2021, nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas da educación infantil, da educación primaria, da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato* teremos en conta as seguintes medidas metodolóxicas no que se refire os reforzos e as ensinanzas semipresenciais e non presenciais.

7.1. ANÁLISE E VALORACIÓN DOS RESULTADOS DA AVALIACIÓN INICIAL.

Con respecto ao reforzo e a recuperación da materia que non poido ser vista o curso pasado debido á suspensión das clases presenciais, solicitarase información a través do Departamento de Orientación dado que o alumnado procede da educación primaria.

Tras a avaliación inicial detéctase que se trata dun grupo bastante irregular e pouco homoxéneo, xa que encontramos alumnos e alumnas que non presentan grandes dificultades en ningunha das destrezas, pero por outro lado, temos alumnos e alumnas cunha baixa comprensión oral e escrita. En xeral, presentan carencias na expresión oral (linguaxe infantil, discurso desordenado, uso deficiente de conectores) e na expresión escrita (non coñecen a puntuación, regras de acentuación, deficiente ortografía, etc.)

Durante a primeira avaliación traballárase especialmente eses aspectos nos que detectamos maiores carencias.

7.2. PROGRAMACIÓN SEMIPRESENCIAL

- Clases semipresenciais:

Os materiais, tanto teóricos como prácticos, estarían a disposición do alumnado a través da **AULA VIRTUAL** do centro e da **E-dixgal**. As clases de asistencia presencial aproveitaríanse para explicar os aspectos teóricos básicos, así como para a resolución de dúbidas que puideran xurdir tanto nas cuestións teóricas como nas cuestións prácticas que se foron realizando ao longo das semanas.

No que respecta as clases telemáticas se irían proponendo semanal ou quincenalmente actividades variadas (exercicios, tarefas) cun prazo de realización determinado; unha vez rematado este, publicaríanse as correccións coas explicacións oportunas. Ademais de ter a oportunidade de resolver as dúbidas nas clases presenciais, terán á súa disposición foros con esta finalidade, a través da Aula Virtual do centro ou poderán optar polo correo electrónico. De xeito puntual, se lles poderá propoñer a entrega de exercicios ou traballos que se corruxarán de forma individualizada; para este tipo de actividades, tanto para a entrega como para a corrección, usarase o correo electrónico corporativo ou a Aula Virtual.

7.2.1. CRITERIOS, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DA AVALIACIÓN

Nun ensino semipresencial: aproveitaríanse as clases de asistencia presencial para facer os exames e os controis (que poderían reducirse de dous a un), mentres que se solicitaría a entrega de traballos e/ou exercicios de xeito telemático e/ou a realización de cuestionarios *on line*.

Para avaliar as tarefas *on line* valoraranse as seguintes competencias:

VALORACIÓN EN PORCENTAXE DAS COMPETENCIAS CLAVE EN 1º ESO		
NUM.	COMPETENCIA	% (PORC.)
1	COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA	70
3	COMPETENCIA DIXITAL	10
4	APRENDER A APRENDER	5
5	COMPETENCIAS SOCIAIS E CÍVICAS	5
6	SENTIDO DA INICIATIVA E ESPÍRITU EMPRENDEDOR	5
7	CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAI	5
	TOTAL	100

Para superar o curso neste modelo semipresencial, terase en conta:

- O resultado de dúas probas escritas sobre lingua e literatura cada avaliación. 60% da nota.
- Proba escrita ou traballo de cada libro de lectura. 10% da nota.
- Un 30%, tal como consta nos criterios de cualificación, é outorgada segundo a valoración dos traballos presentados na clase presencial e traballos *on line*.
- Proba escrita de **recuperación** dos contidos de lingua e literatura en cada avaliación, se así procede.
- Proba escrita de **recuperación** dos libros de lectura, se así procede.

Escala de estimación para o seguimento do alumno semipresencial	A	B	C	D
Realiza as tarefas encomendadas				
Segue as instrucións académicas				
Participa activamente nas clases virtuais				
Realiza preguntas pertinentes e consulta as dúbidas				
Os seus cadernos da materia reflicten o traballo da clase				
Presenta habilidades no uso das TIC				
Presenta debidamente os seus escritos				

Avaliación dos libros de lectura. A lectura obrigatoria de polo menos un libro por trimestre será avaliada a través de probas ou traballos escritos presentados a través da Aula Virtual. A cualificación positiva desta tarefa poderase utilizar para subir a cualificación final do alumno. As lecturas e os seus correspondentes traballos teñen carácter obrigatorio e non cumprir con esta tarefa supoñerá suspender a materia, aínda tendo superadas as probas de coñecemento da materia.

Cualificacións trimestrais. Para obter a cualificación trimestral poderase facer unha ou dúas probas escritas das unidades didácticas impartidas que incluírá exercicios e actividades dos elementos que estruturan ditas unidades. A probas de avaliación realizadas ao longo de cada trimestre cualificaranse como segue:

- 70% exames trimestrais (incluído aquí, sobre un 10%, a lectura obrigatoria)
- 30% avaliación de traballos e tarefas on line encomendadas.

Poderase descontar ata un máximo de **2 puntos** pola reiteración de faltas de ortografía e/ou presentación deficiente, axustándose aos criterios:

- **-0,25** por cada dous acentos inexistentes ou mal colocadas.
- **-0,25** por cada falta.
- **-0,25** por ilexibilidade, ausencia de marxes ou mala presentación de traballos ou exames.

A superación dos mínimos exixibles alcanzase cun **5**.

No caso de que algún alumno for descuberto incorrendo en métodos varios de fraude ou copia durante a realización dun exame, dita proba sería automaticamente retirada e cualificada como **0**.

Cualificación final. A cualificación final será o resultante da media dos tres trimestres. Poderanse realizar probas de recuperacións parciais, tanto dos contidos como dos libros de lectura.

7.3. PROGRAMACIÓN NON PRESENCIAL

No caso de que tivesen que suspenderse as clases presenciais, realizaríase o traballo a través dos medios telemáticos postos á nosa disposición pola Consellería: A Plataforma **E-dixgal**, a **Aula Virtual** e o

entorno **Webex** no caso de que se necesitara realizar videoconferencias. Neste caso incrementaríase a recollida de actividades e a corrección individual das mesmas polas vías indicadas.

Ademáis ofreceríanse exercicios que o alumnado puidese autocorrixir ou dos que se publicasen as correccións correspondentes. Neste escenario sería aconsellable a redución de contidos teóricos, dependendo do que se prolongase esta situación, e o reforzo da teoría que se traballou durante o tempo que houbo clases presenciais. Finalmente, poderíase dar o caso de que parte do alumnado tivese que gardar corentena, actuaríase nese caso tal e como indicamos neste mesmo apartado.

7.3.1. CRITERIOS, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DA AVALIACIÓN

No caso de que se decretase a **suspensión das clases presenciais** durante un período o suficientemente longo que impedise levar a cabo os procedementos de avaliación indicados, valoraríase a entrega de exercicios no prazo e na forma axeitados (traballo diario) e as probas e traballos realizadas de forma telemática (exames, controis e tarefas).

Para avaliar as tarefas *on line* valoraríanse as seguintes competencias:

VALORACIÓN EN PORCENTAXE DAS COMPETENCIAS CLAVE EN 1º ESO		
NUM.	COMPETENCIA	% (PORC.)
1	COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA	70
3	COMPETENCIA DIXITAL	10
4	APRENDER A APRENDER	5
5	COMPETENCIAS SOCIAIS E CÍVICAS	5
6	SENTIDO DA INICIATIVA E ESPÍRITU EMPRENDEDOR	5
7	CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAI	5
	TOTAL	100

Para superar o curso neste modelo non presencial, terase en conta:

- Traballo de cada libro de lectura. 20% da nota.
- Un 80%, tal como consta nos criterios de cualificación, é outorgada segundo a valoración dos traballos presentados nos traballos *on line*.
- Traballos *on line* de **recuperación** dos contidos de lingua e literatura en cada avaliación, se así procede.
- Traballos *on line* de **recuperación** dos libros de lectura, se así procede.

Escala de estimación para o seguimento do alumno semipresencial	A	B	C	D
Realiza as tarefas encomendadas				
Segue as instrucións académicas				
Participa activamente nas clases virtuais				
Realiza preguntas pertinentes e consulta as dúbidas				
Os seus traballos da materia reflicten o aproveitamento das clases virtuais				
Presenta habilidades no uso das TIC				
Presenta debidamente os seus escritos				

Avaliación dos libros de lectura. A lectura obrigatoria de polo menos un libro por trimestre será avaliada a través de probas ou traballos escritos presentados a través da Aula Virtual. A cualificación positiva desta tarefa poderase utilizar para subir a cualificación final do alumno. As lecturas e os seus correspondentes traballos teñen carácter obrigatorio e non cumprir con esta tarefa supoñerá suspender a materia, aínda tendo superadas as probas de coñecemento da materia.

Cualificacións trimestrais. Para obter a cualificación trimestral no caso dun ensino non presencial terase en conta a calidade dos traballos *on line* presentados.

Poderase descontar ata un máximo de **2 puntos** pola reiteración de faltas de ortografía e/ou presentación deficiente, axustándose aos criterios:

- **-0,25** por cada dous acentos inexistentes ou mal colocadas.
- **-0,25** por cada falta.
- **-0,25** por ilexibilidade, ausencia de marxes ou mala presentación de traballos ou exames.

A superación dos mínimos exixibles alcanzarase cun **5**.

Cualificación final. A cualificación final será o resultante da media dos tres trimestres. Poderanse realizar probas de recuperacións parciais, tanto dos contidos como dos libros de lectura.

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA 2º ESO

1. OBXECTIVOS DE 2º DA E.S.O.

1. Ler de modo aceptablemente fluído e correcto en voz alta.
2. Expresarse oral e por escrito de modo aceptablemente fluído e correcta.
3. Ter unha caligrafía lexible.
4. Estructurar axeitadamente en parágrafos.
5. Presentar adecuadamente os seus escritos: marxes e sangrías.
6. Utilizar correctamente os puntos e seguidos e comas.
7. Elaborar frases coherentes e cohesionadas cos procedementos incluídos nos contidos.
8. Non ter faltas de ortografía en palabras do léxico habitual.
9. Ser adecuada a súa expresión oral e escrita á situación comunicativa.
10. Utilizar un léxico e sintaxe correspondentes ao nivel cursado.
11. Recoñecer e empregar oralmente ou por escrito a estrutura dos textos explicitados nos contidos.
12. Comprender textos de nivel axeitado ao curso.
13. Ser quen de elaborar resumos e esquemas de texto do nivel do traballado na clase.
14. Elaborar os textos incluídos nos contidos.
15. Identificar as clases de palabras nun texto.
16. Distinguir e unidade de función.
17. Distinguir frase de oración.
18. Identificar a concordancia como mecanismo sintáctico.
19. Identificar os principais mecanismos de cohesión.
20. Identificar as funcións da frase.
21. Identificar en exemplos tipo as seguintes funcións: suxeito, complemento directo, complemento indirecto, complemento circunstancial, atributo.
22. Distinguir entre rexistro formal e coloquial.
23. Ler e comprender cun grao crecente de interese e autonomía obras literarias próximas aos seus gustos, afeccións e intereses, o que se valorará a través dos libros de lecturas explicitados.
24. Ler e comprender cun grao crecente de interese obras literarias canónicas da historia da literatura universal.
25. Valorar as obras de lectura incluídas na relación, resumindo o contido, explicando os aspectos que máis lle chamaron a atención e o que a lectura lle achegou como experiencia persoal.
26. Identificar razoadamente os distintos xéneros e subxéneros literarios.
27. Identificar metricamente o romance e o soneto coa correspondente xustificación da adscrición.
28. Distinguir entre rima asonante e consonante e ser quen da medición do verso.
29. Identificar tropos e figuras retóricas: comparación, metáfora, símbolo, paralelismo, aliteración, hipérbole, personificación, anáfora.
30. Identificar e coñecer autores e obras relevantes da literatura universal.

2. CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE, TEMPORALIZACIÓN, PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA, MÍNIMOS EXIXIBLES, PORCENTAXE PESO CUALIFICACIÓN

Lingua Castelá e Literatura. 2º de ESO									
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
Bloque 1. Comunicación oral: escoitar e falar									
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais en relación co ámbito de uso: ámbito persoal, educativo ou escolar, e social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Escoitar de forma activa, comprender, interpretar e valorar textos orais propios dos ámbitos persoal, educativo ou escolar, e social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB1.1.1. Comprende o sentido global de textos orais propios do ámbito persoal, escolar/ educativo e social, identificando a estrutura, a información relevante e a intención comunicativa do/da falante. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 6
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB1.1.2. Retén información relevante e extrae informacións concretas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 6
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB1.1.3. Segue e interpreta instrucións orais respectando a xerarquía dada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 66
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais en relación coa súa finalidade: textos narrativos, descritivos, instrutivos, expositivos e textos argumentativos. Diálogo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Escoitar de xeito activo, comprender, interpretar e valorar textos orais de diferente tipo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB1.2.1. Comprende o sentido global de textos orais de intención narrativa, descritiva, instrutiva, expositiva e argumentativa, identificando a información relevante, determinando o tema e recoñecendo a intención comunicativa do/da falante, así como a súa estrutura e as estratexias de cohesión textual oral. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 6

Lingua Castelá e Literatura. 2º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB1.2.2. Retén información relevante e extrae informacións concretas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 6
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB1.2.3. Utiliza progresivamente os instrumentos adecuados para localizar o significado de palabras ou enunciados descoñecidos (demanda axuda, procura en dicionarios, lembra o contexto en que aparece, etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> CAA 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 6
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB1.2.4. Resume textos narrativos, descritivos, instrutivos, expositivos e argumentativos de forma clara, recollendo as ideas principais e integrando a información en oracións que se relacionen lóxica e semanticamente. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 6
<ul style="list-style-type: none"> h m 	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. escoita activa e cumprimento das normas básicas que favorecen a comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. escoitar de xeito activo e comprender o sentido global de textos orais. 	<ul style="list-style-type: none"> LCLB1.3.1. Observa e analiza as intervencións particulares de cada participante nun debate tendo en conta o ton empregado, a linguaxe que se utiliza, o contido e o grao de respecto cara ás opinións das demais persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 25% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 6
<ul style="list-style-type: none"> h 	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Coñecemento e uso progresivamente autónomo das estratexias necesarias para a produ- 	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Comprender o sentido global de textos orais. 	<ul style="list-style-type: none"> LCLB1.4.1. Recoñece o proceso de produción de discursos orais valorando a claridade expositiva, a adecuación, a coherencia 	<ul style="list-style-type: none"> CSIE 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 25% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 6

Lingua Castelá e Literatura. 2º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
	ción e a avaliación de textos orais. Aspectos verbais e non verbais.		do discurso e a cohesión dos contidos.						
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB1.4.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos, da linguaxe non verbal e da xestión de tempos, e o emprego de axudas audiovisuais en calquera tipo de discurso. 	<ul style="list-style-type: none"> CD 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 25% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 6
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB1.4.3. Recoñece os erros da produción oral propia e allea a partir da práctica habitual da avaliación e autoavaliación, e propón solucións para melloralas. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 6
<ul style="list-style-type: none"> g h 	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Coñecemento, uso e aplicación das estratexias necesarias para falar en público: planificación do discurso, prácticas orais formais e informais, e avaliación progresiva. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Aprender a falar en público, en situacións formais e informais, de xeito individual ou en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> LCLB1.5.1. Realiza presentacións orais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 6
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB1.5.2. Realiza intervencións non planificadas dentro da aula, analizando e comparando as similitudes e as diferenzas entre discursos formais e espontáneos. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 25% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 6
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB1.5.3. Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal da lingua nas súas prácticas orais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 6
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB1.5.4. Pronuncia con corrección e clarida- 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 25% 	<ul style="list-style-type: none"> NON 	<ul style="list-style-type: none"> 5

Lingua Castelá e Literatura. 2º de ESO									
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
			de, modulando e adaptando a súa mensaxe á finalidade da práctica oral.						
▪ a ▪ d ▪ g	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Participación en debates, coloquios e conversas espontáneas respectando as normas básicas de interacción, intervención e cortesía que regulan estas prácticas orais. ▪ B1.7. Creación de textos orais e audiovisuais que reproduzan situacións reais ou imaxinarias de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Participar e valorar a intervención en debates, coloquios e conversas espontáneas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB1.6.1. Cínguese ao tema, non divaga e atende as instrucións do/da moderador/a en debates e coloquios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 5
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB1.6.2. Respecta as normas de cortesía que deben dirixir as conversas orais axustándose á queda de palabra, respectando o espazo, xesticulando adecuadamente, escoitando activamente as demais persoas e usando fórmulas de saúdo e Despedida. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 6
Total Bloque 1									▪ 100
Bloque 2. Comunicación escrita: ler e escribir									
▪ b ▪ h	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Coñecemento e uso das técnicas e estratexias necesarias para a comprensión de textos escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Aplicar estratexias de lectura comprensiva e crítica de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.1.1. Pon en práctica diferentes estratexias de lectura en función do obxectivo e o tipo de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 8
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.1.2. Comprende o significado das palabras propias de nivel formal da lingua e incorpóraas ao seu repertorio léxico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 7
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.1.3. Relaciona a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 5

Lingua Castelá e Literatura. 2º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
			información explícita e implícita dun texto, e pona en relación co contexto.	C					
			▪ LCLB2.1.4. Deduce a idea principal dun texto e recoñece as ideas secundarias, comprendendo as relacións que se establecen entre elas.	▪ CCL	▪ TC	▪ PE	▪ 50%	▪ SI	▪ 8
			▪ LCLB2.1.5. Fai inferencias e hipóteses sobre o sentido dunha frase ou dun texto que conteña diferentes matices semánticos e que favorezan a construción do significado global e a avaliación crítica.	▪ CMC CT	▪ TC	▪ PE	▪ 25%	▪ NON	▪ 5
▪ b ▪ h ▪ l	▪ B2.2. Lectura, comprensión e interpretación de textos narrativos, descriptivos, instrutivos, expositivos e argumentativos.	▪ B2.2. Ler, comprender, interpretar e valorar textos en diferentes formatos e soportes.	▪ LCLB2.2.1. Localiza, relaciona e secuencia informacións explícitas e implícitas nun texto, e deduce informacións ou valoracións implícitas.	▪ CCL	▪ TC	▪ PE	▪ 50%	▪ SI	▪ 8
			▪ LCLB2.2.2. Interpreta, explica e deduce a información dada en diagramas, gráficas, fotografías, mapas conceptuais, esquemas, etc.	▪ CMC CT	▪ TC	▪ PE	▪ 50%	▪ SI	▪ 8
▪ b	▪ B2.3. Utilización progresiva	▪ B2.3. Procurar e	▪ LCLB2.3.1. Utiliza de xeito autónomo diversas	▪ CD	▪ TC	▪ OA	▪ 50%	▪ SI	▪ 8

Lingua Castelá e Literatura. 2º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ h 	<p>sivamente autónoma da biblioteca escolar e das tecnoloxías da información e da comunicación como fonte de obtención de información. Educación para o uso, o tratamento e a produción de información.</p>	<p>manexar información, na biblioteca e noutras fontes, en papel ou dixital, para integrala nun proceso de aprendizaxe continua.</p>	<p>fontes de información integrando os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais ou escritos.</p>						
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.3.2. Coñece o funcionamento de bibliotecas (escolares, locais, etc.) e de bibliotecas dixitais, e é capaz de solicitar autonomamente libros, vídeos, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 8
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Coñecemento e uso das técnicas e as estratexias para a produción de textos escritos: planificación, obtención de datos, organización da información, redacción e revisión do texto. A escritura como proceso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Aplicar progresivamente as estratexias necesarias para producir textos adecuados, coherentes e cohesionados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.4.1. Aplica técnicas diversas para planificar os seus escritos (esquemas, árbores, mapas conceptuais etc.) e redacta borradores de escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 8
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.4.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesionadas e respectando as normas gramaticais e ortográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 75% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 8
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ h ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Produción de textos escritos e audiovisuais relacionados co ámbito persoal, educativo ou escolar, e social. ▪ B2.6. Produción de textos escritos e audiovisuais narrativos, descritivos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Escribir textos en diferentes soportes e formatos, en relación co ámbito de uso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.5.1. Escribe textos propios do ámbito persoal e familiar, escolar ou educativo e social, imitando textos modelo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE ▪ TI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 6
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.5.2. Escribe textos narrativos, descritivos e instrutivos, expositivos, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCE C 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE ▪ TI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 6

Lingua Castelá e Literatura. 2º de ESO									
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentais	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
	vos, instrutivos, expositivos e argumentativos, e escritura de textos dialogados.		argumentativos e dialogados, imitando textos modelo.						
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.5.3. Realiza esquemas e mapas, e explica por escrito o significado dos elementos visuais que poden aparecer nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CMC CT CD 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> PE TI 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 6
Total Bloque 2									100
Bloque 3. Coñecemento da lingua									
<ul style="list-style-type: none"> b h 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais: substantivo, adxectivo, determinante, pronome, verbo, adverbio, preposición, conxunción e interxección. B3.2. Coñecemento, uso e valoración das normas ortográficas e gramaticais, recoñecendo o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas para conseguir unha comunicación eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Aplicar os coñecementos sobre a lingua e as súas normas de uso para resolver problemas de comprensión de textos orais e escritos, e para a composición e a revisión progresivamente autónoma dos textos propios e alleos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCLB3.1.1. Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, e utiliza este coñecemento para corrixir erros de concordancia en textos propios e alleos. LCLB3.1.2. Recoñece e corrixe erros ortográficos e gramaticais en textos propios e alleos, aplicando os coñecementos adquiridos para mellorar a produción de textos nas súas producións orais, escritas e audiovisuais. LCLB3.1.3. Coñece e utiliza adecuadamente as formas verbais nas súas producións orais e escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCL CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC TC 1ª av. 	<ul style="list-style-type: none"> PE PE PE OA 	<ul style="list-style-type: none"> 75% 50% 75% 	<ul style="list-style-type: none"> SI SI SI 	<ul style="list-style-type: none"> 10 8 10

Lingua Castelá e Literatura. 2º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumetos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Comprensión e interpretación dos compoñentes do significado das palabras: denotación e connotación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Comprender o significado das palabras en toda a súa extensión para recoñecer e diferenciar os usos obxectivos dos subxectivos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.2.1. Diferencia os compoñentes denotativos e connotativos no significado das palabras dentro dunha frase ou un texto oral ou escrito. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 8
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Coñecemento reflexivo das relacións semánticas que se establecen entre as palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Comprender e valorar as relacións de igualdade e de contrariedade que se establecen entre as palabras e o seu uso no discurso oral e escrito. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.3.1. Recoñece e usa sinónimos e antónimos dunha palabra, e explica o seu uso concreto nunha frase ou nun texto oral ou escrito. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 8
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Observación, reflexión e explicación dos cambios que afectan o significado das palabras: causas e mecanismos. Metáfora, metonimia, palabras tabú e eufemismos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Recoñecer os cambios de significado que afectan a palabra no texto: metáfora, metonimia, palabras tabú e eufemismos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.4.1. Recoñece e explica o uso metafórico e metonímico das palabras nunha frase ou nun texto oral ou escrito. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCE ▪ C 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 8
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.4.2. Recoñece e explica os fenómenos contextuais que afectan o significado global das palabras: tabú e eufemismo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCE ▪ C 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1ª av. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 8
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Recoñecemento, uso e explicación dos conectores textuais e dos principais mecanismos de referencia interna, tanto gramaticais como léxicos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Identificar os conectores textuais e os principais mecanismos de referencia interna presentes nos textos, recoñecendo a súa función na organización do contido 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.5.1. Recoñece, usa e explica os conectores textuais (de adición, contraste e explicación) e os principais mecanismos de referencia interna, gramaticais (substitucións pronominais) e léxicos (elipse e substitucións 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 75% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 8

Lingua Castelá e Literatura. 2º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
		do discurso.	mediante sinónimos e hiperónimos), e valora a súa función na organización do contido do texto.						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Recoñecemento, uso e explicación dos recursos de modalización en función da persoa que fala ou escribe. Expresión da obxectividade e a subxectividade a través das modalidades oracionais e as referencias internas ao emisor e ao receptor nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Identificar a intención comunicativa da persoa que fala ou escribe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.6.1. Explica a diferenza significativa que implica o uso dos tempos e modos verbais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1ª av. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 8
<ul style="list-style-type: none"> ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.7.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TI ▪ TG 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 8
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ h ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Recoñecemento da diversidade lingüística propia do ámbito persoal, social e mediático. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Recoñecer e valorar a diversidade lingüística, con especial atención á 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.8.1. Coñece e valora a diversidade lingüística de Galicia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 3ª av. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 8

Lingua Castelá e Literatura. 2º de ESO									
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumetos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ñ ▪ o 		realidade galega.							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e a transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.9.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e a produción dos textos traballados en calquera das outras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 8
Total Bloque 3									▪ 100
Bloque 4. Educación literaria									
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ l ▪ n ▪ c 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da literatura xuvenil, como fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo, para lograr o desenvolvemento dos seus propios gustos e intereses literarios, e a súa autonomía de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Ler fragmentos ou obras da literatura española e universal de todos os tempos e da literatura xuvenil, próximas aos propios gustos e ás afeccións, amosando interese pola lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB4.1.1. Le e comprende cun grao crecente de interese e autonomía obras literarias próximas aos seus gustos, ás súas afeccións e aos seus intereses. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 10
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Promover a reflexión sobre a conexión entre a li- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB4.2.1. Desenvolve progresivamente a capacidade de reflexión ob- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCE C 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 10

Lingua Castelá e Literatura. 2º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ n ▪ c 	<p>literatura xuvenil como fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo, para lograr o desenvolvemento dos seus propios gustos e intereses literarios, e a súa autonomía de lectura.</p>	<p>teratura e o resto das artes (música, pintura, cine, etc.), como expresión do sentimento humano, analizando e interrelacionando obras literarias, musicais, arquitectónicas, etc. personaxes e temas de todas as épocas.</p>	<p>servando, analizando e explicando a relación entre diversas manifestacións artísticas de todas as épocas (música, pintura, cine, etc.).</p>						
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB4.2.2. Recoñece e comenta o mantemento ou a evolución de personaxes-tipo, temas e formas ao longo de diversos períodos histórico-literarios ata a actualidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 20
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ l ▪ n ▪ c 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da literatura xuvenil, como fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo, para lograr o desenvolvemento dos seus propios gustos e intereses literarios, e a súa autonomía de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Fomentar o gusto e o hábito pola lectura en todas as súas vertentes: como fonte de acceso ao coñecemento e como instrumento de lecer e diversión que permite explorar mundos diferentes aos nosos, reais ou imaxinarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB4.3.1. Fala na clase dos libros e comparte as súas impresións cos/coas compañeiros/as. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 10
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB4.3.2. Le en voz alta modulando, adecuando a voz, apoiándose en elementos da comunicación non verbal e potenciando a expresividade verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PO 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 10
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ l ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Redacción de textos de intención literaria a partir da lectura de textos, utilizando as convencións formais do xénero e con intención lúdica e creativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Redactar textos persoais de intención literaria seguindo as convencións do xénero, con intención lúdica e creativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB4.4.1. Redacta textos persoais de intención literaria a partir de modelos dados seguindo as convencións do xénero, con intención lúdica e creativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCE ▪ C 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE ▪ TI ▪ CC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 20
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB4.4.2. Desenvolve o gusto pola escritura como 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 20

Lingua Castelá e Literatura. 2º de ESO									
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
			instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os seus propios sentimentos.						
								Total Bloque 4	▪ 100
								Peso cualificación de cada bloque 25%. Suma da porcentaxe dos catro bloques	▪ 100

LENDAS DE COMPETENCIAS CLAVE		LENDAS DE TEMPORALIZACIÓN	LENDAS DE PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS	LENDAS DE GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
CCL	Comunicación lingüística.	TC Ao longo de todo o curso 1ª Av. Primeira avaliación 2ª Av. Segunda avaliación 3ª Av. Terceira avaliación	PE	25% Pequeno desenvolvemento do estándar aplicado a situación sinxelas
CMCCT	Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.		PO	50% Desenvolvemento suficiente do estándar aplicado a situacións sinxelas.
CD	Competencia dixital.		TI	75% Desenvolvemento notable do estándar aplicado na maior parte das situacións.
CAA	Competencia aprender a aprender.		TG	100% Desenvolvemento completo do estándar de aprendizaxe
CSC	Competencias sociais e cívicas.		OA	
CSIEE	Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.		CC	
CCEC	Conciencia e expresións culturais.			

3. VALORACIÓN EN PORCENTAXE DAS COMPETENCIAS CLAVE EN 2 ESO

VALORACIÓN EN PORCENTAXE DAS COMPETENCIAS CLAVE EN 4º ESO		
NUM.	COMPETENCIA	% (PORC.)
1	COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA	70
2	COMPETENCIA MATEMÁTICA E COMPETENCIAS BÁSICAS EN CIENCIA E TECN.	1
3	COMPETENCIA DIXITAL	6
4	APRENDER A APRENDER	6
5	COMPETENCIAS SOCIAIS E CÍVICAS	5
6	SENTIDO DA INICIATIVA E ESPÍRITU EMPRENDEDOR	6
7	CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAI	6
	TOTAL	100

4. INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E RECUPERACIÓN

1. Observación do alumno no aula. A observación do alumnado permite comprobar a asistencia regular, o comportamento, a intervención no proceso didáctico, as dificultades na aprendizaxe, etc.

2. Probas obxectivas. A realización de probas obxectivas, tanto orais como escritas, permiten observar e valorar a asimilación dos conceptos impartidos e comprobar como a través dunha extensa variedade de procedementos, os alumnos mostra a súa capacidade para resolver problemas. Permiten, ademais, que o alumno tome conciencia dos seus progresos no coñecemento da materia e tamén das súas dificultades. Supoñen, en fin, un material obxectivo tanto para os profesores como para os alumnos.

3. Control de lecturas. Realizaranse probas que verifiquen a comprensión das obras lidas. Estas poden consistir ben en controis específicos en relación ás obras lidas, ben en traballos básicos sobre algún aspecto da obra (argumento, personaxes, temas, etc.)

4. Actividades de expresión oral. A través de exposicións de temas determinados, debates, coloquios, lecturas dramáticas, etc., se avaliarán os progresos na expresión oral do alumnado.

5. Actividades de expresión escrita. A elaboración de traballos escritos relacionados coa materia constituirán un elemento fundamental á hora de avaliar o progreso dos alumnos.

- Dúas probas escritas sobre lingua e literatura cada avaliación. **60%**
- Proba escrita ou traballo de cada libro de lectura. **10 %**
- Un **30%**, tal como consta nos criterios de cualificación, é outorgada segundo a valoración dos traballos na aula, o caderno de clase e, en definitiva, no seguimento do alumnado. Elaborouse para iso. unha escala de estimación común a todos os cursos da ESO, que consta máis adiante.
- Proba escrita de **recuperación** dos contidos de lingua e literatura en cada avaliación, se así procede.
- Proba escrita de **recuperación** dos libros de lectura, se así procede.

Escala de estimación para o seguimento do alumno	A	B	C	D
Realiza as tarefas encomendadas				
Segue as instrucións académicas				
Participa activamente da clase				
Realiza preguntas pertinentes e consulta as dúbidas				
Os seus cadernos da materia reflicten o traballo da clase				
Respecta a súa quenda e intervén de modo oportuno				
Respecta a súa quenda e intervén de modo oportuno				
Trae o material				
Presenta debidamente os seus escritos				

A: Sempre B: Case Sempre C: As Veces D: Nunca

5. TEMPORALIZACIÓN

Ao tratarse do 2º da ESO todos os bloques serán tratados ao longo do curso. Este ano 2º ESO incorpórase o **E-DIXGAL**

A materia a distribuiremos en tres unidades por avaliación. Nestas unidades traballaremos os contidos e estándares de aprendizaxe de modo que en cada unha haxa materia pertencente aos catro bloques.

En canto aos libros de lectura, establécense os seguintes como obrigatorios:

LECTURAS OBRIGATORIAS			
	TÍTULO	AUTOR	EDITORIAL
2º ESO			
1º AVAL.	<i>Crónicas de la torre I: el valle de los lobos</i>	LAURA GALLEGO	ED. SM
2ª AVAL.	<i>¡Buen camino, Jacobo!</i>	F. LALANA	ED. BAMBÚ
3ª AVAL.	<i>Cuatro corazones con freno y marcha atrás</i>	E. JARDIEL PONCELA	VICENS-VIVES

Polo que se refire á produción de textos:

1ª AVAL.: Textos narrativos.

2ª AVAL.: Textos descritivos de persoas, obxectos e lugares.

3ª AVAL.: Textos dialogados. O diálogo no teatro. O diálogo na narración: estilo directo e indirecto.

Textos instrutivos (notas e anuncios, receitas)

6. PROCEDIMENTOS DE AVALIACIÓN E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

1. Avaliación inicial. Ao comezo de curso realizarase a todos os alumnos unha proba con obxecto de avaliar as capacidades e os coñecementos básicos da materia. Esta proba soamente terá carácter informativo.

Nos primeiros días de clase realizarase unha avaliación inicial destinada a comprobar a competencia lingüística do alumnado que consta dos seguintes apartados:

- **Competencia lectora:** actividades destinadas a comprobar a exactitude e a velocidade lectora de alumnas e alumnos e relacionadas coa comprensión de textos escritos.
- **Expresión escrita:** actividades para avaliar a coherencia e a corrección gramatical e ortográfica.
- **Conceptos:** cuestións sobre aspectos básicos de gramática, léxico e literatura.

A partir dos resultados da avaliación inicial de detectarse carencias básicas se tomarían as medidas oportunas. Ademais na materia que corresponde a este departamento poderíanse aplicar actividades de reforzo relacionadas, sobre todo, coa comprensión e a expresión oral e escrita.

2. Avaliación dos libros de lectura. A lectura obrigatoria de polo menos un libro por trimestre será avaliada a través de probas ou traballos escritos ou a través de probas orais. A cualificación positiva desta tarefa poderase utilizar para subir a cualificación final do alumno. As lecturas e os seus correspondentes traballos teñen carácter obrigatorio e non cumprir con esta tarefa supoñerá suspender a materia, aínda tendo superadas as probas de coñecemento da materia.

3. Cualificacións trimestrais. Para obter a cualificación trimestral poderase facer unha ou dúas probas escritas das unidades didácticas impartidas que incluírá exercicios e actividades dos elementos que estruturan ditas unidades. A probas de avaliación realizadas ao longo de cada trimestre cualificaranse como segue:

- **70%** exames trimestrais (incluído aquí, sobre un **10%**, a lectura obrigatoria)
- **30%** avaliación de traballos, caderno, exposicións, etc.

Poderase descontar ata un máximo de **2 puntos** pola reiteración de faltas de ortografía e/ou presentación deficiente, axustándose aos criterios:

- **-0,25** por cada dous acentos inexistentes ou mal colocadas.
- **-0,25** por cada falta.
- **-0,25** por ilexibilidade, ausencia de marxes ou mala presentación de traballos ou exames.

A superación dos mínimos exixibles alcanzarase cun **5**.

No caso de que algún alumno for descuberto incorrendo en métodos varios de fraude ou copia durante a realización dun exame, dita proba sería automaticamente retirada e cualificada como **0**.

4. Cualificación final. A cualificación final será o resultante da media dos tres trimestres. Poderanse realizar probas de recuperacións parciais, tanto dos contidos como dos libros de lectura.

7. COVID-19: REFORZOS E PROGRAMACIÓN SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL

De acordo coas *Instrucións do 30 de xullo 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, en relación ás medidas educativas que se deben adoptar no curso académico 2020/2021, nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas da educación infantil, da educación primaria, da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato* teremos en conta as seguintes medidas metodolóxicas no que se refire os reforzos e as ensinanzas semipresenciais e non presenciais

7.1. ANÁLISE E VALORACIÓN DOS RESULTADOS DA AVALIACIÓN INICIAL.

A maior parte do alumnado estivo matriculado no instituto o curso pasado e deulle clase o mesmo docente, polo cal non existe unha necesidade perentoria de determinar a materia dada da cal se teña que informar a un profesor novo.

Do mesmo xeito, as características dos alumnos en canto a capacidade e nivel académico xa son ben coñecidas polo profesor deste curso, se ben é conveniente determinar o grao de afastamento da materia debido ó confinamento e ás particularidades nas que se tivo que avaliar debido ao COVID.

Os alumnos posúen un nivel aceptable en cuestión básica de acentuación, expresión e ortografía. Non así en cuestións específicas de gramática. Neste sentido quedaron por dar a maioría das categorías gramaticais e os rudimentos básicos da sintaxe, o cal se aprecia na Avaliación Inicial.

En dito control desta avaliación inicial case todos os alumnos deixaron en branco os apartados literarios relativos á métrica, aos recursos estilísticos e á tipoloxía textual. Os exercicios de redacción e comprensión foron realizados con mellores resultados, tanto dende un punto de vista expresivo coma ortográfico.

Durante a primeira avaliación traballárase especialmente eses aspectos nos que detectamos maiores carencias.

7.2. PROGRAMACIÓN SEMIPRESENCIAL

- Clases semipresenciais:

Os materiais, tanto teóricos como prácticos, estarían a disposición do alumnado a través da **AULA VIRTUAL** do centro e da **E-dixgal**. As clases de asistencia presencial aproveitaríanse para explicar os aspectos teóricos básicos, así como para a resolución de dúbidas que puideran xurdir tanto nas cuestións teóricas como nas cuestións prácticas que se foron realizando ao longo das semanas.

No que respecta as clases telemáticas se irían proponendo semanal ou quincenalmente actividades variadas (exercicios, tarefas) cun prazo de realización determinado; unha vez rematado este, publicaríanse as correccións coas explicacións oportunas. Ademais de ter a oportunidade de resolver as dúbidas nas clases presenciais, terán á súa disposición foros con esta finalidade, a través da Aula Virtual do centro ou poderán optar polo correo electrónico. De xeito puntual, se lles poderá propoñer a entrega de exercicios ou traballos que se corrixirán de forma individualizada; para este tipo de actividades, tanto para a entrega como para a corrección, usarase o correo electrónico corporativo ou a Aula Virtual.

7.2.1. CRITERIOS, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DA AVALIACIÓN

Nun ensino semipresencial: aproveitaríanse as clases de asistencia presencial para facer os exames e os controis (que poderían reducirse de dous a un), mentres que se solicitaría a entrega de traballos e/ou exercicios de xeito telemático e/ou a realización de cuestionarios *on line*.

Para avaliar as tarefas *on line* valoráranse as seguintes competencias:

VALORACIÓN EN PORCENTAXE DAS COMPETENCIAS CLAVE EN 2º ESO		
NUM.	COMPETENCIA	% (PORC.)
1	COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA	70
3	COMPETENCIA DIXITAL	10

4	APRENDER A APRENDER	5
5	COMPETENCIAS SOCIAIS E CÍVICAS	5
6	SENTIDO DA INICIATIVA E ESPÍRITU EMPRENDEDOR	5
7	CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAI	5
	TOTAL	100

Para superar o curso neste modelo semipresencial, terase en conta:

- O resultado de dúas probas escritas sobre lingua e literatura cada avaliación. 60% da nota.
- Proba escrita ou traballo de cada libro de lectura. 10% da nota.
- Un 30%, tal como consta nos criterios de cualificación, é outorgada segundo a valoración dos traballos presentados na clase presencial e traballos *on line*.
- Proba escrita de **recuperación** dos contidos de lingua e literatura en cada avaliación, se así procede.
- Proba escrita de **recuperación** dos libros de lectura, se así procede.

Escala de estimación para o seguimento do alumno semipresencial	A	B	C	D
Realiza as tarefas encomendadas				
Segue as instrucións académicas				
Participa activamente nas clases virtuais				
Realiza preguntas pertinentes e consulta as dúbidas				
Os seus cadernos da materia reflicten o traballo da clase				
Presenta habilidades no uso das TIC				
Presenta debidamente os seus escritos				

Avaliación dos libros de lectura. A lectura obrigatoria de polo menos un libro por trimestre será avaliada a través de probas ou traballos escritos presentados a través da Aula Virtual. A cualificación positiva desta tarefa poderase utilizar para subir a cualificación final do alumno. As lecturas e os seus correspondentes traballos teñen carácter obrigatorio e non cumprir con esta tarefa supoñerá suspender a materia, aínda tendo superadas as probas de coñecemento da materia.

Cualificacións trimestrais. Para obter a cualificación trimestral poderase facer unha ou dúas probas escritas das unidades didácticas impartidas que incluírá exercicios e actividades dos elementos que estruturan ditas unidades. A probas de avaliación realizadas ao longo de cada trimestre cualificaranse como segue:

- 70% exames trimestrais (incluído aquí, sobre un 10%, a lectura obrigatoria)
- 30% avaliación de traballos e tarefas *on line* encomendadas.

Poderase descontar ata un máximo de **2 puntos** pola reiteración de faltas de ortografía e/ou presentación deficiente, axustándose aos criterios:

- **-0,25** por cada dous acentos inexistentes ou mal colocadas.
- **-0,25** por cada falta.
- **-0,25** por ilexibilidade, ausencia de marxes ou mala presentación de traballos ou exames.

A superación dos mínimos exixibles alcanzarase cun **5**.

No caso de que algún alumno for descuberto incorrendo en métodos varios de fraude ou copia durante a realización dun exame, dita proba sería automaticamente retirada e cualificada como **0**.

Cualificación final. A cualificación final será o resultante da media dos tres trimestres. Poderanse realizar probas de recuperacións parciais, tanto dos contidos como dos libros de lectura.

7.3. PROGRAMACIÓN NON PRESENCIAL

No caso de que tivesen que suspenderse as clases presenciais, realizaríase o traballo a través dos medios telemáticos postos á nosa disposición pola Consellería: A Plataforma **E-dixgal**, a **Aula Virtual** e o entorno **Webex** no caso de que se necesitara realizar videoconferencias. Neste caso incrementaríase a recollida de actividades e a corrección individual das mesmas polas vías indicadas.

Ademáis ofreceríanse exercicios que o alumnado puidese autocorrexir ou dos que se publicasen as correccións correspondentes. Neste escenario sería aconsellable a redución de contidos teóricos, dependendo do que se prolongase esta situación, e o reforzo da teoría que se traballou durante o tempo que houbo clases presenciais. Finalmente, poderíase dar o caso de que parte do alumnado tivese que gardar corentena, actuaríase nese caso tal e como indicamos neste mesmo apartado.

7.3.1. CRITERIOS, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DA AVALIACIÓN

No caso de que se decretase a **suspensión das clases presenciais** durante un período o suficientemente longo que impedise levar a cabo os procedementos de avaliación indicados, valoraríase a entrega de exercicios no prazo e na forma axeitados (traballo diario) e as probas e traballos realizadas de forma telemática (exames, controis e tarefas).

Para avaliar as tarefas *on line* valoraríanse as seguintes competencias:

VALORACIÓN EN PORCENTAXE DAS COMPETENCIAS CLAVE EN 2º ESO		
NUM.	COMPETENCIA	% (PORC.)
1	COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA	70
3	COMPETENCIA DIXITAL	10
4	APRENDER A APRENDER	5
5	COMPETENCIAS SOCIAIS E CÍVICAS	5
6	SENTIDO DA INICIATIVA E ESPÍRITU EMPRENDEDOR	5
7	CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAI	5
	TOTAL	100

Para superar o curso neste modelo non presencial, terase en conta:

- Traballo de cada libro de lectura. 20% da nota.
- Un 80%, tal como consta nos criterios de cualificación, é outorgada segundo a valoración dos traballos presentados nos traballos *on line*.
- Traballos *on line* de **recuperación** dos contidos de lingua e literatura en cada avaliación, se así procede.
- Traballos *on line* de **recuperación** dos libros de lectura, se así procede.

Escala de estimación para o seguimento do alumno semipresencial	A	B	C	D
Realiza as tarefas encomendadas				
Segue as instrucións académicas				
Participa activamente nas clases virtuais				

Realiza preguntas pertinentes e consulta as dúbidas				
Os seus traballos da materia reflicten o aproveitamento das clases virtuais				
Presenta habilidades no uso das TIC				
Presenta debidamente os seus escritos				

Avaliación dos libros de lectura. A lectura obrigatoria de polo menos un libro por trimestre será avaliada a través de probas ou traballos escritos presentados a través da Aula Virtual. A cualificación positiva desta tarefa poderase utilizar para subir a cualificación final do alumno. As lecturas e os seus correspondentes traballos teñen carácter obrigatorio e non cumprir con esta tarefa supoñerá suspender a materia, aínda tendo superadas as probas de coñecemento da materia.

Cualificacións trimestrais. Para obter a cualificación trimestral no caso dun ensino non presencial terase en conta a calidade dos traballos *on line* presentados.

Poderase descontar ata un máximo de **2 puntos** pola reiteración de faltas de ortografía e/ou presentación deficiente, axustándose aos criterios:

- **-0,25** por cada dous acentos inexistentes ou mal colocadas.
- **-0,25** por cada falta.
- **-0,25** por ilexibilidade, ausencia de marxes ou mala presentación de traballos ou exames.

A superación dos mínimos exixibles alcanzarase cun **5**.

Cualificación final. A cualificación final será o resultante da media dos tres trimestres. Poderanse realizar probas de recuperacións parciais, tanto dos contidos como dos libros de lectura.

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA 3º ESO

1. OBXECTIVOS DE 3º DA ESO

1. Expresarse oralmente e por escrito de modo fluído, coherente e cohesionado ademais de correcto.
2. Demostrar un aproveitamento mínimo nas actitudes relacionadas coa lingua; respecto pola diversidade lingüística ou polas normas de interacción verbal.
3. Expresarse oralmente e por escrito de forma fluída e correcta adecuándose á situación comunicativa e de modo coherente e cohesionado.
 - a) Lee de modo fluído en voz alta.
 - b) Expresarse oralmente de modo fluído, adecuado e organizado en castelán en exposicións orais.
 - c) Ter unha caligrafía lexible.
 - d) Estruturar en parágrafos.
 - e) Presentar os seus escritos de modo adecuado: marxes, sangrías.
 - f) Utilizar correctamente os puntos e seguido e comas.
 - g) Utilizar frases coherentes e cohesionadas.
 - h) Non ter faltas de ortografía en palabras do léxico habitual.
 - i) Adecuarse á situación comunicativa.
 - j) Utilizar o léxico e sintaxe que corresponden ao nivel cursado.
4. Saber sintetizar textos orais e escritos recoñecendo a súa estrutura.
5. Comprender textos orais e escritos e valora de forma crítica e argumentada o seu contido.
6. Respetar as convencións dos textos orais: cortesía, quendas de fala.
7. Explicar o significado de palabras nun texto.
8. Recoñecer e empregar oral e por escrito a estrutura dos textos explicitados nos contidos.
9. Identificar e usar correctamente as diferentes clases de palabras.
10. Identificar as perífrases verbais en exemplos tipo.
11. Transformar as estruturas activas en pasivas.
12. Identificar as funcións da frase e da oración simple de modo que non se cometen erros que subvertan os principios básicos de identificación dunha función.
13. Identificar a unidade e función dun segmento dentro dun texto.
14. Identificar en exemplos tipo as seguintes funcións: suxeito, complemento directo, complemento indirecto, complemento circunstancial, atributo e c. Axente.
15. Distinguir entre derivación e composición, prefixos e sufixos, e, dentro destes, entre prefixos e sufixos derivativos e flexivos.
16. Identificar e localizar distintos procedementos de formación de palabras.
17. Identificar e localizar as diferentes relacións semánticas e cambios semánticos.

18. Distinguir entre denotación e connotación.
19. Utilizar a terminoloxía adecuada para a explicación de textos.
20. Identificar as distintas variedades do español e a súa orixe.
21. Usar as variedades adecuadas ao contexto.
22. Identificar os mecanismos de cohesión nun texto.
23. Recoñecer as propiedades textuais e produce textos que as respecten. Ler e comprender cun grao crecente de interese e autonomía obras literarias próximas aos seus gustos, afeccións e intereses, o que se valorará a través dos libros de lecturas explicitados.
24. Valorar as obras de lectura incluídas na relación, resumindo o contido, explicando os aspectos que máis lle chamaron a atención e o que a lectura lle achegou como experiencia persoal.
25. Xustificar a adscrición dun texto a un movemento determinado (ata o S. XVII incluído)
26. Demostrar unha adecuada comprensión lectora e de análise dos textos literarios: temática, técnica, estilo e métrica dos textos literarios lidos e das obras obxecto de lectura obrigatoria.
27. Localizar cronoloxicamente e no que toca ao movemento e xénero correspondentes, un fragmento, unha obra ou un autor determinados.
28. Identificar a métrica do romance e do soneto coa correspondente xustificación da adscrición.
29. Distinguir entre rima asonante e consonante e capacidade da medición do verso.
30. Identificar os tropos e figuras retóricas: comparación, metáfora, símbolo, paralelismo, aliteración, hipérbole, personificación, anáfora, antítese, hipérbato.

2. CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE, TEMPORALIZACIÓN, PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA, MÍNIMOS EXIXIBLES, PORCENTAXE PESO CUALIFICACIÓN

Lingua Castelá e Literatura. 3º de ESO									
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
Bloque 1. Comunicación oral: escoitar e falar									
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais en relación co ámbito de uso: persoal, educativo ou escolar, e social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. escoitar de xeito activo, comprender, interpretar e valorar textos orais propios dos ámbitos persoal, educativo ou escolar, e social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB1.1.1. Anticipa ideas e infire datos do emisor e do contido do texto, analizando fontes de procedencia non verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB1.1.2. Comprende o sentido global de textos publicitarios, informativos e de opinión procedentes dos medios de comunicación, distinguindo a información da persuasión na publicidade e a información da opinión en noticias, reportaxes, etc., identificando as estratexias de enfatización e de expansión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 11
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB1.1.3. Resume textos, de forma oral, recollendo as ideas principais e integrándoas con claridade en oracións que se relacionen lóxicamente e semanticamente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 11

Lingua Castelá e Literatura. 3º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais en relación coa súa finalidade: textos narrativos, descritivos, instrutivos, expositivos e argumentativos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. escoitar de xeito activo, comprender, interpretar e valorar textos orais de diferente tipo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB1.2.1. Anticipa ideas e infire datos do emisor e do contido do texto, analizando fontes de procedencia non verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB1.2.2. Interpreta e valora aspectos concretos do contido e da estrutura de textos narrativos, descritivos, expositivos, argumentativos e instrutivos, emitindo xuízos razoados e relacionándoos con conceptos persoais, para xustificar un punto de vista particular. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 11
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Observación, reflexión, comprensión e valoración do sentido global dos debates, os coloquios e as conversas espontáneas, da intención comunicativa de cada interlocutor/a, e aplicación das normas básicas que os regulan. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. escoitar de xeito activo e comprender o sentido global de textos orais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB1.3.1. escoita, observa e explica o sentido global de debates, coloquios e conversas espontáneas identificando a información salientable, determinando o tema e recoñecendo a intención comunicativa e a postura de cada participante, así como as diferenzas formais e de contido que regulan os intercambios comunicativos formais e os intercambios comunicativos espontáneos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 11
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Coñecemento e uso progresivamente autónomo 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Recoñecer, interpretar e avaliar progresivamente 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB1.4.1. Coñece o proceso de produción de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 11

Lingua Castelá e Literatura. 3º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
	mo das estratexias necesarias para a produción e a avaliación de textos orais. Aspectos verbais e non verbais.	vamente a claridade expositiva, a adecuación, a coherencia e a cohesión do contido das producións orais propias e alleas, así como os aspectos prosódicos e os elementos non verbais (acenos, movementos, ollada, etc.).	discursos orais valorando a claridade expositiva, a adecuación, a coherencia do discurso e a cohesión dos contidos. ▪ LCLB1.4.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos, da linguaxe non verbal, da xestión de tempos e do emprego de axudas audiovisuais en calquera tipo de discurso.	▪ CD	▪ TC	▪ OA	▪ 25%	▪ NON	▪ 1
▪ g ▪ h	▪ B1.5. Coñecemento, uso e aplicación das estratexias necesarias para falar en público: planificación do discurso, prácticas orais formais e informais, e avaliación progresiva.	▪ B1.5. Aprender a falar en público, en situacións formais e informais, de xeito individual ou en grupo.	▪ LCLB1.5.1. Realiza presentacións orais. ▪ LCLB1.5.2. Organiza o contido e elabora guións previos á intervención oral formal, seleccionando a idea central e o momento en que vai ser presentada ao seu auditorio, así como as ideas secundarias e os exemplos que van apoiar o seu desenvolvemento. ▪ LCLB1.5.3. Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal da lingua nas súas prácticas orais. ▪ LCLB1.5.4. Pronuncia con corrección e clarida-	▪ CCL	▪ TC	▪ OA	▪ 50%	▪ SI	▪ 11
				▪ CCL	▪ TC	▪ OA	▪ 50%	▪ SI	▪ 11
				▪ CCL	▪ TC	▪ OA	▪ 25%	▪ NON	▪ 2
				▪ CCL	▪ TC	▪ OA	▪ 25%	▪ NON	▪ 2

Lingua Castelá e Literatura. 3º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
			de, modulando e adaptando a súa mensaxe á finalidade da práctica oral.						
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB1.5.5. Avalía, por medio de guías, as producións propias e alleas, mellorando progresivamente as súas prácticas discursivas. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 25% 	<ul style="list-style-type: none"> NON 	<ul style="list-style-type: none"> 2
<ul style="list-style-type: none"> a d g 	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Participación en debates, coloquios e conversas espontáneas respectando as normas básicas de interacción, intervención e cortesía que regulan estas prácticas orais. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Participar e valorar a intervención en debates, coloquios e conversas espontáneas. 	<ul style="list-style-type: none"> LCLB1.6.1. Participa activamente en debates e coloquios escolares respectando as regras de interacción, intervención e cortesía que os regulan, manifestando as súas opinións e respectando as opinións das demais persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 11
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB1.6.2. Avalía as intervencións propias e alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 25% 	<ul style="list-style-type: none"> NON 	<ul style="list-style-type: none"> 2
Total Bloque 1									100
Bloque 2. Comunicación escrita: ler e escribir									
<ul style="list-style-type: none"> b h 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Coñecemento e uso das técnicas e as estratexias necesarias para a comprensión de textos escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Aplicar estratexias de lectura comprensiva e crítica de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.1.1. Pon en práctica diferentes estratexias de lectura en función do obxectivo e o tipo de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 25% 	<ul style="list-style-type: none"> NON 	<ul style="list-style-type: none"> 1

Lingua Castelá e Literatura. 3º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.1.2. Fai inferencias e hipóteses sobre o sentido dunha frase ou dun texto que conteña matices semánticos e que favorezan a construción do significado global e a avaliación crítica. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 25% 	<ul style="list-style-type: none"> NON 	<ul style="list-style-type: none"> 1
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.1.3. Avalía o seu proceso de comprensión de lectura usando fichas sinxelas de autoavaliación. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 25% 	<ul style="list-style-type: none"> NON 	<ul style="list-style-type: none"> 1
<ul style="list-style-type: none"> h l 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Lectura, comprensión e interpretación de textos narrativos, descriptivos, instrutivos, expositivos e argumentativos. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Ler, comprender, interpretar e valorar textos en diferentes formatos e soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.2.1. Recoñece e expresa o tema e a intención comunicativa de textos escritos propios do ámbito persoal e familiar, educativo ou escolar, e social (medios de comunicación), identificando a tipoloxía textual seleccionada, a organización do contido, as marcas lingüísticas e o formato utilizado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> PE 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 10
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.2.2. Recoñece e expresa o tema e a intención comunicativa de textos narrativos, descriptivos, instrutivos, expositivos, argumentativos e dialogados identificando a tipoloxía textual selec- 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> PE 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 10

Lingua Castelá e Literatura. 3º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
			cionada, as marcas lingüísticas e a organización do contido.						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Actitude progresivamente crítica e reflexiva ante a lectura organizando razoadamente as ideas e expóndoas, respectando as ideas das demais persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Manifestar unha actitude crítica ante a lectura de calquera tipo de textos a través dunha lectura reflexiva que permita identificar posturas de acordo ou desacordo, respectando en todo momento as opinións das demais persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.3.1. Identifica e expresa as posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 10
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.3.2. Elabora a súa propia interpretación sobre o significado dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 10
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.3.3. Respecta as opinións das demais persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 10
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Utilización progresivamente autónoma da biblioteca escolar e das tecnoloxías da información e da comunicación como fonte de obtención de información. Educación para o uso, o tratamento e a produción de información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Procurar e manexar información, na biblioteca e noutras fontes, en papel ou dixital, para integrala nun proceso de aprendizaxe continua. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.4.1. Utiliza de forma autónoma diversas fontes de información, e integra os coñecementos adquiridos nos seus cursos orais ou escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 10
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Coñecemento e uso das técnicas e estratexias para a produción de textos escritos: planificación, obtención de datos, organización da informa- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Aplicar progresivamente as estratexias necesarias para producir textos adecuados, coherentes e cohesionados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.5.1. Revisa o texto en varias fases para aclarar problemas co contido (ideas e estrutura) ou a forma (puntuación, ortografía, gramática e presentación), e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1

Lingua Castelá e Literatura. 3º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
	ción, redacción e revisión do texto. A escritura como proceso.		avalía a súa propia produción escrita ou a dos seus compañeiros e das súas compañeiras.						
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.5.2. Reescribe textos propios e alleos aplicando as propostas de mellora que se deducen da avaliación da produción escrita e axustándose ás normas ortográficas e gramaticais que permiten unha comunicación fluída. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> TI 	<ul style="list-style-type: none"> 25% 	<ul style="list-style-type: none"> NON 	<ul style="list-style-type: none"> 1
<ul style="list-style-type: none"> g h l 	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Produción de textos escritos e audiovisuais relacionados co ámbito persoal, educativo ou escolar, e social B2.7. Produción de textos escritos e audiovisuais narrativos, descritivos, instrutivos, expositivos e argumentativos e escritura de textos dialogados. 	<ul style="list-style-type: none"> B332.6. Escribir textos en diferentes soportes e formatos, en relación co ámbito de uso. 	<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.6.1. Escribe textos argumentativos con diferente organización secuencial, incorporando diversos tipos de argumento, imitando textos modelo. LCLB2.6.2. Utiliza variados organizadores textuais nas exposicións e nas argumentacións. LCLB2.6.3. Resume textos xeneralizando termos que teñen trazos en común, globalizando a información e integrándoa en oracións que se relacionen loxicamente e semanticamente, evitando parafrasear o texto resu- 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCL CAA 	<ul style="list-style-type: none"> TC TC TC 	<ul style="list-style-type: none"> TI PE TI PE TI PE 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 25% 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI NON SI 	<ul style="list-style-type: none"> 10 1 10

Lingua Castelá e Literatura. 3º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
			mido.						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g ▪ h ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Interese crecente pola composición escrita como fonte de información e aprendizaxe e como xeito de comunicar sentimentos, experiencias, coñecementos e emocións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Valorar a importancia da escritura como ferramenta de adquisición das aprendizaxes e como estímulo do desenvolvemento persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.7.1. Produce textos diversos recoñecendo na escritura o instrumento que é capaz de organizar o seu pensamento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCC T 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TI ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.7.2. Utiliza nos seus escritos palabras propias do nivel formal da lingua que incorpora ao seu repertorio léxico, e recoñece a importancia de enriquecer o seu vocabulario para expresarse oralmente e por escrito con exactitude e precisión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.7.3. Valora e incorpora progresivamente unha actitude creativa ante a escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.7.4. Coñece e utiliza ferramentas das tecnoloxías da información e da comunicación, participando, intercambiando opinións, comentando e valorando escritos alleos, ou escribindo e dando a coñecer os seus propios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 11

Lingua Castelá e Literatura. 3º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
Total Bloque 2									100
Bloque 3. Coñecemento da lingua									
▪ b ▪ h	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais: substantivo, adxectivo, determinante, pronome, verbo, adverbio, preposición, conxunción e interxección. ▪ B3.2. Coñecemento, uso e valoración das normas ortográficas e gramaticais, recoñecendo o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas para conseguir unha comunicación eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Aplicar os coñecementos sobre a lingua e as súas normas de uso para resolver problemas de comprensión de textos orais e escritos, e para a composición e a revisión progresivamente autónoma dos textos propios e alleos, utilizando a terminoloxía gramatical necesaria para a explicación dos usos da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.1.1. Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos e utiliza este coñecemento para corrixir erros de concordancia en textos propios e alleos. 	▪ CCL	▪ TC	▪ PE	▪ 50%	▪ SI	▪ 7
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.1.2. Recoñece e corrixir erros ortográficos e gramaticais en textos propios e alleos, aplicando os coñecementos adquiridos para mellorar a produción de textos nas súas producións orais, escritas e audiovisuais. 	▪ CCL	▪ TC	▪ PE	▪ 50%	▪ SI	▪ 7
▪ h	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Recoñecemento, uso e explicación dos elementos constitutivos da palabra. Procedementos para formar palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Recoñecer e analizar a estrutura das palabras pertencentes ás diversas categorías gramaticais, distinguindo as flexivas das non flexivas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.2.1. Recoñece e explica os elementos constitutivos da palabra (raíz e afixos), e aplica este coñecemento á mellora da comprensión de textos escritos e ao enriquecemento do seu vocabulario activo. 	▪ CCL	▪ 1ª Aval.	▪ PE	▪ 50%	▪ SI	▪ 7
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.2.2. Explica os procedementos de formación de palabras, distinguindo as compostas, 	▪ CCL	▪ 1ª Aval.	▪ PE	▪ 50%	▪ SI	▪ 7

Lingua Castelá e Literatura. 3º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
			as derivadas, as siglas e os acrónimos.						
▪ h	▪ B3.4. Recoñecemento, identificación e explicación do uso dos grupos de palabras (nominal, adxectivo, preposicional, verbal e adverbial) e das relacións que se establecen entre os elementos que os conforman no marco da oración simple.	▪ B3.3. Observar, recoñecer e explicar os usos dos grupos nominais, adxectivos, verbais, preposicionais e adverbiais dentro do marco da oración simple.	▪ LCLB3.3.1. Identifica os grupos de palabras en frases e textos, diferenciando a palabra nuclear do resto de palabras que o forman, e explica o seu funcionamento no marco da oración simple.	▪ CCL	▪ 3ª Aval.	▪ PE	▪ 50%	▪ SI	▪ 7
			▪ LCLB3.3.2. Recoñece e explica nos textos o funcionamento sintáctico do verbo a partir do seu significado, distinguindo os grupos de palabras que poden funcionar como complementos verbais argumentais e adxuntos.	▪ CCL	▪ 3ª Aval.	▪ PE	▪ 50%	▪ SI	▪ 7
▪ h	▪ B3.5. Recoñecemento, uso e explicación dos elementos constitutivos da oración simple: suxeito e predicado. Oracións impersoais, activas e pasivas.	▪ B3.4. Recoñecer, usar e explicar os elementos constitutivos da oración simple.	▪ LCLB3.4.1. Recoñece e explica nos textos os elementos constitutivos da oración simple, diferenciando suxeito e predicado e interpretando a presenza ou a ausencia do suxeito como unha marca da actitude, obxectiva ou subxectiva, do emisor.	▪ CCL	▪ 3ª Aval.	▪ PE	▪ 50%	▪ SI	▪ 7
			▪ LCLB3.4.2. Transforma oracións activas en pasivas e viceversa, e explica os papeis semánticos	▪ CAA	▪ 3ª Aval.	▪ PE	▪ 75%	▪ SI	▪ 7

Lingua Castelá e Literatura. 3º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
			do suxeito (axente, paciente e causa).						
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB3.4.3. Amplía oracións nun texto usando diferentes grupos de palabras, utilizando os nexos adecuados e creando oracións novas con sentido completo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> 3ª Aval. 	<ul style="list-style-type: none"> PE 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 7
<ul style="list-style-type: none"> a 	<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Recoñecemento, uso e explicación dos conectores textuais e dos principais mecanismos de referencia interna, tanto gramaticais como léxicos. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Identificar os conectores textuais e os principais mecanismos de referencia interna presentes nos textos, recoñecendo a súa función na organización do discurso. 	<ul style="list-style-type: none"> LCLB3.5.1. Recoñece, usa e explica os conectores textuais (de adición, contraste e explicación) e os principais mecanismos de referencia interna, gramaticais (substitucións pronominais) e léxicos (elipse e substitucións mediante sinónimos e hiperónimos), valorando a súa función na organización do contido do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> PE 	<ul style="list-style-type: none"> 75% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 7
<ul style="list-style-type: none"> a h 	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Recoñecemento, uso e explicación dos recursos de modalización en función da persoa que fala ou escribe. Expresión da obxectividade e a subxectividade a través das modalidades oracionais e as referencias internas ao emisor e ao receptor nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Identificar a intención comunicativa da persoa que fala ou escribe. 	<ul style="list-style-type: none"> LCLB3.6.1. Identifica e usa en textos orais ou escritos as formas lingüísticas que fan referencia ao emisor e ao receptor ou á audiencia (persoa gramatical, uso de pronomes, suxeito axente ou paciente, oracións impersoais, etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> PE 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 7

Lingua Castelá e Literatura. 3º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Explicación progresiva da coherencia do discurso, tendo en conta as relacións gramaticais e léxicas que se establecen no interior do texto e a súa relación co contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Interpretar adecuadamente os discursos orais e escritos tendo en conta os elementos lingüísticos, as relacións gramaticais e léxicas, a estrutura e a disposición dos contidos en función da intención comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.7.1. Recoñece a coherencia dun discurso atendendo á intención comunicativa do emisor, identificando a estrutura e a disposición de contidos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 7
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.7.2. Identifica estruturas textuais (narración, descrición, explicación e diálogo), explica os mecanismos lingüísticos que as diferencian e aplica os coñecementos adquiridos na produción e na mellora de textos propios e alleos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 6
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ h ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Coñecemento das orixes históricas da realidade plurilingüe de España, e valoración como fonte de enriquecemento persoal e como mostra da riqueza do noso patrimonio histórico e cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Coñecer a realidade plurilingüe de España, a distribución xeográfica das súas linguas e dos dialectos, as súas orixes históricas e algúns dos seus trazos diferenciais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.8.1. Localiza nun mapa as linguas de España e explica algunha das súas características diferenciais, comparando varios textos, recoñece as súas orixes históricas e describe algúns dos seus trazos diferenciais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 3ª Aval. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.8.2. Recoñece as variedades xeográficas do castelán dentro e fóra de España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 3ª Aval. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1
<ul style="list-style-type: none"> ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. Participación en proxectos (elaboración de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Participar en proxectos (elaboración de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.9.1. Participa en proxectos (elaboración 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 6

Lingua Castelá e Literatura. 3º de ESO

Objec-tivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendi-zaxe	Compe-tencias clave	Temporaliza-ción	Procedementos ins-trumentos	Grao mínimo de consecución para su-perar a mate-ria	Mínimos exixibles	Peso cuali-ficación (%)
▪ l	materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.	materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.	de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	▪ CAA					
▪ g ▪ h	▪ B3.11. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.	▪ B3.10. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e a transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.	▪ LCLB3.10.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e a produción dos textos traballados en calquera das outras.	▪ CAA	▪ TC	▪ OA	▪ 50%	▪ NON	▪ 1
Total Bloque 3									▪ 100
Bloque 4. Educación literaria									
▪ h ▪ l ▪ n ▪ c	▪ B4.1. Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da literatura xuvenil, como fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo para lograr o desenvolvemento dos seus propios	▪ B4.1. Ler fragmentos ou obras da literatura española e universal de todos os tempos e da literatura xuvenil, próximas aos propios gustos e ás súas afeccións, amosando interese pola lectura.	▪ LCLB4.1.1. Valora algunha das obras de lectura libre, resumindo o contido, explicando os aspectos que máis chamaron a súa atención e o que a lectura lle achegou como experiencia persoal.	▪ CCL	▪ TC	▪ PE	▪ 50%	▪ SI	▪ 13

Lingua Castelá e Literatura. 3º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
	gustos e intereses literarios, e a súa autonomía de lectura.								
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ l ▪ n ▪ c 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da literatura xuvenil, como fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo para lograr o desenvolvemento dos seus propios gustos e intereses literarios, e a súa autonomía de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Favorecer a lectura e comprensión de obras literarias da literatura española e universal de todos os tempos e da literatura xuvenil, próximas aos propios gustos e ás propias afeccións, contribuíndo á formación da personalidade literaria. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB4.2.1. Desenvolve progresivamente o seu propio criterio estético perseguindo como única finalidade o pracer pola lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ l ▪ n ▪ c 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da literatura xuvenil, como fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo para lograr o desenvolvemento dos seus propios gustos e intereses literarios, e a súa autonomía de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Promover a reflexión sobre a conexión entre a literatura e o resto das artes (música, pintura, cine, etc.), como expresión do sentimento humano, analizando e relacionando obras literarias, musicais e arquitectónicas, e personaxes, temas, etc. de todas as épocas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB4.3.1. Compara textos literarios e pezas dos medios de comunicación que respondan a un mesmo tópico, observando, analizando e explicando os puntos de vista segundo o medio, a época ou a cultura, e valorando e criticando o que le ou ve. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 13
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ l ▪ n ▪ c 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da literatura xuvenil, como fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo, para lograr o desenvolvemento dos seus propios gustos e intereses literarios, e a súa autonomía de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Fomentar o gusto e o hábito pola lectura en todas as súas vertentes: como fonte de acceso ao coñecemento e como instrumento de lecer e diversión que permite explorar mundos dife- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB4.4.1. Fala na clase dos libros e comparte as súas impresións cos/ coas compañeiros/as. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB4.4.2. Traballa en equipo determinados aspectos das lecturas pro- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TG 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 13

Lingua Castelá e Literatura. 3º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
	mento dos seus propios gustos e intereses literarios, e a súa autonomía de lectura.	rentes aos nosos, reais ou imaxinarios.	postas ou seleccionadas polo alumnado, investigando e experimentando de forma progresivamente autónoma.						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ l ▪ n ▪ c 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Aproximación aos xéneros literarios e ás obras máis representativas da literatura española da Idade Media ao Século de Ouro a través da lectura e explicación de fragmentos significativos e, de ser o caso, textos completos. Reflexión e superación de estereotipos de xénero, clase, crenzas, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5. Comprender textos literarios representativos da literatura da Idade Media ao Século de Ouro recoñecendo a intención do/da autor/a, relacionando o seu contido e a súa forma cos contextos socioculturais e literarios da época, identificando o tema, recoñecendo a evolución dalgúns tópicos e formas literarias, e expresando esa relación con xuízos persoais razoados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB4.5.1. Le e comprende unha selección de textos literarios, en versión orixinal ou adaptados, e representativos da literatura da Idade Media ao Século de Ouro, identificando o tema, resumindo o seu contido e interpretando a linguaxe literaria. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 13
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB4.5.2. Expresa a relación entre o contido da obra, a intención do/da autor/a e o contexto, e o mantemento de temas e formas, emitindo xuízos persoais razoados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 13
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ l ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Redacción de textos de intención literaria a partir da lectura de textos, utilizando as convencións formais do xénero e con intención lúdica e creativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.6. Redactar textos persoais de intención literaria seguindo as convencións do xénero, con intención lúdica e creativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB4.6.1. Redacta textos persoais de intención literaria a partir de modelos dados seguindo as convencións do xénero, con intención lúdica e creativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE ▪ TI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB4.6.2. Desenvolve o gusto pola escritura como instrumento de co- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE ▪ TI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2

Lingua Castelá e Literatura. 3º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
			municación capaz de analizar e regular os seus propios sentimentos.						
▪ e	▪ B4.4. Consulta e utilización de fontes e recursos variados de información para a realización de traballos.	▪ B4.7. Consultar e citar adecuadamente fontes de información variadas, para realizar un traballo educativo en soporte impreso ou dixital sobre un tema do currículo de literatura, adoptando un punto de vista crítico e persoal, e utilizando as tecnoloxías da información.	▪ LCLB4.7.1. Achega nos seus traballos escritos ou orais conclusións e puntos de vista persoais e críticos sobre as obras literarias estudadas, expresándose con rigor, claridade e coherencia.	▪ CSIEE ▪ CCL	▪ TC	▪ TI	▪ 50%	▪ SI	▪ 13
			▪ LCLB4.7.2. Utiliza recursos variados das tecnoloxías da información e da comunicación para a realización dos seus traballos educativos.	▪ CD	▪ TC	▪ TI ▪ TG	▪ 50%	▪ SI	▪ 14
Total Bloque 4									▪ 100
Peso cualificación de cada bloque 25%. Suma da porcentaxe dos catro bloques									▪ 100

LENDAS COMPETENCIAS CLAVE		LENDAS TEMPORALIZACIÓN	LENDAS PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS	LENDAS GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN
CCL	Comunicación lingüística.	TC Ao longo de todo o curso 1º Av. Primeira avaliación 2º Av. Segunda avaliación 3º Av. Terceira avaliación	PE	25% Pequeno desenvolvemento do estándar aplicado a situación sinxelas
CMCCT	Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.		PO	
CD	Competencia dixital.		TI	50% Desenvolvemento suficiente do estándar aplicado a situacións sinxelas.
CAA	Competencia aprender a aprender.		TG	
CSC	Competencias sociais e cívicas.		OA	75% Desenvolvemento notable do estándar aplicado na maior parte das situacións.
CSIEE	Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.		CC	
CCEC	Conciencia e expresións culturais.			100% Desenvolvemento completo do estándar de aprendizaxe

3. VALORACIÓN EN PORCENTAJE DAS COMPETENCIAS CLAVE EN 3º ESO

VALORACIÓN EN PORCENTAJE DAS COMPETENCIAS CLAVE EN 3º ESO		
NUM.	COMPETENCIA	% (PORC.)
1	COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA	70
2	COMPETENCIA MATEMÁTICA E COMPETENCIAS BÁSICAS EN CIENCIA E TECN.	1
3	COMPETENCIA DIXITAL	6
4	APRENDER A APRENDER	6
5	COMPETENCIAS SOCIAIS E CÍVICAS	5
6	SENTIDO DA INICIATIVA E ESPÍRITU EMPRENDEDOR	6
7	CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAI	6
	TOTAL	100

4. INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E RECUPERACIÓN

1. Observación do alumno no aula. A observación do alumnado permite comprobar a asistencia regular, o comportamento, a intervención no proceso didáctico, as dificultades na aprendizaxe, etc.

2. Probas obxectivas. A realización de probas obxectivas, tanto orais como escritas, permiten observar e valorar a asimilación dos conceptos impartidos e comprobar como a través dunha extensa variedade de procedementos, os alumnos mostra a súa capacidade para resolver problemas. Permiten, ademais, que o alumno tome conciencia dos seus progresos no coñecemento da materia e tamén das súas dificultades. Supoñen, en fin, un material obxectivo tanto para os profesores como para os alumnos.

3. Control de lecturas. Realizaranse probas que verifiquen a comprensión das obras lidas. Estas poden consistir ben en controis específicos en relación ás obras lidas, ben en traballos básicos sobre algún aspecto da obra (argumento, personaxes, temas, etc.)

4. Actividades de expresión oral. A través de exposicións de temas determinados, debates, coloquios, lecturas dramáticas, etc., se avaliarán os progresos na expresión oral do alumnado.

5. Actividades de expresión escrita. A elaboración de traballos escritos relacionados coa materia constituirán un elemento fundamental á hora de avaliar o progreso dos alumnos.

6. Actitude. O interese, a responsabilidade, a atención, o traballo en grupo, a colaboración, a asistencia, a puntualidade, o respecto mutuo, en definitiva, a actitude do alumno ante a materia, será tida en conta como un instrumento máis para avalialo.

- Dúas probas escritas sobre lingua e literatura cada avaliación. **70%** da nota.
- Proba escrita ou traballo de cada libro de lectura. **10%** da nota
- Un **20%**, tal como consta nos criterios de cualificación, é outorgada segundo a valoración dos traballos na aula, o caderno de clase e, en definitiva, no seguimento do alumnado. Elaborouse para iso. unha escala de estimación común a todos os cursos da ESO, que consta máis adiante.
- Proba escrita de **recuperación** dos contidos de lingua e literatura en cada avaliación, se así procede.
- Proba escrita de **recuperación** dos libros de lectura, se así procede.

Escala de estimación para o seguimento do alumno	A	B	C	D
Realiza as tarefas encomendadas				
Segue as instrucións académicas				
Participa activamente da clase				
Realiza preguntas pertinentes e consulta as dúbidas				
Os seus cadernos da materia reflicten o traballo da clase				
Respecta a súa quenda e intervén de modo oportuno				
Respecta a súa quenda e intervén de modo oportuno				
Trae o material				
Presenta debidamente os seus escritos				

A: Sempre **B:** Case Sempre **C:** As Veces **D:** Nunca

5. TEMPORALIZACIÓN

Para a exposición dos temas, seguiremos as unidades do libro de texto de *Oxford* tal como son concibidas por esta editorial, cos seus criterios de avaliacións e estándares de aprendizaxe. O que difire é que en vez de seguir unha orde lineal, iremos alternando unidades de lingua con outras de literatura. A lingua oral e escrita, tal como consta, será tratada ao longo do curso.

1ª avaliación:

Lingua: Unidades 1, 2 e 3: O substantivo, o adxectivo, os determinantes e pronomes. A frase.

Literatura: unidades 1 e 2. Introducción, Idade Media e Prerrenacemento.

2ª avaliación:

Lingua: unidades 4, 5, e 6: O verbo e as palabras invariables.

Literatura: unidades: 3: O Século de Ouro: lírica e narrativa.

3ª avaliación:

Lingua: unidades 7, 8 e 9: A Sintaxe. Sociolingüística.

Literatura: unidades 5. Cervantes e o teatro do Século de Ouro.

En canto aos libros de lectura obrigatorios, distribúense así:

LECTURAS OBRIGATORIAS			
	TÍTULO	AUTOR	EDITORIAL
3º ESO			
1º AVAL.	<i>Finis mundi</i>	LAURA GALLEGO	ED. SM
2ª AVAL.	<i>Lazarillo de Tormes</i>	ANÓNIMO (ed. De Rosa Navarro Durán)	EDEBÉ
3ª AVAL.	<i>Retablo jovial</i>	ALEJANDRO CASONA	CASTALIA/

			BRUÑO
--	--	--	-------

Polo que se refire á produción de textos:

1ª AVAL.: O diálogo literario: estilo directo, indirecto e indirecto libre.

O diálogo non literario: a enquisa e a entrevista.

2ª AVAL.: Textos narrativos: Tipos de narrador, clasificación dos personaxes, caracterización externa e interna, tempo externo e tempo interno: retrospección e prospección.

3ª AVAL.: A crónica e a reportaxe. Regulamentos e instrucións. Circulares e convocatorias. As actas.

O traballo de expresión oral e escrita, ortografía e léxico será continuado ata o fin de curso.

6. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

1. Avaliación inicial. Ao comezo de curso realizarase a todos os alumnos unha proba con obxecto de avaliar as capacidades e os coñecementos básicos da materia. Esta proba soamente terá carácter informativo.

Nos primeiros días de clase realizarase unha avaliación inicial destinada a comprobar a competencia lingüística do alumnado que consta dos seguintes apartados:

- **Competencia lectora:** actividades destinadas a comprobar a exactitude e a velocidade lectora de alumnas e alumnos e relacionadas coa comprensión de textos escritos.
- **Expresión escrita:** actividades para avaliar a coherencia e a corrección gramatical e ortográfica.
- **Conceptos:** cuestións sobre aspectos básicos de gramática, léxico e literatura.

A partir dos resultados da avaliación inicial de detectarse carencias básicas se tomarían as medidas oportunas. Ademais na materia que corresponde a este departamento poderíanse aplicar actividades de reforzo relacionadas, sobre todo, coa comprensión e a expresión oral e escrita.

2. Avaliación dos libros de lectura. A lectura obrigatoria de polo menos un libro por trimestre será avaliada a través de probas ou traballos escritos ou a través de probas orais. A cualificación positiva desta tarefa poderase utilizar para subir a cualificación final do alumno. As lecturas e os seus correspondentes traballos teñen carácter obrigatorio e non cumprir con esta tarefa supoñerá suspender a materia, aínda tendo superadas as probas de coñecemento da materia.

3. Cualificacións trimestrais. Para obter a cualificación trimestral poderase facer unha ou dúas probas escritas das unidades didácticas impartidas que incluírá exercicios e actividades dos elementos que estruturan ditas unidades. A probas de avaliación realizadas ao longo de cada trimestre cualificaranse como segue:

- **70%** exames trimestrais (incluído aquí, sobre un 10%, a lectura obrigatoria)
- **30%** avaliación de traballos, caderno, exposicións, etc.

Poderase descontar ata un máximo de **2 puntos** pola reiteración de faltas de ortografía e/ou presentación deficiente, axustándose aos criterios:

- **-0,25** por cada dous acentos inexistentes ou mal colocadas.
- **-0,25** por cada falta.
- **-0,25** por ilexibilidade, ausencia de marxes ou mala presentación de traballos ou exames.

A superación dos mínimos exixibles alcanzarase cun **5**.

No caso de que algún alumno for descuberto incorrendo en métodos varios de fraude ou copia durante a realización dun exame, dita proba sería automaticamente retirada e cualificada como **0**.

4. Cualificación final. A cualificación final será o resultante da media dos tres trimestres. Poderanse realizar probas de recuperacións parciais, tanto dos contidos como dos libros de lectura.

7. COVID-19: REFORZOS E PROGRAMACIÓN SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL

De acordo coas *Instrucións do 30 de xullo 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, en relación ás medidas educativas que se deben adoptar no curso académico 2020/2021, nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas da educación infantil, da educación primaria, da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato* teremos en conta as seguintes medidas metodolóxicas no que se refire os reforzos e as ensinanzas semipresenciais e non presenciais.

7.1. ANÁLISE E VALORACIÓN DOS RESULTADOS DA AVALIACIÓN INICIAL.

Con respecto ao reforzo e a recuperación da materia que non pudo ser vista o curso pasado debido á suspensión das clases presenciais, traballarase as partes nas que non se profundizou no curso anterior.

Tras a avaliación inicial detéctase que a maior parte do alumnado que estivo matriculado no instituto o curso pasado e deulle clase o mesmo docente e polo tanto non existe unha necesidade perentoria de determinara materia dada da cal se teña que informar a un profesor novo.

Do mesmo xeito, as características dos alumnos en canto a capacidade e nivel académico xa son ben coñecidas polo profesor deste curso, se ben é conveniente determinar o grao de afastamento da materia debido ó confinamento e ás particularidades nas que se tivo que avaliar debido ao COVID-19.

No caso concreto dos alumnos e alumnas que pasaron a 3º da ESO, os seus resultados son bastante pobres no que respecta á sintaxe: apenas se puideron ver os complementos do predicado, e gran parte da tipoloxía textual.

Acórdanse pouco dos xéneros periodísticos, non diferenciando claramente entre os de opinión e os informativos.

Durante a primeira avaliación traballárase especialmente eses aspectos nos que detectamos maiores carencias.

7.2. PROGRAMACIÓN SEMIPRESENCIAL

- Clases semipresenciais:

Os materiais, tanto teóricos como prácticos, estarían a disposición do alumnado a través da **AULA VIRTUAL** do centro e da **E-dixgal**. As clases de asistencia presencial aproveitaríanse para explicar os aspectos teóricos básicos, así como para a resolución de dúbidas que puideran xurdir tanto nas cuestións teóricas como nas cuestións prácticas que se foron realizando ao longo das semanas.

No que respecta as clases telemáticas se irían propoñendo semanal ou quincenalmente actividades variadas (exercicios, tarefas) cun prazo de realización determinado; unha vez rematado este, publicaríanse as correccións coas explicacións oportunas. Ademais de ter a oportunidade de resolver as dúbidas nas clases presenciais, terán á súa disposición foros con esta finalidade, a través da Aula Virtual do centro ou poderán optar polo correo electrónico. De xeito puntual, se lles poderá propoñer a entrega de exercicios ou traballos que se corruxirán de forma individualizada; para este tipo de actividades, tanto para a entrega como para a corrección, usarase o correo electrónico corporativo ou a Aula Virtual.

7.2.1. CRITERIOS, PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS DA AVALIACIÓN

Nun ensino semipresencial: aproveitaríanse as clases de asistencia presencial para facer os exames e os controis (que poderían reducirse de dous a un), mentres que se solicitaría a entrega de traballos e/ou exercicios de xeito telemático e/ou a realización de cuestionarios *on line*.

Para avaliar as tarefas *on line* valoraranse as seguintes competencias:

VALORACIÓN EN PORCENTAXE DAS COMPETENCIAS CLAVE EN 3º ESO		
NUM.	COMPETENCIA	% (PORC.)
1	COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA	70
3	COMPETENCIA DIXITAL	10
4	APRENDER A APRENDER	5
5	COMPETENCIAS SOCIAIS E CÍVICAS	5
6	SENTIDO DA INICIATIVA E ESPÍRITU EMPRENDEDOR	5
7	CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAI	5
	TOTAL	100

Para superar o curso neste modelo semipresencial, terase en conta:

- O resultado de dúas probas escritas sobre lingua e literatura cada avaliación. 60% da nota.
- Proba escrita ou traballo de cada libro de lectura. 10% da nota.
- Un 30%, tal como consta nos criterios de cualificación, é outorgada segundo a valoración dos traballos presentados na clase presencial e traballos *on line*.
- Proba escrita de **recuperación** dos contidos de lingua e literatura en cada avaliación, se así procede.
- Proba escrita de **recuperación** dos libros de lectura, se así procede.

Escala de estimación para o seguimento do alumno semipresencial	A	B	C	D
Realiza as tarefas encomendadas				
Segue as instrucións académicas				
Participa activamente nas clases virtuais				
Realiza preguntas pertinentes e consulta as dúbidas				
Os seus cadernos da materia reflicten o traballo da clase				
Presenta habilidades no uso das TIC				
Presenta debidamente os seus escritos				

Avaliación dos libros de lectura. A lectura obrigatoria de polo menos un libro por trimestre será avaliada a través de probas ou traballos escritos presentados a través da Aula Virtual. A cualificación positiva desta tarefa poderase utilizar para subir a cualificación final do alumno. As lecturas e os seus correspondentes traballos teñen carácter obrigatorio e non cumprir con esta tarefa supoñerá suspender a materia, aínda tendo superadas as probas de coñecemento da materia.

Cualificacións trimestrais. Para obter a cualificación trimestral poderase facer unha ou dúas probas escritas das unidades didácticas impartidas que incluírá exercicios e actividades dos elementos que estruturan ditas unidades. A probas de avaliación realizadas ao longo de cada trimestre cualificaranse como segue:

- 70% exames trimestrais (incluído aquí, sobre un 10%, a lectura obrigatoria)
- 30% avaliación de traballos e tarefas on line encomendadas.

Poderase descontar ata un máximo de **2 puntos** pola reiteración de faltas de ortografía e/ou presentación deficiente, axustándose aos criterios:

- **-0,25** por cada dous acentos inexistentes ou mal colocadas.
- **-0,25** por cada falta.
- **-0,25** por ilexibilidade, ausencia de marxes ou mala presentación de traballos ou exames.

A superación dos mínimos exixibles alcanzarase cun **5**.

No caso de que algún alumno for descuberto incorrendo en métodos varios de fraude ou copia durante a realización dun exame, dita proba sería automaticamente retirada e cualificada como **0**.

Cualificación final. A cualificación final será o resultante da media dos tres trimestres. Poderanse realizar probas de recuperacións parciais, tanto dos contidos como dos libros de lectura.

7.3. PROGRAMACIÓN NON PRESENCIAL

No caso de que tivesen que suspenderse as clases presenciais, realizaríase o traballo a través dos medios telemáticos postos á nosa disposición pola Consellería: A Plataforma **E-dixgal**, a **Aula Virtual** e o entorno **Webex** no caso de que se necesitara realizar videoconferencias. Neste caso incrementaríase a recollida de actividades e a corrección individual das mesmas polas vías indicadas.

Ademáis ofreceríanse exercicios que o alumnado puidese autocorrixir ou dos que se publicasen as correccións correspondentes. Neste escenario sería aconsellable a redución de contidos teóricos, dependendo do que se prolongase esta situación, e o reforzo da teoría que se traballou durante o tempo que houbo clases presenciais. Finalmente, poderíase dar o caso de que parte do alumnado tivese que gardar corentena, actuaríase nese caso tal e como indicamos neste mesmo apartado.

7.3.1. CRITERIOS, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DA AVALIACIÓN

No caso de que se decretase a **suspensión das clases presenciais** durante un período o suficientemente longo que impedise levar a cabo os procedementos de avaliación indicados, valoraríase a entrega de exercicios no prazo e na forma axeitados (traballo diario) e as probas e traballos realizadas de forma telemática (exames, controis e tarefas).

Para avaliar as tarefas *on line* valoraranse as seguintes competencias:

VALORACIÓN EN PORCENTAXE DAS COMPETENCIAS CLAVE EN 3º ESO		
NUM.	COMPETENCIA	% (PORC.)
1	COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA	70
3	COMPETENCIA DIXITAL	10
4	APRENDER A APRENDER	5
5	COMPETENCIAS SOCIAIS E CÍVICAS	5
6	SENTIDO DA INICIATIVA E ESPÍRITU EMPRENDEDOR	5

7	CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAI S	5
	TOTAL	100

Para superar o curso neste modelo non presencial, terase en conta:

- Traballo de cada libro de lectura. 20% da nota.
- Un 80%, tal como consta nos criterios de cualificación, é outorgada segundo a valoración dos traballos presentados nos traballos *on line*.
- Traballos *on line* de **recuperación** dos contidos de lingua e literatura en cada avaliación, se así procede.
- Traballos *on line* de **recuperación** dos libros de lectura, se así procede.

Escala de estimación para o seguimento do alumno semipresencial	A	B	C	D
Realiza as tarefas encomendadas				
Segue as instrucións académicas				
Participa activamente nas clases virtuais				
Realiza preguntas pertinentes e consulta as dúbidas				
Os seus traballos da materia reflicten o aproveitamento das clases virtuais				
Presenta habilidades no uso das TIC				
Presenta debidamente os seus escritos				

Avaliación dos libros de lectura. A lectura obrigatoria de polo menos un libro por trimestre será avaliada a través de probas ou traballos escritos presentados a través da Aula Virtual. A cualificación positiva desta tarefa poderase utilizar para subir a cualificación final do alumno. As lecturas e os seus correspondentes traballos teñen carácter obrigatorio e non cumprir con esta tarefa supoñerá suspender a materia, aínda tendo superadas as probas de coñecemento da materia.

Cualificacións trimestrais. Para obter a cualificación trimestral no caso dun ensino non presencial terase en conta a calidade dos traballos *on line* presentados.

Poderase descontar ata un máximo de **2 puntos** pola reiteración de faltas de ortografía e/ou presentación deficiente, axustándose aos criterios:

- **-0,25** por cada dous acentos inexistentes ou mal colocadas.
- **-0,25** por cada falta.
- **-0,25** por ilexibilidade, ausencia de marxes ou mala presentación de traballos ou exames.

A superación dos mínimos exixibles alcanzarase cun 5.

Cualificación final. A cualificación final será o resultante da media dos tres trimestres. Poderanse realizar probas de recuperacións parciais, tanto dos contidos como dos libros de lectura.

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA 4º ESO

1. OBXECTIVOS DE 4º DA ESO

1. Ler fluidamente en voz alta.
2. Expresarse oralmente en castelán en exposición de en torno a dez minutos.
3. Expresarse por escrito de modo adecuado ao tipo de escritos que se requira:
 - a. Ter unha caligrafía lexible.
 - b. Estructurar de modo axeitado en parágrafos.
 - c. Presentar os textos adecuadamente: marxes e sangría.
 - d. Usar axeitadamente o punto e seguido e a coma.
 - e. Construír oracións coherentes e cohesionadas e manter as concordancias.
 - f. Dominar a ortografía en palabras do léxico habitual.
 - g. Adecuarse á situación comunicativa.
 - h. Empregar os conectores e os medios de substitución para lograr cohesión.
 - i. Gardar coherencia na escritura.
 - j. Usar o léxico e sintaxe que correspondan ao nivel.
 - k. Recoñecer e empregar oralmente ou por escrito a estrutura dos textos explicitados nos contidos.
4. Comprender os textos orais e escritos adecuados ao nivel.
5. Identificar as clases de palabras nun texto.
6. Distinguir entre unidade e función.
7. Distinguir entre frase e oración.
8. Identificar a concordancia como mecanismo sintáctico.
9. Identificar as funcións da frase.
10. Identificar as funcións da oración incluíndo a de predicativo, complemento de réxime e o complemento axente.
11. Distinguir os tipos de oración composta e a súa repercusión na análise sintáctica.
12. Facer transformacións coas estruturas sintácticas traballadas.
13. Recoñecer nun texto as propiedades de adecuación, coherencia e cohesión.
14. Xustificar a tipoloxía textual dos textos previstos no programa.
15. Distinguir os procedementos de formación de palabras e diferenciar entre derivación e flexión.
16. Recoñecer e usar adecuadamente o rexistro formal e coloquial.
17. Recoñecer e valorar a variedade lingüística no español, en particular do español de América.
18. Recoñecer as principais relacións semánticas nun texto.
19. Ler e comprender cun grao crecente de interese e autonomía obras literarias próximas aos seus gustos, afeccións e intereses, o que se valorará a través dos libros de lecturas explicitados.
20. Valorar as obras de lectura incluídas na relación, resumindo o contido, explicando os aspectos que máis lle chamaron a atención e o que a lectura lle achegou como experiencia persoal.
21. Ler as obras de lectura obrigatorias.

22. Localizar obras e autores cronoloxicamente e en relación co xénero e o movemento do que participan a partir do século XIX.

23. Xustificar as características fundamentais dos movementos.

24. Identificar a métrica e xustificar un romance, soneto e o versolibrismo.

25. Identificar os seguintes tropos e figuras retóricas: comparación, metáfora, símbolo, paralelismo, antítese, personificación, interrogación retórica, asíndeto/polisíndeto, hipérbato, hipérbole, aliteración e anáfora.

2. CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE, TEMPORALIZACIÓN, PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA, MÍNIMOS EXIXIBLES, PORCENTAXE PESO CUALIFICACIÓN

Lingua Castelá e Literatura. 4º de ESO									
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
Bloque 1. Comunicación oral: escoitar e falar									
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais en relación co ámbito de uso: persoal, educativo, social e laboral. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comprender, interpretar e valorar textos orais propios dos ámbitos persoal, educativo ou escolar, e social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB1.1.1. Comprende o sentido global de textos orais propios dos ámbitos persoal, educativo e laboral, identificando a información relevante, determinando o tema e recoñecendo a intención comunicativa do/da falante. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 5
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB1.1.2. Anticipa ideas e infire datos do emisor e do contido do texto, analizando fontes de procedencia non verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB1.1.3. Retén información relevante e extrae informacións concretas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 5
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB1.1.4. Distingue as partes en que se estruturan as mensaxes orais e a relación entre discurso e contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB1.1.5. Distingue entre información e opinión 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 5

Lingua Castelá e Literatura. 4º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
			en mensaxes procedentes dos medios de comunicación, e entre información e persuasión en mensaxes publicitarias orais, identificando as estratexias de enfatización e expansión.						
			▪ LCLB1.1.6. Segue e interpreta instrucións orais.	▪ CCL	▪ TC	▪ OA	▪ 25%	▪ NON	▪ 2
▪ h ▪ m	▪ B1.2. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais en relación coa súa finalidade: textos narrativos, descritivos, instrutivos, expositivos e argumentativos. Diálogo.	▪ B1.2. Comprender, interpretar e valorar textos orais de diferente tipo.	▪ LCLB1.2.1. Comprende o sentido global de textos orais de intención narrativa, descritiva, instrutiva, expositiva e argumentativa, identificando a estrutura e a información relevante, determinando o tema e recoñecendo a intención comunicativa do/da falante.	▪ CCL	▪ TC	▪ PE	▪ 25%	▪ NON	▪ 2
			▪ LCLB1.2.2. Anticipa ideas e infire datos do emisor e do contido do texto, analizando fontes de procedencia non verbal.	▪ CCL	▪ TC	▪ OA	▪ 25%	▪ NON	▪ 2
			▪ LCLB1.2.3. Retén información relevante e extrae informacións concretas.	▪ CAA	▪ TC	▪ OA	▪ 25%	▪ NON	▪ 1
			▪ LCLB1.2.4. Interpreta e valora aspectos concretos do contido de textos narrativos, descritivos, ins-	▪ CAA ▪ CCL	▪ TC	▪ OA	▪ 50%	▪ SI	▪ 5

Lingua Castelá e Literatura. 4º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
			<p>trutivos, expositivos e argumentativos, emitindo xuízos razoados e relacionándoos con conceptos persoais, para xustificar un punto de vista particular.</p>						
			<p>▪ LCLB1.2.5. Utiliza progresivamente os instrumentos adecuados para localizar o significado de palabras ou enunciados descoñecidos (demanda axuda, busca en dicionarios, lembra o contexto en que aparece, etc.).</p>	<p>▪ CD</p>	<p>▪ TC</p>	<p>▪ OA</p>	<p>▪ 50%</p>	<p>▪ SI</p>	<p>▪ 5</p>
			<p>▪ LCLB1.2.6. Resume textos narrativos, descritivos, expositivos e argumentativos de forma clara, recollendo as ideas principais e integrando a información en oracións que se relacionen loxicamente e semanticamente.</p>	<p>▪ CAA</p>	<p>▪ V</p>	<p>▪ OA</p>	<p>▪ 50%</p>	<p>▪ SI</p>	<p>▪ 5</p>
<p>▪ h</p>	<p>▪ B1.3. Observación e comprensión do sentido global de debates, coloquios, entrevistas e conversas espontáneas, da intención comunicativa de cada interlocutor/a e aplicación das normas básicas que re-</p>	<p>▪ B1.3. Comprender o sentido global e a intención de textos orais.</p>	<p>▪ LCLB1.3.1. escoita, observa e interpreta o sentido global de debates, coloquios e conversas espontáneas identificando a información relevante, determinando o tema e recoñecendo a intención comunicativa e a postura</p>	<p>▪ CSC</p>	<p>▪ TC</p>	<p>▪ OA</p>	<p>▪ 50%</p>	<p>▪ SI</p>	<p>▪ 5</p>

Lingua Castelá e Literatura. 4º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
	gulan a comunicación.		de cada participante, así como as diferenzas formais e de contido que regulan os intercambios comunicativos formais e os espontáneos.						
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB1.3.2. Recoñece e explica as características da linguaxe conversacional (cooperación, espontaneidade, economía e subxectividade) nas conversas espontáneas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 25% 	<ul style="list-style-type: none"> NON 	<ul style="list-style-type: none"> 2
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB1.3.3. Observa e analiza as intervencións particulares de cada participante nun debate, coloquio ou conversa espontánea tendo en conta o ton empregado, a linguaxe que utiliza, o contido e o grao de respecto cara ás opinións das demais persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 25% 	<ul style="list-style-type: none"> NON 	<ul style="list-style-type: none"> 2
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB1.3.4. Identifica o propósito, a tese e os argumentos das persoas participantes en debates, faladoiros e entrevistas procedentes dos medios de comunicación audiovisual, valorando de forma crítica aspectos concretos da súa forma e o seu con- 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 25% 	<ul style="list-style-type: none"> NON 	<ul style="list-style-type: none"> 1

Lingua Castelá e Literatura. 4º de ESO									
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
			tido.						
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB1.3.5. Recoñece e asume as regras de interacción, intervención e cortesía que regulan os debates e calquera intercambio comunicativo oral. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 5
<ul style="list-style-type: none"> a d h 	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Coñecemento e uso progresivamente autónomo das estratexias necesarias para a produción de textos orais. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Recoñecer, interpretar e avaliar progresivamente as producións orais propias e alleas, así como os aspectos prosódicos e os elementos non verbais (xestos, movementos, ollada, etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> LCLB1.4.1. Coñece o proceso de produción de discursos orais e valora a claridade expositiva, a adecuación, a coherencia do discurso e a cohesión dos contidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 25% 	<ul style="list-style-type: none"> NON 	<ul style="list-style-type: none"> 2
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB1.4.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre, volume, etc.) a ollada, a colocación, a linguaxe corporal, a xestión de tempos e o emprego de axudas audiovisuais en calquera tipo de discurso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 25% 	<ul style="list-style-type: none"> NON 	<ul style="list-style-type: none"> 2
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB1.4.3. Recoñece os erros da produción oral propia e allea a partir da práctica habitual da avaliación e autoavaliación, e propón solucións para melloralas. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 5

Lingua Castelá e Literatura. 4º de ESO

Obxectivos	Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Valoración da lingua oral como instrumento de aprendizaxe, como medio para transmitir coñecementos, ideas e sentimentos, e como ferramenta para regular a conduta. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Valorar a lingua oral como instrumento de aprendizaxe, como medio para transmitir coñecementos, ideas e sentimentos, e como ferramenta para regular a conduta. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB1.5.1. Utiliza e valora a lingua como un medio para adquirir, procesar e transmitir novos coñecementos, para expresar ideas e sentimentos, e para regular a conduta. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 5
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Coñecemento, uso e aplicación das estratexias necesarias para falar en público e dos instrumentos de autoavaliación en prácticas orais formais ou informais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Aprender a falar en público, en situacións formais ou informais, de xeito individual ou en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB1.6.1. Realiza presentacións orais de forma individual ou en grupo, planificando o proceso de oralidade, organizando o contido, consultando fontes de información diversas, xestionando o tempo e transmitindo a información de xeito coherente, aproveitando vídeos, gravacións ou outros soportes dixitais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TI ▪ TG 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 5
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB1.6.2. Realiza intervencións non planificadas, dentro da aula, analizando e comparando as similitudes e as diferenzas entre discursos formais e espontáneos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB1.6.3. Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal da lingua nas súas prácticas orais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1

Lingua Castelá e Literatura. 4º de ESO

Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB1.6.4. Pronuncia con corrección e claridade, modulando e adaptando a súa mensaxe á finalidade da práctica oral. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 25% 	<ul style="list-style-type: none"> NON 	<ul style="list-style-type: none"> 1
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB1.6.5. Resume oralmente exposicións, argumentacións, intervencións públicas, etc., recollendo as ideas principais e integrando a información en oracións que se relacionen lxicamente e semanticamente. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 5
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB1.6.6. Aplica os coñecementos gramaticais á avaliación e á mellora da expresión oral, recoñecendo en exposicións orais propias ou alleas as dificultades expresivas (incoherencias, repeticións, ambigüidades, impropiedades léxicas, pobreza e repetición de conectores etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 25% 	<ul style="list-style-type: none"> NON 	<ul style="list-style-type: none"> 2
<ul style="list-style-type: none"> a c d h 	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Coñecemento, comparación, uso e valoración das normas de cortesía da comunicación oral que regulan as conversas espontáneas e outras prácticas discursivas orais pro- 	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Coñecer, comparar, usar e valorar as normas de cortesía nas intervencións orais propias da actividade educativa, tanto espontáneas como planificadas, e nas prácticas discursivas orais propias dos medios de co- 	<ul style="list-style-type: none"> LCLB1.7.1. Coñece, valora e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 5
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB1.7.2. Analiza criticamente debates e faladoiros procedentes dos 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> PE 	<ul style="list-style-type: none"> 25% 	<ul style="list-style-type: none"> NON 	<ul style="list-style-type: none"> 2

Lingua Castelá e Literatura. 4º de ESO									
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
	pias dos medios de comunicación. Debate.	municación.	medios de comunicación, recoñecendo neles a validez dos argumentos e valorando criticamente a súa forma e o seu contido.						
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB1.7.3. Participa activamente nos debates escolares, respectando as regras de intervención, interacción e cortesía que os regulan, utilizando unha linguaxe non discriminatoria. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA TG 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 5
<ul style="list-style-type: none"> a d h m 	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Creación de textos orais e audiovisuais que reproduzan situación reais ou imaxinarias de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Reproducir situacións reais ou imaxinarias de comunicación potenciando o desenvolvemento progresivo das habilidades sociais, a expresión verbal e non verbal, e a representación de realidades, sentimentos e emocións. 	<ul style="list-style-type: none"> LCLB1.8.1. Dramatiza e improvisa situacións reais ou imaxinarias de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> TG 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 5
Total Bloque 1									100
Bloque 2. Comunicación escrita: ler e escribir									
<ul style="list-style-type: none"> g h l 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Coñecemento e uso progresivo de técnicas e estratexias de comprensión escrita. B2.2. Lectura com- 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Aplicar diferentes estratexias de lectura comprensiva e crítica de textos 	<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.1.1. Comprende textos de diversa índole pondo en práctica diferentes estratexias de lectura e autoavaliación da súa propia comprensión 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> PE 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 5

Lingua Castelá e Literatura. 4º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
	<p>prensiva, interpretación e valoración de textos escritos en relación cos ámbitos persoal, educativo, social e laboral.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Lectura, comprensión, interpretación e valoración de textos narrativos, descritivos, instrutivos, expositivos, argumentativos e dialogados. 		<p>en función do obxectivo e o tipo de texto, actualizando coñecementos previos, traballando os erros de comprensión e construíndo o significado global do texto.</p>						
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.1.2. Localiza, relaciona e secuencia as informacións explícitas dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 5 	
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.1.3. Infire a información relevante dos textos, identificando a idea principal e as secundarias, e establecendo relacións entre elas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 5 	
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.1.4. Constrúe o significado global dun texto ou de frases do texto demostrando unha comprensión plena e detallada deste. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 5 	
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.1.5. Fai conexións entre un texto e o seu contexto, integrándoo e avaliándoo criticamente, e realizando hipóteses sobre el. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1 	
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.1.6. Comprende o significado de palabras propias do nivel culto da 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 5 	

Lingua Castelá e Literatura. 4º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
			lingua que incorpora ao seu repertorio léxico, e recoñecendo a importancia de enriquecer o seu vocabulario para expresarse con exactitude e precisión.						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ h ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Coñecemento e uso progresivo de técnicas e estratexias de comprensión escrita. ▪ B2.2. Lectura comprensiva, interpretación e valoración de textos escritos en relación cos ámbitos persoal, educativo, social e laboral. ▪ B2.3. Lectura, comprensión, interpretación e valoración de textos narrativos, descritivos, instrutivos, expositivos, argumentativos e dialogados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Ler, comprender, interpretar e valorar textos escritos en diferentes soportes e formatos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.2.1. Recoñece e expresa o tema, as ideas principais, a estrutura e a intención comunicativa de textos escritos propios dos ámbitos persoal, educativo, social e laboral, e de relacións con organizacións, identificando a tipoloxía textual seleccionada (narración, exposición, etc.), a organización do contido e o formato utilizado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 5
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.2.2. Identifica os trazos diferenciais dos xéneros xornalísticos informativos e de opinión (noticias, reportaxes, editoriais, artigos e columnas, cartas á dirección, comentarios e crítica). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 5
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.2.3. Comprende e explica os elementos verbais e os non verbais, e a intención comunicativa dun texto publicitario 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1

Lingua Castelá e Literatura. 4º de ESO

Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
			<p>procedente dos medios de comunicación.</p> <p>▪ LCLB2.2.4. Localiza informacións explícitas nun texto e relaciónas entre si e co contexto, secuencias e deduce informacións ou valoracións implícitas.</p> <p>▪ LCLB2.2.5. Interpreta o sentido de palabras, expresións, frases ou pequenos fragmentos extraídos dun texto en función do seu sentido global.</p> <p>▪ LCLB2.2.6. Interpreta, explica e deduce a información dada en esquemas, mapas conceptuais, diagramas, gráficas, fotografías, etc.</p>	<p>▪ CCL</p> <p>▪ CCL</p> <p>▪ CAA ▪ CMCCT</p>	<p>▪ TC</p> <p>▪ TC</p> <p>▪ TC</p>	<p>▪ OA</p> <p>▪ OA</p> <p>▪ PE</p>	<p>▪ 25%</p> <p>▪ 25%</p> <p>▪ 50%</p>	<p>▪ NON</p> <p>▪ NON</p> <p>▪ SI</p>	<p>▪ 1</p> <p>▪ 1</p> <p>▪ 1</p>
<p>▪ g</p> <p>▪ h</p> <p>▪ l</p>	<p>▪ B2.4. Actitude progresivamente crítica e reflexiva ante a lectura.</p>	<p>▪ B2.3. Manifestar unha actitude crítica ante a lectura de calquera tipo de textos ou obras literarias a través dunha lectura reflexiva que permita identificar posturas de acordo ou desacordo, respectando sempre as opinións dos demais.</p>	<p>▪ LCLB2.3.1. Identifica e expresa as posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto.</p> <p>▪ LCLB2.3.2. Elabora a súa propia interpretación sobre o significado dun texto.</p>	<p>▪ CCL</p> <p>▪ CAA ▪ CCL</p>	<p>▪ TC</p> <p>▪ TC</p>	<p>▪ PE</p> <p>▪ PE</p>	<p>▪ 50%</p> <p>▪ 50%</p>	<p>▪ SI</p> <p>▪ SI</p>	<p>▪ 5</p> <p>▪ 5</p>

Lingua Castelá e Literatura. 4º de ESO

Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.3.3. Respecta as opinións das demais persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 5
<ul style="list-style-type: none"> b e h 	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Utilización progresivamente autónoma das bibliotecas e das tecnoloxías da información e da comunicación como fontes de obtención de información. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Seleccionar os coñecementos que se obteñan das bibliotecas ou de calquera outra fonte de información impresa en papel ou dixital, integrándoos nun proceso de aprendizaxe continua. 	<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.4.1. Utiliza de forma autónoma diversas fontes de información, integrando os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais ou escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 25% 	<ul style="list-style-type: none"> NON 	<ul style="list-style-type: none"> 5
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.4.2. Coñece e manexa habitualmente dicionarios impresos ou en versión dixital, dicionarios de dúbida e irregularidades da lingua, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 5
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.4.3. Coñece o funcionamento de bibliotecas (escolares, locais, etc.) e de bibliotecas dixitais, e é capaz de solicitar autonomamente libros, vídeos, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 25% 	<ul style="list-style-type: none"> NON 	<ul style="list-style-type: none"> 1
<ul style="list-style-type: none"> g e h l 	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Coñecemento e uso das técnicas e as estratexias para a produción de textos escritos: planificación, obtención de datos, organización da información, redacción e revisión. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Aplicar progresivamente as estratexias necesarias para producir textos adecuados, coherentes e cohesionados. 	<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.5.1. Aplica técnicas diversas para planificar os seus escritos (esquemas, árbores, mapas conceptuais etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 25% 	<ul style="list-style-type: none"> NON 	<ul style="list-style-type: none"> 1
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.5.2. Redacta borradores de escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 25% 	<ul style="list-style-type: none"> NON 	<ul style="list-style-type: none"> 1

Lingua Castelá e Literatura. 4º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
	<p>sión.</p> <ul style="list-style-type: none"> B2.7. Producción de textos escritos e audiovisuais narrativos, descriptivos, instrutivos, expositivos, argumentativos e dialogados. 		<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.5.3. Escribe textos en diferentes soportes usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesionadas, e respectando as normas gramaticais e ortográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> PE TI 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 5
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.5.4. Revisa o texto en varias fases para aclarar problemas co contido (ideas, estrutura, etc.) ou coa forma (puntuación, ortografía, gramática e presentación). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 25% 	<ul style="list-style-type: none"> NON 	<ul style="list-style-type: none"> 1
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.5.5. Avalía, utilizando guías, a súa propia produción escrita e a dos/das seus/súas compañeiros/as. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 25% 	<ul style="list-style-type: none"> NON 	<ul style="list-style-type: none"> 1
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.5.6. Reescribe textos propios e alleos aplicando as propostas de mellora que se deducen da avaliación da produción escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 25% 	<ul style="list-style-type: none"> NON 	<ul style="list-style-type: none"> 1
<ul style="list-style-type: none"> h l 	<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Producción de textos escritos e audiovisuais propios dos ámbitos persoal, educativo, social e laboral. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Escribir textos en relación co ámbito de uso. 	<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.6.1. Redacta con claridade e corrección textos propios dos ámbitos persoal, educativo, social e laboral. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> PE TI 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 5

Lingua Castelá e Literatura. 4º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.6.2. Redacta con claridade e corrección textos narrativos, descritivos, instrutivos, expositivos e argumentativos, adecuándose aos trazos propios da tipoloxía seleccionada. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> PE TI 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 5
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.6.3. Utiliza variados organizadores textuais nos seus escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> PE 	<ul style="list-style-type: none"> 25% 	<ul style="list-style-type: none"> NON 	<ul style="list-style-type: none"> 1
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.6.4. Resume o contido de calquera tipo de texto, recollendo as ideas principais con coherencia e cohesión e expresándoas cun estilo propio, evitando reproducir literalmente as palabras do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> PE 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 5
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.6.5. Realiza esquemas e mapas conceptuais que estruturen o contido dos textos traballados. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> PE 	<ul style="list-style-type: none"> 25% 	<ul style="list-style-type: none"> NON 	<ul style="list-style-type: none"> 1
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.6.6. Explica por escrito o significado dos elementos visuais que poidan aparecer nos textos (gráficas, imaxes, etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> PE 	<ul style="list-style-type: none"> 25% 	<ul style="list-style-type: none"> NON 	<ul style="list-style-type: none"> 1
<ul style="list-style-type: none"> b 	<ul style="list-style-type: none"> B2.9. Interese pola 	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Valorar a importan- 	<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.7.1. Produce tex- 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> PE 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 3

Lingua Castelá e Literatura. 4º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ g ▪ h 	<p>composición escrita como fonte de información e aprendizaxe, como forma de comunicar as experiencias e os coñecementos propios, e como instrumento de enriquecemento persoal e profesional.</p>	<p>cia da lectura e a escritura como ferramentas de adquisición das aprendizaxes e como estímulo do desenvolvemento persoal.</p>	<p>tos diversos recoñecendo na escritura o instrumento que é capaz de organizar o seu pensamento.</p>			<ul style="list-style-type: none"> ▪ TI 			
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.7.2. Utiliza nos seus escritos palabras propias do nivel formal da lingua que incorpora ao seu repertorio léxico, e recoñece a importancia de enriquecer o seu vocabulario para expresarse oralmente e por escrito con exactitude e precisión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE ▪ TI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.7.3. Valora e incorpora progresivamente unha actitude creativa ante a lectura e a escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE ▪ TI ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.7.4. Coñece e utiliza ferramentas das tecnoloxías da información e da comunicación, participando, intercambiando opinións, comentando e valorando escritos alleos, ou escribindo e dando a coñecer os seus propios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA ▪ TI ▪ TG 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 5
Total Bloque 2									<ul style="list-style-type: none"> ▪ 100
Bloque 3. Coñecemento da lingua									

Lingua Castelá e Literatura. 4º de ESO

Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Observación, reflexión e explicación dos valores expresivos e do uso das categorías gramaticais, con especial atención ao adxectivo, aos tipos de determinantes e aos pronomes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Recoñecer e explicar os valores expresivos que adquiren determinadas categorías gramaticais en relación coa intención comunicativa do texto onde aparecen, con especial atención a adxectivos, determinantes e pronomes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.1.1. Explica os valores expresivos que adquiren algúns adxectivos, determinantes e pronomes en relación coa intención comunicativa do texto onde aparecen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1ª AVAL. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 5
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Observación, reflexión e explicación dos valores expresivos e do uso das formas verbais en textos con diferente intención comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Recoñecer e explicar os valores expresivos que adquiren as formas verbais en relación coa intención comunicativa do texto onde aparecen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.2.1. Recoñece e explica os valores expresivos que adquiren as formas verbais en relación coa intención comunicativa do texto onde aparecen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1ª AVAL. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 5
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Observación, reflexión e explicación do uso expresivo dos prefixos e sufixos, recoñecendo os que teñen orixe grega e latina, explicando o significado que lle achegan á raíz léxica e a súa capacidade para a formación e a creación de novas palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Recoñecer e explicar o significado dos principais prefixos e sufixos, e as súas posibilidades de combinación para crear novas palabras, identificando os que proceden do latín e do grego. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.3.1. Recoñece os procedementos para a formación de palabras novas e explica o valor significativo dos prefixos e dos sufixos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1ª AVAL. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 75% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 5
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.3.2. Forma substantivos, adxectivos, verbos e adverbios a partir doutras categorías gramaticais, utilizando diversos procedementos lingüísticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1ª AVAL. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 75% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 5
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.3.3. Coñece o significado dos principais prefixos e sufixos de orixe grecolatina e utilízalos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 5

Lingua Castelá e Literatura. 4º de ESO

Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
			para deducir o significado de palabras descoñecidas.						
▪ a ▪ h	▪ B3.4. Observación, reflexión e explicación dos niveis de significado de palabras e expresións no discurso oral ou escrito.	▪ B3.4. Identificar os niveis de significado de palabras ou expresións en función da intención comunicativa do discurso oral ou escrito onde aparecen.	▪ LCLB3.4.1. Explica todos os valores expresivos das palabras que gardan relación coa intención comunicativa do texto onde aparecen. ▪ LCLB3.4.2. Explica con precisión o significado de palabras, e usa a acepción adecuada en relación ao contexto en que aparecen.	▪ CCL	▪ TC	▪ PE	▪ 50%	▪ NON	▪ 1
▪ b ▪ e ▪ h	▪ B3.5. Manexo de dicionarios e outras fontes de consulta en papel e formato dixital sobre a normativa e o uso non normativo das palabras, e interpretación das informacións lingüísticas que proporcionan os dicionarios da lingua (gramaticais, semánticas, rexistro e uso).	▪ B3.5. Usar correcta e eficazmente os dicionarios e outras fontes de consulta, tanto en papel como en formato dixital, para resolver dúbidas sobre o uso correcto da lingua e para progresar na aprendizaxe autónoma.	▪ LCLB3.5.1. Utiliza os dicionarios e outras fontes de consulta en papel e formato dixital, resolve eficazmente as súas dúbidas sobre o uso correcto da lingua e progresa na aprendizaxe autónoma.	▪ CD	▪ TC	▪ OA	▪ 50%	▪ SI	▪ 5
▪ h	▪ B3.6. Observación, reflexión e explicación dos límites sintácticos e semánticos da oración simple e a composta, das palabras que relacionan os grupos	▪ B3.6. Explicar e describir os trazos que determinan os límites oracionais para recoñecer a estrutura das oracións compostas.	▪ LCLB3.6.1. Transforma e amplía oracións simples en oracións compostas, usando conectores e outros procedementos de substitución para evitar repeticións.	▪ CCL	▪ 2ª AVAL.	▪ PE	▪ 75%	▪ SI	▪ 5

Lingua Castelá e Literatura. 4º de ESO

Obxectivos	Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
	que forman parte desta e dos seus elementos constitutivos.		<ul style="list-style-type: none"> LCLB3.6.2. Recoñece a palabra nuclear que organiza sintacticamente e semanticamente un enunciado, así como os elementos que se agrupan arredor dela. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> 1ª AVAL. 	<ul style="list-style-type: none"> PE 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 5
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB3.6.3. Recoñece a equivalencia semántica e funcional entre o adxectivo, o substantivo e algúns adverbios con oracións de relativo, substantivas e adverbiais respectivamente, transformando e ampliando adxectivos, substantivos e adverbios en oracións subordinadas e inseríndoas como constituíntes doutra oración. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> AVAL. 	<ul style="list-style-type: none"> PE 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 5
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB3.6.4. Utiliza de forma autónoma textos da vida cotiá para a observación, reflexión e explicación sintáctica. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> PE OA 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> NON 	<ul style="list-style-type: none"> 1
<ul style="list-style-type: none"> b h 	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Coñecemento, uso e valoración das normas ortográficas e gramaticais, recoñecendo o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas na escritura para obter unha comunicación eficiente. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Aplicar os coñecementos sobre a lingua para resolver problemas de comprensión e expresión de textos orais e escritos e para a revisión progresivamente autónoma dos textos propios e alleos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCLB3.7.1. Revisa os seus discursos orais e escritos aplicando correctamente as normas ortográficas e gramaticais, recoñecendo o seu valor social para obter unha comunicación eficiente. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> PE TI TG 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 5

Lingua Castelá e Literatura. 4º de ESO

Obxectivos	Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Observación, reflexión, explicación e uso dos trazos característicos que permiten diferenciar e clasificar os xéneros textuais, con especial atención aos discursos expositivos e argumentativos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Identificar e explicar as estruturas dos xéneros textuais, con especial atención ás estruturas expositivas e argumentativas, para utilízalas nas súas producións orais e escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.8.1. Identifica e explica as estruturas dos xéneros textuais, con especial atención ás expositivas e argumentativas, e utilízalas nas propias producións orais e escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 7
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.8.2. Coñece os elementos da situación comunicativa que determinan os usos lingüísticos (tema, propósito, destinatario, xénero textual, etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 8
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.8.3. Describe os trazos lingüísticos máis sobresañentes de textos expositivos e argumentativos, relacionándoos coa intención comunicativa e o contexto en que se producen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 5
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.8.4. Recoñece nun texto os procedementos lingüísticos para a expresión da subxectividade, e utilízalos nas producións propias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Observación, reflexión e explicación 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Recoñecer en textos de diversa índole e usar nas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB3.9.1. Recoñece e utiliza a substitución léxi- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1

Lingua Castelá e Literatura. 4º de ESO

Obxectivos	Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
	do uso de conectores textuais e dos principais mecanismos de referencia interna, tanto gramaticais (substitucións pronominais) como léxicos (elipses e substitucións mediante sinónimos e hiperónimos).	producións propias orais e escritas os conectores textuais e os principais mecanismos de referencia interna, tanto gramaticais como léxicos.	ca como un procedemento de cohesión textual. ▪ LCLB3.9.2. Identifica, explica e usa distintos tipos de conectores de causa, consecuencia, condición e hipótese, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de referencia interna que proporcionan cohesión a un texto.	▪ CCL	▪ 3ª AVAL.	▪ PE	▪ 75%	▪ SI	▪ 7
▪ a ▪ b ▪ h	▪ B3.10. Coñecemento dos rexistros e dos factores que inciden no uso da lingua en distintos ámbitos sociais, e valoración da importancia de utilizar o rexistro adecuado segundo as condicións da situación comunicativa.	▪ B3.10. Recoñecer e utilizar os rexistros lingüísticos en función dos ámbitos sociais, valorando a importancia de utilizar o rexistro adecuado a cada momento.	▪ LCLB3.10.1. Recoñece os rexistros lingüísticos en textos orais ou escritos en función da intención comunicativa e do seu uso social. ▪ LCLB3.10.2. Valora a importancia de utilizar o rexistro adecuado a cada situación comunicativa, e aplícao nos seus discursos orais e escritos.	▪ CCL	▪ TC	▪ PE ▪ PO	▪ 50%	▪ SI	▪ 5
				▪ CSC	▪ TC	▪ OA	▪ 50%	▪ NON	▪ 1
▪ i ▪ l	▪ B3.11. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, e re-	▪ B3.11. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, e relacionados cos elementos transver-	▪ LCLB3.11.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüís-	▪ CCL ▪ CAA	▪ TC	▪ TI ▪ TG	▪ 50%	▪ SI	▪ 5

Lingua Castelá e Literatura. 4º de ESO									
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
	lacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.	sais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.	ticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.						
▪ g ▪ h	▪ B3.12. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.	▪ B3.12. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e a transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.	▪ LCLB3.12.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e a produción dos textos traballados en calquera das outras.	▪ CAA	▪ TC	▪ PE	▪ 50%	▪ SI	▪ 7
Total Bloque 3									▪ 100
Bloque 4. Educación literaria									
▪ h ▪ l ▪ n ▪ c	▪ B4.1. Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da literatura xuvenil, como fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo, para lograr o desenvolvemento dos seus propios gustos e intereses literarios, e a súa autonomía de lectura.	▪ B4.1. Favorecer a lectura e comprensión de obras literarias da literatura española e universal de todos os tempos e da literatura xuvenil.	▪ LCLB4.1.1. Le e comprende cun grao crecente de interese e autonomía obras literarias próximas aos seus gustos e ás súas afeccións.	▪ CCL	▪ TC	▪ PE	▪ 50%	▪ SI	▪ 9
			▪ LCLB4.1.2. Valora algunha das obras de lectura libre, resumindo o contido, explicando os aspectos que máis chamaron a súa atención e o que a lectura lle achegou como experiencia persoal.	▪ CCEC	▪ TC	▪ PE	▪ 50%	▪ SI	▪ 9

Lingua Castelá e Literatura. 4º de ESO									
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB4.1.3. Desenvolve progresivamente o seu propio criterio estético perseguindo como única finalidade o pracer pola lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> PE 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> NON 	<ul style="list-style-type: none"> 2
<ul style="list-style-type: none"> h l n c 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da literatura xuvenil, como fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo, para lograr o desenvolvemento dos seus propios gustos e intereses literarios, e a súa autonomía de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Promover a reflexión sobre a conexión entre a literatura e o resto das artes. 	<ul style="list-style-type: none"> LCLB4.2.1. Desenvolve progresivamente a capacidade de reflexión observando, analizando e explicando a relación existente entre manifestacións artísticas de todas as épocas (música, pintura, cine, etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> PE 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> NON 	<ul style="list-style-type: none"> 2
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB4.2.2. Recoñece e comenta o mantemento ou a evolución de personaxes-tipo, temas e formas ao longo dos diversos períodos histórico-literarios, ata a actualidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> PE 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 9
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB4.2.3. Compara textos literarios e pezas dos medios de comunicación que respondan a un mesmo tópico, observando, analizando e explicando os puntos de vista segundo o medio, a época ou a cultura, e valorando e criticando o que le ou ve. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> PE 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 9

Lingua Castelá e Literatura. 4º de ESO

Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ l ▪ n ▪ c 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da literatura xuvenil, como fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo, para lograr o desenvolvemento dos seus propios gustos e intereses literarios, e a súa autonomía de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Fomentar o gusto e o hábito pola lectura en todas as súas vertentes: como fonte de acceso ao coñecemento e como instrumento de lecer e diversión que permite explorar mundos diferentes aos nosos, reais ou imaxinarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB4.3.1. Fala na clase dos libros e comparte as súas impresións cos/coas compañeiros/as. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB4.3.2. Traballa en equipo determinados aspectos das lecturas propostas ou seleccionadas polos alumnos, investigando e experimentando de forma progresivamente autónoma. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TG 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB4.3.3. Le en voz alta, modulando e adecuando a voz, apoiándose en elementos da comunicación non verbal e potenciando a expresividade verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA ▪ PO 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB4.3.4. Dramatiza fragmentos literarios breves desenvolvendo progresivamente a expresión corporal como manifestación de sentimentos e emocións, respectando as producións das demais persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ l ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Aproximación ás obras máis representativas da literatura española desde o século XVIII aos nosos días a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Comprender textos literarios representativos desde o século XVIII aos nosos días, recoñecendo a intención do/da autor/a, o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB4.4.1. Le e comprende unha selección de textos literarios representativos da literatura desde o século XVIII aos nosos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 9

Lingua Castelá e Literatura. 4º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
▪ c	través da lectura e a explicación de fragmentos significativos e, de ser o caso, obras completas. Reflexión e superación de estereotipos de xénero, clase, crenzas, etc.	tema e os trazos propios do xénero ao que pertence, e relacionando o seu contido co contexto sociocultural e literario da época, ou doutras épocas, e expresando a relación con xuízos persoais razoados.	días, identificando o tema, resumindo o seu contido e interpretando a linguaxe literaria.						
			▪ LCLB4.4.2. Expressa a relación entre o contido da obra, a intención do/da autor/a e o contexto, e o mantemento de temas e formas, emitindo xuízos persoais razoados.	▪ CAA	▪ TC	▪ PE	▪ 50%	▪ SI	▪ 9
▪ h ▪ l ▪ n	▪ B4.3. Redacción de textos de intención literaria a partir da lectura de textos do século XX, utilizando as convencións formais do xénero seleccionado e con intención lúdica e creativa.	▪ B4.5. Redactar textos persoais de intención literaria seguindo as convencións do xénero, con intención lúdica e creativa.	▪ LCLB4.5.1. Redacta textos persoais de intención literaria a partir de modelos dados, seguindo as convencións do xénero e con intención lúdica e creativa.	▪ CCL	▪ TC	▪ TI ▪ PE	▪ 25%	▪ NON	▪ 2
			▪ LCLB4.5.2. Desenvolve o gusto pola escritura como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os seus propios sentimentos.	▪ CAA	▪ TC	▪ TI ▪ PE	▪ 25%	▪ NON	▪ 2
▪ e	▪ B4.4. Consulta de fontes de información variadas para a realización de traballos e a cita adecuada destas.	▪ B4.6. Consultar e citar adecuadamente fontes de información variadas para realizar un traballo educativo en soporte impreso ou dixital sobre un tema do currículo de literatura, adoptando un punto de vista	▪ LCLB4.6.1. Consulta e cita adecuadamente varias fontes de información para desenvolver por escrito, con rigor, claridade e coherencia, un tema relacionado co currículo de Literatura.	▪ CCL ▪ CD	▪ TC	▪ TI ▪ TG	▪ 50%	▪ SI	▪ 10

Lingua Castelá e Literatura. 4º de ESO									
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
		crítico e persoal, e utilizando as tecnoloxías da información.	<ul style="list-style-type: none"> LCLB4.6.2. Achega nos seus traballos escritos ou orais conclusións e puntos de vista persoais e críticos sobre as obras literarias, expresándose con rigor, claridade e coherencia. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> TI TG 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 10
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB4.6.3. Utiliza recursos variados das tecnoloxías da información e da comunicación para a realización dos seus traballos educativos. 	<ul style="list-style-type: none"> CD 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> TI TG OA 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 9
Total Bloque 4									100
Peso cualificación de cada bloque 25%. Suma da porcentaxe dos catro bloques									100

LENDAS COMPETENCIAS CLAVE	LENDAS TEMPORALIZACIÓN	LENDAS PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS	LENDAS GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
CCL Comunicación lingüística. CMCCT Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía. CD Competencia dixital. CAA Competencia aprender a aprender. CSC Competencias sociais e cívicas. CSIEE Sentido de iniciativa e espírito emprendedor. CCEC Conciencia e expresións culturais.	TC Ao longo de todo o curso 1ª Av. Primeira avaliación 2ª Av. Segunda avaliación 3ª Av. Terceira avaliación	PE Proba escrita. PO Proba oral TI Traballo individual TG Traballo en grupo OA Observación na aula CC Caderno clase	25% Pequeno desenvolvemento do estándar aplicado a situación sinxelas 50% Desenvolvemento suficiente do estándar aplicado a situacións sinxelas. 75% Desenvolvemento notable do estándar aplicado na maior parte das situacións. 100% Desenvolvemento completo do estándar de aprendizaxe

3. VALORACIÓN EN PORCENTAJE DAS COMPETENCIAS CLAVE EN 4º DA ESO

VALORACIÓN EN PORCENTAJE DAS COMPETENCIAS CLAVE EN 4º ESO		
NUM.	COMPETENCIA	% (PORC.)
1	COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA	70
2	COMPETENCIA MATEMÁTICA E COMPETENCIAS BÁSICAS EN CIENCIA E TECN.	1
3	COMPETENCIA DIXITAL	6
4	APRENDER A APRENDER	6
5	COMPETENCIAS SOCIAIS E CÍVICAS	5
6	SENTIDO DA INICIATIVA E ESPÍRITU EMPRENDEDOR	6
7	CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAI	6
	TOTAL	100

4. INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E RECUPERACIÓN

1. Observación do alumno no aula. A observación do alumnado permite comprobar a asistencia regular, o comportamento, a intervención no proceso didáctico, as dificultades na aprendizaxe, etc.

2. Probas obxectivas. A realización de probas obxectivas, tanto orais como escritas, permiten observar e valorar a asimilación dos conceptos impartidos e comprobar como a través dunha extensa variedade de procedementos, os alumnos mostra a súa capacidade para resolver problemas. Permiten, ademais, que o alumno tome conciencia dos seus progresos no coñecemento da materia e tamén das súas dificultades. Supoñen, en fin, un material obxectivo tanto para os profesores como para os alumnos.

3. Control de lecturas. Realizaranse probas que verifiquen a comprensión das obras lidas. Estas poden consistir ben en controis específicos en relación ás obras lidas, ben en traballos básicos sobre algún aspecto da obra (argumento, personaxes, temas, etc.)

4. Actividades de expresión oral. A través de exposicións de temas determinados, debates, coloquios, lecturas dramáticas, etc., se avaliarán os progresos na expresión oral do alumnado.

5. Actividades de expresión escrita. A elaboración de traballos escritos relacionados coa materia constituirán un elemento fundamental á hora de avaliar o progreso dos alumnos.

6. Actitude O interese, a responsabilidade, a atención, o traballo en grupo, a colaboración, a asistencia, a puntualidade, o respecto mutuo, en definitiva, a actitude do alumno ante a materia, será tida en conta como un instrumento máis para avalialo.

- Dúas probas escritas sobre lingua e literatura cada avaliación. **70% da nota.**
- Proba escrita ou traballo de cada libro de lectura. **10%** da nota.
- Un **20%**, tal como consta nos criterios de cualificación, é outorgada segundo os controis realizados, tanto na aula como na casa, e o seguimento do alumnado. Elaborouse para iso unha escala de estimación común a todos os cursos da ESO, que consta máis adiante.
- Proba escrita de **recuperación** dos contidos de lingua e literatura en cada avaliación, se así procede.
- Proba escrita de **recuperación** dos libros de lectura, se así procede.

Escala de estimación para o seguimento do alumno	A	B	C	D
Realiza as tarefas encomendadas				
Segue as instrucións académicas				
Participa activamente da clase				
Realiza preguntas pertinentes e consulta as dúbidas				
Os seus cadernos da materia reflicten o traballo da clase				
Respecta a súa quenda e intervén de modo oportuno				
Respecta a súa quenda e intervén de modo oportuno				
Trae o material				
Presenta debidamente os seus escritos				

A: Sempre **B:** Case Sempre **C:** As Veces **D:** Nunca

5. TEMPORALIZACIÓN

Para a exposición dos temas, seguiremos as unidades do libro de texto de *Oxford* tal como son concibidas por esta editorial, cos seus criterios de avaliacións e estándares de aprendizaxe. O que difire é que en vez de seguir unha orde lineal, iremos alternando unidades de lingua con outras de literatura. A lingua oral e escrita, tal como consta, será tratada ao longo do curso.

Primeira Avaliación

Lingua: Unidades 4, 5 e 6. Repaso da Lingua dos cursos anteriores: clases de palabras .

Valores das clases de palabras. : O texto e as súas propiedades

Literatura: Unidades 1 e 2: S. XVIII, Romanticismo e Realismo

Segunda Avaliación

Lingua: Unidades 1, 2: A formación de palabras..

Repaso de 3º: A oración simple.

Sintaxe: A Coordinación e a Subordinación.

Literatura: Unidade 3. A literatura de preguerra

Terceira Avaliación

Lingua: Unidade 3. A interordinación. Sociolingüística: el español de América.

Literatura: Unidade 4 e 5. A literatura de posguerra e a literatura hispanoamericana.

En canto aos libros de lectura obrigatorios, distribúense así:

LECTURAS OBRIGATORIAS			
	TÍTULO	AUTOR	EDITORIAL
4º ESO			
1º AVAL.	<i>Campos de fresas</i>	JORDI SERRA I FABRA	S.M
2ª AVAL.	<i>El diario rojo/violeta/amarillo de Carlota</i>	GEMMA LIENAS	S.M
3ª AVAL.	<i>Los escarabajos vuelan al atardecer</i>	MARÍA GRIPE	S.M

Polo que se refire á produción de textos:

1ª AVAL.: O diálogo literario: estilo directo, indirecto e indirecto libre.

O diálogo non literario: a enquisa e a entrevista.

2ª AVAL.: Textos narrativos: Tipos de narrador, clasificación dos personaxes, caracterización externa e interna, tempo externo e tempo interno: retrospección e prospección.

3ª AVAL.: A crónica e a reportaxe. Regulamentos e instrucións. Circulares e convocatorias. As actas.

O traballo de expresión oral e escrita, ortografía e léxico será continuado ata o fin de curso.

6. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

1. Avaliación inicial. Ao comezo de curso realizarase a todos os alumnos unha proba con obxecto de avaliar as capacidades e os coñecementos básicos da materia. Esta proba soamente terá carácter informativo.

Nos primeiros días de clase realizarase unha avaliación inicial destinada a comprobar a competencia lingüística do alumnado que consta dos seguintes apartados:

- **Competencia lectora:** actividades destinadas a comprobar a exactitude e a velocidade lectora de alumnas e alumnos e relacionadas coa comprensión de textos escritos.
- **Expresión escrita:** actividades para avaliar a coherencia e a corrección gramatical e ortográfica.
- **Conceptos:** cuestións sobre aspectos básicos de gramática, léxico e literatura.

A partir dos resultados da avaliación inicial de detectarse carencias básicas se tomarían as medidas oportunas. Ademais na materia que corresponde a este departamento poderíanse aplicar actividades de reforzo relacionadas, sobre todo, coa comprensión e a expresión oral e escrita.

2. Avaliación dos libros de lectura. A lectura obrigatoria de polo menos un libro por trimestre será avaliada a través de probas ou traballos escritos ou a través de probas orais. A cualificación positiva desta tarefa poderase utilizar para subir a cualificación final do alumno. As lecturas e os seus correspondentes traballos teñen carácter obrigatorio e non cumprir con esta tarefa supoñerá suspender a materia, aínda tendo superadas as probas de coñecemento da materia.

3. Cualificacións trimestrais. Para obter a cualificación trimestral poderase facer unha ou dúas probas escritas das unidades didácticas impartidas que incluírá exercicios e actividades dos elementos que estruturan ditas unidades. A probas de avaliación realizadas ao longo de cada trimestre cualificaranse como segue:

- **90%** exames trimestrais (incluído aquí, sobre un **10%**, a lectura obrigatoria)
- **10%** avaliación de traballos encomendados para facer na casa, traballos feitos na aula, caderno, exposicións, etc.

Poderase descontar ata un máximo de **2 puntos** pola reiteración de faltas de ortografía e/ou presentación deficiente, axustándose aos criterios:

- **-0,25** por cada dous acentos inexistentes ou mal colocadas.
- **-0,25** por cada falta.
- **-0,25** por ilexibilidade, ausencia de marxes ou mala presentación de traballos ou exames.

A superación dos mínimos exixibles alcanzarase cun **5**.

No caso de que algún alumno for descuberto incorrendo en métodos varios de fraude ou copia durante a realización dun exame, dita proba sería automaticamente retirada e cualificada como **0**.

4. Cualificación final. A cualificación final será o resultante da media dos tres trimestres. Poderanse realizar probas de recuperacións parciais, tanto dos contidos como dos libros de lectura.

7. COVID-19: REFORZOS E PROGRAMACIÓN SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL

De acordo coas *Instrucións do 30 de xullo 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, en relación ás medidas educativas que se deben adoptar no curso académico 2020/2021, nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas da educación infantil, da educación primaria, da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato* teremos en conta as seguintes medidas metodolóxicas no que se refire os reforzos e as ensinanzas semipresenciais e non presenciais.

7.1. ANÁLISE E VALORACIÓN DOS RESULTADOS DA AVALIACIÓN INICIAL.

Con respecto ao reforzo e a recuperación da materia que non poido ser vista o curso pasado debido á suspensión das clases presenciais, solicitarase información a través do Departamento de Orientación dado que o alumnado procede da educación primaria.

Tras a avaliación inicial detéctanse uns resultados devastadores. Coa excepción de seis persoas, o alumnado mostra graves carencias en todos os apartados da nosa materia.

Coñecemento da lingua: A maior parte do alumnado segue sen distinguir conceptos da lingua castelá elementais (clases de palabras, sintagmas, funcións básicas, conxugación verbal...)

Ortografía: A falta de interese e de estudo reflectaxe tamén na súa escritura. No acentúan as palabras e descoñecen as regras ortográficas.

Expresión oral e escrita. Non se expresan con corrección, forman textos incoherentes mixturando, en moitas ocasións, o galego e o castelán.

Estudo da literatura: Memorizan a teoría e non chegan a acadar unha aprendizaxe significativa. Mostran moitas dificultades canto teñen que aplicar a teoría á práctica.

Ante esta situación, o curso pasado foi necesario reforzar os contidos a través de diferentes medios: explicacións, exercicios, cadernos básicos de gramática e ortografía, videos educativos...

En xeral, o alumnado de 4º da ESO non ten hábito de estudo. Tampouco mostran moito interese por

aprender. A pandemia do COVID-19 provocou que a meirande parte do alumnado de terceiro da ESO desconectara da materia non enviando as tarefas ao profesor.

Durante a primeira avaliación traballárase especialmente eses aspectos nos que detectamos maiores carencias.

7.2. PROGRAMACIÓN SEMIPRESENCIAL

- Clases semipresenciais:

Os materiais, tanto teóricos como prácticos, estarían a disposición do alumnado a través da **AULA VIRTUAL** do centro. As clases de asistencia presencial aproveitaríanse para explicar os aspectos teóricos básicos, así como para a resolución de dúbidas que puideran xurdir tanto nas cuestións teóricas como nas cuestións prácticas que se foron realizando ao longo das semanas.

No que respecta as clases telemáticas se irían propoñendo semanal ou quincenalmente actividades variadas (exercicios, tarefas) cun prazo de realización determinado; unha vez rematado este, publicaríanse as correccións coas explicacións oportunas. Ademais de ter a oportunidade de resolver as dúbidas nas clases presenciais, terán á súa disposición foros con esta finalidade, a través da Aula Virtual do centro ou poderán optar polo correo electrónico. De xeito puntual, se lles poderá propoñer a entrega de exercicios ou traballos que se corruxirán de forma individualizada; para este tipo de actividades, tanto para a entrega como para a corrección, usarase o correo electrónico corporativo ou a Aula Virtual.

7.2.1. CRITERIOS, PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS DA AVALIACIÓN

Nun ensino semipresencial: aproveitaríanse as clases de asistencia presencial para facer os exames e os controis (que poderían reducirse de dous a un), mentres que se solicitaría a entrega de traballos e/ou exercicios de xeito telemático e/ou a realización de cuestionarios *on line*.

Para avaliar as tarefas *on line* valoráranse as seguintes competencias:

VALORACIÓN EN PORCENTAXE DAS COMPETENCIAS CLAVE EN 4º ESO		
NUM.	COMPETENCIA	% (PORC.)
1	COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA	70
3	COMPETENCIA DIXITAL	10
4	APRENDER A APRENDER	5
5	COMPETENCIAS SOCIAIS E CÍVICAS	5
6	SENTIDO DA INICIATIVA E ESPÍRITU EMPRENDEDOR	5
7	CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURALS	5
	TOTAL	100

Para superar o curso neste modelo semipresencial, terase en conta:

- O resultado de dúas probas escritas sobre lingua e literatura cada avaliación. 60% da nota.
- Proba escrita ou traballo de cada libro de lectura. 10% da nota.
- Un 30%, tal como consta nos criterios de cualificación, é outorgada segundo a valoración dos traballos presentados na clase presencial e traballos *on line*.
- Proba escrita de **recuperación** dos contidos de lingua e literatura en cada avaliación, se así procede.

- Proba escrita de **recuperación** dos libros de lectura, se así procede.

Escala de estimación para o seguimento do alumno semipresencial	A	B	C	D
Realiza as tarefas encomendadas				
Segue as instrucións académicas				
Participa activamente nas clases virtuais				
Realiza preguntas pertinentes e consulta as dúbidas				
Os seus cadernos da materia reflicten o traballo da clase				
Presenta habilidades no uso das TIC				
Presenta debidamente os seus escritos				

Avaliación dos libros de lectura. A lectura obrigatoria de polo menos un libro por trimestre será avaliada a través de probas ou traballos escritos presentados a través da Aula Virtual. A cualificación positiva desta tarefa poderase utilizar para subir a cualificación final do alumno. As lecturas e os seus correspondentes traballos teñen carácter obrigatorio e non cumprir con esta tarefa supoñerá suspender a materia, aínda tendo superadas as probas de coñecemento da materia.

Cualificacións trimestrais. Para obter a cualificación trimestral poderase facer unha ou dúas probas escritas das unidades didácticas impartidas que incluírá exercicios e actividades dos elementos que estruturan ditas unidades. A probas de avaliación realizadas ao longo de cada trimestre cualificaranse como segue:

- 70% exames trimestrais (incluído aquí, sobre un 10%, a lectura obrigatoria)
- 30% avaliación de traballos e tarefas on line encomendadas.

Poderase descontar ata un máximo de **2 puntos** pola reiteración de faltas de ortografía e/ou presentación deficiente, axustándose aos criterios:

- **-0,25** por cada dous acentos inexistentes ou mal colocadas.
- **-0,25** por cada falta.
- **-0,25** por ilexibilidade, ausencia de marxes ou mala presentación de traballos ou exames.

A superación dos mínimos exixibles alcanzarase cun **5**.

No caso de que algún alumno for descuberto incorrendo en métodos varios de fraude ou copia durante a realización dun exame, dita proba sería automaticamente retirada e cualificada como **0**.

Cualificación final. A cualificación final será o resultante da media dos tres trimestres. Poderanse realizar probas de recuperacións parciais, tanto dos contidos como dos libros de lectura.

7.3. PROGRAMACIÓN NON PRESENCIAL

No caso de que tivesen que suspenderse as clases presenciais, realizaríase o traballo a través dos medios telemáticos postos á nosa disposición pola Consellería: A **Aula Virtual** e o entorno **Webex** no caso de que se necesitara realizar videoconferencias. Neste caso incrementaríase a recollida de actividades e a corrección individual das mesmas polas vías indicadas.

Ademáis ofreceríanse exercicios que o alumnado puidese autocorrixir ou dos que se publicasen as correccións correspondentes. Neste escenario sería aconsellable a redución de contidos teóricos, dependendo do que se prolongase esta situación, e o reforzo da teoría que se traballou durante o tempo que houbo clases presenciais. Finalmente, poderíase dar o caso de que parte do alumnado tivese que gardar corentena, actuaríase nese caso tal e como indicamos neste mesmo apartado.

7.3.1. CRITERIOS, PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS DA AVALIACIÓN

No caso de que se decretase a **suspensión das clases presenciais** durante un período o suficientemente longo que impedise levar a cabo os procedementos de avaliación indicados, valoraríase a entrega de exercicios no prazo e na forma axeitados (traballo diario) e as probas e traballos realizadas de forma telemática (exames, controis e tarefas).

Para avaliar as tarefas *on line* valoraranse as seguintes competencias:

VALORACIÓN EN PORCENTAXE DAS COMPETENCIAS CLAVE EN 4º ESO		
NUM.	COMPETENCIA	% (PORC.)
1	COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA	70
3	COMPETENCIA DIXITAL	10
4	APRENDER A APRENDER	5
5	COMPETENCIAS SOCIAIS E CÍVICAS	5
6	SENTIDO DA INICIATIVA E ESPÍRITU EMPRENDEDOR	5
7	CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAI	5
	TOTAL	100

Para superar o curso neste modelo non presencial, terase en conta:

- Traballo de cada libro de lectura. 20% da nota.
- Un 80%, tal como consta nos criterios de cualificación, é outorgada segundo a valoración dos traballos presentados nos traballos *on line*.
- Traballos *on line* de **recuperación** dos contidos de lingua e literatura en cada avaliación, se así procede.
- Traballos *on line* de **recuperación** dos libros de lectura, se así procede.

Escala de estimación para o seguimento do alumno semipresencial	A	B	C	D
Realiza as tarefas encomendadas				
Segue as instrucións académicas				
Participa activamente nas clases virtuais				
Realiza preguntas pertinentes e consulta as dúbidas				
Os seus traballos da materia reflicten o aproveitamento das clases virtuais				
Presenta habilidades no uso das TIC				
Presenta debidamente os seus escritos				

Avaliación dos libros de lectura. A lectura obrigatoria de polo menos un libro por trimestre será avaliada a través de probas ou traballos escritos presentados a través da Aula Virtual. A cualificación positiva desta tarefa poderase utilizar para subir a cualificación final do alumno. As lecturas e os seus correspondentes traballos teñen carácter obrigatorio e non cumprir con esta tarefa supoñerá suspender a materia, aínda tendo superadas as probas de coñecemento da materia.

Cualificacións trimestrais. Para obter a cualificación trimestral no caso dun ensino non presencial terase en conta a calidade dos traballos *on line* presentados.

Poderase descontar ata un máximo de **2 puntos** pola reiteración de faltas de ortografía e/ou presentación deficiente, axustándose aos criterios:

- **-0,25** por cada dous acentos inexistentes ou mal colocadas.
- **-0,25** por cada falta.
- **-0,25** por ilexibilidade, ausencia de marxes ou mala presentación de traballos ou exames.

A superación dos mínimos exigibles alcanzarase cun **5**.

Cualificación final. A cualificación final será o resultante da media dos tres trimestres. Poderanse realizar probas de recuperacións parciais, tanto dos contidos como dos libros de lectura.

PROGRAMACIÓN BACHARELATO

1. CONTRIBUCIÓN DA MATERIA Á CONSECUCIÓN DAS COMPETENCIAS

Tal e como se describe na LOMCE, todas as áreas ou materias do currículo deben participar no desenvolvemento das distintas competencias do alumnado. Estas, de acordo coas especificacións da lei, son:

1. Comunicación lingüística.
2. Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.
3. Competencia dixital.
4. Aprender a aprender.
5. Competencias sociais e cívicas.
6. Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.
7. Conciencia e expresións culturais.

A materia de Lingua Castelá e Literatura de 1º de Bacharelato pretende que os alumnos e as alumnas adquiran as habilidades necesarias para facer efectiva a comunicación no nivel persoal, académico, social e profesional. Para iso, ademais da comunicación lingüística, propia da materia e a conciencia e expresións culturais, relacionada especialmente coa literatura, en todas as unidades desenvólvense outras competencias inherentes á propia aprendizaxe como son aprender a aprender e sentido de iniciativa e espírito emprendedor, e a competencia dixital, relacionada coa procura de información.

A **competencia fundamental** que desenvolve é, xa que logo **comunicación lingüística**. A través dos contidos, lecturas e actividades propostas ao longo do libro búscase que o alumnado sexa competente en:

A comprensión oral e a comprensión escrita mediante escoita e a lectura de textos de diversa índole e escoita atenta das explicacións nas situacións comunicativas do aula e a expresión oral e a expresión escrita mediante a elaboración de textos propios orais ou escritos cun vocabulario e unhas estruturas lingüísticas precisos e de forma coherente e adecuada a cada situación comunicativa.

As **competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía** están presentes en aquelas unidades nas que se traballan textos relacionados co medio ambiente e a ciencia.

A **competencia dixital** implica a utilización de medios dixitais que o alumnado de Lingua e Literatura precisará para solicitar información de dicionarios e enciclopedias e obter datos concretos sobre autores e obras, así como para ampliar os contidos ou traballar os medios de comunicación.

O carácter abstracto dunha gran parte dos contidos que se traballan en Lingua implican unha necesaria xestión dos estilos de aprendizaxe e os recursos e motivacións persoais, e un desenvolvemento das estratexias de comprensión por parte do alumnado. Así mesmo, os estudantes enfróntanse ao seguimento dunha aprendizaxe pautado e á reflexión creativa, crítica e emocional, especialmente nas análises e comentarios dos textos.

Para rematar, a posibilidade de autoavaliar os obxectivos de aprendizaxe e de tomar conciencia dos procesos de aprendizaxe están sempre presentes nas actividades de repaso e nos resumos das unidades. Todo iso fai que a **competencia aprender a aprender** trabállese en practicamente todos os apartados de cada unidade.

O alumnado adquire **competencias sociais e cívicas** a través do recoñecemento e o respecto da diversidade de ideas e opinións nos traballos de tipo colaborativo de diálogo e debate e das vertidas, especialmente, nos ensaios e nos artigos de opinión. Por outra banda, os alumnos e as alumnas deberán establecer unha escala de valores desde a que emitir xuízos críticos e fundamentados sobre os textos, incluídos as mensaxes publicitarias. Traballarán tamén esta competencia ao valorar a riqueza cultural da realidade plurilingüe de España e ao establecer a relación da realidade histórica e a literatura.

O **sentido de iniciativa e espírito emprendedor** faise patente en todas as actividades do libro que requiren achega de ideas, análise sistemática, aplicación do apreso para xerar novas posibilidades, creación de textos, elección de recursos, etc. Así, o alumnado adquire esta competencia en especial participando nas actividades motivadoras do inicio da unidade, resolvendo cuestións lingüísticas, construíndo oracións, realizando as análises de texto pautados, creando textos propios ou achegándose aos recursos diversos

que se ofrecen na web.

A materia contribúe especialmente ao fomento da apreciación cultural e a educación do gusto que desenvolve a **competencia conciencia e expresións culturais**. Por unha banda, o libro ofrece unha gran cantidade de textos de tipoloxía variada e de autores recoñecidos para traballar os contidos do curso, cuxa temática, ademais, relaciónase con temas que van desde o patrimonio natural ou científico ata a interculturalidade. Por outro, a Literatura invita ao alumnado a entrar en contacto directo con obras e autores de diversos xéneros e de valor universal sobre os que se dan as pautas e os contextos para a súa mellor comprensión, o que supón un acicate para que os estudantes achéguese con sensibilidade e agrado ao patrimonio literario.

2. OBXECTIVOS DE BACHARELATO (DOG 29 de xuño de 2015)

- a.** Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do Estatuto de autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomente a corresponsabilidade na construción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a sustentabilidade.
- b.** Consolidar unha madureza persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.
- c.** Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, analizar e valorar criticamente as desigualdades e discriminacións existentes e, en particular, a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.
- d.** Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- e.** Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua castelá.
- g.** Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.
- h.** Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.
- m.** Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.
- n.** Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA 1º BACH

1. OBXECTIVOS DE 1º DE BACHARELATO

1. Expresar oralmente e por escrito de forma fluída e correcta adecuándose á situación comunicativa e de modo organizado, coherente e cohesionado.
2. Saber sintetizar textos orais e escritos recoñecendo a súa estrutura.
3. Comprender textos orais e escritos e valora de forma crítica e argumentando o seu contido.
4. Respetar as convencións dos textos orais e escrito: cortesía, quendas de fala, presentación, ortografía.
5. Explicar o significado de palabras nun texto.
6. Identificar e usar as diferentes clases de palabras incluíndo os valores do se.
7. Identificar, clasificar e usar correctamente as formas verbais e as perífrases verbais.
8. Identificar e producir textos con distintos valores das formas verbais e das perífrases.
9. Identificar as funcións da frase e da oración simple. Non se deberán cometer erros que supoñan o descoñecemento dos principios básicos de identificación dunha función.
10. Identificar a unidade e función dun segmento dentro dun texto.
11. Utilizar a terminoloxía adecuada para a explicación de textos.
12. Identificar as distintas variedades do español e a súa orixe.
13. Usar as variedades adecuadas ao contexto.
14. Identificar os mecanismos de cohesión nun texto.
15. Recoñecer as propiedades textuais e producir textos que as respecten.
16. Ler obras significativas desde a Idade Media ata o S.XIX incluído, o que se valorará a través das obras de lectura explicitadas.
17. Xustificar a adscrición dun texto a un movemento determinado (ata o S. XIX incluído).
18. Demostrar unha adecuada comprensión lectora e de análise dos textos literarios temática, técnica, estilo e métrica dos textos literarios lidos e das obras completas obxecto de lectura obrigatoria.
19. Localizar cronoloxicamente e no que toca ao movemento e xénero correspondentes, un fragmento, unha obra ou un autor determinados.

2. CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE, TEMPORALIZACIÓN, PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA, MÍNIMOS EXIXIBLES, PORCENTAXE PESO CUALIFICACIÓN

Lingua Castelá e Literatura I. 1º de bacharelato									
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
Bloque 1. Comunicación oral: escoitar e falar									
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ e ▪ g ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comunicación oral non espontánea no ámbito educativo: o seu proceso e a situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Expor oralmente un tema especializado con rigor e claridade, documentándose en fontes diversas, organizando a información mediante esquemas, seguindo unha orde pre-establecida e utilizando as técnicas de exposición oral e as tecnoloxías da información e da comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B1.1.1. Realiza exposicións orais sobre temas especializados, consultando fontes de información diversa, utilizando as tecnoloxías da información e seguindo unha orde previamente establecida. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 15
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B1.1.2. Exprésase oralmente con fluidez, coa entoación, o ton, timbre e a velocidade adecuados ás condicións da situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 15
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B1.1.3. Axusta a súa expresión verbal ás condicións da situación comunicativa (tema, ámbito discursivo, tipo de destinatario, etc.) empregando un léxico preciso e especializado e evitando o uso de coloquialismos, retrousos e palabras comodín. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 15
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B1.1.4. Avalía as súas propias presentacións orais e as dos/das seus/súas compañeiros/as, detecta as dificultades estruturais e expresivas, e diseña estratexias para mellorar as súas prácticas orais e progresar na aprendizaxe autónoma. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 3
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Textos expositivos e argumentativos orais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Sintetizar por es- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B1.2.1. Sintetiza por escrito textos orais de carácter expositivo, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 15

Lingua Castelá e Literatura I. 1º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Xéneros textuais orais propios do ámbito educativo. 	crito o contido de textos orais de carácter expositivo e argumentativo sobre temas especializados, conferencias, clases, charlas, videoconferencias, etc., discriminando a información relevante e accesoria, e utilizando a escoita activa como un medio de adquisición de coñecementos.	de temas especializados e propios do ámbito educativo, discriminando a información relevante.						
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B1.2.2. Recoñece as formas de organización do contido nunha exposición oral sobre un tema especializado propio do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural, analiza os recursos verbais e non verbais empregados polo emisor, e valóraos en función dos elementos da situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 15
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B1.2.3. Escoita de xeito activo, toma notas e suscita preguntas coa intención de aclarar ideas que non comprendeu nunha exposición oral. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 3
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Comprensión e produción de textos orais procedentes dos medios de comunicación social. Recursos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Extraer información de textos orais e audiovisuais dos medios de comunicación, recoñecendo a intención comunicativa, o tema e a estrutura do contido, identificando os trazos propios do xénero xornalístico e os recursos verbais e non verbais utilizados, e valorando de forma crítica a súa forma e o seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B1.3.1. Recoñece os trazos propios dos principais xéneros informativos e de opinión procedentes dos medios de comunicación social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 15
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B1.3.2. Analiza os recursos verbais e non verbais utilizados polo emisor dun texto xornalístico oral ou audiovisual, valorando de forma crítica a súa forma e o seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 4
Total Bloque 1									▪ 100

Lingua Castelá e Literatura I. 1º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
Bloque 2. Comunicación escrita: ler e escribir									
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. A comunicación escrita no ámbito educativo. ▪ B2.2. Comprensión, produción e organización de textos expositivos escritos do ámbito educativo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Desenvolver por escrito un tema do currículo con rigor, claridade e corrección ortográfica e gramatical, empregando distintas estruturas expositivas (comparación, problema-solución, enumeración, causa-consecuencia, ordenación cronolóxica, etc.) e utilizando os recursos expresivos adecuados ás condicións da situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B2.1.1. Desenvolve por escrito un tema do currículo con rigor, claridade e corrección ortográfica e gramatical. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE ▪ TI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 9
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B2.1.2. Axusta a súa expresión verbal ás condicións da situación comunicativa (tema, ámbito discursivo, tipo de destinatario, etc.), empregando un léxico preciso e especializado, e evitando o uso de coloquialismos, retrousos e palabras comodín. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PR ▪ TI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 9
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B2.1.3. Avalía as súas propias producións escritas e as dos/das seus/súas compañeiros/as, recoñecendo as dificultades estruturais e expresivas, e deseñando estratexias para mellorar a súa redacción e avanzar na aprendizaxe autónoma. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 5
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Comprensión, produción e organización de textos expositivos escritos do ámbito educativo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Sintetizar o contido de textos expositivos e argumentativos de tema especializado, discriminando a información relevante e accesoria, e utilizando a lectura como un medio de adquisición de coñecementos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B2.2.1. Comprende textos escritos de carácter expositivo de tema especializado, propios do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural, e identifica o tema e a estrutura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 9
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B2.2.2. Sintetiza textos de carácter expositivo, de tema especializado, distinguindo as ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCC T 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 9
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B2.2.3. Analiza os recursos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 9

Lingua Castelá e Literatura I. 1º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
			verbais e non verbais presentes nun texto expositivo de tema especializado e valóraos en función dos elementos da situación comunicativa (intención comunicativa do/da autor/a, tema e xénero textual).						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ g ▪ h ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Comprensión, produción e organización de textos escritos procedentes dos medios de comunicación social: xéneros informativos, e de opinión e publicidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Ler, comprender e interpretar textos xornalísticos e publicitarios de carácter informativo e de opinión, recoñecendo a intención comunicativa, identificando os trazos propios do xénero e os recursos verbais e non verbais utilizados, e valorando de forma crítica a súa forma e o seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B2.3.1. Resume o contido de textos xornalísticos escritos informativos e de opinión, discriminando a información relevante, recoñecendo o tema e a estrutura do texto, e valorando de forma crítica a súa forma e o seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 9
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B2.3.2. Interpreta diversos anuncios impresos identificando a información e a persuasión, recoñecendo os elementos que utiliza o emisor para seducir o receptor, valorando criticamente a súa forma e o seu contido, e rexeitando as ideas discriminatorias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 5
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Procedementos para a obtención, o tratamento e a avaliación da información procedente de fontes impresas e dixitais. Educación para o uso, o tratamento e a produción de información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Realizar traballos de investigación sobre temas do currículo ou da actualidade social, científica ou cultural, planificando a súa realización, obtendo a información de fontes diversas e utilizando as tecnoloxías da información e da comunicación para a súa realización, a súa avaliación e a súa mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B2.4.1. Realiza traballos de investigación planificando a súa realización, fixando os seus propios obxectivos, organizando a información en función dunha orde predefinida, revisando o proceso de escritura para mellorar o produto final e chegando a conclusións persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TI ▪ TG 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 9
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B2.4.2. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para documentarse, consultando fontes diversas e avaliando, contrastando, seleccionando e organizando a información relevante mediante 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 9

Lingua Castelá e Literatura I. 1º de bacharelato									
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
			fichas-resumo.						
			<ul style="list-style-type: none"> LCL1B2.4.3. Respecta as normas de presentación de traballos escritos (organización en epígrafes, procedementos de cita, notas a pé de páxina e bibliografía). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> TI TG 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 9
			<ul style="list-style-type: none"> LCL1B2.4.4. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para a realización, a avaliación e a mellora de textos escritos propios e alleos. 	<ul style="list-style-type: none"> CD 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> TI TG 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 9
Total Bloque 2									100
Bloque 3. Coñecemento da lingua									
<ul style="list-style-type: none"> d e 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Substantivo: caracterización morfolóxica, sintáctica e semántica. B3.2. Adxectivo: caracterización morfolóxica, sintáctica e semántica. B3.3. Verbo: flexión verbal; perífrase verbal. B3.4. Pronome: tipoloxía e valores gramaticais. B3.5. Determinantes: tipoloxía e usos. B3.6. Recoñecemento das diferenzas entre pronomes e determinantes. Relacións gramaticais. B3.7. Adverbio: tipolo- 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Aplicar sistematicamente os coñecementos sobre as categorías gramaticais na realización, autoavaliación e mellora dos textos orais e escritos, tomando conciencia da importancia do coñecemento gramatical para o uso correcto da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LCL1B3.1.1. Revisa e mellora textos orais e escritos propios e alleos, recoñecendo e explicando incorreccións de concordancia, réxime verbal, ambigüidades semánticas, etc. LCL1B3.1.2. Utiliza a terminoloxía gramatical adecuada para a explicación lingüística dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA PE 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 75% 	<ul style="list-style-type: none"> SI SI 	<ul style="list-style-type: none"> 5 5

Lingua Castelá e Literatura I. 1º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
	xía e valores gramaticais. ▪ B3.8. Preposicións, conxuncións e interxeccións: tipoloxía e valores gramaticais.								
▪ e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Substantivo: caracterización morfolóxica, sintáctica e semántica. ▪ B3.2. Adxectivo: caracterización morfolóxica, sintáctica e semántica. ▪ B3.3. Verbo: flexión verbal; perífrase verbal. ▪ B3.4. Pronome: tipoloxía e valores gramaticais. ▪ B3.5. Determinantes: tipoloxía e usos. ▪ B3.6. Recoñecemento das diferenzas entre pronomes e determinantes. Relacións gramaticais. ▪ B3.7. Adverbio: tipoloxía e valores gramaticais. ▪ B3.8. Preposicións, conxuncións e interxeccións: tipoloxía e valores gramaticais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Recoñecer e identificar os trazos característicos das categorías gramaticais (substantivo, adxectivo, verbo, pronomes, artigos e determinantes), e explicar os seus usos e valores nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B3.2.1. Identifica e explica os usos e valores do substantivo nun texto, en relación coa intención comunicativa do emisor e a tipoloxía textual seleccionada, así como con outros compoñentes da situación comunicativa (audiencia e contexto). ▪ LCL1B3.2.2. Identifica e explica os usos e os valores do adxectivo nun texto, en relación coa intención comunicativa do emisor e a tipoloxía textual seleccionada, así como con outros compoñentes da situación comunicativa (audiencia e contexto). ▪ LCL1B3.2.3. Identifica e explica os usos e valores do verbo nun texto, en relación coa intención comunicativa do emisor e a tipoloxía textual seleccionada, así como con outros compoñentes da situación comunicativa (audiencia e contexto). ▪ LCL1B3.2.4. Identifica e explica os usos e valores dos pronomes nun texto, en relación coa intención comunicativa do emisor e a tipoloxía textual seleccionada, así como con outros compoñentes da situación 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCL ▪ CCL ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1ª aval. ▪ 2ª aval. ▪ 2ª aval. ▪ 2ª aval 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE ▪ PE ▪ PE ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 75% ▪ 75% ▪ 75% ▪ 75% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI ▪ SI ▪ SI ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 5 ▪ 5 ▪ 5 ▪ 5

Lingua Castelá e Literatura I. 1º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
			comunicativa (audiencia e contexto).						
			<ul style="list-style-type: none"> LCL1B3.2.5. Identifica e explica os usos e valores do artigo determinado e do indeterminado, e de calquera tipo de determinantes, en relación coa súa presenza ou ausencia coa intención comunicativa do emisor e a tipoloxía textual seleccionada, así como con outros compoñentes da situación comunicativa (audiencia e contexto). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> 1ª aval. 	<ul style="list-style-type: none"> PE 	<ul style="list-style-type: none"> 75% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 5
b d e	<ul style="list-style-type: none"> B3.9. Observación, reflexión e explicación das estruturas sintácticas simples e complexas. Conexións lóxicas e semánticas nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Aplicar progresivamente os coñecementos sobre estruturas sintácticas dos enunciados para a realización, autoavaliación e mellora de textos orais e escritos, tomando conciencia da importancia do coñecemento gramatical para o uso correcto da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LCL1B3.3.1. Recoñece a estrutura sintáctica da oración simple, explicando a relación entre os grupos de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> 3ª aval. 	<ul style="list-style-type: none"> PE 	<ul style="list-style-type: none"> 100% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 5
			<ul style="list-style-type: none"> LCL1B3.3.2. Recoñece as oracións activas, pasivas, impersonais e medias, contrastando as diferenzas entre elas en función da intención comunicativa do texto en que aparecen. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> 3ª aval. 	<ul style="list-style-type: none"> PE 	<ul style="list-style-type: none"> 100% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 4
			<ul style="list-style-type: none"> LCL1B3.3.3. Recoñece e explica o funcionamento das oracións subordinadas substantivas en relación co verbo da oración principal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> 3ª aval. 	<ul style="list-style-type: none"> PE 	<ul style="list-style-type: none"> 100% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 5
			<ul style="list-style-type: none"> LCL1B3.3.4. Recoñece e explica o funcionamento das oracións subordinadas de relativo, identificando o antecedente que modifican. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> 3ª aval. 	<ul style="list-style-type: none"> PE 	<ul style="list-style-type: none"> 100% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 4
			<ul style="list-style-type: none"> LCL1B3.3.5. Enriquece os seus textos orais e escritos incorporando 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> PE 	<ul style="list-style-type: none"> 25% 	<ul style="list-style-type: none"> NON 	<ul style="list-style-type: none"> 1

Lingua Castelá e Literatura I. 1º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
			progresivamente estruturas sintácticas variadas e aplicando os coñecementos adquiridos para a revisión e a mellora destes.						
▪ e	▪ B3.10. Observación, reflexión e explicación das formas de organización textual.	▪ B3.4. Recoñecer os trazos propios das tipoloxías textuais identificando a súa estrutura e os trazos lingüísticos máis importantes en relación coa intención comunicativa.	▪ LCL1B3.4.1. Recoñece e explica os trazos estruturais e lingüísticos dos textos narrativos, descritivos, expositivos e argumentativos.	▪ CCEC	▪ 1ª aval.	▪ PE	▪ 50%	▪ SI	▪ 4
			▪ LCL1B3.4.2. Analiza e explica os trazos formais dun texto nos planos morfosintáctico, léxico-semántico e pragmático-textual, relacionando o seu emprego coa intención comunicativa do emisor e o resto de condicións da situación comunicativa.	▪ CCL	▪ 1ª aval.	▪ PE	▪ 25%	▪ NON	▪ 1
▪ d ▪ e	▪ B3.11. Recoñecemento e explicación das propiedades textuais. Os seus procedementos. Modalidade.	▪ B3.5. Aplicar os coñecementos adquiridos para a elaboración de discursos orais ou escritos con adecuada coherencia e cohesión.	▪ LCL1B3.5.1. Incorpora os procedementos de cohesión textual na súa propia produción oral e escrita.	▪ CCL	▪ 1ª aval.	▪ PE ▪ TI	▪ 50%	▪ SI	▪ 5
			▪ LCL1B3.5.2. Identifica, analiza e interpreta as formas gramaticais que fan referencia ao contexto temporal e espacial, e aos participantes na comunicación.	▪ CCL	▪ 2ª aval.	▪ PE	▪ 50%	▪ SI	▪ 5
			▪ LCL1B3.5.3. Valora os recursos expresivos empregados polo emisor dun texto en función da súa intención comunicativa e do resto dos elementos da situación comunicativa, diferenciando e explicando as marcas de obxectividade e de subxectividade, e os procedementos gramaticais de inclusión do emisor	▪ CSC	▪ 2ª aval.	▪ PE	▪ 50%	▪ SI	▪ 4

Lingua Castelá e Literatura I. 1º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
			no texto.						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. Procedementos para a obtención, o tratamento e a avaliación da información procedente de fontes impresas e dixitais. Educación para o uso, o tratamento e a produción de información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Coñecer e manexar fontes de información impresa ou dixital para resolver dúbidas sobre o uso correcto da lingua e avanzar na aprendizaxe autónoma. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B3.6.1. Coñece e consulta fontes de información impresa ou dixital para resolver dúbidas sobre o uso correcto da lingua e para avanzar na aprendizaxe autónoma. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 4
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ h ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.13. Coñecemento e explicación da pluralidade lingüística de España. As súas orixes históricas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Coñecer a orixe e a evolución das linguas de España e as súas principais variedades dialectais, recoñecendo e explicando os seus trazos característicos en manifestacións orais e escritas, e valorando a diversidade lingüística como parte do patrimonio cultural do noso país. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B3.7.1. Explica, a partir dun texto, a orixe e a evolución das linguas de España, así como as súas principais variedades dialectais, e valora a diversidade lingüística como parte do noso patrimonio cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 3ª aval. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 5
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.14. Recoñecemento e explicación das variedades funcionais da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Recoñecer os usos sociais e funcionais da lingua, amosando interese por ampliar o seu propio repertorio verbal e evitar os prexuízos e estereotipos lingüísticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B3.8.1. Selecciona o léxico e as expresións adecuadas en contextos comunicativos que esixen un uso formal da lingua, evitando o uso de coloquialismos, imprecisións ou expresións clixé. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 4
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B3.8.2. Explica, a partir dos textos, a influencia do medio social no uso da lingua, e identifica e rexeita os estereotipos lingüísticos que supoñen unha valoración pexorativa cara ás persoas usuarias da 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 4

Lingua Castelá e Literatura I. 1º de bacharelato									
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
			lingua.						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.15. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro, e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro, e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B3.9.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 4
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.16. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e a transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B3.10.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e a produción dos textos traballados en calquera das outras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 5
Total Bloque 3									▪ 100
Bloque 4. Educación literaria									
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Estudo das obras máis representativas da literatura española desde a Idade Media ata o século XIX, a través da 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Realizar o estudo das obras máis representativas da literatura española desde a Idade Media ata o século XIX 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B4.1.1. Le e analiza fragmentos e obras significativas desde a Idade Media ao século XIX. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 75% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 14

Lingua Castelá e Literatura I. 1º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
	lectura e a análise de fragmentos e obras significativas.	a través da lectura e a análise de fragmentos e obras significativas.							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ h ▪ i ▪ c 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Análise de fragmentos ou obras completas significativas desde a Idade Media ao século XIX, identificando as súas características temáticas e formais en relación co contexto, o movemento, o xénero ao que pertence e a obra do/da autora, e constatando a evolución histórica de temas e formas. ▪ B4.3. Desenvolvemento da autonomía de lectura e aprecio pola literatura como fonte de pracer e de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Ler e analizar fragmentos ou obras completas significativas desde a Idade Media ao século XIX, identificando as súas características temáticas e formais en relación co contexto, o movemento, o xénero ao que pertence e a obra do/da autor/a, e constatando a evolución histórica de temas e formas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B4.2.1. Identifica as características temáticas e formais en relación co contexto, o movemento e o xénero ao que pertence e a obra do/da autor/a. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 12
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B4.2.2. Compara textos de diferentes épocas e constata a evolución de temas e formas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 12
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ h ▪ i ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Desenvolvemento da autonomía lectora e aprecio pola literatura como fonte de pracer e de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas. ▪ B4.4. Interpretación crítica de fragmentos ou obras significativas desde a Idade Media ao século XIX, detectando as ideas que manifestan a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Interpretar criticamente fragmentos ou obras significativas desde a Idade Media ao século XIX, detectando as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B4.3.1. Interpreta criticamente fragmentos ou obras significativas desde a Idade Media ao século XIX. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 75% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 14
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B4.3.2. Detecta as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 12

Lingua Castelá e Literatura I. 1º de bacharelato									
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
	relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural. Reflexión e superación de estereotipos de xénero, clase, crenzas, etc.								
▪ d ▪ g ▪ h	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5. Planificación e elaboración de traballos educativos escritos ou presentacións sobre a literatura desde a Idade Media ata o século XIX, obtendo a información de fontes diversas e achegando un xuízo crítico persoal e argumentado con rigor. ▪ B4.6. Composición de textos escritos con intención literaria. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Planificar e elaborar textos de intención literaria, traballos de investigación escritos ou presentacións sobre temas, obras ou autores/as da literatura desde a Idade Media ata o século XIX, obtendo a información de fontes diversas e achegando un xuízo crítico persoal e argumentado con rigor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B4.4.1. Planifica a elaboración de traballos de investigación escritos ou presentacións sobre temas, obras ou autores/as da literatura desde a Idade Media ata o século XIX. 	▪ CSIEE	▪ TC	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TI ▪ TG 	▪ 50%	▪ SI	▪ 12
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B4.4.2. Obtén a información de fontes diversas. 	▪ CD	▪ TC	▪ OA	▪ 50%	▪ SI	▪ 12
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B4.4.3. Argumenta con rigor o seu propio xuízo crítico. 	▪ CCL	▪ TC	▪ OA	▪ 50%	▪ SI	▪ 12
Total Bloque 4									▪ 100
Peso cualificación de cada bloque 25%. Suma da porcentaxe dos catro bloques									▪ 100

LENDAS DE COMPETENCIAS CLAVE	LENDAS DE TEMPORALIZACIÓN	LENDAS DE PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS	LENDAS DE GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN
CCL Comunicación lingüística. CMCCT Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.	TC Ao longo de todo o curso 1ª Av. Primeira avaliación 2ª Av. Segunda avaliación	PE Proba escrita. PO Proba oral TI Traballo individual	25% Pequeno desenvolvemento do estándar aplicado a situación sinxelas

CD	Competencia dixital.	3ª Av. Terceira avaliación	TG	Traballo en grupo	50% Desenvolvemento suficiente do estándar aplicado a situacións sinxelas. 75% Desenvolvemento notable do estándar aplicado na maior parte das situacións. 100% Desenvolvemento completo do estándar de aprendizaxe
CAA	Competencia aprender a aprender.		OA	Observación na aula	
CSC	Competencias sociais e cívicas.		CC	Cademo clase	
CSIEE	Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.				
CCEC	Conciencia e expresións culturais.				

3. INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E RECUPERACIÓN

1. Observación do alumno no aula. A observación do alumnado permite comprobar a asistencia regular, o comportamento, a intervención no proceso didáctico, as dificultades na aprendizaxe, etc.

2. Probas obxectivas. A realización de probas obxectivas, tanto orais como escritas, permiten observar e valorar a asimilación dos conceptos impartidos e comprobar como a través dunha extensa variedade de procedementos, os alumnos mostra a súa capacidade para resolver problemas. Permiten, ademais, que o alumno tome conciencia dos seus progresos no coñecemento da materia e tamén das súas dificultades. Supoñen, en fin, un material obxectivo tanto para os profesores como para os alumnos.

3. Control de lecturas. Realizaranse probas que verifiquen a comprensión das obras lidas. Estas poden consistir ben en controis específicos en relación ás obras lidas, ben en traballos básicos sobre algún aspecto da obra (argumento, personaxes, temas, etc.)

4. Actividades de expresión oral. A través de exposicións de temas determinados, debates, coloquios, lecturas dramáticas, etc., se avaliarán os progresos na expresión oral do alumnado.

5. Actividades de expresión escrita. A elaboración de traballos escritos relacionados coa materia constituirán un elemento fundamental á hora de avaliar o progreso dos alumnos.

6. Actitude. O interese, a responsabilidade, a atención, o traballo en grupo, a colaboración, a asistencia, a puntualidade, o respecto mutuo, en definitiva, a actitude do alumno ante a materia, será tida en conta como un instrumento máis para avalialo.

- Dúas probas escritas sobre lingua e literatura cada avaliación. 80%
- Proba escrita ou traballo de cada libro de lectura. 10%
- Un 10%, tal como consta nos criterios de cualificación, é outorgada segundo os controis realizados e o seguimento do alumnado.
- Proba escrita de **recuperación** dos contidos de lingua e literatura en cada avaliación, se así procede.
- Proba escrita de **recuperación** dos libros de lectura, se así procede.

4. TEMPORALIZACIÓN

Para a exposición dos temas, seguiremos as unidades do libro de texto de *Oxford* tal como son concibidas por esta editorial, cos seus criterios de avaliacións e estándares de aprendizaxe. O que difire é que en vez de seguir unha orde lineal, iremos alternando unidades de lingua con outras de literatura. A lingua oral e escrita, tal como consta, será tratada ao longo do curso.

Primeira Avaliación

Lingua: Unidades 1, 2, 3 e 4. Repaso da Lingua dos cursos anteriores: clases de palabras .

Valores das clases de palabras. : O texto e as súas propiedades

Literatura: Unidades 11, 12 e 13: S. XI-XV

Segunda Avaliación

Lingua: Unidades 5, 6 e 7,: Sintaxe

Literatura: Unidades 14, 15, 16 e 17. Renacemento e Barroco

Terceira Avaliación

Lingua: Unidades 7, 9 e 10. . O texto. Clases de textos. As variedades lingüísticas.

Literatura: Unidades 18, 19 e 20. S. XVIII-S.XIX

En canto aos libros de lectura obrigatorios, distribúense así:

LECTURAS OBRIGATORIAS			
	TÍTULO	AUTOR	EDITORIAL
1º BACH.			
1º AVAL.	<i>El Lazarillo de Tormes</i>	ANÓNIMO	VICENS VIVES
2ª AVAL.	<i>El caballero de Olmedo</i>	LOPE DE VEGA	CASTALIA
3ª AVAL.	<i>Rimas</i>	G. A. BÉCQUER	VICENS VIVES

5. CONTIDOS

SECUENCIACIÓN POR UNIDADES

Unidade 1: A palabra

A palabra: estrutura, clases de morfemas, tema, análise morfolóxico.

A formación de palabras: derivación, composición, parasíntese e siglas, acrónimos e abreviaturas.

Unidade 2: As clases de palabras (I)

As categorías gramaticais.

O nome ou substantivo: clases de nomes, xénero, número.

O adxectivo: tipos, usos, gradación e substantivación, adverbialización.

Unidade 3: As clases de palabras (II)

Os determinantes e os pronomes.

O artigo.

Persoais: formas e características.

Posesivos: formas e características.

Demostrativos: formas e características.

Cuantificadores: os indefinidos e os numerais.

Unidade 4: As clases de palabras (III)

O verbo: definición desde os puntos de vista morfolóxico, semántico e sintáctico; a conxugación verbal; os verbos regulares e irregulares; as formas non persoais do verbo; as desinencias verbais; os usos estilísticos dalgúns tempos verbais; as perífrases verbais, e as locucións verbais.

O adverbio: clases e locucións adverbiais.

As preposicións: enumeración e solucións prepositivas.

As conxuncións: conxuncións coordinantes e conxuncións subordinantes.

Unidade 5: O enunciado e a oración

O enunciado e as súas clases: clases de enunciados segundo a actitude do falante e interxeccións.

A oración: o sintagma e as súas categorías, o concepto de oración.

As funcións sintácticas: o suxeito, o complemento directo, o complemento indirecto, o complemento axente, o complemento de réxime, os complementos circunstanciais, o atributo, os predicativos, os

complementos oracionais.
As clases de oracións.

Unidade 6: A oración composta

Oracións coordinadas: clases (copulativas, disxuntivas, adversativas, distributivas e explicativas).
Oracións xustapostas.
Oracións subordinadas: substantivas, adxectivas ou de relativo e adverbais.

Unidade 7: O texto

O texto e as súas clases: definición e clases.
A adecuación do texto.
A coherencia: clases e coherencia e análises de textos.
Os mecanismos de cohesión: os conectores ou marcadores do discurso, a repetición, a repetición correferencial e a elipse.

Unidade 8: Clases de textos

Os textos narrativos: os elementos da narración, a estrutura, os estilos narrativos, a narración e as formas verbais.
Os textos descritivos: a descrición e o punto de vista, o ton, o estilo, a estrutura da descrición.
Os textos argumentativos: os aspectos comunicativos, a estrutura da argumentación, as características da linguaxe argumentativo, as clases de argumentos.
Os textos expositivos: clases de exposicións, a estrutura da exposición, as formas de ordenar a exposición, características da linguaxe expositivo.
O texto oral: clases de textos orais, o debate e o faladoiro, a exposición oral, a conversación.

Unidade 9: Textos xornalísticos e publicitarios

Os medios de comunicación.
O xornal: os recursos lingüísticos no xornal e os xéneros xornalísticos.
Os xéneros informativos: a noticia, a crónica e a reportaxe.
Os xéneros de opinión: estrutura, trazos lingüísticos e estilo.
Os textos publicitarios: publicidade directa e indirecta, compoñentes do anuncio publicitario, recursos lingüísticos da publicidade, os tópicos publicitarios.

Unidade 10: A diversidade lingüística

A variación lingüística: os niveis de lingua ou sociolectos, os rexistros lingüísticos e a norma lingüística.
As linguas de España: os dialectos hispanos, o mozárabe, os romances centrais, os romances orientais, o romance occidental, o vasco ou euskera.

Unidade 11: Comunicación literaria

Os xéneros literarios: o xénero épico ou narrativo, o xénero lírico, o xénero dramático, o xénero didáctico.
Os recursos literarios.
Os tópicos literarios.
Contexto histórico da Idade Media
Contexto histórico, contexto social, a literatura medieval.

Unidade 12: Literatura do século XI ao XIV

Primeiros textos literarios: orixes da lírica, orixes do teatro, orixes da épica.
El Cantar de Mio Cid: data e autoría, contido e estrutura, métrica, e linguaxe.
Orixes da prosa: Alfonso X o Sabio.
O mester de clerecía: Gonzalo de Berceo, o Arcipreste de Fita.
Don Juan Manuel: *El conde Lucanor*.

Unidade 13: Literatura do século XV

A poesía: a lírica popular castelá, o romancero, a poesía culta ou cortesá, Jorge Manrique.
A prosa: os libros de cabalerías, a novela sentimental.
La Celestina: os problemas textuais e de autoría, os problemas de xénero, argumento, personaxes, o amor de Calisto e Melibea, linguaxe e estilo, o medieval e o renacentista.
Contexto histórico do Renacemento
O Renacemento, o humanismo, contexto relixioso, a Contrarreforma, contexto histórico, contexto social e económico, contexto cultural.

Unidade 14: Literatura do século XVI

Petrarca e o Renacemento: Francesco Petrarca, o petrarquismo.
A poesía: a poesía tradicional española, a poesía italianizante, Garcilaso de la Vega.
O teatro.
A novela: *El Lazarillo de Tormes*.

A ascética e a mística: frei Luís de León, san Juan de la Cruz, santa Teresa de Jesús.

Obra poética e dramática.

A novela: *La Galatea*, *Novelas ejemplares*, *Los trabajos de Persiles y Sigismunda*.

El Quijote: a publicación, as dúas partes de *El Quijote*, o argumento, *El Quijote* e as novelas de cabalerías,

don Quijote e Sancho Panza, a riqueza e a interpretación de *El Quijote*, o estilo.

Contexto histórico do Barroco

Contexto social e contexto cultural.

Unidade 16: Literatura do século XVII: poesía e prosa

Conceptismo e culteranismo.

A poesía: a métrica, os temas.

A prosa: a novela picaresca.

Poetas e prosistas do XVII: Luís de Góngora, Francisco de Quevedo.

Unidade 17: Literatura do século XVII: teatro

O teatro do século XVII: a comedia nova, temas e asuntos, valor social da escena barroca, os personaxes, os currais de comedias.

Dramaturgos do século XVII: Lope de Veiga, Tirso de Molina, Calderón da Barca.

Contexto histórico do século XVIII

Contexto histórico, a Ilustración, a Ilustración en España, contexto social e cultural, e correntes literarias.

Unidade 18: Literatura do século XVIII

A poesía neoclásica: os fabulistas, Meléndez Valdés.

O teatro neoclásico: Leandro Fernández de Moratín.

Pensamento e ensaio: José Cadalso, Benito Jerónimo Feijoo, Gaspar Melchor de Jovellanos.

Contexto histórico do século XIX

Contexto histórico, contexto social, contexto cultural, movementos literarios.

Unidade 19: O Romanticismo

Características do Romanticismo: a poesía, a prosa, o teatro.

Escritores románticos: José de Espronceda, o Duque de Rivas, José Zorrilla, Mariano José de Larra, Gustavo Adolfo Bécquer, Rosalía de Castro.

Unidade 20: O Realismo e o Naturalismo

Características do Realismo: a novela, a poesía, o teatro.

Características do Naturalismo.

Escritores realistas: Benito Pérez Galdós; Leopoldo Ás, Clarín; Pedro Antonio de Alarcón; José María de Pereda; Juan Valera; Emilia Pardo Bazán; Vicente Blasco Ibáñez.

6. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

1. Avaliación inicial. Ao comezo de curso realizarase a todos os alumnos unha proba con obxecto de avaliar as capacidades e os coñecementos básicos da materia. Esta proba soamente terá carácter informativo.

A partir dos resultados da avaliación inicial de detectarse carencias básicas se tomarían as medidas oportunas. Ademais na materia que corresponde a este departamento poderíanse aplicar actividades de reforzo relacionadas, sobre todo, coa comprensión e a expresión oral e escrita.

2. Avaliación dos libros de lectura. A lectura obrigatoria de polo menos un libro por trimestre será avaliada a través de probas ou traballos escritos ou a través de probas orais. A cualificación positiva desta tarefa poderase utilizar para subir a cualificación final do alumno. As lecturas e os seus correspondentes traballos teñen carácter obrigatorio e non cumprir con esta tarefa supoñerá suspender a materia, aínda tendo superadas as probas de coñecemento da materia. A avaliación dos libros de lectura formarán parte da avaliación trimestral y constituirán un **10%** da nota.

3. Cualificacións trimestrais. Para obter a cualificación trimestral poderase facer unha ou dúas probas escritas das unidades didácticas impartidas que incluírá exercicios e actividades dos elementos que estruturan ditas unidades. A probas de avaliación realizadas ao longo de cada trimestre cualificaranse como segue:

- **90%** exames trimestrais (incluído aquí, sobre un **10%**, a lectura obrigatoria)
- **10%** avaliación de traballos, caderno, exposicións, etc.

Poderase descontar ata un máximo de dous puntos pola reiteración de faltas de ortografía e/ou presentación deficiente, axustándose aos criterios:

- **-0,25** por cada dous acentos inexistentes ou mal colocadas.
- **-0,25** por cada falta.
- **-0,25** por ilexibilidade, ausencia de marxes ou mala presentación de traballos ou exames.

A superación dos mínimos exixibles alcanzarase cun **5**.

No caso de que algún alumno for descuberto incorrendo en métodos varios de fraude ou copia durante a realización dun exame, dita proba sería automaticamente retirada e cualificada como **0**.

4. Cualificación final. A cualificación final será o resultante da media dos tres trimestres. Poderanse realizar probas de recuperacións parciais, tanto dos contidos como dos libros de lectura.

7. COVID-19: REFORZOS E PROGRAMACIÓN SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL

De acordo coas *Instrucións do 30 de xullo 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, en relación ás medidas educativas que se deben adoptar no curso académico 2020/2021, nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas da educación infantil, da educación primaria, da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato* teremos en conta as seguintes medidas metodolóxicas no que se refire os reforzos e as ensinanzas semipresenciais e non presenciais.

7.1. ANÁLISE E VALORACIÓN DOS RESULTADOS DA AVALIACIÓN INICIAL.

Con respecto ao reforzo e a recuperación da materia que non poido ser vista o curso pasado debido á suspensión das clases presenciais, solicitarase información a través do Departamento de Orientación dado que o alumnado procede da educación primaria.

Tras a avaliación inicial detéctase que se trata dun grupo bastante irregular e pouco homoxéneo, xa que encontramos alumnos e alumnas que non presentan grandes dificultades en ningunha das destrezas, pero por outro lado, temos alumnos e alumnas cunha baixa comprensión oral e escrita. En xeral, presentan carencias na expresión oral (linguaxe infantil, discurso desordenado, uso deficiente de conectores) e na expresión escrita (non coñecen a puntuación, regras de acentuación, deficiente ortografía, etc.)

Durante a primeira avaliación traballárase especialmente eses aspectos nos que detectamos maiores carencias.

7.2. PROGRAMACIÓN SEMIPRESENCIAL

- Clases semipresenciais:

Os materiais, tanto teóricos como prácticos, estarían a disposición do alumnado a través da **AULA VIRTUAL** do centro. As clases de asistencia presencial aproveitaríanse para explicar os aspectos teóricos básicos, así como para a resolución de dúbidas que puideran xurdir tanto nas cuestións teóricas como nas cuestións prácticas que se foron realizando ao longo das semanas.

No que respecta as clases telemáticas se irían proponendo semanal ou quincenalmente actividades variadas (exercicios, tarefas) cun prazo de realización determinado; unha vez rematado este, publicaríanse as correccións coas explicacións oportunas. Ademais de ter a oportunidade de resolver as dúbidas nas clases presenciais, terán á súa disposición foros con esta finalidade, a través da Aula Virtual do centro ou poderán optar polo correo electrónico. De xeito puntual, se lles poderá propor a entrega de exercicios ou traballos que se corrixirán de forma individualizada; para este tipo de actividades, tanto para a entrega como para a corrección, usarase o correo electrónico corporativo ou a Aula Virtual.

7.2.1. CRITERIOS, PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS DA AVALIACIÓN

Nun ensino semipresencial: aproveitaríanse as clases de asistencia presencial para facer os exames e os controis (que poderían reducirse de dous a un), mentres que se solicitaría a entrega de traballos e/ou exercicios de xeito telemático e/ou a realización de cuestionarios *on line*.

Para avaliar as tarefas *on line* valoraranse as seguintes competencias:

Para superar o curso neste modelo semipresencial, terase en conta:

- O resultado de dúas probas escritas sobre lingua e literatura cada avaliación. 60% da nota.
- Proba escrita ou traballo de cada libro de lectura. 10% da nota.
- Un 30%, tal como consta nos criterios de cualificación, é outorgada segundo a valoración dos traballos presentados na clase presencial e traballos *on line*.
- Proba escrita de **recuperación** dos contidos de lingua e literatura en cada avaliación, se así procede.
- Proba escrita de **recuperación** dos libros de lectura, se así procede.

Escala de estimación para o seguimento do alumno semipresencial	A	B	C	D
Realiza as tarefas encomendadas				
Segue as instrucións académicas				
Participa activamente nas clases virtuais				
Realiza preguntas pertinentes e consulta as dúbidas				
Os seus cadernos da materia reflicten o traballo da clase				
Presenta habilidades no uso das TIC				
Presenta debidamente os seus escritos				

Avaliación dos libros de lectura. A lectura obrigatoria de polo menos un libro por trimestre será avaliada a través de probas ou traballos escritos presentados a través da Aula Virtual. A cualificación positiva desta tarefa poderase utilizar para subir a cualificación final do alumno. As lecturas e os seus correspondentes traballos teñen carácter obrigatorio e non cumprir con esta tarefa supoñerá suspender a materia, aínda tendo superadas as probas de coñecemento da materia.

Cualificacións trimestrais. Para obter a cualificación trimestral poderase facer unha ou dúas probas escritas das unidades didácticas impartidas que incluírá exercicios e actividades dos elementos que estruturan ditas unidades. A probas de avaliación realizadas ao longo de cada trimestre cualificaranse como segue:

- 70% exames trimestrais (incluído aquí, sobre un 10%, a lectura obrigatoria)
- 30% avaliación de traballos e tarefas *on line* encomendadas.

Poderase descontar ata un máximo de **2 puntos** pola reiteración de faltas de ortografía e/ou presentación deficiente, axustándose aos criterios:

- **-0,25** por cada dous acentos inexistentes ou mal colocadas.

- -0,25 por cada falta.
- -0,25 por ilexibilidade, ausencia de marxes ou mala presentación de traballos ou exames.

A superación dos mínimos exixibles alcanzarase cun 5.

No caso de que algún alumno for descuberto incorrendo en métodos varios de fraude ou copia durante a realización dun exame, dita proba sería automaticamente retirada e cualificada como 0.

Cualificación final. A cualificación final será o resultante da media dos tres trimestres. Poderanse realizar probas de recuperacións parciais, tanto dos contidos como dos libros de lectura.

7.3. PROGRAMACIÓN NON PRESENCIAL

No caso de que tivesen que suspenderse as clases presenciais, realizaríase o traballo a través dos medios telemáticos postos á nosa disposición pola Consellería: A **Aula Virtual** e o entorno **Webex** no caso de que se necesitara realizar videoconferencias. Neste caso incrementaríase a recollida de actividades e a corrección individual das mesmas polas vías indicadas.

Ademáis ofreceríanse exercicios que o alumnado puidese autocorrixir ou dos que se publicasen as correccións correspondentes. Neste escenario sería aconsellable a redución de contidos teóricos, dependendo do que se prolongase esta situación, e o reforzo da teoría que se traballou durante o tempo que houbo clases presenciais. Finalmente, poderíase dar o caso de que parte do alumnado tivese que gardar corentena, actuaríase nese caso tal e como indicamos neste mesmo apartado.

7.3.1. CRITERIOS, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DA AVALIACIÓN

No caso de que se decretase a **suspensión das clases presenciais** durante un período o suficientemente longo que impedise levar a cabo os procedementos de avaliación indicados, valoraríase a entrega de exercicios no prazo e na forma axeitados (traballo diario) e as probas e traballos realizadas de forma telemática (exames, controis e tarefas).

Para superar o curso neste modelo non presencial, terase en conta:

- Traballo de cada libro de lectura. 20% da nota.
- Un 80%, tal como consta nos criterios de cualificación, é outorgada segundo a valoración dos traballos presentados nos traballos *on line*.
- Traballos *on line* de **recuperación** dos contidos de lingua e literatura en cada avaliación, se así procede.
- Traballos *on line* de **recuperación** dos libros de lectura, se así procede.

Escala de estimación para o seguimento do alumno semipresencial	A	B	C	D
Realiza as tarefas encomendadas				
Segue as instrucións académicas				
Participa activamente nas clases virtuais				
Realiza preguntas pertinentes e consulta as dúbidas				
Os seus traballos da materia reflicten o aproveitamento das clases virtuais				
Presenta habilidades no uso das TIC				
Presenta debidamente os seus escritos				

Avaliación dos libros de lectura. A lectura obrigatoria de polo menos un libro por trimestre será avaliada a través de probas ou traballos escritos presentados a través da Aula Virtual. A cualificación positiva desta tarefa poderase utilizar para subir a cualificación final do alumno. As lecturas e os seus correspondentes

traballos teñen carácter obrigatorio e non cumprir con esta tarefa supoñerá suspender a materia, aínda tendo superadas as probas de coñecemento da materia.

Cualificacións trimestrais. Para obter a cualificación trimestral no caso dun ensino non presencial terase en conta a calidade dos traballos *on line* presentados.

Poderase descontar ata un máximo de **2 puntos** pola reiteración de faltas de ortografía e/ou presentación deficiente, axustándose aos criterios:

- **-0,25** por cada dous acentos inexistentes ou mal colocadas.
- **-0,25** por cada falta.
- **-0,25** por ilexibilidade, ausencia de marxes ou mala presentación de traballos ou exames.

A superación dos mínimos exixibles alcanzarase cun **5**.

Cualificación final. A cualificación final será o resultante da media dos tres trimestres. Poderanse realizar probas de recuperacións parciais, tanto dos contidos como dos libros de lectura.

PROGRAMACIÓN DE LITERATURA UNIVERSAL

1. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Libro de texto: GUTIÉRREZ, S. et al.: Literatura universal , Madrid, Anaya, 2016

Lecturas obrigatorias de obras completas:

LITERATURA UNIVERSAL – 1º BACH.			
1ª AVAL.	<i>La Iliada - fragmentos</i>	HOMERO	GEDOS
	<i>La Olla</i>	PLAUTO	VICENS-VIVES
2ª AVAL.	<i>El Avaro</i>	MOLIERE	CÁTEDRA
	<i>Hamlet</i>	SHAKESPEARE	PLANETA
3ª AVAL.	<i>De ratones y hombres</i>	STEINBACK	VICENS-VIVES
	<i>La Metamorfosis</i>	KAFKA	ALIANZA ED.

2. OBXECTIVOS DE LITERATURA UNIVERSAL DE 1º DE BACHARELATO

1. Ler obras significativas, o que se valorará a través das obras de lectura explicitadas.
2. Xustificar a adscrición dun texto a un movemento determinado.
3. Demostrar unha adecuada comprensión lectora e de análise dos textos literarios: temática, técnica, estilo e métrica dos textos literarios lidos e das obras completas obxecto de lectura obrigatoria.
4. Localizar cronoloxicamente e no que toca ao movemento e xénero correspondentes, un fragmento, unha obra ou un autor determinados.
5. Ser quen de desenvolver un tema estudado na clase.
6. Ser quen de comparar dúas obras establecendo paralelismos por unha parte e diferenzas por outra.
7. Saber definir conceptos relacionados coa literatura universal.
8. Saber identificar a veracidade ou falsidade de afirmacións sabendo detectar verdades parciais.
9. Relacionar a literatura con outras artes sobre todo arte e cine.
10. Valorar a literatura como fonte de pracer e de cultura.
11. Debater sobre aspectos diversos de obras literarias.
12. Expoñer oralmente un tema recompilando información de diversas fontes empregando as novas tecnoloxías.

3. CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE, TEMPORALIZACIÓN, PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA, MÍNIMOS EXIXIBLES, PORCENTAXE PESO CUALIFICACIÓN

Literatura Universal. 1º de bacharelato									
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
Bloque 1. Procesos e estratexias									
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ i ▪ l ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Lectura e comentario de fragmentos, antoloxías e obras completas significativas da literatura universal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Ler, comprender, analizar e comentar obras breves, fragmentos ou obras completas significativas de distintas épocas, interpretando o seu contido de acordo cos coñecementos adquiridos sobre temas e formas literarias, así como sobre períodos e os/as autores/as significativos/as. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LUB1.1.1. Le fragmentos significativos ou textos completos de obras da literatura universal, identificando algúns elementos, mitos ou arquetipos creados pola literatura e que chegaron a converterse en puntos de referencia da cultura universal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 14
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LUB1.1.2. Interpreta obras ou fragmentos representativos de distintas épocas, situándoas no seu contexto histórico, social e cultural, identificando a presenza de determinados temas e motivos, e recoñecendo as características do xénero e do movemento en que se inscriben, así como os trazos máis salientables do estilo literario. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSC ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 14
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ h ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Relacións entre obras literarias e o resto das artes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Interpretar obras narrativas, líricas e dramáticas da literatura universal nomeadamente significativas, re- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LUB1.2.1. Interpreta determinadas obras narrativas, líricas e dramáticas da literatura universal nomeadamente significativas e rela- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 15

Literatura Universal. 1º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ l ▪ n 		<p>lacionando a súa forma e o seu contido coas ideas estéticas dominantes do momento en que se escribiron, e coas transformacións artísticas e históricas producidas no resto das artes.</p>	<p>ciónaas coas ideas estéticas dominantes do momento en que se escribiron, analizando as vinculacións entre elas e comparando a súa forma de expresión.</p>						
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LUB1.2.2. Establece relacións significativas entre a literatura e o resto das artes, interpretando de xeito crítico algunhas obras ou fragmentos significativos adaptados a outras manifestacións artísticas, analizando as relacións, as similitudes e as diferenzas entre diferentes linguaxes expresivas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 15
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ h ▪ i ▪ l ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Observación, recoñecemento e valoración da evolución de temas e formas creados pola literatura nas diversas formas artísticas da cultura universal. Selección e análise de exemplos representativos. Superación de estereotipos (de xénero, clase, crenzas, etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Observar, recoñecer e valorar a evolución dalgúns temas e formas creados pola literatura e o seu valor permanente en diversas manifestacións artísticas da cultura universal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LUB1.3.1. Comenta textos literarios de diferentes épocas e describe a evolución de determinados temas e formas creados pola literatura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 14
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LUB1.3.2. Recoñece o valor permanente destes temas e formas da literatura noutras manifestacións artísticas da cultura universal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 14
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Observación, recoñecemento e valoración da evolución de temas e formas creados pola literatura nas diver- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Analizar e comparar textos da literatura universal e das literaturas galega e española da mesma época, pondo de manifesto as in- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LUB1.4.1. Compara textos literarios da literatura universal e textos das literaturas galega e española da mesma época, e recoñece 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 14

Literatura Universal. 1º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
▪ n	sas formas artísticas da cultura universal. Selección e análise de exemplos representativos.	fluencias, as coincidencias e as diferenzas entre eles.	as influencias mutuas e o mantemento de determinados temas e formas.						
Total Bloque 1									▪ 100
Bloque 2. Os grandes períodos e movementos da literatura universal									
▪ h ▪ l ▪ n	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Da Antigüidade á Idade Media: As mitoloxías e a orixe da literatura. ▪ B2.2. Renacemento e Clasicismo: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Os cambios do mundo e a nova visión do home durante o Renacemento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Ler, comprender e analizar obras breves, fragmentos ou obras completas, significativas de distintas épocas, interpretando o seu contido de acordo cos coñecementos adquiridos sobre temas e formas literarias, así como sobre períodos e autores/as significativos/as. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LUB2.1.1. Le e analiza textos literarios universais de distintas épocas, interpretando o seu contido de acordo cos coñecementos adquiridos sobre temas e formas literarias, así como sobre períodos e autores/as significativos/as. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 20
▪ b ▪ g ▪ h ▪ n	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A lírica do amor: o petrarquismo. Oríxenes: a poesía trovadoresca e o Dolce Stil Nuovo. A innovación do Cancioneiro de Petrarca. Lectura e comentario dunha antoloxía lírica e dalgún conto da época. ▪ A narración en prosa: Boccaccio. ▪ Teatro clásico europeo. O teatro isabelino en Inglaterra. Comenzo do mito de Fausto dentro da literatura. Lectura e comentario dunha obra de teatro clásico. Observa- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Realizar traballos críticos sobre a lectura dunha obra significativa dunha época, interpretándoa en relación co seu contexto histórico e literario, obtendo a información bibliográfica necesaria e efectuando unha valoración persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LUB2.2.1. Realiza traballos críticos sobre unha obra lida na súa integridade, relacionándoa co seu contexto histórico, social e literario e, de ser o caso, co significado e a relevancia do/da autor/a na época ou na historia da literatura, e consultando fontes de información diversas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TI ▪ TG 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 20
▪ b ▪ g ▪ h	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Realizar exposicións orais ou escritas acerca dunha obra, un/unha autor/a ou unha época con axuda de medios audiovisuais e das 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LUB2.3.1. Realiza presentacións orais ou escritas planificadas integrando coñecementos literarios e lectura, cunha correcta es- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TI ▪ TG 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 20 	

Literatura Universal. 1º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
▪ n	<p>ción das relacións existentes entre as obras de teatro clásicas e as obras de diferentes xéneros musicais e cinematográficos que xurdiorn a partir delas.</p> <p>▪ B2.3. O Século das Luces:</p> <p>▪ O desenvolvemento do espírito crítico: a Ilustración. A Enciclopedia. A prosa ilustrada.</p> <p>▪ A novela europea no século XVIII. Os herdeiros de Cervantes e da picaresca española na literatura inglesa.</p> <p>▪ Lectura comentada dalguna novela europea da prosa ilustrada e dalgún fragmento de novela inglesa dso século XVIII.</p> <p>▪ B2.4. O movemento romántico:</p> <p>▪ A revolución romántica:</p>	<p>tecnoloxías da información e da comunicación, expresando as propias opinións, seguindo un esquema preparado previamente, valorando as obras literarias como punto de encontro de ideas e sentimentos colectivos e como instrumentos para acrecentar o caudal da propia experiencia.</p>	<p>truturação do contido, argumentación coherente e clara das propias opinións, consulta e cita de fontes, selección de información relevante e utilización do rexistro apropiado e da terminoloxía literaria necesaria.</p> <p>▪ LUB2.3.2. Explica oralmente ou por escrito os cambios significativos na concepción da literatura e dos xéneros literarios, en relación co conxunto de circunstancias históricas, sociais e culturais, e establecendo relacións entre a literatura e o resto das artes.</p>	<p>▪ CCL</p> <p>▪ CCEC</p>	<p>▪ TC</p>	<p>▪ PE</p> <p>▪ PO</p>	<p>▪ 50%</p>	<p>▪ SI</p>	<p>▪ 20</p>

Literatura Universal. 1º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
	<p>conciencia histórica e novo sentido da ciencia.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ O Romanticismo e a súa conciencia de movemento literario. Precusores: Goethe. ▪ A poesía romántica e a novela histórica. ▪ Lectura e comentario dunha antoloxía de poetas románticos europeos e dalgún fragmento de novela histórica. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación das relacións existentes entre as obras literarias do romanticismo e as obras de diferentes xéneros musicais (sinfonías, poemas sinfónicos, lieder, óperas), cinematográficos e teatrais que xurdiron a partir delas. ▪ B2.5. A segunda metade do século XIX: ▪ Da narrativa romántica ao Realismo en Europa. Literatura e sociedade. Evolución dos temas e as técnicas narrativas do Realismo. Principais novelistas europeos do 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LUB2.3.3. Valora oralmente ou por escrito unha obra literaria, recoñecendo a lectura como unha fonte de enriquecemento da propia personalidade e como un medio para profundar na comprensión do mundo interior e da sociedade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE ▪ PO 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 20

Literatura Universal. 1º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
	<p>século XIX. Lectura e comentario dunha antoloxía de fragmentos de novelas realistas.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ O nacemento da gran literatura norteamericana (1830-1890). Da experiencia vital á literatura. O renacemento do conto. Lectura e comentario dalgúns contos da segunda metade do século XIX. ▪ O arranque dla modernidade poética: de Baudelaire ao Simbolismo. Lectura dunha antoloxía de poesía simbolista. ▪ A renovación do teatro europeo: un novo teatro e unhas novas formas de pensamento. Lectura e comentario dunha obra. ▪ Observación das relacións existentes entre as obras literarias deste período e as obras de diferentes xéneros musicais, cinematográficos e teatrais que xurdiron a partir delas. ▪ B2.6. Os novos enfoques da literatura no século XX e as transformacións dos xéneros literarios: ▪ A crise do pensamento 								

Literatura Universal. 1º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
	<p>decimonónico e a cultura de fin de século. A quebra da orde europea: a crise de 1914. As innovacións filosóficas, científicas e técnicas e a súa influencia na creación literaria.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ A consolidación dunha nova forma de escribir na novela. Estudo das técnicas narrativas. Lectura dunha novela corta, dalgún relato e/ou dalgún conto representativo deste período. ▪ As vangardas europeas. O surrealismo. Lectura dunha antoloxía de poesía vangardista. ▪ A culminación da gran literatura americana. A xeración perdida. ▪ O teatro do absurdo e do compromiso. Lectura dalgunha obra representativa destas correntes dramáticas. ▪ Observación das relacións existentes entre as obras desta época e as obras de diferentes xéneros musicais, cinematográficos e teatrais que xudiron a partir delas. 								

Literatura Universal. 1º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g ▪ h ▪ n 	<p>A culminación da gran literatura americana. A xeración perdida.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ O teatro do absurdo e do compromiso. Lectura dalgunha obra representativa destas correntes dramáticas. ▪ Observación das relacións existentes entre as obras desta época e as obras de diferentes xéneros musicais, cinematográficos e teatrais que xudiron a partir delas. 								
								Total Bloque 2	100
								Peso cualificación de cada bloque 50%. Suma da porcentaxe dos dous bloques	▪ 100

LEND A COMPETENCIAS CLAVE		LEND A TEMPORALIZACIÓN	LEND A PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS	LEND A GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
CCL	Comunicación lingüística.	TC Ao longo de todo o curso 1ª Av. Primeira avaliación 2ª Av. Segunda avaliación 3ª Av. Terceira avaliación	PE	25% Pequeno desenvolvemento do estándar aplicado a situación sinxelas 50% Desenvolvemento suficiente do estándar aplicado a situacións sinxelas. 75% Desenvolvemento notable do estándar aplicado na maior parte das situacións. 100% Desenvolvemento completo do estándar de aprendizaxe
CMCCT	Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.		PO	
CD	Competencia dixital.		TI	
CAA	Competencia aprender a aprender.		TG	
CSC	Competencias sociais e cívicas.		OA	
CSIEE	Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.		CC	
CCEC	Conciencia e expresións culturais.			

4. TEMPORALIZACIÓN

Bloque 1 Os estándares correspondentes serán estudados ao longo do curso.

Bloque 2.

1ª avaliación. Desde a literatura clásica ata o S. XVII ambos os dous inclusive.

Lecturas:

Aularia de Plauto

O avaro de Molière

Hamlet de Shakespeare

2ª avaliación: A literatura dos S. XVIII, Romanticismo e Realismo/Naturalismo.

Frankenstein de Mary Shelley

3ª avaliación: O Simbolismo e a literatura de finais do XIX, comezos do XX. O nacemento de novos temas. A literatura do S. XX.

Lecturas:

A metamorfose de Kafka e de

A neta do señor Linh de Philippe Claudel.

5. INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E RECUPERACIÓN

- Unha proba escrita sobre historia de literatura cada avaliación. **60% da nota**
- Unha proba escrita por cada lectura obrigatoria. **20% da nota**
- Elaboración de traballos en grupo. **10% da nota**
- Elaboración de traballos individuais. **10% da nota**
- Unha proba escrita de recuperación cada avaliación.
- Proba escrita de recuperación de cada obra de lectura.

6. COVID-19: REFORZOS E PROGRAMACIÓN SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL

De acordo coas *Instrucións do 30 de xullo 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, en relación ás medidas educativas que se deben adoptar no curso académico 2020/2021, nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas da educación infantil, da educación primaria, da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato* teremos en conta as seguintes medidas metodolóxicas no que se refire os reforzos e as ensinanzas semipresenciais e non presenciais.

6.1. ANÁLISE E VALORACIÓN DOS RESULTADOS DA AVALIACIÓN INICIAL.

Tras a avaliación inicial detéctase que se trata dun grupo bastante irregular e pouco homoxéneo, xa que encontramos alumnos e alumnas que non teñen costume de ler e outros que apenas presentan dito hábito de lectura.

Doutra banda, hai un claro descoñecemento dos principais periodos literarios tanto na literatura castelá como na literatura universal.

Durante a primeira avaliación traballárase especialmente eses aspectos nos que detectamos maiores carencias.

6.2. PROGRAMACIÓN SEMIPRESENCIAL

- Clases semipresenciais:

Os materiais, tanto teóricos como prácticos, estarían a disposición do alumnado a través da **AULA VIRTUAL**. As clases de asistencia presencial aproveitaríanse para explicar os aspectos teóricos básicos, así como para a resolución de dúbidas que puideran xurdir tanto nas cuestións teóricas como nas cuestións prácticas que se foron realizando ao longo das semanas.

No que respecta as clases telemáticas se irían propoñendo semanal ou quincenalmente actividades variadas (exercicios, tarefas, principalmente enfocadas a lectura e comprensión de obras e fragmentos da literatura universal) cun prazo de realización determinado; unha vez rematado este, publicaríanse as correccións coas explicacións oportunas. Ademais de ter a oportunidade de resolver as dúbidas nas clases presenciais, terán á súa disposición foros con esta finalidade, a través da Aula Virtual do centro ou poderán optar polo correo electrónico. De xeito puntual, se lles poderá propoñer a entrega de exercicios ou traballos que se corruxarán de forma individualizada; para este tipo de actividades, tanto para a entrega como para a corrección, usarase o correo electrónico corporativo ou a Aula Virtual.

6.2.1. CRITERIOS, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DA AVALIACIÓN

Nun ensino semipresencial: aproveitaríanse as clases de asistencia presencial para facer os exames e os controis (que poderían reducirse de dous a un), mentres que se solicitaría a entrega de traballos e/ou exercicios de xeito telemático e/ou a realización de cuestionarios *on line*.

Para superar o curso neste modelo semipresencial, terase en conta:

- O resultado de dúas probas escritas sobre lingua e literatura cada avaliación. 60% da nota.
- Proba escrita ou traballo de cada libro de lectura. 10% da nota.
- Un 30%, tal como consta nos criterios de cualificación, é outorgada segundo a valoración dos traballos presentados na clase presencial e traballos *on line*.
- Proba escrita de **recuperación** dos contidos de lingua e literatura en cada avaliación, se así procede.
- Proba escrita de **recuperación** dos libros de lectura, se así procede.

Escala de estimación para o seguimento do alumno semipresencial	A	B	C	D
Realiza as tarefas encomendadas				
Segue as instrucións académicas				
Participa activamente nas clases virtuais				
Realiza preguntas pertinentes e consulta as dúbidas				
Os seus cadernos da materia reflicten o traballo da clase				
Presenta habilidades no uso das TIC				
Presenta debidamente os seus escritos				

Avaliación dos libros de lectura. A lectura obrigatoria de polo menos un libro por trimestre será avaliada a través de probas ou traballos escritos presentados a través da Aula Virtual. A cualificación positiva desta tarefa poderase utilizar para subir a cualificación final do alumno. As lecturas e os seus correspondentes traballos teñen carácter obrigatorio e non cumprir con esta tarefa supoñerá suspender a materia, aínda tendo superadas as probas de coñecemento da materia.

Cualificacións trimestrais. Para obter a cualificación trimestral poderase facer unha ou dúas probas escritas das unidades didácticas impartidas que incluírá exercicios e actividades dos elementos que estruturan ditas unidades. A probas de avaliación realizadas ao longo de cada trimestre cualificaranse como segue:

- 70% exames trimestrais (incluído aquí, sobre un 10%, a lectura obrigatoria)
- 30% avaliación de traballos e tarefas on line encomendadas.

Poderase descontar ata un máximo de **2 puntos** pola reiteración de faltas de ortografía e/ou presentación deficiente, axustándose aos criterios:

- **-0,25** por cada dous acentos inexistentes ou mal colocadas.
- **-0,25** por cada falta.
- **-0,25** por ilexibilidade, ausencia de marxes ou mala presentación de traballos ou exames.

A superación dos mínimos exixibles alcanzarase cun **5**.

No caso de que algún alumno for descuberto incorrendo en métodos varios de fraude ou copia durante a realización dun exame, dita proba sería automaticamente retirada e cualificada como **0**.

Cualificación final. A cualificación final será o resultante da media dos tres trimestres. Poderanse realizar probas de recuperacións parciais, tanto dos contidos como dos libros de lectura.

6.3. PROGRAMACIÓN NON PRESENCIAL

No caso de que tivesen que suspenderse as clases presenciais, realizaríase o traballo a través dos medios telemáticos postos á nosa disposición pola Consellería: A **Aula Virtual** e o entorno **Webex** no caso de que se necesitara realizar videoconferencias. Neste caso incrementaríase a recollida de actividades e a corrección individual das mesmas polas vías indicadas.

Ademáis ofreceríanse exercicios que o alumnado puidese autocorrixir ou dos que se publicasen as correccións correspondentes. Neste escenario sería aconsellable a redución de contidos teóricos, dependendo do que se prolongase esta situación, e o reforzo da teoría que se traballou durante o tempo que houbo clases presenciais. Finalmente, poderíase dar o caso de que parte do alumnado tivese que gardar corentena, actuaríase nese caso tal e como indicamos neste mesmo apartado.

6.3.1. CRITERIOS, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DA AVALIACIÓN

No caso de que se decretase a **suspensión das clases presenciais** durante un período o suficientemente longo que impedise levar a cabo os procedementos de avaliación indicados, valoraríase a entrega de exercicios no prazo e na forma axeitados (traballo diario) e as probas e traballos realizadas de forma telemática (exames, controis e tarefas).

Para superar o curso neste modelo non presencial, terase en conta:

- Traballo de cada libro de lectura. 20% da nota.
- Un 80%, tal como consta nos criterios de cualificación, é outorgada segundo a valoración dos traballos presentados nos traballos *on line*.
- Traballos *on line* de **recuperación** dos contidos de cada avaliación, se así procede.
- Traballos *on line* de **recuperación** dos libros de lectura, se así procede.

Escala de estimación para o seguimento do alumno semipresencial	A	B	C	D
Realiza as tarefas encomendadas				
Segue as instrucións académicas				
Participa activamente nas clases virtuais				
Realiza preguntas pertinentes e consulta as dúbidas				
Os seus traballos da materia reflicten o aproveitamento das clases virtuais				

Presenta habilidades no uso das TIC				
Presenta debidamente os seus escritos				

Avaliación dos libros de lectura. A lectura obrigatoria de polo menos un libro por trimestre será avaliada a través de probas ou traballos escritos presentados a través da Aula Virtual. A cualificación positiva desta tarefa poderase utilizar para subir a cualificación final do alumno. As lecturas e os seus correspondentes traballos teñen carácter obrigatorio e non cumprir con esta tarefa supoñerá suspender a materia, aínda tendo superadas as probas de coñecemento da materia.

Cualificacións trimestrais. Para obter a cualificación trimestral no caso dun ensino non presencial terase en conta a calidade dos traballos *on line* presentados.

Poderase descontar ata un máximo de **2 puntos** pola reiteración de faltas de ortografía e/ou presentación deficiente, axustándose aos criterios:

- **-0,25** por cada dous acentos inexistentes ou mal colocadas.
- **-0,25** por cada falta.
- **-0,25** por ilexibilidade, ausencia de marxes ou mala presentación de traballos ou exames.

A superación dos mínimos exixibles alcanzarase cun **5**.

Cualificación final. A cualificación final será o resultante da media dos tres trimestres. Poderanse realizar probas de recuperacións parciais, tanto dos contidos como dos libros de lectura.

PROGRAMACIÓN DE 2º DE BACHARELATO

1. OBXECTIVOS DE 2º DE BACHARELATO

1. Coñecer as posibilidades de creación de palabras e enriquecemento do léxico (composición, derivación, parasíntese e acronimia) a través da identificación de elementos nun texto.
2. Identificar nun texto e usar as diferentes clases de palabras. Valores do se.
3. Identificar nun texto e empregar axeitadamente as formas verbais e as distintas formas de perífrases verbais.
4. Identificar nun texto e usar os distintos tipos de frases, os seus constituíntes e as función que desempeñan na oración.
5. Identificar nun texto e usar os constituíntes da oración simple.
6. Identificar nun texto e usar as relacións existentes entre estruturas sintácticas oracionais compostas ou complexas.
7. Coñecer as relacións léxico-semánticas das palabras (sinonimia, antonimia, hiperonimia, campo léxico, campo semántico) mediante a identificación de elementos nun texto.
8. Identificar nun texto voces patrimoniais, cultismos, semicultismos e préstamos.
9. Identificar nun texto interferencias lingüísticas entre galego e español.
10. Identificar nun texto trazos característicos do español de América.
11. Ler os libros de lectura obrigatoria.
12. Xustificar a adscrición dun texto a unha época e movemento determinado.
13. Coñecer teoricamente as cuestións relativas á historia da literatura marcadas.
14. Recoñecer os recursos estilísticos e métricos dun texto literario.
15. Comprender a temática, técnica, estilo e métrica, se procede, das obras literarias obxecto dun estudo específico e saber aplicala a fragmentos escollidos.
16. Identificar o xénero ao que pertence un texto literario e recoñecer os seus elementos estruturais básicos e os seus recursos lingüísticos.
17. Localizar cronoloxicamente, e no que toca ao movemento e xénero correspondentes, unha obra ou un autor determinados.
18. Coñecer a estrutura dun comentario crítico e desenvolveo acorde co nivel académico do alumno.
19. Dominar axeitadamente, tanto por oral como por escrito, a adecuación, coherencia, cohesión e corrección propias do nivel académico do alumno. Nunca un alumno poderá superar a materia se non posúe as destrezas propias do nivel.
20. Coñecer e aplicar os procedementos de resumo e esquema.
21. Ser competente no léxico común para un alumno deste nivel educativo.
22. Ler as obras de lectura obrigatoria.
23. Cumprir coas entregas dos traballos encomendados.

LECTURAS OBRIGATORIAS			
	TÍTULO	AUTOR	EDITORIAL
2º BACH.			
1º AVAL.	<i>Crónica de una muerte anunciada</i>	G. G. MÁRQUEZ	MONDADORI
	<i>Romancero Gitano</i>	F. GARCÍA LORCA	CLAS. CAST.
2ª AVAL.	<i>El lector de Julio Verne</i>	ALMUDENA GRANDES	TUSQUETS
3ª AVAL.	<i>La Fundación</i>	A. BUERO VALLEJO	AUSTRAL

2. CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE, TEMPORALIZACIÓN, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA, MÍNIMOS EXIXIBLES, PORCENTAXE PESO CUALIFICACIÓN

Lingua Castelá e Literatura II. 2º de bacharelato									
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
Bloque 1. Comunicación oral: escoitar e falar									
▪ h	▪ B1.1. Comunicación oral non espontánea nos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial. A súa caracterización.	▪ B1.1. Escoitar de forma activa e analizar textos orais argumentativos e expositivos procedentes dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial, identificando os trazos propios do seu xénero, relacionando os aspectos formais do texto coa intención comunicativa do emisor e co resto dos factores da situación comunicativa.	▪ LCL2B1.1.1. Recoñece as formas de organización do contido nunha argumentación oral, analizando os recursos verbais e non verbais empregados polo emisor e valorándoos en función dos elementos da situación comunicativa.	▪ CCL	▪ TC	▪ OA	▪ 25%	▪ NON	▪ 2
			▪ LCL2B1.1.2. Analiza os recursos verbais e non verbais presentes en textos orais argumentativos e expositivos procedentes dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial, relacionando os aspectos formais e expresivos coa intención do emisor, o xénero textual e o resto dos elementos da situación comunicativa.	▪ CCL	▪ TC	▪ OA	▪ 25%	▪ NON	▪ 1
▪ d ▪ e ▪ g	▪ B1.1. Comunicación oral non espontánea nos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial. A súa caracterización.	▪ B1.2. Sintetizar o contido de textos expositivos e argumentativos orais do ámbito educativo (conferencias e mesas redondas), diferenciando a información relevante e accesoria, e uti-	▪ LCL2B1.2.1. Sintetiza por escrito o contido de textos orais argumentativos e expositivos procedentes dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, discriminando a información relevante.	▪ CAA	▪ TC	▪ OA	▪ 50%	▪ SI	▪ 19

Lingua Castelá e Literatura II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
		lizando a escoita activa como un medio de adquisición de coñecementos.							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Comprensión e produción de textos orais procedentes dos medios de comunicación social: xéneros informativos e de opinión. Publicidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Extraer información de textos orais xornalísticos e publicitarios procedentes dos medios de comunicación social, recoñecendo a intención comunicativa, o tema, a estrutura e o contido, identificando os trazos propios do xénero xornalístico e os recursos verbais e non verbais utilizados, e valorando de forma crítica a súa forma e o seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B1.3.1. Interpreta diversos anuncios sonoros e audiovisuais, identificando a información e a persuasión, recoñecendo os elementos que utiliza o emisor para seducir o receptor, valorando criticamente a súa forma e o seu contido, e rexeitando as ideas discriminatorias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ c ▪ d ▪ e ▪ g ▪ h ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Presentación oral: planificación, documentación, avaliación e mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Realizar unha presentación educativa oral sobre un tema controvertido, contrapondo puntos de vista enfrontados, defendendo unha opinión persoal con argumentos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B1.4.1. Planifica, realiza e avalía presentacións educativas orais de forma individual ou en grupo sobre un tema polémico de carácter educativo ou da actualidade social, científica ou cultural, analizando posturas enfrontadas e defendendo unha opinión propia mediante argumentos convincentes. ▪ LCL2B1.4.2. Compila información e apoios audiovisuais ou gráficos, con- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 19
				<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 19

Lingua Castelá e Literatura II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
		convincentes e utilizando as tecnoloxías da información e da comunicación para a súa realización, avaliación e mellora.	sultando fontes de información diversa e utilizando correctamente os procedementos de cita.						
			▪ LCL2B1.4.3. Clasifica e estrutura a información obtida, elaborando un guión da presentación.	▪ CMCC T	▪ TC	▪ OA	▪ 50%	▪ SI	▪ 19
			▪ LCL2B1.4.4. Exprésase oralmente con claridade, precisión e corrección, axustando a súa actuación verbal e non verbal ás condicións da situación comunicativa, e utilizando os recursos expresivos propios do rexistro formal.	▪ CCL	▪ TC	▪ OA	▪ 50%	▪ SI	▪ 19
			▪ LCL2B1.4.5. Avalía as súas presentacións orais e as dos/das seus/súas compañeiros/as, detectando as dificultades estruturais e expresivas, e deseñando estratexias para mellorar as súas prácticas orais e progresar na aprendizaxe autónoma.	▪ CAA	▪ TC	▪ OA		▪ NON	▪ 1
Total Bloque 1									▪ 100
Bloque 2. Comunicación escrita: ler e escribir									
▪ h ▪ l	▪ B2.1. Comunicación escrita nos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial: elementos; xéneros textuais. ▪ B2.2. Análise e comentario de textos escritos do ámbito educativo.	▪ B2.1. Comprender e producir textos expositivos e argumentativos propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, identificando a intención do emisor, resu-	▪ LCL2B2.1.1. Comprende o sentido global de textos escritos de carácter expositivo e argumentativo propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, identificando a intención comunicativa do emisor e a súa idea principal.	▪ CCL	▪ TC	▪ PE ▪ TI	▪ 50%	▪ SI	▪ 12
			▪ LCL2B2.1.2. Sintetiza textos de carácter expositivo e argumentativo propios dos ámbitos educativo, xornalístico,	▪ CAA	▪ TC	▪ PE ▪ TI	▪ 50%	▪ SI	▪ 12

Lingua Castelá e Literatura II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
		<p>mindo o seu contido, diferenciando a idea principal e explicando o modo de organización.</p>	<p>profesional ou empresarial, diferenciando as ideas principais e as secundarias.</p>						
			<ul style="list-style-type: none"> LCL2B2.1.3. Analiza a estrutura de textos expositivos e argumentativos procedentes dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, identificando os tipos de conectores e organizadores da información textual. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> PE 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 12
			<ul style="list-style-type: none"> LCL2B2.1.4. Produce textos expositivos e argumentativos propios usando o rexistro adecuado á intención comunicativa, organizando os enunciados en secuencias lineais cohesionadas e respectando as normas ortográficas e gramaticais, e revisa a súa produción escrita para melloralala. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> PE TI 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 12
<ul style="list-style-type: none"> b h l 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Planificación, realización, revisión e mellora de textos escritos de diferentes ámbitos sociais e educativos. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Escribir textos expositivos e argumentativos propios do ámbito educativo con rigor, claridade e corrección, empregando argumentos adecuados e convincentes, e axustando a súa expresión á intención comunicativa e ao resto das condicións 	<ul style="list-style-type: none"> LCL2B2.2.1. Desenvolve por escrito un tema do currículo con rigor, claridade e corrección ortográfica e gramatical, aplicando os coñecementos gramaticais e pragmáticos, para mellorar a expresión escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> PE TI 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 12
			<ul style="list-style-type: none"> LCL2B2.2.2. Nas súas producións escritas axusta a súa expresión ás condicións da situación comunicativa (tema, ámbito discursivo, tipo de destinatario, xénero textual, etc), empregando os recursos expresivos propios do rexistro formal e evitando o uso de coloquialismos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> PE TI PG 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 12

Lingua Castelá e Literatura II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
		da situación comunicativa.	<ul style="list-style-type: none"> LCL2B2.2.3. Avalía as súas propias producións escritas e as dos/das seus/súas compañeiros/as, recoñecendo as dificultades estruturais e expresivas, recorrendo a obras de consulta tanto impresas como dixitais para a súa corrección, e deseñando estratexias para mellorar a súa redacción e avanzar na aprendizaxe autónoma. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> OA 	<ul style="list-style-type: none"> 25% 	<ul style="list-style-type: none"> NON 	<ul style="list-style-type: none"> 4
<ul style="list-style-type: none"> b e h 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Planificación, realización, revisión e mellora de textos escritos de diferentes ámbitos sociais e educativos. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Realizar traballos educativos individuais ou en grupo sobre temas polémicos do currículo ou da actualidade social, científica ou cultural, planificando a súa realización, contrastando opinións enfrontadas, defendendo unha opinión persoal e utilizando as tecnoloxías da información e da comunicación para a súa realización, avaliación e mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> LCL2B2.3.1. Realiza traballos educativos individuais e en grupo sobre un tema controvertido do currículo ou da actualidade social, cultural ou científica, planificando a súa realización, fixando os seus propios obxectivos, contrastando posturas enfrontadas, e organizando e defendendo unha opinión propia mediante distintos tipos de argumentos. 	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> TI TG 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 12
			<ul style="list-style-type: none"> LCL2B2.3.2. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para documentarse, consultando fontes diversas, avaliando, contrastando, seleccionando e organizando a información relevante mediante fichas-resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> CD 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> TI TG 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 12
			<ul style="list-style-type: none"> LCL2B2.3.3. Respecta as normas de presentación de traballos escritos: organización en epígrafes, procedementos de cita, notas a pé de páxina, bibliografía... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> TI TG 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 12
<ul style="list-style-type: none"> b e g 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Comunicación escrita nos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial: elementos; 	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Analizar textos escritos argumentativos e expositivos propios dos ámbitos 	<ul style="list-style-type: none"> LCL2B2.4.1. Describe os trazos morfosintácticos, léxico-semánticos e pragmático-textuais presentes nun texto expositivo ou argumentativo procedente dos ámbitos educativo, xornalís- 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> TC 	<ul style="list-style-type: none"> PE 	<ul style="list-style-type: none"> 50% 	<ul style="list-style-type: none"> SI 	<ul style="list-style-type: none"> 12

Lingua Castelá e Literatura II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
▪ h	xéneros textuais. ▪ B2.2. Análise e comentario de textos escritos do ámbito educativo.	educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, identificando os seus trazos formais característicos e relacionando as súas características expresivas coa intención comunicativa e co resto dos elementos da situación comunicativa.	tico, profesional ou empresarial, utilizando a terminoloxía gramatical adecuada e pondo de manifesto a súa relación coa intención comunicativa do emisor e cos trazos propios do xénero textual.						
			▪ LCL2B2.4.2. Recoñece, describe e utiliza os recursos gramaticais (substitución pronominal, uso reiterado de determinadas estruturas sintácticas, correlación temporal, etc.) e léxico-semánticos (substitución por sinónimos, hipónimos e hiperónimos, reiteracións léxicas, etc.) que proporcionan cohesión aos textos escritos.	▪ CCL	▪ TC	▪ PE	▪ 50%	▪ SI	▪ 12
			▪ LCL2B2.4.3. Recoñece e explica os procedementos de cita (estilo directo, indirecto ou indirecto libre, e cita encuberta) presentes en textos expositivos e argumentativos, así como a súa función no texto.	▪ CCL	▪ TC	▪ PE	▪ 50%	▪ SI	▪ 12
Total Bloque 2									▪ 100
Bloque 3. Coñecemento da lingua									
▪ d ▪ e	▪ B3.1. Análise e explicación do léxico castelán e dos procedementos de formación.	▪ B3.1. Recoñecer e explicar o proceso de formación das palabras en español, aplicando os coñecementos adquiridos para a mellora, a comprensión e o enriquece-	▪ LCL2B3.1.1. Explica os procedementos de formación das palabras diferenciando entre raíz e afixos, e explicando o seu significado.	▪ CCL	▪ TC	▪ PE	▪ 50%	▪ SI	▪ 6
			▪ LCL2B3.1.2. Recoñece e explica a procedencia grecolatina de grande parte do léxico español e valora o seu coñecemento para a dedución do significado de palabras descoñecidas.	▪ CAA	▪ TC	▪ PE	▪ 50%	▪ SI	▪ 6

Lingua Castelá e Literatura II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
		mento do vocabulario activo.							
▪ e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Substantivo: caracterización morfolóxica, sintáctica e semántica. ▪ B3.3. Adxectivo: caracterización morfolóxica, sintáctica e semántica. ▪ B3.4. Verbo: flexión verbal; perífrase verbal. ▪ B3.5. Pronome: tipoloxía e valores gramaticais. ▪ B3.6. Determinantes: tipoloxía e usos. ▪ B3.7. Recoñecemento das diferenzas entre pronomes e determinantes: relacións gramaticais. ▪ B3.8. Adverbio: tipoloxía e valores gramaticais. ▪ B3.9. Preposicións, conxuncións e interxeccións: tipoloxía e valores gramaticais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Recoñecer e identificar os trazos característicos das categorías gramaticais, e explicar os seus usos e valores nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B3.2.1. Identifica e explica os usos e os valores das categorías gramaticais, en relación coa intención comunicativa do emisor, coa tipoloxía textual seleccionada e con outros compoñentes da situación comunicativa (audiencia e contexto). 	▪ CCL	▪ TC	▪ PE	▪ 50%	▪ SI	▪ 6
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B3.2.2. Selecciona o léxico e a terminoloxía adecuados en contextos comunicativos que esixen un uso formal e especializado da lingua, evitando o uso de coloquialismos, imprecisións ou expresións clixé. 	▪ CSC	▪ TC	▪ PE ▪ TI	▪ 75%	▪ SI	▪ 6
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. Observación, reflexión e explicación do significado das pa- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Identificar e explicar os niveis de significa- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B3.3.1. Explica con propiedade o significado de palabras ou expresións, diferenciando o seu uso denotativo e 	▪ CCL	▪ TC	▪ PE ▪ TI	▪ 75%	▪ SI	▪ 6

Lingua Castelá e Literatura II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
	labras. Denotación e connotación.	do das palabras ou expresións en función da intención comunicativa do discurso oral ou escrito en que aparecen.	connotativo, e relacionándoo coa intención comunicativa do emisor. ▪ LCL2B3.3.2. Recoñece, analiza e interpreta as relacións semánticas entre as palabras (sinonimia, antonimia, hiperonimia, polisemia e homonimia) como procedemento de cohesión textual.	CCL	TC	PE	75%	SI	6
d e	B3.11. Observación, reflexión e explicación das estruturas sintácticas simples e complexas. Conexións lóxicas e semánticas nos textos.	B3.4. Observar, reflexionar e explicar as estruturas dun texto, sinalando as conexións lóxicas e semánticas que se establecen entre elas.	LCL2B3.4.1. Recoñece as estruturas sintácticas e explica a relación funcional e de significado que establecen co verbo da oración principal, empregando a terminoloxía gramatical adecuada.	CCL	TC	PE	75%	SI	6
d e	B3.11. Observación, reflexión e explicación das estruturas sintácticas simples e complexas. Conexións lóxicas e semánticas nos textos. B3.12. Observación, reflexión e explicación das formas de organización textual de textos procedentes de diferentes ámbitos. Intertextualidade.	B3.5. Aplicar os coñecementos sobre estruturas sintácticas dos enunciados para a realización, a autoavaliación e a mellora de textos orais e escritos, tomando conciencia da importancia do coñecemento gramatical para o uso correcto da lingua.	LCL2B3.5.1. Enriquece os seus textos orais e escritos incorporando estruturas sintácticas variadas e aplicando os coñecementos adquiridos para a revisión e a mellora destes. LCL2B3.5.2. Aplica os coñecementos adquiridos sobre as estruturas sintácticas dos enunciados para a realización, autoavaliación e mellora dos propios textos orais e escritos, tomando conciencia da importancia do coñecemento gramatical para o uso correcto da lingua.	CCL CSIEE	TC TC	PE TI OA	50% 75%	NON SI	1 6

Lingua Castelá e Literatura II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.13. Identificación e uso dos recursos expresivos que marcan a obxectividade e a subxectividade. ▪ B3.14. Observación, reflexión e explicación da déixe temporal, espacial e persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Aplicar os coñecementos sobre o funcionamento da lingua á comprensión, á análise e ao comentario de textos de distinto tipo procedentes dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial, relacionando os usos lingüísticos (marcas de obxectividade e subxectividade; referencias deícticas temporais, espaciais e persoais, e procedementos de cita) coa intención comunicativa do emisor e o resto dos elementos da situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B3.6.1. Recoñece, analiza e explica as características lingüísticas e os recursos expresivos de textos procedentes dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial, relacionando os usos lingüísticos coa intención comunicativa do emisor e o resto dos elementos da situación comunicativa, e utilizando a análise para afondar na comprensión do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 75% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 6
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B3.6.2. Aplica os coñecementos sobre o funcionamento da lingua á comprensión, á análise e ao comentario de textos de distinto tipo procedentes dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial, relacionando os usos lingüísticos (marcas de obxectividade e subxectividade; referencias deícticas temporais, espaciais e persoais, e procedementos de cita) coa intención comunicativa do emisor e o resto dos elementos da situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 75% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 6
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B3.6.3. Recoñece e explica os procedementos de inclusión do emisor e do receptor no texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE ▪ TI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 6
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B3.6.4. Recoñece e explica as referencias deícticas, temporais, espaciais e persoais nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 6
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B3.6.5. Recoñece, explica e utiliza os procedementos de cita. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B3.6.6. Revisa textos escritos propios e alleos, recoñecendo e expli- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE ▪ TI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1

Lingua Castelá e Literatura II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
			cando as súas incorreccións (concordancias, réxime verbal, ambigüidades sintácticas, coloquialismos, etc.), con criterios gramaticais e terminoloxía apropiada, co obxecto de mellorar a expresión escrita e avanzar na aprendizaxe autónoma.						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. Observación, reflexión e explicación das formas de organización textual de textos procedentes de diferentes ámbitos. Intertextualidade. ▪ B3.13. Identificación e uso dos recursos expresivos que marcan a obxectividade e a subxectividade. ▪ B3.14. Observación, reflexión e explicación da deíxe temporal, espacial e persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Explicar a forma de organización interna dos textos expositivos e argumentativos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B3.7.1. Recoñece, explica e utiliza en textos propios e alleos as formas de estruturar os textos expositivos e argumentativos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE ▪ TI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 6
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. Observación, reflexión e explicación das formas de organización textual de textos procedentes de diferentes ámbitos. Intertextualidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Reflexionar sobre a relación entre os procesos de produción e recepción dun texto, recoñecendo a importancia que para a súa comprensión teñen os coñecementos previos que se posúen a partir de lecturas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B3.8.1. Expresa as súas experiencias de lectura de obras de diferente tipo, xénero, etc., e as súas experiencias persoais en relación co novo texto, para chegar a unha mellor comprensión e interpretación deste. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1

Lingua Castelá e Literatura II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
		anteriores que se relacionan con el.							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.15. Coñecemento e explicación do español actual. O español na rede. Situación do español no mundo. O español de América. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Coñecer a situación do español no mundo, as súas orixes históricas e os seus trazos característicos, e valor as súas variantes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B3.9.1. Coñece a situación actual da lingua española no mundo diferenciando os usos específicos da lingua no ámbito dixital. ▪ LCL2B3.9.2. Coñece as orixes históricas do español en América e as súas principais áreas xeográficas, recoñecendo nun texto oral ou escrito algúns dos trazos característicos e valorando as súas variantes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 6 ▪ 6
<ul style="list-style-type: none"> ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.16. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B3.10.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TG 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 5
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.17. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para de- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das lin- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B3.11.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra desenvolvidos no curso nunha das linguas, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE ▪ TI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 75% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NON 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1

Lingua Castelá e Literatura II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
	senvolver unha competencia comunicativa integrada.	guas, mediante a comparación e a transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.	para mellorar a comprensión e a produción dos textos traballados en calquera das outras.						

Total Bloque 3 ▪ 100

Bloque 4. Educación literaria

▪ d ▪ h ▪ i	▪ B4.1. Estudo cronolóxico das obras máis representativas da literatura en español do século XX ata os nosos días.	▪ B4.1. Coñecer os aspectos temáticos e formais dos principais movementos literarios do século XX ata os nosos días, así como os autores e obras máis significativos.	▪ LCL2B4.1.1. Desenvolve por escrito con coherencia e corrección as características temáticas e formais dos principais movementos do século XX ata os nosos días, mencionando os autores e obras máis representativas.	▪ CCEC	▪ TC	▪ PE	▪ 75%	▪ SI	▪ 13
▪ d ▪ h ▪ i ▪ c	▪ B4.2. Análise de fragmentos ou obras significativas do século XX ata os nosos días.	▪ B4.2. Ler e analizar textos literarios representativos da historia da literatura do século XX ata os nosos días, identificando as características temáticas e formais, en relación co con-	▪ LCL2B4.2.1. Analiza fragmentos literarios ou, de ser o caso, de obras completas do século XX ata os nosos días, relacionando o contido e as formas de expresión coa traxectoria e o estilo do/da seu/súa autor/a, o seu xénero e o movemento literario ao que pertence. ▪ LCL2B4.2.2. Compara textos de diferentes épocas, e describe a evolución de temas e formas.	▪ CCEC ▪ CCEC	▪ TC ▪ TC	▪ PE ▪ PE	▪ 75% ▪ 25%	▪ SI ▪ NON	▪ 13 ▪ 9

Lingua Castelá e Literatura II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
		texto, o movemento, o xénero ao que pertence e a obra do/da autor/a, e constatando a evolución histórica de temas e formas.							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ h ▪ i ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Interpretación crítica de fragmentos ou obras significativas do século XX ata os nosos días. Reflexión e superación de estereotipos de xénero, clase, crenzas, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Interpretar de xeito crítico fragmentos ou obras da literatura do século XX ata os nosos días, recoñecendo as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B4.3.1. Interpreta de xeito crítico fragmentos ou obras completas significativas da literatura do século XX ata os nosos días, recoñecendo as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 13
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Planificación e elaboración de traballos educativos escritos ou presentacións sobre temas, obras ou autores/as da literatura do século XX ata os nosos días. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Desenvolver por escrito un tema da historia da literatura do século XX ata os nosos días, expondo as ideas con rigor, claridade e coherencia, e achegando unha visión persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B4.4.1. Desenvolve por escrito un tema da historia da literatura do século XX ata os nosos días, expondo as ideas con rigor, claridade, coherencia e corrección, e achegando unha visión persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 13
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Planificación e elaboración de traballos educativos escritos ou presentacións sobre temas, obras ou 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5. Elaborar un traballo de carácter educativo en soporte impreso ou dixital sobre 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B4.5.1. Le textos informativos en papel ou en formato dixital sobre un tema do currículo de literatura do século XX ata os nosos días, extraendo a información relevante para ampliar 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OA ▪ TI ▪ TG 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 13

Lingua Castelá e Literatura II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización	Procedementos instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
	autores da literatura do século XX ata os nosos días.	un tema do currículo de literatura consultando fontes diversas, adoptando un punto de vista crítico e persoal, e utilizando as tecnoloxías da información.	coñecementos sobre o tema.						
Total Bloque 4									▪ 100
Peso cualificación de cada bloque 25%. Suma da porcentaxe dos catro bloques									▪ 100

LENDAS DE COMPETENCIAS CLAVE		LENDAS DE TEMPORALIZACIÓN	LENDAS DE PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS	LENDAS DE GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
CCL	Comunicación lingüística.	TC Ao longo de todo o curso 1º Av. Primeira avaliación 2º Av. Segunda avaliación 3º Av. Terceira avaliación	PE	25% Pequeno desenvolvemento do estándar aplicado a situación sinxelas 50% Desenvolvemento suficiente do estándar aplicado a situacións sinxelas. 75% Desenvolvemento notable do estándar aplicado na maior parte das situacións. 100% Desenvolvemento completo do estándar de aprendizaxe
CMCCT	Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.		PO	
CD	Competencia dixital.		TI	
CAA	Competencia aprender a aprender.		TG	
CSC	Competencias sociais e cívicas.		OA	
CSIEE	Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.		CC	
CCEC	Conciencia e expresións culturais.			

3. INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E RECUPERACIÓN

1. Observación do alumno no aula. A observación do alumnado permite comprobar a asistencia regular, o comportamento, a intervención no proceso didáctico, as dificultades na aprendizaxe, etc.

2. Probas obxectivas. A realización de probas obxectivas, tanto orais como escritas, permiten observar e valorar a asimilación dos conceptos impartidos e comprobar como a través dunha extensa variedade de procedementos, os alumnos mostra a súa capacidade para resolver problemas. Permiten, ademais, que o alumno tome conciencia dos seus progresos no coñecemento da materia e tamén das súas dificultades. Supoñen, en fin, un material obxectivo tanto para os profesores como para os alumnos.

3. Control de lecturas. Realizaranse probas que verifiquen a comprensión das obras lidas. Estas poden consistir ben en controis específicos en relación ás obras lidas, ben en traballos básicos sobre algún aspecto da obra (argumento, personaxes, temas, etc.)

4. Actividades de expresión oral. A través de exposicións de temas determinados, debates, coloquios, lecturas dramáticas, etc., se avaliarán os progresos na expresión oral do alumnado.

5. Actividades de expresión escrita. A elaboración de traballos escritos relacionados coa materia constituirán un elemento fundamental á hora de avaliar o progreso dos alumnos.

6. Actitude. O interese, a responsabilidade, a atención, o traballo en grupo, a colaboración, a asistencia, a puntualidade, o respecto mutuo, en definitiva, a actitude do alumno ante a materia, será tida en conta como un instrumento máis para avalialo.

- Proba escrita sobre lingua cada avaliación. **30%** da nota
- Proba escrita sobre historia da literatura cada avaliación. **20%** da nota
- Proba escrita sobre cada un dos libros de lectura. **20%**
- Proba escrita cada avaliación sobre resumo ou esquema e comentario crítico dun texto. **30%** da nota

4. CONTIDOS

LENGUA

1) Coñecemento das posibilidades de creación de palabras e enriquecemento do léxico mediante a composición, derivación, parasíntese e acronimia;

2) identificación e uso das diferentes clases de palabras

3) identificación e emprego axeitado das diferentes formas verbais e das diferentes formas de perífrases verbais

4) identificación e emprego das diferentes clases de sintagmas ou frases, dos seus constituíntes e das diferentes funcións que podan exercer nas cláusulas ou oracións

5) identificación e uso das diferentes funcións primarias de cláusula ou oración (suxeito, predicado, etc.)

6) identificación e uso das diferentes relacións existentes entre estruturas sintácticas;

7) coñecemento das diferentes relacións léxico semánticas das palabras (sinonimia, antonimia, hiperonimia, campo léxico e campo semántico, mediante a identificación nun texto ou o emprego de sinónimos, antónimos, etc.)

LITERATURA

1. O Modernismo. Características xerais a través das figuras de Rubén Darío e Delmira Gustini.
2. A novela na xeración do 98: Baroja, Unamuno e Azorín.
3. As traxectorias poéticas de Antonio Machado e Juan Ramón Jiménez.
4. Evolución e características xerais da xeración do 27 a través dalgúns dos principais autores e autoras: Salinas, Lorca, Alberti e Cernuda e las Sinsombrero.
5. O teatro español anterior á Guerra Civil: Lorca e Valle-Inclán.
6. A poesía española nas tres décadas posteriores á Guerra Civil: Miguel Hernández, Blas de Otero, Gil de Biedma e Gloria Fuertes.
7. A novela española nas tres décadas posteriores á Guerra Civil: Cela, Delibes, Carmen Laforet e Martín Santos.
8. As figuras de Buero Vallejo e Alfonso Sastre no teatro español posterior á Guerra Civil. A renovación do teatro.
9. A narrativa hispanoamericana da segunda metade do século XX. O boom da narrativa: Borges, Cortázar, García Márquez, Vargas Llosa.
10. La narrativa peninsular desde 1975 hasta nuestros días. Principales tendencias: Almudena Grandes, Eduardo Mendoza, Muñoz Molina, Rosa Montero.

5. TEMPORALIZACIÓN

- **Primeira Avaliación**
Formación de palabras.
Semántica e léxico.
Literatura: Temas 1, 2, 3 e 4 . *Crónica de una muerte anunciada*
- **Segunda Avaliación**
Sintaxe e Pragmática
Temas: 5, 6 e 7.
La Fundación e *El lector de Julio Verne*.
- **Terceira Avaliación**
Sintaxe
Romancero Gitano
Temas: 8, 9 e 10

6. COVID-19: REFORZOS E PROGRAMACIÓN SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL

De acordo coas *Instrucións do 30 de xullo 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, en relación ás medidas educativas que se deben adoptar no curso académico 2020/2021, nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas da educación infantil, da educación primaria, da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato* teremos en conta as seguintes medidas metodolóxicas no que se refire os reforzos e as ensinanzas semipresenciais e non presenciais.

6.1. ANÁLISE E VALORACIÓN DOS RESULTADOS DA AVALIACIÓN INICIAL.

Tras a avaliación inicial detéctase que se trata dun grupo bastante homoxéneo, xa que encontramos alumnos e alumnas que non presentan grandes dificultades en ningunha das destrezas, aínda que nalgúns casos detéctase unha baixa capacidade de formar textos coa profundidade que require un curso de preparación para a universidade. En xeral, presentan algunhas carencias na expresión escrita, polo que a nosa tarefa consistirá en profundizar nesa capacidade-

Durante a primeira avaliación traballárase especialmente eses aspectos nos que detectamos maiores carencias.

6.2. PROGRAMACIÓN SEMIPRESENCIAL

- Clases semipresenciais:

Os materiais, tanto teóricos como prácticos, estarían a disposición do alumnado a través da **AULA VIRTUAL** do centro e da **E-dixgal**. As clases de asistencia presencial aproveitaríanse para explicar os aspectos teóricos básicos, así como para a resolución de dúbidas que puideran xurdir tanto nas cuestións teóricas como nas cuestións prácticas que se foron realizando ao longo das semanas.

No que respecta as clases telemáticas se irían propoñendo semanal ou quincenalmente actividades variadas (exercicios, tarefas) cun prazo de realización determinado; unha vez rematado este, publicaríanse as correccións coas explicacións oportunas. Ademais de ter a oportunidade de resolver as dúbidas nas clases presenciais, terán á súa disposición foros con esta finalidade, a través da Aula Virtual do centro ou poderán optar polo correo electrónico. De xeito puntual, se lles poderá propoñer a entrega de exercicios ou traballos que se corruxirán de forma individualizada; para este tipo de actividades, tanto para a entrega como para a corrección, usarase o correo electrónico corporativo ou a Aula Virtual.

6.2.1. CRITERIOS, PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS DA AVALIACIÓN

Nun ensino semipresencial: aproveitaríanse as clases de asistencia presencial para facer os exames e os controis (que poderían reducirse de dous a un), mentres que se solicitaría a entrega de traballos e/ou exercicios de xeito telemático e/ou a realización de cuestionarios *on line*.

Para superar o curso neste modelo semipresencial, terase en conta:

- O resultado de dúas probas escritas sobre lingua e literatura cada avaliación. 60% da nota.
- Proba escrita ou traballo de cada libro de lectura. 10% da nota.
- Un 30%, tal como consta nos criterios de cualificación, é outorgada segundo a valoración dos traballos presentados na clase presencial e traballos *on line*.
- Proba escrita de **recuperación** dos contidos de lingua e literatura en cada avaliación, se así procede.
- Proba escrita de **recuperación** dos libros de lectura, se así procede.

Escala de estimación para o seguimento do alumno semipresencial	A	B	C	D
Realiza as tarefas encomendadas				
Segue as instrucións académicas				
Participa activamente nas clases virtuais				
Realiza preguntas pertinentes e consulta as dúbidas				

Os seus cadernos da materia reflicten o traballo da clase				
Presenta habilidades no uso das TIC				
Presenta debidamente os seus escritos				

Avaliación dos libros de lectura. A lectura obrigatoria de polo menos un libro por trimestre será avaliada a través de probas ou traballos escritos presentados a través da Aula Virtual. A cualificación positiva desta tarefa poderase utilizar para subir a cualificación final do alumno. As lecturas e os seus correspondentes traballos teñen carácter obrigatorio e non cumprir con esta tarefa supoñerá suspender a materia, aínda tendo superadas as probas de coñecemento da materia.

Cualificacións trimestrais. Para obter a cualificación trimestral poderase facer unha ou dúas probas escritas das unidades didácticas impartidas que incluírá exercicios e actividades dos elementos que estruturan ditas unidades. A probas de avaliación realizadas ao longo de cada trimestre cualificaranse como segue:

- 70% exames trimestrais (incluído aquí, sobre un 10%, a lectura obrigatoria)
- 30% avaliación de traballos e tarefas on line encomendadas.

Poderase descontar ata un máximo de **2 puntos** pola reiteración de faltas de ortografía e/ou presentación deficiente, axustándose aos criterios:

- **-0,25** por cada dous acentos inexistentes ou mal colocadas.
- **-0,25** por cada falta.
- **-0,25** por ilexibilidade, ausencia de marxes ou mala presentación de traballos ou exames.

A superación dos mínimos exixibles alcanzarase cun **5**.

No caso de que algún alumno for descuberto incorrendo en métodos varios de fraude ou copia durante a realización dun exame, dita proba sería automaticamente retirada e cualificada como **0**.

Cualificación final. A cualificación final será o resultante da media dos tres trimestres. Poderanse realizar probas de recuperacións parciais, tanto dos contidos como dos libros de lectura.

6.3. PROGRAMACIÓN NON PRESENCIAL

No caso de que tivesen que suspenderse as clases presenciais, realizaríase o traballo a través dos medios telemáticos postos á nosa disposición pola Consellería: A Plataforma **E-dixgal**, a **Aula Virtual** e o entorno **Webex** no caso de que se necesitara realizar videoconferencias. Neste caso incrementaríase a recollida de actividades e a corrección individual das mesmas polas vías indicadas.

Ademáis ofreceríanse exercicios que o alumnado puidese autocorrixir ou dos que se publicasen as correccións correspondentes. Neste escenario sería aconsellable a redución de contidos teóricos, dependendo do que se prolongase esta situación, e o reforzo da teoría que se traballou durante o tempo que houbo clases presenciais. Finalmente, poderíase dar o caso de que parte do alumnado tivese que gardar corentena, actuaríase nese caso tal e como indicamos neste mesmo apartado.

6.3.1. CRITERIOS, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DA AVALIACIÓN

No caso de que se decretase a **suspensión das clases presenciais** durante un período o suficientemente longo que impedise levar a cabo os procedementos de avaliación indicados, valoraríase a entrega de exercicios no prazo e na forma axeitados (traballo diario) e as probas e traballos realizadas de forma telemática (exames, controis e tarefas).

Para superar o curso neste modelo non presencial, terase en conta:

- Traballo de cada libro de lectura. 20% da nota.

- Un 80%, tal como consta nos criterios de cualificación, é outorgada segundo a valoración dos traballos presentados nos traballos *on line*.
- Traballos *on line* de **recuperación** dos contidos de lingua e literatura en cada avaliación, se así procede.
- Traballos *on line* de **recuperación** dos libros de lectura, se así procede.

Escala de estimación para o seguimento do alumno semipresencial	A	B	C	D
Realiza as tarefas encomendadas				
Segue as instrucións académicas				
Participa activamente nas clases virtuais				
Realiza preguntas pertinentes e consulta as dúbidas				
Os seus traballos da materia reflicten o aproveitamento das clases virtuais				
Presenta habilidades no uso das TIC				
Presenta debidamente os seus escritos				

Avaliación dos libros de lectura. A lectura obrigatoria de polo menos un libro por trimestre será avaliada a través de probas ou traballos escritos presentados a través da Aula Virtual. A cualificación positiva desta tarefa poderase utilizar para subir a cualificación final do alumno. As lecturas e os seus correspondentes traballos teñen carácter obrigatorio e non cumprir con esta tarefa supoñerá suspender a materia, aínda tendo superadas as probas de coñecemento da materia.

Cualificacións trimestrais. Para obter a cualificación trimestral no caso dun ensino non presencial terase en conta a calidade dos traballos *on line* presentados.

Poderase descontar ata un máximo de **2 puntos** pola reiteración de faltas de ortografía e/ou presentación deficiente, axustándose aos criterios:

- **-0,25** por cada dous acentos inexistentes ou mal colocadas.
- **-0,25** por cada falta.
- **-0,25** por ilexibilidade, ausencia de marxes ou mala presentación de traballos ou exames.

A superación dos mínimos exixibles alcanzarase cun **5**.

Cualificación final. A cualificación final será o resultante da media dos tres trimestres. Poderanse realizar probas de recuperacións parciais, tanto dos contidos como dos libros de lectura.

**PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA ESA
MÓDULOS 1 e 2**

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

O ámbito de comunicación, que inclúe os aspectos básicos do currículo das materias lingua galega e literatura, lingua castelá e literatura e lingua estranxeira, presenta unha proposta integrada co obxecto de favorecer un tratamento metodolóxico conxunto de orientación comunicativa entre as diversas linguas.

O obxectivo fundamental é desenvolver as competencias comunicativas das persoas adultas coa finalidade de posibilitarlles unha inserción activa e responsable na sociedade e, asemade, contribuír ao seu desenvolvemento persoal. Neste ámbito preséntase un estudo coordinado das dúas linguas oficiais para conseguir unha competencia plena en ambas as dúas, favorecer unha actitude positiva cara a elas, tendo en conta a situación social de minorización social da lingua propia, e economizar esforzos no proceso de ensino-aprendizaxe.

Existen unha serie de contidos que son transferibles entre as materias que integran a ámbito como son os aspectos relacionados coa competencia pragmática, a competencia textual, a construción de conceptos sobre o funcionamento das linguas ou o desenvolvemento de actitudes positivas. Cómpre non esquecer, porén, a existencia de aspectos específicos de cada unha delas, dado que o obxectivo final é acadar a competencia lingüística do alumnado en ambas as dúas.

Os contidos do ámbito de comunicación fan referencia á comprensión, interpretación e expresión da linguaxe verbal; os recursos e as características da comunicación oral e escrita en diferentes situacións, con interlocutores e fins diversos; o coñecemento da lingua: normas ortográficas, clases de palabras, relacións sintácticas e semánticas, as variedades lingüísticas, os usos discursivos da linguaxe e a tipoloxía textual; os conceptos básicos da sociolingüística e o coñecemento da situación sociolingüística de Galicia; as etapas, os autores, obras e xéneros máis representativos das literaturas galega e castelá.

O alumnado que compón os grupos da ESA presenta unhas características moi variadas, é un grupo moi heteroxéneo en canto a aspectos persoais do alumnado e a aspectos académicos; os intereses dos alumnos son moi diversos e non todos teñen as mesmas inxerencias nin esperan o mesmo do curso.

Por outra banda, cabe salientar que o obxectivo principal para dito curso é proveer ao alumnado de determinadas ferramentas necesarias para o desenvolvemento da súa persoal e laboral.

2. COMPETENCIAS CLAVE

• **Ámbito da comunicación**

Este ámbito ten como finalidade que o alumnado acade o nivel de competencia lingüística necesario para realizar os procesos de pensamento que require a aprendizaxe ao longo da vida. O obxectivo fundamental do ámbito da comunicación é desenvolver as competencias comunicativas das persoas adultas coa finalidade de posibilitarlles unha inserción activa e responsable na sociedade e, asemade, contribuír ao seu desenvolvemento persoal.

As achegas do ámbito da comunicación á adquisición das competencias clave da aprendizaxe ao longo da vida son:

– **Comunicación lingüística (CCL).**

A competencia en comunicación lingüística é traballada especificamente desde os ámbitos da comunicación e da competencia matemática a través do estudo das compoñentes lingüística, pragmática discursiva e estratéxica da competencia lingüística co obxectivo de alcanzar a comprensión e expresión oral e escrita de diferentes tipos de textos de acordo coa intención e o contexto comunicativos. Os contidos das matemáticas facilitan a comprensión e a expresión en diferentes linguaxes mediante os distintos sistemas de representación. Axudan a superar as dificultades e a resolver os problemas que xorden no acto comunicativo ao empregar as destrezas vinculadas co tratamento da información, a lectura multimodal e a produción de textos

electrónicos.

– **Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCCT).**

Os conceptos e procedementos matemáticos posibilitan a comprensión do impacto da intervención humana no mundo físico e social e favorecen condutas e toma de decisións persoais guiadas pola capacidade crítica e a visión razoada e razoable das persoas. O dominio da linguaxe será un instrumento esencial para desenvolver o razoamento lóxico matemático e o pensamento científico.

- **Competencia dixital (CD).**

A formación nestes ámbitos achega coñecementos sobre a linguaxe dixital básica e permite desenvolver as destrezas necesarias para o acceso á información dixital, a utilización de programas educativos, para as aplicacións e outros recursos informáticos. Por outra banda, potencia o desenvolvemento de diversas destrezas relacionadas co acceso á información, o procesamento e uso para a comunicación, a creación de contidos e a seguridade, tanto en contextos formais como non formais e informais. A través destes ámbitos, o alumnado capacitase para empregar decote os recursos tecnolóxicos dispoñibles co fin de resolver problemas.

– **Competencia de aprender a aprender (CAA).**

Os ámbitos da comunicación e da competencia matemática capacitan para realizar un proceso reflexivo da aprendizaxe, ao axudaren a pensar antes de actuar, planificar, analizar o curso e o axuste do proceso, supervisar, consolidar a aplicación de plans axeitados ou modificar os que resultan incorrectos, así como avaliar o resultado e o proceso.

– **Competencias sociais e cívicas (CCSC).**

Os contidos dos ámbitos da comunicación e da competencia matemática contribúen a desenvolver as destrezas para interpretar fenómenos e problemas sociais en contextos cada vez máis diversificados, para elaborar respostas, tomar decisións e resolver conflitos. O dominio dos recursos lingüísticos contribúe á utilización e mellora de prácticas igualitarias no uso da linguaxe e á ampliación do repertorio lingüístico do alumnado, de maneira que poida desenvolverse con éxito en distintos contornos sociais. Ademais, achegan as capacidades e habilidades necesarias para utilizar os coñecementos sobre a sociedade, entendida desde as diferentes perspectivas, na súa concepción dinámica, cambiante e complexa, así como para relacionarse con outras persoas e grupos, conforme a normas fundamentadas no respecto mutuo e nas conviccións democráticas.

– **Competencia do sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE).**

Ofrecen tamén a posibilidade de adquirir as competencias indispensables para desenvolver a capacidade de análise, planificación, organización, xestión e toma de decisións; adaptación ao cambio e resolución de problemas; comunicación, presentación, representación e negociación efectivas; traballo individual e en equipo; o deseño e desenvolvemento de proxectos persoais, académicos e profesionais de forma creadora e imaxinativa; a participación, a capacidade de liderado e de delegación; o pensamento crítico e o sentido da responsabilidade; a autoconfianza, a avaliación e a autovaloración. Amais, achegan coñecementos e destrezas incluídos nesta competencia: o mundo do traballo, a educación económica e financeira ou o coñecemento da organización e os procesos empresariais, así como o desenvolvemento de actitudes que impliquen un cambio de mentalidade que favoreza a iniciativa emprendedora, a capacidade de pensar de forma creativa, de xestionar o risco e de manexar a incerteza.

– **Competencia da conciencia e expresións culturais (CCEC).**

O ámbito da comunicación proporciona ao alumnado estratexias para coñecer, com-prender, apreciar e valorar con espírito crítico e cunha actitude aberta e respectuosa as diferentes manifestacións culturais e artísticas, utilízalas como fonte de enriquecemento e gozo persoal e consideralas como parte da riqueza e o patrimonio dos pobos.

3. OBXECTIVOS XERAIS

A educación básica para persoas adultas oríentase a desenvolver as capacidades que lles permitan:

- a) Formarse unha imaxe adecuada de si mesmos, das súas características e posibilidades, valorando a súa experiencia, o esforzo e a superación das dificultades.
- b) Mostrar actitudes solidarias e tolerantes, valorando as situacións en que se deben realizar proxectos comúns e rexeitando todo tipo de discriminacións debidas á raza, ao sexo, á clase social, ás crenzas e a outras características individuais, sociais e culturais.
- c) Analizar os mecanismos e valores que rexen o funcionamento das sociedades, en especial os relativos aos dereitos e deberes dos cidadáns, elaborar xuízos e criterios per-soais, con liberdade de pensamento e iniciativa.
- d) Valorar criticamente as crenzas, actitudes e valores básicos da nosa tradición e patrimonio e doutros existentes, discernindo a súa validez.
- e) Desenvolver e consolidar hábitos de estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas de aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- f) Desenvolver e consolidar o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.
- g) Comprender e producir mensaxes orais e escritas con propiedade, autonomía e creatividade nas linguas galega e castelá e nunha lingua estranxeira, utilizándoas para a participación activa e plena na sociedade.
- h) Interpretar e producir con propiedade, autonomía e creatividade mensaxes que utilicen códigos artísticos, científicos e técnicos, co fin de enriquecer as súas posibilidades de comunicación tanto no ámbito cultural como laboral.
- i) Obter e seleccionar información utilizando as diferentes fontes nas que esta se atopa, incluídas as que proporcionan as tecnoloxías da información e da comunicación, tratala de forma autónoma e crítica, e transmitila de maneira organizada e intelixible.
- j) Utilizar estratexias de identificación e resolución de problemas nos diversos campos de coñecemento e de experiencia, mediante procedementos intuitivos e de razoamento lóxico, contrastándoas e reflexionando sobre o proceso seguido.
- k) Analizar os mecanismos básicos que rexen o funcionamento do medio físico, valorar as repercusións que sobre el teñen as actividades humanas e contribuír activamente á súa defensa, conservación e mellora como elemento determinante da calidade de vida.
- l) Coñecer e valorar o desenvolvemento científico e tecnolóxico, as súas aplicacións e a incidencia no medio físico e social.
- m) Coñecer e apreciar o patrimonio natural e cultural, especialmente o de Galicia, e contribuír activamente á súa conservación e mellora.
- n) Entender a diversidade lingüística e cultural como un dereito dos pobos e dos individuos á súa identidade, e desenvolver unha actitude de interese e respecto para o exercicio deste dereito, en especial no referente ao

uso da lingua galega.

o) Valorar as consecuencias dos actos e decisións persoais na saúde individual e colectiva, e os beneficios que supoñen os hábitos saudables.

p) Combinar a cualificación técnica e profesional adquirida cun comportamento social e coa capacidade de afrontar e solucionar problemas.

4. CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE, TEMPORALIZACIÓN, PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA, MÍNIMOS EXIXIBLES, PORCENTAXE PESO CUALIFICACIÓN

ÁMBITO DE COMUNICACIÓN. NIVEL II

MÓDULO 1: A TERRA

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias Clave	Temporalización	Procedementos Instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
Bloque 1: Comunicación oral									
g	B1.1. Elementos característicos da comunicación: tipo de interlocutores, momento e lugar da comunicación	B1.1. Identificar os elementos constitutivos de todo acto de comunicación.	B1.1.1. Identifica os elementos constitutivos do acto de comunicación	CCL CSC	▪1ª Av	▪PO	50%	▪SÍ	7
f g	B1.2. Os medios de comunicación: variedade e características	B1.2. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de comunicación	B1.2.1. Utiliza axeitadamente os medios de comunicación de masas impresos, audiovisuais e dixitais.	CCL CD CAA	▪TC	▪OA	25%	▪NON	5
f g i	B1.3. Distintas situacións de comunicación e formas adecuadas a cada unha delas.	B1.3. Recoñecer situacións distintas de comunicación: diálogos, exposicións orais, uso das tecnoloxías da información e da comunicación.	B1.3.1. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: diálogos, exposicións orais, con axuda, cando sexa necesario, das tecnoloxías da información e da comunicación.	CCL CD CAA CSC	▪TC	▪OA	70%	▪SÍ	10
f g	B1.4. Lectura e comentario de noticias	B1.4. Ler e comentar noticias procedentes dos medios de	B1.4.1. Identifica as ideas xerais en reportaxes audiovisuais sobre	CCL CD	▪TC	▪OA ▪PO	50%	▪SÍ	7

h	de prensa en papel ou na rede. Comentario de programas de radio e televisión.	comunicación.	temas do seu interese.	CAA	▪TC	▪OA ▪PO	50%	▪SÍ	7
			B1.4.2. Diferencia entre información e publicidade						
f g	B1.5. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais.	B1.5. Recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais e integrala nas producións propias.	B1.5.1. Expresa ideas, opinións e sentimentos con claridade.	CCL CSC	▪TC	▪OA	50%	▪SÍ	7
			B1.5.2. Integra recursos verbais e non verbais para comunicarse nas interaccións orais, dándolle valor complementario a estes.	CCL CAA CSC	▪TC	▪OA ▪PO	50%	▪SÍ	7
			B1.5.3. Responde a preguntas correspondentes á comprensión.	CCL	▪TC	▪PO	75%	▪SÍ	10
			B1.5.4. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume axeitados	CCL CSC	▪TC	▪OA ▪PO	75%	▪SÍ	10
			B1.5.5. Utiliza o vocabulario axeitado.	CCL CAA	▪TC	▪PO	50%	▪SÍ	7
			B1.5.6. Identifica polo contexto o significado de distintas palabras.		▪TC	▪PO	50%	▪SÍ	7
f g h	B1.6. Estratexias para a utilización da linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar e preguntar.	B1.6. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar e preguntar.	B1.6.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita e pregunta para asegurar a comprensión.	CCL CAA CSC CSIEE	▪TC	▪PO	75%	▪SÍ	10
b	B1.7. Interese e gusto por participar en situacións de comunicación oral cun discurso organizado.	B1.7. Participar en situacións de co-municación, dirixidas ou espontáneas, respectando a quenda de palabra e a intervención dos e das demais.	B1.7.1. Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación.	CCL CAA CSC	▪TC	▪PO	25%	▪NON	5
f g	B1.8. Uso dunha linguaxe non	B1.8. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa	B1.8.1. Usa unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas	CCL CSC	▪TC	▪PO	100%	▪SÍ	11

	discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	coas diferenzas.	diferenzas.							
Total bloque 1									•100	
Bloque 2: Comunicación escrita										
f g	B2.1. Lectura de distintos tipos de texto: notas, folletos, cartas, anuncios, refráns, poemas.	B2.1. Ler en silencio e en voz alta diferentes textos sinxelos relacionados co módulo.	B2.1.1. Le en silencio e en voz alta, con pronunciación e entoación axeitadas, diferentes tipos de textos sinxelos.	CCL	•TC	•OA	50%	•SÍ	10	
	B2.2. Técnicas de comprensión lectora: título, palabras clave, ideas principais e secundarias. Iniciación na técnica do subliñado.	B2.2. Recoñecer o tema e as ideas principais dos textos escritos.	B2.2.1. Comprende de forma global a información xeral de textos escritos de uso habitual e identifica o tema.	CCL CAA	•TC	•PE	50%	•SÍ	10	
			B2.2.2. Selecciona as ideas principais e secundarias.		•TC	•PE	50%	•SÍ	10	
			B2.2.3. Anticipa o contido de textos polo título e palabras clave.		•TC	•PE	50%	•SÍ	10	
	B2.3. Produción de textos para co-municar coñecementos, experiencias e necesidades.	B2.3. Producir textos sinxelos sobre coñecementos, experiencias e necesidades seguindo un modelo.	B2.3.1. Escribe en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá ou social: cartas, solicitudes, descrições, instrucións, receitas, anécdotas...	CCL CD	•TC	•PE •CC	50%	•SÍ	10	
			B2.3.2. Utiliza de forma correcta os signos de puntuación, as normas ortográficas e gramaticais propias do módulo e aplícaas á escritura de textos significativos sinxelos e seguindo modelos.	CCL	•TC	•PE	50%	•SÍ	10	
	e f g	B2.4. Utilización de estratexias para a produción de textos: planificación, función,	B2.4. Planificar diferentes tipos de textos atendendo ao seu formato e funcionalidade	B2.4.1. Planifica a escritura de textos sinxelos en diferentes soportes.	CCL CD CAA	•TC	•PE •CC	25%	•NON	10

	textualización, revisión.								
e g	B2.5. Aceptación e respecto das normas propias da escritura, da claridade, da limpeza e da orde nos escritos.	B2.5. Aceptar e respectar as regras ortográficas do módulo e as normas propias da presentación de documentos escritos.	B2.5.1. Elabora e presenta documentos escritos con limpeza, claridade, precisión e orde.	CCL CD	▪TC	▪PE ▪TI	50%	▪SÍ	10
f g	B2.6. Iniciación no uso dun procesador de textos para escribir, conservar e imprimir textos sinxelos no ordenador.	B2.6. Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación de modo eficiente para presentar as súas producións.	B2.6.1. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para escribir e presentar os textos.	CCL CD CAA	▪TC	▪TI	50%	▪SÍ	10
b g	B2.7. Utilización dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B2.7. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos.	B2.7.1. Exprésase, por escrito, evitando unha linguaxe non respectuosa coas diferenzas.	CCL CSC	▪TC	▪PE ▪TI ▪CC	50%	▪SÍ	10
Total bloque 2									▪100
Bloque 3: Coñecemento e reflexión sobre a lingua									
g	B3.1. O substantivo, o adxectivo e os determinantes. Xénero e número: diferenzas no xénero dos substantivos e formación do plural na lingua galega e na lingua castelá. Concordancia.	B3.1. Recoñecemento de distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación: o substantivo e os determinantes.	B3.1.1. Distingue determinante, substantivo e adxectivo en palabras significativas.	CCL	▪1ª Av	▪PE	100%	▪SÍ	4
			B3.1.2. Clasifica e usa os tipos de substantivos		▪1ª Av	▪PE	75%	▪SÍ	4
			B3.1.3. Forma o xénero e o número dos substantivos en lingua galega e lingua castelá.		▪1ª Av	▪PE	100%	▪SÍ	4
			B3.1.4. Manexa as diferentes clases de determinantes.		▪1ª Av	▪PE	100%	▪SÍ	4
			B3.1.5. Forma grupos nominais respectando as normas de concordancia.		▪1ª Av	▪PE	75%	▪SÍ	4

B3.2. Características do adxectivo e graos.	B3.2. Recoñecer as características do adxectivo e os seus graos.	B3.2.1. Coñece as características do adxectivo e os seus graos.	▪1ª Av	▪PE	100%	▪SÍ	4
B3.3. O verbo: definición.	B3.3. Recoñecer e expresar accións ou estados.	B3.3.1. Recoñece nun texto palabras que expresan accións ou estados.	▪TC	▪PE	100%	▪SÍ	4
B3.4. Normas básicas ortográficas. Signos de puntuación. A sílaba: sílaba tónica e átona. Ditongos e hiatos.	B3.4. Aplicar os coñecementos gramáticos básicos sobre a estrutura da lingua: as regras de ortografía.	B3.4.1. Aplica as regras básicas de ortografía: maiúsculas, punto, coma. B3.4.2. Clasifica palabras polo número de sílabas. B3.4.3. Discrimina sílaba tónica e sílaba(s) átona(s) B3.4.4. Identifica ditongos e hiatos.	▪TC	▪PE ▪CC ▪TI	75%	▪SÍ	4
B3.5. Acentuación gráfica de pala-bras agudas, graves e esdrúxulas.	B3.5. Coñecer e respectar as normas de acentuación gráfica das palabras.	B3.5.1. Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.	▪TC	▪PE ▪CC ▪TI	50%	▪SÍ	4
		B3.5.2. Aplica as normas de uso do til nos seus textos escritos.					
B3.6. Regras ortográficas de uso do B e do H.	B3.6. Aplicar as regras ortográficas de uso do B e do H.	B3.6.1. Aplica as normas ortográficas de uso do B e do H.	▪TC	▪PE ▪CC ▪TI	50%	▪SÍ	4
B3.7. O dígrafo NH en lingua galega.	B3.7. Recoñecer e utilizar o dígrafo NH en textos escritos en lingua galega.	B3.7.1. Recoñece e utiliza o dígrafo NH en textos escritos en lingua galega.	▪TC	▪PE ▪CC ▪TI	75%	▪SÍ	4
B3.8. Ortografía: uso dos signos de entoación e interrogación en lingua galega e en lingua castelá.	B3.8. Utilizar os signos de entoación e interrogación seguindo as normas ortográficas do lingua galega e da lingua castelá.	B3.8.1. Utiliza os signos de entoación e interrogación seguindo as normas ortográficas da lingua galega e da lingua castelá.	▪TC	▪PE ▪CC ▪TI	50%	▪SÍ	4
B3.9. Realización de ditados.	B3.9. Aplicar correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas	B3.9.1. Reproduce textos ditados con corrección.	▪TC	▪CC	50%	▪SÍ	4

		propias do módulo en textos ditados.							
	B3.10. Prefixos e sufixos máis usuais. – Prefixos (in-, hiper-, hipo-, super-, bi-, bio-, des-, sub-...) – Sufixos (-iño, -echo, -ón, -ísimo, -ble, -ción, -azo...)	B3.10. Recoñecer palabras en que interveñen os prefixos e os sufixos estudados no módulo.	B3.10.1. Recoñece nas palabras dun texto prefixos e sufixos.		▪2ª Av	▪PE	50%	▪SÍ	4
	B3.11. O abecedario e a orde alfabética. Diferenzas entre o alfabeto da lingua galega e da lingua castelá. O nome das letras en lingua galega.	B3.11. Recoñecer o alfabeto e iniciarse na orde alfabética en lingua galega e en lingua castelá.	B3.11.1. Recoñece o alfabeto e iníciase na orde alfabética.		▪TC	▪CC	100%	▪SÍ	4
B3.11.2. Establece diferenzas entre o alfabeto en lingua galega e en lingua castelá.				▪TC	▪CC	50%	▪SÍ	4	
B3.11.3. Expresa o nome das letras en lingua galega e en lingua castelá.				▪TC	▪CC	100%	▪SÍ	4	
B3.11.4. Valora a importancia do dominio da orde alfabética para manexar con facilidade o dicionario ou unha guía que requira o seu uso.				▪TC	▪OA	50%	▪SÍ	4	
e g	B3.12. Iniciación no uso do dicionario.	B3.12. Iniciar na consulta do dicionario en diferentes soportes e sistematizar a adquisición de vocabulario.	B3.12.1. Iníciase no uso autónomo do dicionario en diferentes soportes para resolver dúbidas de significado.	CCL	▪TC	▪OA	50%	▪SÍ	4
e f g	B3.13. Valoración da lectura e da escritura en calquera lingua como fontes de pracer, diversión e coñecemento.	B3.13. Mostrar interese e gusto pola lectura en distintas linguas.	B3.13.1. Le por propia iniciativa diferentes tipos de textos en distintas linguas.	CCL CD CAA	▪TC	▪OA	50%	▪NON	2
			B3.13.2. Expresa o gusto pola lectura como fonte de lecer.	CCL	▪TC	▪OA	25%	▪NON	2
			B3.13.3. Explica, de xeito sinxelo,						

			as súas preferencias lectoras.						
e g i	B3.14. Valoración do uso da biblio-teca como fonte de información e lecer, e das normas que rexen a súa utilización.	B3.14. Usa a biblioteca para localizar libros axeitados aos seus intereses.	B3.14.1. Consulta na biblioteca de diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información sobre libros do seu interese.	CCL CD CAA	▪TC	▪OA	50%	▪SÍ	4
e f i	B3.15. Valoración da informática como un instrumento útil ao servizo da información e da comunicación.	B3.15. Utilizar programas e aplicacións educativas dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	B3.15.1. Utiliza diversas aplicacións e recursos informáticos para obter información.		▪TC	▪OA ▪TI	50%	▪SÍ	4
b f g i	B3.16. Iniciación no uso do ordenador para outras funcións: acceso á internet, correo electrónico e redes sociais.	B3.16. Utilizar as novas tecnoloxías para informarse e comunicarse.	B3.16.1. Utiliza as tecnoloxías da información para obter fontes de información variadas, adoptando un punto de vista crítico e persoal.		▪TC	▪OA ▪TI	50%	▪SÍ	4
			B3.16.2. Crea contidos que lle serven para comunicarse, participar e colaborar na sociedade a través dos medios dixitais: correo electrónico, redes sociais etc.	CCL CSC CD	▪TC	▪CC ▪TI	50%	▪SÍ	4
			B3.16.3. Usa eficazmente as novas tecnoloxías mediante o emprego dunha linguaxe textual básica.	CCL CD CAA	▪TC	▪OA ▪TI	50%	▪SÍ	4
Total bloque 3									▪100
Bloque 4: Lingua estranxeira									
g	B4.1. Realización de preguntas e respostas sinxelas sobre aspectos persoais (nome, idade, estado)	B4.1. Preguntar e responder sobre aspectos persoais dun mesmo e dos demais.	B4.1.1. Pregunta e responde sobre aspectos persoais dun mesmo e dos demais.	CCL	▪1º Av	▪PO ▪PE	50%	▪SÍ	6
	B4.2. Utilizar	B4.2. Recoñecer e utilizar	B4.2.1. Diferencia saúdos de		▪1º Av	▪PO	75%	▪SÍ	6

expresións de relación social: saudar, despedirse e agra-decer.	fórmulas básicas de relación social, adecuándose aos diferentes contextos formais e non formais.	despedidas e o uso de fórmulas de cortesía (hello, goodbye, thank you)			▪PE				
B4.3. Preguntas e respostas sobre o nome, as cores, o número de teléfono, a hora, os animais, a comida favorita (What's...?) e sobre os obxectos (What is it...? It's..., This is a...).	B4.3. Preguntar e responder sobre o nome, as cores, o número de teléfono, a hora, os animais, a comida e os obxectos.	B4.3.1. Pregunta e responde sobre o nome, as cores, o número de teléfono, a hora, os animais, a comida e os obxectos.		▪1° Av	▪PO ▪PE	75%	▪SÍ	6	
B4.4. Iniciación ao proceso de asociación global de grafía, pronunciación e significado a partir de modelos escritos que representan expresións orais coñecidas.	B4.4. Relacionar os códigos oral e escrito co significado.	B4.4.1. Relaciona os códigos oral e escrito co significado a partir de modelos escritos que representan expresións orais coñecidas.		▪TC	▪PO ▪PE	50%	▪SÍ	6	
B4.5. Uso axeitado dos sons propios da lingua estranxeira: pronunciación de palabras e frases cotiás de forma comprensible.	B4.5. Utilizar axeitadamente os sons da lingua estranxeira.	B4.5.1. Pronuncia palabras e frases cotiás da lingua estranxeira de forma comprensible.		▪TC	▪PO	50%	▪SÍ	6	
B4.6. Lectura en voz alta textos sinxelos e previamente traballados de forma oral, con entoación e pronunciación comprensibles.	B4.6. Ler en voz alta textos moi elementais, con entoación e pronunciación comprensibles.	B4.6.1. Le en voz alta textos moi breves, moi elementais e previamente traballados de forma oral, con entoación e pronunciación comprensibles.		▪TC	▪PO	50%	▪SÍ	6	
B4.7. Uso de signos de	B4.7. Usar axeitadamente os	B4.7.1. Usa con corrección os		▪TC	▪PO	50%	▪SÍ	6	

	puntuación básicos (interrogación, exclamación).	signos de exclamación e interrogación en inglés.	signos de exclamación e interrogación en frases sinxelas.			▪PE			
	B4.8. O grupo nominal: posición do adxectivo e uso dalgúns determinantes (the, this, a).	B4.8. Localizar acertadamente a posición do adxectivo dentro do grupo nominal e usar con corrección os determinantes.	B4.8.1. Localiza a posición do adxectivo dentro do grupo nominal.		▪2ª Av	▪PE	50%	▪SÍ	6
			B4.8.2. Utiliza o determinante artigo (the), demostrativo (this) e indefinido (a).		▪2ª Av	▪PE ▪CC	50%	▪SÍ	6
	B4.9. escoita, comprensión e uso do vocabulario básico sobre as cores, os animais, a comida e a bebida, a familia. Usa axeitadamente o grupo nominal.	B4.9. escoitar, comprender e usar mediante rutinas vocabulario básico sobre cores, animais, comida e bebida e a familia usando axeitadamente o grupo nominal.	B4.9.1. escoita e comprende palabras e frases simples en textos moi sinxelos relacionadas cos temas traballados previamente de forma oral.		▪TC	▪PO	50%	▪SÍ	6
			B4.9.2. Domina progresivamente aspectos fonéticos, do ritmo, da acentuación e da entoación da lingua estranxeira para a produción de textos orais.		▪TC	▪PO	50%	▪SÍ	6
			B4.9.3. Escribe frases sinxelas, organizadas con coherencia na súa secuencia e con léxico relacionado co tema da escritura.		▪TC	▪PE	50%	▪SÍ	6
	B4.10. A cantidade: os números ata o 10.	B4.10. Manexar os números cardinais ata o 10.	B4.10.1. Utiliza os números en diferentes situacións comunicativas.		▪TC	▪PE ▪PO ▪CC	50%	▪SÍ	6
	B4.11. Utilización de recursos expresivos non lingüísticos, xestos, posturas, expresións faciais, contacto visual.	B4.11. Compensar as carencias lingüísticas mediante procedementos non verbais.	B4.11.1. Emprega a linguaxe xestual como medio de compensación nas producións orais propias.	CCL CSC	▪TC	▪PO	50%	▪SÍ	6
b f n	B4.12. Valoración do inglés como principal lingua compartida no	B4.12. Recoñecer a importancia do inglés como a principal lingua compartida no mundo.	B4.12.1. Recoñece e valora o inglés como a principal lingua compartida a nivel internacional.	CCL CCEC	▪TC	▪OA	50%	▪SÍ	6

	mundo.		B4.12.2. Manexa construcións elementais adecuándose ás normas sociolingüísticas anglosaxoas.	CCL CAA CSC CCEC	▪TC	▪PE ▪PO ▪CC	50%	▪SÍ	6
g n	B4.13. Interese e gusto por participar en situacións de comunicación oral en inglés en que se expresen necesidades de comunicación inmediatas.	B4.13. Participar en situacións de comunicación oral en inglés sendo quen de expresar necesidades de comunicación inmediatas.	B4.13.1. Amosa unha actitude positiva cara á aprendizaxe dunha lingua estranxeira e a súa cultura.	CCL CAA	▪TC	▪OA	25%	▪NON	4
Total bloque 4									▪100
Peso cualificación de cada bloque 25%. Suma da porcentaxe dos catro bloques ▪100									

LENDAS DE COMPETENCIAS CLAVE		LENDAS DE TEMPORALIZACIÓN	LENDAS DE PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS	LENDAS DE GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
CCL	Comunicación lingüística.	TC Ao longo de todo o curso 1ª Av. Primeira avaliación 2ª Av. Segunda avaliación 3ª Av. Terceira avaliación	PE	25% Pequeno desenvolvemento do estándar aplicado a situación sinxelas
CMCCT	Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.		PO	50% Desenvolvemento suficiente do estándar aplicado a situacións sinxelas.
CD	Competencia dixital.		TI	75% Desenvolvemento notable do estándar aplicado na maior parte das situacións.
CAA	Competencia aprender a aprender.		TG	100% Desenvolvemento completo do estándar de aprendizaxe
CSC	Competencias sociais e cívicas.		OA	
CSIEE	Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.		CC	
CCEC	Conciencia e expresións culturais.			

5. CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE, TEMPORALIZACIÓN, PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA, MÍNIMOS EXIXIBLES, PORCENTAXE PESO CUALIFICACIÓN

ÁMBITO DE COMUNICACIÓN. NIVEL II

MÓDULO 2: O TRABALLO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias Clave	Temporalización	Procedementos Instrumentos	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
Bloque 1: Comunicación oral									
b g i	B1.1. Lectura e comentario de noticias de prensa en papel ou na rede. Comentario de programas de radio e televisión.	B1.1. Utilizar os distintos medios de comunicación e a rede como fonte de información.	B1.1.1. Fai uso dos medios de comunicación escritos para informarse.	CCL CAA CSC	▪TC	▪PO	25%	▪NON	5
			B1.1.2. Comenta e adopta unha actitude crítica ante as noticias publicadas.	CCL CAA	▪TC	▪PO	50%	▪SÍ	8
e f g	B1.2. Dedución das palabras evidentes polo contexto. Interese pola ampliación de vocabulario.	B1.2. Formular hipóteses sobre o significado de palabras evidentes a partir do seu contexto de uso.	B1.2.1. Identifica polo contexto o significado de distintas palabras.		▪TC	▪PO	50%	▪SÍ	8
			B1.2.2. Interésase pola ampliación de vocabulario	CCL	▪TC	▪OA	50%	▪NON	5
f g i	B1.3. Uso dos medios de comunicación para localizar e interpretar axeitadamente	B1.3. Usar os medios de comunicación para a busca de informacións relacionadas co mundo do traballo.	B1.3.1. Usa os medios de comunicación para a busca de informacións relacionadas co mundo do traballo.	CCL CAA CSIEE	▪TC	▪OA	50%	▪NON	5

	informacións relacionadas co mundo do traballo.								
f g	B1.4. Comprensión de textos orais de diversa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe e á súa intención comunicativa.	B1.4. Recoñecer o tema e as ideas princi-pais dos textos orais, e identificar ideas.	B1.4.1. Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, e identifica o tema e selecciona as ideas principais.	CCL CAA	▪TC	▪PO	50%	▪SÍ	8
			B1.4.2. Responde preguntas correspondentes á compren-sión interpretativa.	CCL	▪TC	▪PO	50%	▪SÍ	8
e f g	B1.5. Produción de textos orais de diversa tipoloxía segundo o seu for-mato e intención comunicativa	B1.5. Producir textos orais breves e sinxe-los dos xéneros máis habituais imitando modelos e adecuados ao seu nivel.	B1.5.1. Produce, imitando modelos, textos orais breves e sinxelos atendendo á forma da mensaxe e á súa intención comunicativa.	CCL CAA CSIEE	▪TC	▪PO	50%	▪SÍ	8
f g h	B1.6. Participación reflexiva en conversas, diálogos e debates sobre temas de xeito construtivo, respec-tando as normas que fan posible a comunicación en grupo.	B1.6. Participar en situacións de co-municación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, escoita atenta e incorporación ás intervencións dos demais interlocutores.	B1.6.1. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita activa, espera de quendas, participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora e ás normas básicas de cortesía.	CCL CAA CSC	▪TC	▪OA	50%	▪SÍ	8
d g h	B1.7. Recitado de textos poéticos breves e de ditos, refráns e outras locucións populares.	B1.7. Reproducir oralmente textos orais de diversa tipoloxía.	B1.7.1. Conta e recita textos poéticos breves e ditos, refráns e outras locucións populares	CCL CSC	▪TC	▪PO	25%	▪NON	5
f g h i	B1.8. Valoración da importancia da linguaxe oral e escrita como instru-mento para satisfacer as necesida-des de comunicación, especialmente en todo o	B1.8. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar, recoller datos, preguntar.	B1.8.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoitar, recoller datos, preguntar.	CCL CAA CSC CSIEE	▪TC	▪OA	50%	▪SÍ	9

	relacionado cos medios de comunicación.								
b f	B1.9. Actitude crítica ante as men-saxes procedentes dos medios de comunicación social e da publicidade, mostrando especial sensibilidade ante os que supoñan algún tipo de discriminación sexual, social ou racial.	B1.9. Valorar criticamente a influencia que exercen sobre a sociedade os medios de comunicación: televisión, radio, prensa, internet.	B1.9.1. Valora os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias doutras persoas	CCL CAA CSC	▪TC	▪OA	50%	▪NON	5
			B1.9.2. Valora criticamente a influencia que exercen sobre a sociedade os medios de comunicación: televisión, radio, prensa, internet.	CCL CAA	▪TC	▪OA	50%	▪NON	5
b	B1.10. Actitude crítica e de rexeita-mento ante calquera manifestación artística que denote discriminación racial, cultural, de xénero ou social.	B1.10. Recoñecer en producións orais e escritas temas e usos da lingua que denoten discriminación racial, cultural, de xénero ou social e procurar evitalos nos textos propios.	B1.10.1. Manifesta sensibilidade ante as mensaxes que supoñan algún tipo de discriminación racial, cultural, de xénero ou social.	CCL CSC	▪TC	▪OA	50%	▪NON	5
Total bloque 1									▪100
Bloque 2: Comunicación escrita									
f g	B2.1. Diversidade de textos: prácticos (receitas, prospectos, instrucións, etiquetas, recibos, anuncios por palabra, ofertas de emprego, correos electrónicos, mensaxes de texto...), literarios etc.	B2.1. Recoñecer diferentes tipos de textos escritos atendendo ao seu formato e intenciónalidade comunicativa.	B2.1.1. Recoñece textos sinxelos en diferentes soportes.	CCL CD CAA	▪TC	▪PE ▪CC	50%	▪SÍ	5
	B2.2. Lectura fluída en	B2.2. Ler en silencio e en voz	B2.2.1. Le en silencio e en voz	CCL	▪TC	▪PO	50%	▪SÍ	6

	silencio e voz alta de textos sinxelos, empregando a pronuncia, entoación e ritmo adecuados	alta con ex-presividade de diferentes clases de textos.	alta, sen dificultade e con certa expresividade, diferentes tipos de textos apropiados.	CAA					
	B2.3. Comprensión de textos escritos sinxelos de distinto tipo: poemas, refráns, fragmentos literarios.	B2.3. Comprender distintos tipos de textos e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario.	B2.3.1. Identifica o tema dun texto sinxelo.		▪TC	▪PE ▪CA	50%	▪SÍ	6
B2.3.2. Sinala as ideas fundamentais nun texto.				▪TC	▪PE	50%	▪SÍ	6	
B2.3.3. Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipo-loxías textuais en textos.				▪TC	▪PE	50%	▪SÍ	6	
	B2.4. Lectura e interpretación de símbolos, imaxes, gráficos e cadros sinópticos sinxelos e usuais (sinais de tráfico, planos...).	B2.4. Ler e interpretar información simbólica, visual e gráfica usual.	B2.4.1. Le e interpreta información simbólica, visual e gráfica usual.		▪TC	▪PO	50%	▪SÍ	6
B2.4.2. Interpreta esquemas de chave, números, mapas conceptuais sinxelos.				▪TC	▪PE	50%	▪SÍ	6	
B2.4.3. Elabora organizadamente esquemas e cadros sinópticos a partir de datos seleccionados procedentes de diferentes textos.				▪TC	▪PE	50%	▪SÍ	6	
f g h	B2.5. Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título, identificación de palabras clave, anticipación de hipótese de significado polo contexto, recoñecemento básico da tipoloxía textual, uso do dicionario.	B2.5. Utilizar estratexias elementais para a comprensión lectora de textos sinxelos de diversa tipoloxía.	B2.5.1. Identifica as palabras clave dun texto.		▪TC	▪PE	75%	▪SÍ	6
			B2.5.2. Activa coñecementos previos para comprender un texto		▪TC	▪PE	50%	▪SÍ	6
			B2.5.3. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título.		▪TC	▪PE	50%	▪SÍ	6
			B2.5.4. Utiliza o dicionario.		▪TC	▪OA ▪TI	50%	▪SÍ	6
f	B2.6. Producción de	B2.6. Producir textos de distinta	B2.6.1. Elabora textos escritos de	CCL	▪TC	▪PE	75%	▪SÍ	6

g	instrucións, descrições, explicacións, anécdotas sinxelas, correos electrónicos, mensaxes de texto, presentando de forma organizada os feitos, as ideas ou vivencias de acordo coa estrutura textual correspondente e empregando procedementos de cohesión e coherencia	tipoloxía con cohesión e coherencia.	diversa tipoloxía: ins-trucións, descrições, explicacións, anécdotas, utilizando elementos de cohesión e coherencia básicos.	CD CAA					
			B2.6.2. Respecta as normas gramaticais e ortográficas básicas propias do módulo.	CCL	▪TC	▪PE	50%	▪SÍ	6
	B2.7. Interpretación e formalización de impresos, cuestionarios e formu-larios sinxelos relacionados coa vida cotiá da persoa adulta (DNI, impreso de carta certificada ou de matrícula, documento da Seguridade Social, so-licitude de emprego, reclamacións...)	B2.7. Interpretar e cubrir impresos, fichas e documentos sinxelos habituais na vida da persoa adulta.	B2.7.1. Adquire hábitos útiles para a realización de trámites burocráticos.	CCL CAA CSIEE	▪TC	▪PE	50%	▪NON	2
e f g	B2.8. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, estrutura). Textualización con secuencia lineal. Revisión e mellora do texto.	B2.8. Aplicar, con axuda, todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planifica-ción, textualización, revisión e reescritura.	B2.8.1. Emprega, seguindo modelos, estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	CCL CD CAA	▪TC	▪PE	50%	▪SÍ	6
					▪TC	▪PE	50%	▪SÍ	6
f g	B2.9. Uso das tecnoloxías da	B2.9. Utilizar as tecnoloxías da informa-ción e a comunicación	B2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter						

i	información e a comunicación para a localización, selección, interpretación e organización da información.	de modo eficiente e responsable para a procura e tratamento da información.	información.						
			B2.9.2. Interpreta a información e fai un resumo dela	CCL CAA	▪TC	▪PE ▪CA	50%	▪SÍ	6
Total bloque 2									▪100
Bloque 3: Coñecemento e reflexión sobre a lingua									
g	B3.1. Os pronomes persoais. Outros pronomes usuais	B3.1. Recoñecemento do pronome e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación.	B3.1.1. Substitúe un substantivo por un pronome.	CCL	▪TC	▪PE	75%	▪SÍ	3
	B3.2. O verbo: variacións de persoa, número e tempo.	B3.2. Recoñecer as variacións nos verbos en situacións concretas de comunicación: persoa, número e tempo.	B3.2.1. Recoñece variacións verbais: persoa, número e tempo.		▪TC	▪PE	75%	▪SÍ	3
	B3.3. Palabras invariables: a preposición e o adverbio.	B3.3. Recoñecemento de clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (preposición, adverbio).	B3.3.1. Identifica as preposicións e as diferentes clases de adverbios.		▪TC	▪PE	75%	▪SÍ	3
	B3.4. As contraccións en lingua galega	B3.4. Recoñecer e usar axeitadamente as contraccións.	B3.4.1. Identifica contraccións nun texto, analizando a súa composición.		▪TC	▪PE	75%	▪SÍ	3
			B3.4.2. Utiliza as diferentes clases de palabras para elaborar o discurso.	CCL CAA	▪TC	▪PE ▪PO	50%	▪SÍ	3
	B3.5. Signos de puntuación: os dous puntos, puntos suspensivos, parénteses.	B3.5. Usar correctamente os signos de puntuación estudados no módulo.	B3.5.1. Aplica con corrección os signos de puntuación estudados no módulo en textos que o requiran.	CCL	▪TC	▪PE ▪CA ▪TI	50%	▪SÍ	3
B3.6. Regras	B3.6. Aplicar as normas	B3.6.1. Aplica as normas		▪TC	▪PE	50%	▪SÍ	3	

	ortográficas de uso do V. Palabras con V en lingua galega e lingua castelá	ortográficas do uso do V.	ortográficas do uso do V.			▪CA ▪TI				
			B3.6.2. Distingue palabras que en lingua galega levan a grafía V e en lingua castelá levan a grafía B.		▪TC	▪PE ▪CA ▪TI	50%	▪SÍ	3	
	B3.7. Ortografía do G e do J en lingua castelá.	B3.7. Coñecer as regras de ortografía do G e do J en lingua castelá.	B3.7.1. Coñece e aplica as normas de ortografía do G e do J en lingua castelá.		▪TC	▪PE ▪CA ▪TI	50%	▪SÍ	3	
	B3.8. O X: diferenzas de uso entre a lingua galega e a lingua castelá	B3.8 Discriminar o uso dos fonemas repre-sentados pola grafía X en lingua galega e en lingua castelá.	B3.8.1. Distingue a pronunciación dos fonemas representados pola grafía X en lingua galega e en lingua castelá e aplícaa na escritura de textos.		▪TC	▪PE ▪CA ▪TI	50%	▪SÍ	3	
	B3.9. Realización de ditados.	B3.9. Aplicar correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do módulo en textos ditados.	B3.9.1. Reproduce textos ditados con corrección aplicando as regras ortográficas estudadas no módulo.		▪TC	▪PE ▪CA ▪TI	50%	▪SÍ	4	
e f g i	B3.10. Consulta do dicionario en diferentes soportes para resolver dúbidas de significado ou de ortografía e dúbidas gramaticais	B3.10. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos e resolver dúbidas ortográficas e gramaticais.	B3.10.1. Coñece a estrutura do dicionario e o seu uso en distintos soportes para buscar o significado de diferentes tipos palabras.		▪TC	▪PE ▪CA ▪TI	50%	▪SÍ	4	
			B3.10.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.		▪TC	▪PE ▪CA ▪TI	50%	▪SÍ	4	
			B3.10.3. Resolve dúbidas ortográficas e gramaticais.		▪TC	▪PE ▪CA ▪TI	50%	▪SÍ	4	
g	B3.11. Léxico: as siglas máis comúns (institucións nacionais e internacio-nais, partidos políticos, sindicatos, servizos..)	B3.11. Identificar as siglas máis comúns.	B3.11.1. Identifica as siglas máis comúns que aparecen nos medios de comunicación		▪TC	▪PE ▪CA ▪TI	50%	▪SÍ	4	

	B3.12. Recursos derivativos: prefixos (des-, ex-, re-, vice-, contra-...) e su-fixos (-ite, -ble, -bilidade, -ería, -aría).	B3.12. Recoñecer palabras nas que inter-veñen os prefixos e os sufixos.	B3.12.1. Recoñece nas palabras dun texto prefixos e sufixos.		▪1ªAv	▪PE	50%	▪SÍ	4
			B3.12.2. Crea palabras derivadas de outras evidentes.		▪1ª Av	▪PE	50%	▪SÍ	4
	B3.13. Palabras compostas (radio-televisión, audiovisual, radiotelégra-fo,...)	B3.13. Recoñecer en textos as palabras compostas.	B3.13.1. Recoñece en textos as palabras compostas.		▪1ªAv	▪PE	50%	▪SÍ	4
	B3.14. Comprensión e uso do vocabulario habitual necesario para comunicarse na vida cotiá: sinónimos e antónimos.	B3.14. Sistematizar a adquisición de vocabulario mediante o uso de sinónimos e antónimos.	B3.14.1. Relaciona sinónimos e antónimos en parellas de palabras significativas.		▪2ª Av	▪PE	50%	▪SÍ	4
		B3.14.2. Establece comparacións entre distintos elementos.	▪2ªAv	▪PE	50%	▪SÍ	4		
f g i	B3.15. Uso dalgunhas técnicas sinxelas para buscar e expresar a información necesaria: notas, listas, subliñados, resumos sinxelos.	B3.15. Utilizar notas, listas, guións, resumos etc. para a organización das tarefas da vida diaria.	B3.15.1. Expresa a información necesaria para a organización das tarefas diarias.	CCL CAA	▪TC	▪PE ▪PO	50%	▪SÍ	4
f g h	B3.16. Lectura guiada, comprensión e interpretación de textos literarios significativos.	B3.16. Iniciar a lectura guiada de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos.	B3.16. Inicia a lectura guiada de textos narrativos sinxelos de tradición oral, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	CCL CAA CCEC	▪TC	▪OA	50%	▪SÍ	4
	B3.17. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.	B3.17. Participar con interese en dramatizacións de sinxelos textos literarios.	B3.17.1. Realiza dramatizacións de textos literarios individualmente e en grupo	CCL CAA CSC CCEC	▪TC	▪OA	50%	▪SÍ	4
b e h	B3.18. Adquisición dos recursos persoais propios dunha persoa lectora activa, desenvolvendo a capacidade crítica	B3.18. Ler por propia iniciativa textos de tipoloxía diversa e adoptar unha actitude crítica.	B3.18.1. Programa tempos de lecer para a lectura de diferentes textos en función dos seus gustos.	CCL CAA CCEC	▪TC	▪OA	50%	▪SÍ	4

g h	B3.19. Valoración dos textos literarios como vehículo de comunicación, como fonte de coñecemento doutros mundos, épocas e culturas e como recurso de gozo persoal.	B3.19. Apreciar o valor dos textos literarios sinxelos e utilizar a lectura como fonte de gozo e información.	B3.19.1. Identifica sinxelos textos literarios de diferentes xéneros.	CCL CCEC	▪TC	▪PE	50%	▪SÍ	4
			B3.19.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos básicos propios dos poemas.		▪TC	▪PE	50%	▪SÍ	4
n	B3.20. Valoración da diversidade da lingua en Galicia.	B3.20. Entender a diversidade lingüística de Galicia e desenvolver unha actitude de interese.	B3.20.1. Mostra unha actitude positiva cara á realidade plurilingüe e cultural da súa contorna.		▪TC	▪OA	50%	▪NON	1
			B3.20.2. Desenvolve unha actitude de interese e respecto.	▪TC	▪OA	50%	▪NON	1	
	B3.21. Interese e respecto pola diversidade lingüística e cultural de España.	B3.21. Valorar a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural	B3.21.1. Valora a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural.	CCL CSC CCEC	▪TC	▪OA	50%	▪SÍ	4
Total bloque 3									▪100
Bloque 4: Lingua estranxeira									
g	B4.1. Realización de preguntas e res-postas sinxelas sobre aspectos persoais (nome, idade, estado, orixe).	B4.1. Preguntar e responder sobre aspectos persoais dun mesmo e dos demais.	B4.1.1. Pregunta e responde sobre aspectos persoais dun mesmo e dos demais.	CCL CSC	▪TC	▪PE ▪PO	50%	▪SÍ	5
	B4.2. Utilización de expresións de relación social e cortesía: saudar, despedirse, agradecer.	B4.2. Utilizar expresións de relación social e cortesía.	B4.2.1. Utiliza as rutinas de saúdo e despedidas e dirixese aos demais utilizando as fórmulas de cortesía básicas (hello, goodbye, see you, thank you...)		▪TC	▪PO ▪PE	50%	▪SÍ	5
	B4.3. Captación do sentido global de mensaxes orais breves e sinxelas, con estruturas simples e léxico moi	B4.3. Captar o sentido global de mensaxes orais breves e sinxelas, con estruturas simples e léxico moi frecuente, sendo quen de identificar elementos	B4.3.1. Capta o sentido global de discursos lentos, con estruturas coñecidas e léxico de uso cotián, articulados con coidado e coas suficientes pausas orais para	CCL CSC CAA	▪TC	▪PE ▪PO	50%	▪SÍ	5

frecuente, e identificación dalgúns elementos específicos do discurso.	específicos do discurso.	asimilar o significado.							
B4.4. Lectura en voz alta de textos moi breves, moi elementais e previa-mente traballados de forma oral, con entoación e pronunciación comprensibles.	B4.4. Ler en voz alta textos moi breves, moi elementais e previamente traballados de forma oral, con entoación e pronunciación comprensibles.	B4.4.1. Le en voz alta textos moi breves, moi elementais e previamente traballados de forma oral, con entoación e pronunciación comprensibles.	CCL CSC	▪TC	▪PO	50%	▪SÍ	5	
B4.5. escoita, comprensión e uso do vocabulario básico sobre a casa, as accións máis frecuentes e o transporte.	B4.5. escoitar, comprender e usar o vo-cabulario básico sobre a casa, as accións máis frecuentes e o transporte.	B4.5.1. escoita e comprende palabras e frases simples en textos moi sinxelos relacionadas cos temas traballados previamente de forma oral.		▪TC	▪PO ▪PE	50%	▪SÍ	5	
		B4.5.2. Domina progresivamente aspectos fonéticos, do ritmo, da acentuación e da entoación da lingua estranxeira para a produción de textos orais.		▪TC	▪PE ▪PO	50%	▪SÍ	5	
		B4.5.3. Escribe frases sinxelas, organizadas con coherencia na súa secuencia e con léxico relacionado co tema proposto como redacción.	CCL	▪TC	▪PE	50%	▪SÍ	5	
B4.6. expresión do permiso, a axuda, a habilidade e a prohibición (can) en forma afirmativa, negativa e interrogativa.	B4.6. expresar o permiso, a axuda, a habilidade e a prohibición en forma afirmativa, negativa e interrogativa.	B4.6.1. expresa e identifica o permiso, a axuda, a habilidade e a prohibición en forma afirmativa, negativa e interrogativa.	CCL CSC	▪TC	▪PE ▪PO	50%	▪SÍ	5	
B4.7. expresión do gusto (like, love), a existencia (there is/are),	B4.7. expresar o gusto en forma afirmativa, negativa e interrogativa; identificar a	B4.7.1. Enuncia frases sobre o que lle gusta e o que non lle gusta en forma afirmativa e negativa.		▪TC	▪PO	50%	▪SÍ	5	

	a calidade (very +), o espazo (in, on, under) e o modo (how, fine, well, slowly).	existencia e a calidade; entender, identificar e manexar léxico básico referido a conceptos espaciais; identificar e expresar o modo.	B4.7.2. Pregunta sobre os gustos dos demais (Do you like...?) con resposta afirmativa ou negativa. B4.7.3. Expresa e identifica a existencia. B4.7.4. Expresa a calidade.. B4.7.5. Expresa e identifica a localización no espazo de persoas e obxectos. B4.7.6. Expresa e identifica o modo.		▪TC ▪PE ▪PE ▪PE ▪2ºAv	▪PO ▪PE ▪PO ▪PE ▪PO	50% 50% 50% 50% 50%	▪SÍ ▪SÍ ▪SÍ ▪SÍ ▪SÍ	5 5 5 5 5
	B4.8. A cantidade: os números ata o 20.	B4.8. Manexar os números cardinais ata o 20.	B4.8.1. Utilizar os números en distintas situacións comunicativas.	CCL	▪TC	▪PE ▪PO	50%	▪SÍ	5
	B4.9. O verbo: forma afirmativa, ne-gativa e interrogativa. Observación e respecto das regularidades verbais.	B4.9. Conxugar o tempo presente de ver-bos usuais en forma afirmativa, negativa e interrogativa respectando as regularidades verbais.	B4.9.1. Conxuga o tempo presente de verbos habituais en forma afirmativa, negativa e interrogativa respectando as regularidades verbais.	CCL CSC	▪TC	▪PE ▪PO	50%	▪SÍ	5
	B4.10. Afirmacións, preguntas e res-postas afirmativas e negativas sobre a posesión (I've got, Have you got?)	B4.10. Realizar afirmacións, preguntas e respostas afirmativas e negativas sobre a posesión.	B4.10.1. Realiza afirmacións, preguntas e respostas afirmati-vas e negativas sobre a posesión.		▪TC	▪PE ▪PO	50%	▪SÍ	5
f g i	B4.11. Iniciación no uso de progra-mas informáticos para reproducir mensaxes escritas moi sinxelas.	B4.11. Iniciarse no uso dun procesador de texto para a elaboración de producións escritas diversas.	B4.11.1. Manexa un procesador de texto para a elaboración de producións escritas de diversa tipoloxía textual.	CCL CD CAA	▪TC	▪PE	50%	▪SÍ	5
e f g	B4.12. Desenvolvemento de estratexias para a ampliación de vo-	B4.12. Desenvolver estratexias para a adquisición de vocabulario.	B4.12.1. Amplía o vocabulario mediante o desenvolvemento de diversas actividades.	CCL CAA	▪TC	▪PE ▪PO	50%	▪SÍ	5

	cabulario: confección de carteis para identificar os obxectos e os espazos da aula, calendario, normas etc.								
d f g n	B4.13. Achegamento a aspectos culturais a través de producións multimedia e de manifestacións artísticas.	B4.13. Aproximarse a aspectos culturais anglosaxóns a través de producións audiovisuais e manifestacións artísticas.	B4.13.1. Aмосa curiosidade por aprender a lingua estranxeira e a súa cultura.	CCL CSC CCEC	▪TC	▪OA	50%	▪NON	1
			B4.13.2. Identifica aspectos básicos da vida cotiá dos países onde se fala a lingua estranxeira (horarios, comidas, festas...).	CCL CSC	▪TC	▪PE ▪PO	50%	▪NON	1
			B4.13.3. Visualiza producións audiovisuais con subtítulos.	CCL CAA CD	▪TC	▪OA ▪TI	50%	▪NON	1
			B4.14.4. Entende o sentido xeral da letra dunha canción en inglés con axuda dun modelo e/ou palabras clave.	CCL CD CCEC	▪TC	▪PE ▪PO	50%	▪NON	2
Total bloque 4									▪100
Peso cualificación de cada bloque 25%. Suma da porcentaxe dos catro bloques ▪100									

LEDA COMPETENCIAS CLAVE		LEDA TEMPORALIZACIÓN	LEDA PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS	LEDA GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN
CCL	Comunicación lingüística.	TC Ao longo de todo o curso 1ª Av. Primeira avaliación 2ª Av. Segunda avaliación 3ª Av. Terceira avaliación	PE	25% Pequeno desenvolvemento do estándar aplicado a situación sinxelas 50% Desenvolvemento suficiente do estándar aplicado a situacións sinxelas. 75% Desenvolvemento notable do estándar aplicado na maior parte das situacións. 100% Desenvolvemento completo do estándar de aprendizaxe
CMCCT	Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.		PO	
CD	Competencia dixital.		TI	
CAA	Competencia aprender a aprender.		TG	
CSC	Competencias sociais e cívicas.		OA	
CSIEE	Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.		CC	
CCEC	Conciencia e expresións culturais.			

6. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS

No ámbito da comunicación, os contidos actitudinais deben ter sempre un papel central para propiciar actitudes positivas cara ás dúas linguas propias de Galicia e ás súas variantes, desenvolvendo no alumnado o respecto pola riqueza lingüística da nosa comunidade e polos falantes das dúas linguas.

O modelo de ensino-aprendizaxe da lingua deberá partir dunha concepción práctica da competenciacomunicativa, entendida como a capacidade de uso do idioma, e que abrangue as competencias lingüísticas, sociolingüísticas e pragmáticas. O aprendiz de linguas pon a lingua en uso, en ámbitos, dominios e contextos específicos, facendo uso das estratexias axeitadas para o seu fin. O usuario da lingua procesa e produce textos (orais e escritos), que constitúen as unidades básicas de comunicación, a través de actividades de expresión, comprensión, interacción, mediación ou mediante unha combinación delas. Para iso os alumnos e alumnas terán que adquirir, a través das experiencias de aprendizaxe, unha serie de habilidades ou estratexias. Este proceso de ensino-aprendizaxe orientado á acción debe ser concretado e reinterpretado segundo as necesidades do alumnado adulto.

Estes son os seus aspectos fundamentais:

- Activación de estratexias de aprendizaxe(aprender a aprender)
- Integración das destrezas ou actividades comunicativas
- Achegamento contextualizado aos aspectos socioculturais
- Papel do profesor como guía do alumnado para a súa apropiación dos recursos lingüísticos que fagan posible a acción na lingua
- A aula deberase concibir como o espazo onde se dean situacións comunicativas reais ou simuladas en que o alumnado participe
- O profesor é o presentador, impulsor e avaliador das actividades comunicativas.

Polo tanto, a función do profesor será a de orientar, estimular, prestar a súa experiencia e aconsellar, pero serán os alumnos os que deberán asumir a responsabilidade da súa aprendizaxe, colaborando cos demais alumnos do grupo e co profesor para conseguir os obxectivos propostos e desenvolver a súa capacidade de aprendizaxe autónoma. O alumno convértese en protagonista da súa aprendizaxe e ten un papel activo na aula: deduce, propón, valora as propias dificultades, solicita axuda e avalía os diferentes recursos.

O alumnado é o responsable da súa aprendizaxe e de afrontala de maneira autónoma. E para os alumnos aprenderen a aprender e chegaren a un uso adecuado da lingua obxecto de estudo, o profesor presentará tarefas e experiencias de aprendizaxe significativas, creando contextos que estimulen o interese dos alumnos na aprendizaxe e na utilización da lingua alba, e a sensibilidade para as culturas en que se fala a lingua que están a perfeccionar ou aprender; que fomenten a confianza en si propios, que aumenten a motivación para aprender dentro e fóra da aula e que desenvolvan a súa capacidade para planificar, autoavaliarse e aprender de xeito autónomo e independente.

O alumnado deberá familiarizarse coas estratexias de planificación, execución, control e reparación así como cunha serie de procedementos discursivos xerais e específicos para cada destreza de comunicación.

No suposto de que as circunstancias sanitarias imposibilitasen a impartición da materia con normalidade mediante clases presenciais, seguiríamos traballando os mesmos bloques, pero cun enfoque metodolóxico distinto:

- Clases semipresenciais:

Os materiais, tanto teóricos como prácticos, estarían a disposición do alumnado a través da **AULA**

VIRTUAL do centro e da **E-dixgal**. As clases de asistencia presencial aproveitaríanse para explicar os aspectos teóricos básicos, así como para a resolución de dúbidas que puideran xurdir tanto nas cuestións teóricas como nas cuestións prácticas que se foron realizando ao longo das semanas.

No que respecta as clases telemáticas se irían propoñendo semanal ou quincenalmente actividades variadas (exercicios, tarefas) cun prazo de realización determinado; unha vez rematado este, publicaríanse as correccións coas explicacións oportunas. Ademais de ter a oportunidade de resolver as dúbidas nas clases presenciais, terán á súa disposición foros con esta finalidade, a través da Aula Virtual do centro ou poderán optar polo correo electrónico. De xeito puntual, se lles poderá propoñer a entrega de exercicios ou traballos que se corruxirán de forma individualizada; para este tipo de actividades, tanto para a entrega como para a corrección, usarase o correo electrónico corporativo ou a Aula Virtual.

- Clases telemáticas:

No caso de que tivesen que suspenderse as clases presenciais, realizaríase o traballo a través dos medios telemáticos postos á nosa disposición pola Consellería: A Plataforma **E-dixgal**, a **Aula Virtual** e o entorno **Webex** no caso de que se necesitara realizar videoconferencias. Neste caso incrementaríase a recollida de actividades e a corrección individual das mesmas polas vías indicadas. Ademais ofreceríanse exercicios que o alumnado puidese autocorruxir ou dos que se publicasen as correccións correspondentes. Neste escenario sería aconsellable a redución de contidos teóricos, dependendo do que se prolongase esta situación, e o reforzo da teoría que se traballou durante o tempo que houbo clases presenciais. Finalmente, poderíase dar o caso de que parte do alumnado tivese que gardar corentena, actuaríase nese caso tal e como indicamos neste mesmo apartado.

7. PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

A avaliación das aprendizaxes do alumnado será continua e integradora. Dado que a avaliación ha de ter en conta tódolos elementos que configuran o currículo (competencias, obxectivos, contidos e criterios de avaliación), á vez que ten tanto un carácter cualitativo como explicativo, haberá que valorar tanto o traballo diario e actitude na aula como as probas escritas.

Esta avaliación será realizada polo profesor ou profesora, preferentemente a través da observación continuada da evolución do proceso de aprendizaxe de cada alumno ou alumna e da súa madureza persoal.

Ao inicio do curso, realizarase a todo o alumnado unha avaliación inicial, cuxos resultados orientarán sobre a adecuación do currículo ás características e aos coñecementos do alumnado.

Haberá dúas avaliacións ordinarias, unha para cada módulo cuadrimestral, nos meses de febreiro e maio, segundo calendario elaborado no seu momento. Ademais, en medio de cada cuadrimestre realizarase unha avaliación intermedia que servirá para comprobar a marcha xeral do alumnado nos diversos ámbitos.

Procedementos para a avaliación

Os procedementos ou técnicas que se empregarán para avaliar o progreso dos alumnos e alumnas no proceso de aprendizaxe son os seguintes:

- Probas escritas, elaboradas en base aos contidos, obxectivos e criterios de avaliación específicos para cada módulo e bloque.
- Observación sistemática, recollida no caderno do profesor.
- Producción dos alumnos:
 - Traballos individuais ou en grupo realizados na clase ou en casa.
 - Comportamento e actitude na aula e diante das diversas actividades propostas polo profesor.

- Intervencións dos alumnos e alumnas na clase, ben voluntariamente ou ben a chamada do profesor.
- Caderno de clase dos alumnos.

Instrumentos de avaliación

Trátase dos documentos ou rexistros nos que se recolle os resultados da observación sistemática e do seguimento do proceso de aprendizaxe do alumnado. Serán de dous tipos:

- As propias producións dos alumnos:
 - Probas escritas.
 - Traballos dos alumnos e alumnas e intervencións e preguntas na clase.
 - Caderno de clase.
- O caderno do profesor, no que aparecerán reflectidos os resultados da observación diaria na aula.

- **Nun ensino semipresencial:** aproveitaríanse as clases de asistencia presencial para facer os exames e os controis (que poderían reducirse de dous a un), mentres que se solicitaría a entrega de traballos e/ou exercicios de xeito telemático e/ou a realización de cuestionarios on line.

- **No caso de que se decretase a suspensión das clases presenciais** durante un período o suficientemente longo que impidise levar a cabo os procedementos de avaliación indicados, valoraríase a entrega de exercicios no prazo e na forma axeitados (traballo diario) e as probas e traballos realizadas de forma telemática (exames, controis e tarefas).

8. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

1. Avaliación inicial. Ao comezo de curso realizarase a todos os alumnos unha proba con obxecto de avaliar as capacidades e os coñecementos básicos da materia. Esta proba soamente terá carácter informativo.

2. Avaliación dos libros de lectura. A lectura obrigatoria de polo menos un libro por trimestre será avaliada a través de probas ou traballos escritos ou a través de probas orais. A cualificación positiva desta tarefa poderase utilizar para subir a cualificación final do alumno. As lecturas e os seus correspondentes traballos teñen carácter obrigatorio e non cumprir con esta tarefa supoñerá suspender a materia, aínda tendo superadas as probas de coñecemento da materia.

3. Cualificacións cuadrimestrais. Para obter a cualificación cuadrimestral poderase facer unha ou dúas probas escritas das unidades didácticas impartidas que incluírá exercicios e actividades dos elementos que estruturan ditas unidades. As probas de avaliación realizadas ao longo de cada cuadrimestre cualificaranse como segue:

- 70% exames cuadrimestrais (incluído aquí, sobre un 10%, a lectura obrigatoria)
- 30% avaliación de traballos, caderno, exposicións, etc.

Poderase descontar ata un máximo de **2 puntos** pola reiteración de faltas de ortografía e/ou presentación deficiente, axustándose aos criterios:

- **-0,25** por cada dous acentos inexistentes ou mal colocadas.
- **-0,25** por cada falta.
- **-0,25** por ilexibilidade, ausencia de marxes ou mala presentación de traballos ou exames.

A superación dos mínimos exixibles alcanzarase cun **5**.

No caso de que algún alumno for descuberto incorrendo en métodos varios de fraude ou copia durante a realización dun exame, dita proba sería automaticamente retirada e cualificada como **0**.

4. Cualificación final. A cualificación final será o resultante da media dos exames e traballos presentados. Poderanse realizar probas de recuperacións parciais, tanto dos contidos como dos libros de lectura.

ASPECTOS COMÚNS A TODOS OS CURSOS

1. METODOLOXÍA:

A nosa metodoloxía estará inspirada nos seguintes principios xerais:

- 1) O papel activo do alumnado. É o alumno quen modifica e reelabora os seus esquemas de coñecemento, construíndo a súa propia aprendizaxe.
- 2) O proceso de ensinanza garantirá a funcionalidade das aprendizaxes a través do desenvolvemento das competencias básicas, de tal maneira que sexa posible a aplicación práctica do coñecemento adquirido e, sobre todo, que os contidos sexan necesarios e útiles para levar a cabo outras aprendizaxes.
- 3) Os contidos presentaranse cunha estruturación clara das súas relacións, incluíndo a interrelación entre distintos contidos dunha mesma materia.
- 4) Así mesmo, a adaptación dos principios básicos do método científico nas diferentes materias debe favorecer o desenvolvemento de procesos cognitivos, a autorregulación e a valoración da propia aprendizaxe. Por elo, na nosa programación de actividades incidimos naquelas que permitan a resolución de problemas e a procura, selección e procesamento da información.
- 5) As tecnoloxías da información e a comunicación constituirán unha ferramenta cotiá nas actividades de ensinanza e aprendizaxe, como instrumento de traballo para explorar, analizar e intercambiar información.
- 6) Os métodos de traballo gardan unha estreita relación co clima da aula e coa convivencia. Por elo, deben conter os necesarios elementos de variedade, de adaptación e de equilibrio entre o traballo persoal e o cooperativo.
- 7) A diversidade de capacidades, motivacións e intereses do alumnado require a formulación dun currículo flexible, capaz de dar resposta a esa diversidade. Por isto, a concreción do currículo permitirá incorporar procedementos diversos que susciten o interese do alumnado e que favorezan diversos tipos de agrupamentos para facilitar a motivación dos alumnos e o proceso de ensinanza e aprendizaxe.

O Currículum contempla para a materia de Lingua castelá e Literatura as seguintes directrices didácticas concretas:

- 1) Os métodos utilizados deben enfocarse para posibilitar a realización de tarefas que o alumnado deba resolver facendo uso adecuado dos distintos tipos de coñecementos, destrezas, actitudes e valores.
- 2) O traballo por proxectos resulta especialmente relevante para a aprendizaxe por competencias pois permite aplicar a contextos da vida real as aprendizaxes realizadas, e motiva para aprender máis ao xerar a curiosidade e a necesidade de adquirir novos coñecementos, destrezas, actitudes e valores na resolución do proxecto.

Seguindo o espírito da LOMCE, a nosa metodoloxía entenderase como unha forma de desenvolver a nosa práctica educativa a partir do enfoque competencial, e estará inspirada nos **cinco principios básicos** que a continuación se citan:

A) METODOLOXÍA COMUNICATIVA, INCLUSIVA E PARTICIPATIVA:

Dirixida ao logro dos obxectivos e das competencias clave. Préstase atención ao desenvolvemento de actividades que permitan integrar os elementos do currículo mediante o desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas en contextos da vida real.

B) APRENDIZAXE POR COMPETENCIAS Propoñemos actividades de aprendizaxe integradas que lle permitan ao alumnado avanzar cara aos resultados de aprendizaxe de máis dunha competencia ao mesmo tempo.

C) TRABALLO POR PROXECTOS OU COLABORATIVO E EN EQUIPO. A nosa acción educativa procurará a integración de distintas experiencias e aprendizaxes do alumnado e terá en conta os seus diferentes ritmos e estilos de aprendizaxe, favorecendo a capacidade de aprender por si mesmos.

D) INTEGRACIÓN DAS TICS. Orientamos a aprendizaxe da lingua cara a mellora dos usos comunicativo. Comprendemos o uso das TIC no marco de proxectos de comunicación, inscritos en situacións reais, que teñan sentido para o alumnado e cuxa finalidade sexa a produción e comprensión de textos reais tanto de carácter oral coma escrito.

E) ATENCIÓN Á DIVERSIDADE. Temos en conta a atención á diversidade e a consideración dos distintos ritmos e estilos de aprendizaxe do alumnado, mediante prácticas de traballo individual e cooperativo que posibiliten a resolución conxunta das tarefas, e potencien a inclusión do alumnado.

E no **bacharelato** teremos en conta tamén os seguintes **principios específicos** desta etapa educativa:

1) A metodoloxía favorecerá o traballo individual e en grupo, o pensamento autónomo, crítico e rigoroso, o uso de técnicas e hábitos de investigación en distintos campos do saber, a capacidade do alumnado de aprender por si mesmo, así como a transferencia e a aplicación do aprendido.

2) As tecnoloxías da información e da comunicación serán unha ferramenta necesaria para a aprendizaxe en todas as materias, tanto polo seu carácter imprescindible na educación superior como pola súa utilidade e relevancia para a vida cotiá e a inserción laboral.

3) O alumnado de bacharelato debe adquirir un manexo adecuado da información en diferentes soportes e procedente de distintas fontes, incluída a biblioteca escolar.

2. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN.

O currículo establece que o proceso de aprendizaxe do alumnado na ESO será continuo, formativo e integrador e que terá as seguintes características:

1) No proceso de **avaliación continua**, cando o progreso dun alumno ou unha alumna non sexa o adecuado, estableceremos medidas de **reforzo educativo**. Adoptaremos estas medidas en calquera momento do curso, tan pronto como detectemos as dificultades, e estarán dirixidas a garantir a adquisición das competencias imprescindibles para continuar o proceso educativo.

2) A avaliación das aprendizaxes dos alumnos e das alumnas terá un carácter formativo e será un instrumento para a mellora tanto dos procesos de ensino como dos procesos de aprendizaxe.

3) A nosa avaliación será integradora e formará parte dun proceso máis amplo de avaliación, (deberá terse en conta desde todas as materias a consecución dos obxectivos establecidos para a etapa e do desenvolvemento das competencias correspondentes).

4) O profesorado de Lingua Castelá e Literatura realizará de xeito diferenciado a avaliación da materia tendo en conta os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe da mesma.

3. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN:

3.1. DIRECTRICES XERAIS:

Este Departamento entende que a materia ten unha avaliación positiva cando a nota é igual ou superior a cinco (5).

Cabe destacar a obrigatoriedade de superar a proba (oral e/ou escrita) que acredite a lectura comprensiva de cada unha das obras de lecturas obrigatorias por trimestre para aprobar a materia. É dicir, un alumno non obterá a avaliación positiva da materia, si o libro de lectura non figura como aprobado.

Ademais, acórdase penalizar ao alumnado pola presenza de faltas de ortografía nas diversas probas ou traballos, establecendo os seguintes criterios:

Nos cursos da **ESO**: -0,25 por falta de ortografía e -0,25 por cada dúas faltas de acentuación ata un máximo de dous puntos por exame, proba ou traballo, entre -0,25 e -1 punto por faltas de puntuación e de presentación.

En **Bacharelato**: -0,25 por falta de ortografía e ata -0,25 por faltas de acentuación ata un máximo de 2 puntos por exame Entre -0,25 e -1 punto por faltas de puntuación e de presentación.

Finalmente, indicamos que calquera procedemento desleal na realización dun exame ou traballo, será penalizado. É dicir, a copia nunha proba escrita ou nun traballo académico considerárase un procedemento desleal e, en consecuencia, a cualificación será de cero puntos.

3.2. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN ESPECÍFICOS POR NIVEL E MATERIA:

1. 1º ESO:

As probas escritas e/ou orais constituirán o 60% da nota. As diversas producións do alumno ao longo do curso previstas nas diferentes unidades didácticas integradas programadas (como a elaboración de noticias, traballos de investigación, elaboración de textos de escritura creativa, dramatizacións...) constituirán o 10% da nota.

As probas escritas en relación aos libros de lectura obrigatorios constituirán un 10% da nota.

Por último, no caderno de aula, como elemento de visualización do traballo cotiá do alumno/a, recaerá o 20% restante da nota. O 60% da nota correspondente ás probas escritas e/ou orais será resultado da media aritmética de todas as probas que fixera o alumnno/a durante a correspondente avaliación.

Poderase subir ata un punto da nota por participación voluntaria en actividades complementarias. Así mesmo, a cualificación do alumno ou alumna para cada unha das avaliacións poderase ver incrementada ata un punto pola lectura de obras complementarias, a xuízo do profesor ou profesora correspondente.

2. 2º ESO:

As probas escritas e/ou orais constituirán o 60% da nota. As diversas producións do alumno ao longo do curso previstas nas diferentes unidades didácticas integradas programadas (como a elaboración de noticias, traballos de investigación, elaboración de textos de escritura creativa, dramatizacións...) constituirán

o 10% da nota.

As probas escritas en relación aos libros de lectura obrigatorios constituirán un 10% da nota.

Por último, no caderno de aula, como elemento de visualización do traballo cotiá do alumno/a, recaerá o 20% restante da nota.

O 60% da nota correspondente ás probas escritas e/ou orais será resultado da media aritmética de todas as probas que fixera o alumno/a durante a correspondente avaliación.

Poderase subir ata un punto da nota por participación voluntaria en actividades complementarias. Así mesmo, a cualificación do alumno ou alumna para cada unha das avaliacións poderase ver incrementada ata un punto pola lectura de obras complementarias, a xuízo do profesor ou profesora correspondente.

3. 3º ESO:

As probas escritas e/ou orais constituirán o 60% da nota. As diversas producións do alumno ao longo do curso previstas nas diferentes unidades didácticas integradas programadas (como a elaboración de noticias, traballos de investigación, elaboración de textos de escritura creativa, dramatizacións...) constituirán o 10% da nota. A observación e rexistro da actitude, comportamento, uso axeitado do material...etc. Aportaráas probas escritas en relación as lecturas obrigatorias outro 10%. Por último, no caderno de aula, como elemento de visualización do traballo cotiá do alumno/a, recaerá o 20% restante da nota.

O 60% da nota correspondente ás probas escritas e/ou orais será resultado da media aritmética de todas as probas que fixera o alumno/a durante a correspondente avaliación.

Poderase subir ata un punto da nota por participación voluntaria en actividades complementarias. Así mesmo, a cualificación do alumno ou alumna para cada unha das avaliacións poderase ver incrementada ata un punto pola lectura de obras complementarias, a xuízo do profesor ou profesora correspondente.

4. 4º ESO:

As probas escritas e/ou orais constituirán o 60% da nota. As diversas producións do alumno ao longo do curso previstas nas diferentes unidades didácticas integradas programadas (como a elaboración de noticias, traballos de investigación, elaboración de textos de escritura creativa, dramatizacións...) constituirán o 10% da nota. A observación e rexistro da actitude, comportamento, uso axeitado do material...etc. Aportaráas probas escritas en relación as lecturas obrigatorias outro 10%. Por último, no caderno de aula, como elemento de visualización do traballo cotiá do alumno/a, recaerá o 20% restante da nota.

O 60% da nota correspondente ás probas escritas e/ou orais será resultado da media aritmética de todas as probas que fixera o alumno/a durante a correspondente avaliación.

Poderase subir ata un punto da nota por participación voluntaria en actividades complementarias. Así mesmo, a cualificación do alumno ou alumna para cada unha das avaliacións poderase ver incrementada ata un punto pola lectura de obras complementarias, a xuízo do profesor ou profesora correspondente.

5. 1º BACHARELATO:

Neste nivel, os exames escritos e orais e así como os traballos esixidos polo profesor, que incidirán

na aplicación práctica dos contidos teóricos do programa e no acadamento das competencias correspondentes, suporán o 80% da nota.

É requisito imprescindible para acadar o aprobado demostrar que se leron e asimilaron as lecturas propostas, que suporán un 10% da nota. Terase en conta, e computarán como o 10% restante da nota os seguintes aspectos:

- a) A participación diaria en clase.
- b) A realización das tarefas obrigatorias encargadas para casa e o traballo diario na aula.
- c) A participación en traballos e actividades en grupo.

Así mesmo, a cualificación do alumno ou alumna para cada unha das avaliacións poderase ver incrementada ata un punto pola lectura de obras complementarias, a xuízo do profesor ou profesora correspondente.

6 . LITERATURA UNIVERSAL DE 1º DE BACHARELATO:

É imprescindible aprobar os controis de lectura obrigatoria para superar a asignatura. Habrá polo menos unha proba escrita por avaliación. Estas probas escritas suporan o 70% da nota de cada avaliación. O 30% restante obtense coa media dos traballos, comentarios, tarefas, participación en clase, etc.

En la evaluación se tendrá en cuenta la corrección expresiva, escrita y oral. Se penalizarán las faltas de ortografía, el uso incorrecto de los signos de puntuación e a mala presentación (marxe, tachóns, letra lexible...)

Faltas: -0,25

Tils: 2= -0,25. Estos erros penalizarán hasta -2 puntos.

Errores de puntuación: hasta -1.

Mala presentación: hasta -1.

Posto que estamos nunha ensinanza presencial, as faltas de asistencia non xustificadas serán penalizadas con -0,1 puntos sobre a nota final da avaliación antes do redondeo. As faltas de puntualidade non xustificadas serán penalizadas da mesma forma con -0,05 puntos.

Na nota de cada avaliación, o redondeo a puntos enteiros realizarase a alza ou a baixa a criterio da profesora, que se basará na súa observación do traballo e a actitude no aula d alumno ou alumna.

A falta de asistencia a cualquier proba previamente fixada, oral ou escrita, debe ser xustificada con xustificante médico ou similar de carácter oficial. Non se considerará válida a xustificación familiar. En caso de carecer de xustificante oficial, a calificación de la prueba será de 0 puntos.

Si un alumno ou alumna é sorprendido copiando, ou colaborando para que outro copie, durante unha proba de avaliación, tendrá unha calificación de 0 nesa proba. Esto tamen é aplicable aos traballos escritos que se entreguen durante o curso e presenten coincidencias que induzcan a pensar na copia ou no plagio.

A nota final será a media das tres avaliacións. Para aprobar é necesario un mínimo de cinco puntos de nota media. Os que non obteñan este mínimo podrán realizar unha proba escrita de recuperación a final do curso. Si solo suspenderon unha avaliación examinaránse solo dela; no caso de obter dous ou tres avaliacións suspensas a proba escrita final será de toda a materia .

Na convocatoria de septiembre realizarase unha única proba escrita, relativa a todos os contidos do

programa. É necesario un mínimo de 5 puntos nesta proba, que puntuará de 0 a 10, para aprobar a asignatura.

7. LINGUA E LITERATURA DE 2º DE BACHARELATO:

En cada avaliación haberá, polo menos, dúas probas escritas que farán media entre sí. Para avaliar, a asignatura dividirase en tres partes: Lengua , Literatura e Comentario de textos. Os comentarios de texto suporan o 30% da nota final da avaliación, o 70 % desta nota será a media dos exámenes realizados.

Para aprobar é indispensable superar os controis de lectura das obras obrigatorias.

Na avaliación terase en conta a corrección expresiva, escrita e oral. Penalizarase as faltas de ortografía, o uso incorrecto dos signos de puntuación e a mala presentación (marxe, tachóns, letra lexible...)

Faltas: -0,25

Tildes: 2= -0,25. Estes erros penalizarán hasta -2 puntos.

Erros de puntuación: hasta -1.

Mala presentación: hasta -1.

Si un alumno ou alumna é sorprendido copiando, ou colaborando para que outro copie, durante unha proba de avaliación, tendrá unha calificación de 0 nesa proba. Isto tamen é aplicable aos traballos escritos que se entreguen durante o curso e presenten coincidencias que induzcan a pensar na copia ou no plagio.

A nota final será a media das tres avaliacións. Para aprobar é necesario un mínimo de cinco puntos de nota media. Os que non obteñan este mínimo podrán realizar unha proba escrita de recuperación a final de curso. Si solo suspenderon unha avaliación se examinarán solo de ela; no caso de ter dous ou tres avaliacións suspensas a proba escrita final será de toda a materia.

O alumnado que pida o dereito a avaliación continua realizará esta prueba escrita final de todos los contenidos de la materia.

Na convocatoria extraordinaria que este ano se celebrará a finais de xunio, realizarase unha única proba escrita, relativa a todos os contidos do programa. É necesario un mínimo de 5 puntos nesta proba, que puntuará de 0 a 10, para aprobar a asignatura.

4. COVID-19: METODOLOXÍA DE TRABALLO QUE SE SEGUIRÁ NO CASO DE ENSINO A DISTANCIA

- Clases semipresenciais:

Todo o soporte, tanto teórico como práctico, estaría a disposición do alumnado a través da **AULA VIRTUAL**. Aproveitaríanse as clases de asistencia presencial para explicar os aspectos teóricos básicos, así como para a resolución de dúbidas que puideran xurdir tanto nas cuestións teóricas como nas cuestións prácticas que se foron realizando ao longo da(s) semana(s).

Para as clases telemáticas se irían propoñendo semanal ou quincenalmente actividades variadas (exercicios, tarefas) cun prazo de realización determinado; unha vez rematado este, publicaríanse as correccións coas explicacións oportunas. Ademais de ter a oportunidade de resolver as dúbidas nas clases presenciais, terán á súa disposición foros con esta finalidade ou poderán optar polo correo electrónico. De xeito puntual, se lles poderá propoñer a entrega de exercicios ou traballos que se corruxirán de forma individualizada; para este tipo de actividades, tanto para a entrega como para a corrección, usarase o correo electrónico corporativo e/ou os documentos compartidos en Google Drive a través desa mesma conta.

- Clases telemáticas:

No suposto de que as clases presenciais tivesen que suspenderse nalgún período, realizaríase o traballo a través dos medios telemáticos postos á nosa disposición pola Consellería: a **AULA VIRTUAL** sería o soporte prioritario, pero podería utilizarse tamén o entorno **Webex** no caso de que se necesitara realizar videoconferencias. A sistemática sería similar á que se explicou no punto anterior; pero aumentando a recollida de actividades e a corrección individual das mesmas polas vías indicadas. Ademais ofreceríanse exercicios que o alumnado puidese autocorrixir ou dos que se publicasen as correccións correspondentes. Neste escenario sería aconsellable a redución de contidos teóricos, dependendo do que se prolongase esta situación, e o reforzo da teoría que se traballou durante o tempo que houbo clases presenciais.

Por último, no caso de que algún/ha alumno/a tivese que gardar corentena, actuaríase con el/ela do xeito explicado neste apartado durante o período no que non puidese asistir ás clases.

5. MODO DE PROVER EDUCACIÓN AO ALUMNADO QUE NON POIDA SEGUIR A ENSINANZA TELEMÁTICA

O curso pasado o noso centro tivo disposición de ordenadores portátiles e conexión a internet a todos aqueles alumnos e alumnas que o solicitaron. Neste inicio de curso o equipo directivo ten previsto, a través dos titores, realizar un informe, previa investigación, daquel alumnado que teña carencias deste tipo dende inicio de curso. No suposto de que isto – por diversas circunstancias – non poida darse, será o equipo directivo quen nos indique as pautas a seguir (métodos tradicionais: libro de texto, fotocopias, correo ordinario), a pesar da non conveniencia de usar material en papel.

6. MECANISMO PARA ASEGURAR O SEGUIMENTO CONTINUO DO CURSO POLO ALUMNADO

Neste caso debemos establecer varios supostos:

A) Clase completa confinada: Usaremos os medios e procedementos telemáticos dispostos no punto 1.

B) Ausencia de un/varios alumnos/as de maneira puntual: Publicarase semanalmente na aula virtual un organigrama da materia e tarefas a realizar esa semana. Desta forma, calquera alumno/a, independentemente de se falta un ou varios días, pode seguir o ritmo da clase. As correccións das posibles tarefas ou exercicios dependerán da extensión no tempo das faltas do alumnado e do número de alumnos/as que falten, isto é, publicación de correccións na aula virtual e/ou corrección de envío das tarefas por correo electrónico se o número de alumnos/as é reducido.

7. CONTRIBUCIÓN AO PLAN LECTOR: OBRAS DE LECTURA OBRIGATORIA POR CURSO E NIVEL

LECTURAS OBRIGATORIAS			
	TÍTULO	AUTOR	EDITORIAL
1º ESO			
1º AVAL.	<i>La historia del caracol que descubrió la importancia de la lentitud.</i>	LUIS SEPÚLVEDA	TUSQUETS
2ª AVAL.	<i>Las lágrimas de la matrioska</i>	MARISOL ORTIZ DE ZÁRATE	ED. BAMBÚ
3ª AVAL.	<i>La verdadera y singular historia de la princesa y el dragón / Besos para la bella durmiente</i>	J. LUIS ALONSO DE SANTOS	CASTALIA
2º ESO			
1º AVAL.	<i>Crónicas de la torre I: el valle de los lobos</i>	LAURA GALLEGO	ED. SM
2ª AVAL.	<i>¡Buen camino, Jacobo!</i>	F. LALANA	ED. BAMBÚ
3ª AVAL.	<i>Cuatro corazones con freno y marcha atrás</i>	E. JARDIEL PONCELA	VICENS-VIVES
3º ESO			
1º AVAL.	<i>Finis mundi</i>	LAURA GALLEGO	ED. SM
2ª AVAL.	<i>Lazarillo de Tormes</i>	ANÓNIMO (ed. De Rosa Navarro Durán)	EDEBÉ
3ª AVAL.	<i>Retablo jovial</i>	ALEJANDRO CASONA	CASTALIA/ BRUÑO
4º ESO			
1º AVAL.	<i>Campos de fresas</i>	JORDI SERRA I FABRA	S.M
2ª AVAL.	<i>El diario rojo/violeta/amarillo de Carlota</i>	GEMMA LIENAS	S.M
3ª AVAL.	<i>Los escarabajos vuelan al atardecer</i>	MARÍA GRIPE	S.M
1º BACH.			
1º AVAL.	<i>La Celestina</i>	F. ROJAS	VICENS VIVES

2ª AVAL.	<i>El Lazarillo de Tormes</i>	ANÓNIMO	VICENS VIVES
3ª AVAL.	<i>Rimas</i>	G. A. BÉCQUER	VICENS VIVES
LITERATURA UNIVERSAL – 1º BACH.			
1ª AVAL.	<i>La Iliada - fragmentos</i>	HOMERO	GREDOS
	<i>La Olla</i>	PLAUTO	VICENS-VIVES
2ª AVAL.	<i>El Avaro</i>	MOLIERE	CÁTEDRA
	<i>Hamlet</i>	SHAKESPEARE	PLANETA
3ª AVAL.	<i>La Perla</i>	STEINBACK	VICENS-VIVES
	<i>La Metamorfosis</i>	KAFKA	ALIANZA ED.
2º BACH.			
1º AVAL.	<i>Crónica de una muerte anunciada</i>	G. G. MÁRQUEZ	MONDADORI
	<i>Romancero Gitano</i>	F. GARCÍA LORCA	CLAS. CAST.
2ª AVAL.	<i>El lector de Julio Verne</i>	ALMUDENA GRANDES	TUSQUETS
3ª AVAL.	<i>La Fundación</i>	A. BUERO VALLEJO	AUSTRAL

8. PROCEDIMENTOS DE AVALIACIÓN INICIAL

DIRECTRICES E INSTRUMENTOS PARA A REALIZACIÓN DA AVAL. INICIAL.

Facemos unha **avaliación inicial** co obxectivo de recoller información relevante do alumno, que nos axuda a determinar as necesidades educativas concretas do mesmo, coa intención de tomar decisións que favorezan o seu óptimo desenvolvemento competencial. Interesa saber que é o que o alumno e alumna coñece e sabe facer, con que axudas mellora, como recolle e procesa a información que lle damos, canto tempo é capaz de permanecer centrado nunha tarefa, en que condicións aprende mellor, que intereses e motivacións ten cara a aprendizaxe...

Ademais da información referida ao alumno, é necesario extraer información sobre o entorno no que se desenvolve e coñecer que aspectos favorecen ou dificultan o proceso de ensinanza-aprendizaxe.

Os instrumentos de avaliación inicial que empregaremos, segundo o caso particular de cada alumno, son os seguintes:

- A observación
- A entrevista.

- A resolución de cuestionarios.
- As probas estandarizadas, tanto orais como escritas.

9. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.

Ante todo, hai que sinalar que este departamento terá en conta a atención á diversidade seguindo os protocolos publicados pola Consellería de Educación (educonvives.gal). Na seguinte taboa remitimos aos enlaces de ditos protocolos.

PROTOCOLOS PARA ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS
Protocolo para a atención educativa ao alumnado con altas capacidades intelectuais
Protocolo para a atención educativa ao alumnado con discapacidade auditiva
Protocolo de Tratamento Educativo do Alumnado con Trastorno do Espectro do Autismo (TEA)
Protocolo para a atención educativa do alumnado coa síndrome de Down e/ou discapacidade intelectu
Protocolo de consenso sobre TDAH na infancia e na adolescencia nos ámbitos educativo e sanitario

O DEPARTAMENTO

Dada a heteroxeneidade do alumnado, resulta necesario contemplar diversas actuacións dirixidas a adaptarse ás necesidades educativas de cada un. Entendendo por atención á diversidade aquelas medidas encamiñadas a apoiar a aqueles alumnos que requiran un reforzo educativo, así como tamén a aqueles outros que, polas súas altas capacidades intelectuais, necesitan actividades de ampliación.

Para elo traballaremos con actividades de reforzo e ampliación dentro da propia aula, unha vez identificadas as necesidades persoais mediante a avaliación inicial ou continua. Unha vez realizada a avaliación diagnóstica ou inicial, poderemos establecer os programas de reforzo para aquel alumnado que presente dificultades na materia de lingua. Tratarase de reforzar a comprensión lectora, a expresión e os contidos mínimos fixados para o nivel educativo en cuestión.

Recorreremos á confección de tarefas ou traballo de reforzo específicas para cada caso concreto, para tratar de estimular e mellorar o rendemento naquelas competencias que non domine o/a alumno/a concreto/a.

Tamén se fomentará o traballo individual e de grupo, entendendo este último como unha medida que permite que un alumno con maiores capacidades axude, estimule e guíe a outro compañeiro que presente máis dificultades. O que supón un enriquecemento e estímulo para ambos compañeiros.

Como unha medida moi especial de atención á diversidade, poderán cambiarse os instrumentos de avaliación, de ser o caso, para avaliar a aqueles alumnos que presenten determinados problemas físicos ou psíquicos.

O CENTRO

O noso departamento colabora tamén na organización e posta en marcha de reforzos educativos fóra da aula para aqueles alumnos con deficiencias nas competencias lingüísticas. Ademáis, traballaremos coas seguintes pautas para atender ás diferentes necesidades do alumnado:

1º ESO

Para traballar a diversidade de niveis, estilos e ritmos de aprendizaxe, de interese e capacidade dos alumnos para este curso:

• ADAPTACIÓN CURRICULAR

- (BÁSICA): os contidos nucleares da Unidade Didáctica presentanse de forma pautada, con apoio gráfico, seguindo unha secuencia de aprendizaxe que facilita a adquisición de Competencias por parte dos alumnos.
- (PROFUNDIZACIÓN): fichas fotocopiáveis con actividades de maior dificultade na súa resolución, polo tratamento de outros contidos relacionados cos do curso, etc.
- **COMPETENCIAS E INTELIXENCIAS MÚLTIPLES:** contéplase a diversidade de estilos cognitivos e de intelixencias en aprendizaxes coa lectura, no movemento, a representación plástica, a dramatización...
- **PLANES INDIVIDUAIS** dirixidos a alumnos que o requiren (extranxeiros, incorporación tardía, necesidades educativas especiais e superdotación).
- **ACTIVIDADES MULTINIVEL:** posibilita que os alumnos encontren, respecto ao desenvolvemento dun contido, actividades que se axusten ao seu nivel de competencia curricular, aos seus intereses, habilidades e motivacións. De este modo, nunha mesma clase se posibilita traballar a diferentes niveis, según as habilidades de cada alumno/a.
- **TRABALLOS DE INVESTIGACIÓN:** traballos que permiten a profundización na temática .

2º ESO

Para traballar a diversidade de niveis, estilos e ritmos de aprendizaxe, de interese e capacidade dos alumnos para este curso:

• ADAPTACIÓN CURRICULAR

- (BÁSICA): os contidos nucleares da Unidade Didáctica presentanse de forma pautada, con apoio gráfico, seguindo unha secuencia de aprendizaxe que facilita a adquisición de Competencias por parte dos alumnos.
- (PROFUNDIZACIÓN): fichas fotocopiáveis con actividades de maior dificultade na súa resolución, polo tratamento de outros contidos relacionados cos do curso, etc.
- **COMPETENCIAS E INTELIXENCIAS MÚLTIPLES:** contéplase a diversidade de estilos cognitivos e de intelixencias en aprendizaxes coa lectura, no movemento, a representación plástica, a dramatización...
- **PLANES INDIVIDUAIS** dirixidos a alumnos que o requiren (extranxeiros, incorporación tardía, necesidades educativas especiais e superdotación).

- **ACTIVIDADES MULTINIVEL:** posibilita que os alumnos encontren, respecto ao desenvolvemento dun contido, actividades que se axusten ao seu nivel de competencia curricular, aos seus intereses, habilidades e motivacións. De este modo, nunha mesma clase se posibilita traballar a diferentes niveis, según as habilidades de cada alumno/a.
- **TRABALLOS DE INVESTIGACIÓN:** traballos que permiten a profundización na temática .

3º ESO

Para traballar a diversidade de niveis, estilos e ritmos de aprendizaxe, de interese e capacidade dos alumnos para este curso:

- **ADAPTACIÓN CURRICULAR**
 - (BÁSICA): os contidos nucleares da Unidade Didáctica presentanse de forma pautada, con apoio gráfico, seguindo unha secuencia de aprendizaxe que facilita a adquisición de Competencias por parte dos alumnos.
 - (PROFUNDIZACIÓN): fichas fotocopiadas con actividades de maior dificultade na súa resolución, polo tratamento de outros contidos relacionados cos do curso, etc.
- **COMPETENCIAS E INTELIXENCIAS MÚLTIPLES:** contéplase a diversidade de estilos cognitivos e de intelixencias en aprendizaxes coa lectura, no movemento, a representación plástica, a dramatización...
- **PLANES INDIVIDUAIS** dirixidos a alumnos que o requiren (extranxeiros, incorporación tardía, necesidades educativas especiais e superdotación).
- **ACTIVIDADES MULTINIVEL:** posibilita que os alumnos encontren, respecto ao desenvolvemento dun contido, actividades que se axusten ao seu nivel de competencia curricular, aos seus intereses, habilidades e motivacións. De este modo, nunha mesma clase se posibilita traballar a diferentes niveis, según as habilidades de cada alumno/a.
- **TRABALLOS DE INVESTIGACIÓN:** traballos que permiten a profundización na temática .

4º ESO

Para traballar a diversidade de niveis, estilos e ritmos de aprendizaxe, de interese e capacidade dos alumnos para este curso:

- **ADAPTACIÓN CURRICULAR**
 - (BÁSICA): os contidos nucleares da Unidade Didáctica presentanse de forma pautada, con apoio gráfico, seguindo unha secuencia de aprendizaxe que facilita a adquisición de Competencias por parte dos alumnos.
 - (PROFUNDIZACIÓN): fichas fotocopiadas con actividades de maior dificultade na súa resolución, polo tratamento de outros contidos relacionados cos do curso, etc.
- **COMPETENCIAS E INTELIXENCIAS MÚLTIPLES:** contéplase a diversidade de estilos cognitivos e de intelixencias en aprendizaxes coa lectura, no movemento, a representación plástica, a dramatización...

- **PLANES INDIVIDUAIS** dirixidos a alumnos que o requiren (extranxeiros, incorporación tardía, necesidades educativas especiais e superdotación).
- **ACTIVIDADES MULTINIVEL:** posibilita que os alumnos encontren, respecto ao desenvolvemento dun contido, actividades que se axusten ao seu nivel de competencia curricular, aos seus intereses, habilidades e motivacións. De este modo, nunha mesma clase se posibilita traballar a diferentes niveis, según as habilidades de cada alumno/a.
- **TRABALLOS DE INVESTIGACIÓN:** traballos que permiten a profundización na temática .

10. CONCRECIÓN DOS ELEMENTOS TRANSVERSAIS QUE SE TRABALLARÁN NO CURSO CORRESPONDENTE.

1º ESO

Na Educación Secundaria Obrigatoria elementos como a comprensión lectora, a expresión oral, a comunicación audiovisual, as tecnoloxías da información e a comunicación, o emprendemento e a educación cívica e constitucional se traballan en todas as materias. Da mesma maneira, se fomenta o desenvolvemento de valores como a igualdade entre homes e mulleres e a discriminación por calquera condición ou circunstancia persoal ou social. Tamén se traballa a prevención da violencia de xénero, da violencia terrorista e de calquera forma de violencia, racismo ou xenofobia.

A ensinanza transversal tamén inclúe a educación na resolución pacífica de conflitos e valores que sustente a liberdade, a xusticia, o pluralismo político, a paz, a democracia e o respecto a os dereitos humanos. De entre estas ensinanzas transversais, Lingua y Literatura de 1º de ESO traballa especialmente:

-Actitude emprendedora: desenvolver procesos creativos e en colaboración que fomenten a iniciativa persoal.

-Educación cívica e cidadán: implicarse nos diálogos e debates manifestando respecto e tolerancia e valorando as intervencións dos outros.

2º ESO

Na Educación Secundaria Obrigatoria elementos como a comprensión lectora, a expresión oral, a comunicación audiovisual, as tecnoloxías da información e a comunicación, o emprendemento e a educación cívica e constitucional se traballan en todas as materias. Da mesma maneira, se fomenta o desenvolvemento de valores como a igualdade entre homes e mulleres e a discriminación por calquera condición ou circunstancia persoal ou social. Tamén se traballa a prevención da violencia de xénero, da violencia terrorista e de calquera forma de violencia, racismo ou xenofobia.

A ensinanza transversal tamén inclúe a educación na resolución pacífica de conflitos e valores que sustente a liberdade, a xusticia, o pluralismo político, a paz, a democracia e o respecto a os dereitos humanos.

De entre estas ensinanzas transversais, Lingua y Literatura de 2º de ESO traballa especialmente:

-Actitude emprendedora: desenvolver procesos creativos e en colaboración que fomenten a iniciativa persoal.

-Educación cívica e cidadán: implicarse nos diálogos e debates manifestando respecto e tolerancia e valorando as intervencións dos outros.

3º ESO

Na Educación Secundaria Obrigatoria elementos como a comprensión lectora, a expresión oral, a comunicación audiovisual, as tecnoloxías da información e a comunicación, o emprendemento e a educación cívica e constitucional se traballan en todas as materias. Da mesma maneira, se fomenta o desenvolvemento de valores como a igualdade entre homes e mulleres e a discriminación por calquera condición ou circunstancia persoal ou social. Tamén se traballa a prevención da violencia de xénero, da violencia terrorista e de calquera forma de violencia, racismo ou xenofobia.

A ensinanza transversal tamén inclúe a educación na resolución pacífica de conflitos e valores que sustente a liberdade, a xusticia, o pluralismo político, a paz, a democracia e o respecto a os dereitos humanos. De entre estas ensinanzas transversais, Lingua y Literatura de 3º de ESO traballa especialmente:

- Actitude emprendedora: desenvolver procesos creativos e en colaboración que fomenten a iniciativa persoal.
- Educación cívica e cidadán: implicarse nos diálogos e debates manifestando respecto e tolerancia e valorando as intervencións dos outros.

4º ESO

Na Educación Secundaria Obrigatoria elementos como a comprensión lectora, a expresión oral, a comunicación audiovisual, as tecnoloxías da información e a comunicación, o emprendemento e a educación cívica e constitucional se traballan en todas as materias. Da mesma maneira, se fomenta o desenvolvemento de valores como a igualdade entre homes e mulleres e a discriminación por calquera condición ou circunstancia persoal ou social. Tamén se traballa a prevención da violencia de xénero, da violencia terrorista e de calquera forma de violencia, racismo ou xenofobia.

A ensinanza transversal tamén inclúe a educación na resolución pacífica de conflitos e valores que sustente a liberdade, a xusticia, o pluralismo político, a paz, a democracia e o respecto a os dereitos humanos. De entre estas ensinanzas transversais, Lingua y Literatura de 4º de ESO traballa especialmente:

- Actitude emprendedora: desenvolver procesos creativos e en colaboración que fomenten a iniciativa persoal.
- Educación cívica e cidadán: implicarse nos diálogos e debates manifestando respecto e tolerancia e valorando as intervencións dos outros.

1º BACH

No Bachareato, elementos como a comprensión lectora, a expresión oral, a comunicación audiovisual, as Tecnoloxías da Información e a Comunicación, o emprendemento e a educación cívica e constitucional se traballan en todas as materias. Da mesma maneira, se fomenta o desenvolvemento de valores como a igualdade entre homes e mulleres e a non discriminación por calquera condición ou circunstancia persoal ou social.

Tamén se traballa a prevención da violencia de xénero, da violencia terrorista e de calquera forma de violencia, racismo ou xenofobia.

A ensinanza transversal tamen inclue a educación na resolución pacífica de conflitos e valores que

sustente a liberdade, a xusticia, o pluralismo político, a paz, a democracia e o respecto aos dereitos humanos. De entre estas ensinanzas transversais, Lingua e Literatura castela traballa especialmente:

- Actitude emprendedora: desenvolver procesos creativos e en colaboración que fomenten a iniciativa personal.
- Educación cívica e cidadan: implicarse nos diálogos e debates manifestando respecto e tolerancia e valorando as intervencións dos outros.

2º BACH

No Bacharelato, elementos como a comprensión lectora, a expresión oral, a comunicación audiovisual, as Tecnoloxías da Información e a Comunicación, o emprendimento e a educación cívica e constitucional se traballan en todas as materias. Da mesma maneira, se fomenta o desenvolvemento de valores como a igualdade entre homes e mulleres e a non discriminación por calquera condición ou circunstancia persoal ou social.

Tamén se traballa a prevención da violencia de xénero, da violencia terrorista e de calquera forma de violencia, racismo ou xenofobia.

A enseñanza transversal tamen inclúe a educación na resolución pacífica de conflitos e valores que sustente a liberdade, a xusticia, o pluralismo político, a paz, a democracia e o respecto aos dereitos humanos. De entre estas ensinanzas transversais, Lingua e Literatura castelás traballa especialmente:

- Actitude emprendedora: desenvolver procesos creativos e en colaboración que fomenten a iniciativa personal.
- Educación cívica e cidadan: implicarse nos diálogos e debates manifestando respecto e tolerancia e valorando as intervencións dos outros.

11. ACTIVIDADES DE REFORZO/RECUPERACIÓN.

Programas de reforzo para a recuperación de materias pendentes de cursos anteriores.

O alumno coa materia pendente de cursos anteriores poderá recuperala presentándose a dúas probas parciais: unha que se realizará entre os meses de xaneiro e febreiro e outra, no mes de maio.

A primeira delas terá carácter eliminatorio, é dicir, si o alumno supera ese primeiro parcial solo presentarse ao exame de maio coa parte da materia que ten pendente de recuperar. Non obstante, aqueles alumnos que non superen ese primeiro parcial, terán que presentarse a un exame global en maio para recuperar a totalidade da materia.

Para facilitar a preparación desta proba, farase entrega ao alumno de dous boletíns de actividades que contribuirán a facilitar o estudo de ditas probas e que deberá presentar no prazo indicado polo profesor do seu grupo. O primeiro boletín de actividades será recollido no mes de novembro e o segundo, no mes de abril.

Os criterios de cualificación se detallan a continuación:

- 50% da nota: cualificación dos exames parciais ou, no seu caso, do exame global final.

- 50% da nota: boletín de actividades.

Será necesario alcanzar a cualificación de tres (3) na nota do exame para facer media coa nota do traballo.

Os exames de recuperación de pendentes basearanse nos contidos mínimos e nos criterios de avaliación establecidos na presente programación didáctica para cada un dos cursos obxecto de recuperación.

Sistemas de recuperación de avaliacións suspensas.

Tanto na ESO como en Bacharelato, procederase a realizar recuperacións das avaliacións suspensas. Neste sentido, o profesorado utilizará a metodoloxía máis adecuada ás necesidades educativas dos seus alumnos. Deste modo, realizaranse recuperacións de cada avaliación ao principio da seguinte; ou ben, darase a posibilidade de presentarse a un exame final global de toda a materia.

Avaliación extraordinaria de setembro.

O alumnado realizará unha proba escrita concibida para tal fin, de semellantes características á proba final de curso. Os exames de recuperación de setembro basearanse nos contidos mínimos e nos criterios de avaliación establecidos na presente programación didáctica para cada un dos cursos obxecto de recuperación.

12. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS.

1º ESO

Este ano continúa EDIXGAL no 1º curso da ESO polo que o alumnado no terá libro do alumno.

Recursos para o aula:

- Ferramentas TIC.
- Dicionarios e enciclopedias.
- Libros de lectura.

Ordenador.

2º ESO

Este ano incorpórase a EDIXGAL o 2º curso da ESO polo que o alumnado no terá libro do alumno.

Recursos para o aula:

- Ferramentas TIC.
- Dicionarios e enciclopedias.
- Libros de lectura.

Portfolio y e-portfolio.

Ordenador.

3º ESO

Este ano incorpórase a EDIXGAL o 3º curso da ESO polo que o alumnado no terá libro do alumno.

Recursos para o aula:

- Ferramentas TIC.
- Dicionarios e enciclopedias.
- Libros de lectura.

Portfolio y e-portfolio.

Ordenador.

4º ESO

Libro do alumno *4º Lengua Castellana y Literatura*.

Recursos para o aula:

- Ferramentas TIC.
- Dicionarios e enciclopedias.
- Libros de lectura.

Portfolio y e-portfolio.

Ordenador.

LITERATURA UNIVERSAL 1º DE BACH

Libro do alumno *1º Literatura Universal*.

Recursos para o aula:

- Ferramentas TIC.
- Dicionarios e enciclopedias.
- Libros de lectura.
- Recursos audiovisuales

Ordenador.

1º BACH

Libro do alumno *1º Lengua Castellana y Literatura*

Recursos para o aula:

- Ferramentas TIC.
- Dicionarios e enciclopedias.

- Libros de lectura.
 - Recursos audiovisuales
- Ordenador.

2º BACH

Libro do alumno 2º *Lengua Castellana y Literatura*

Recursos para o aula:

- Ferramentas TIC.
- Dicionarios e enciclopedias.
- Libros de lectura.
- Recursos audiovisuales

Ordenador.

13. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.

Temos previsto realizar, entre outras, as seguintes actividades extraescolares e complementarias:

- Organización de obradoiros de escritura creativa nas aulas.
- Visitas a centros educativos veciños para difundir os traballos de escritura creativa do noso alumnado.
- Asistencia a representacións teatrais.
- Participación nalgún certame literario durante a Semana do Libro.
- Organización de charlas a cargo de autores, periodistas...
- Participación en roteiros pola cidade de Compostela.

Este departamento ten previsto tamén participar activamente nas actividades de dinamización lectora coordinadas dende a Biblioteca.

11. MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DAS PROGRAMACIÓNS DIDÁCTICAS.

O departamento empregará a seguinte táboa como pauta de valoración e revisión da programación didáctica en cada un dos cursos e niveis ao longo do curso e sobre todo a finais de cada avaliación. Os resultados destas valoracións teranse en conta nas vindeiras programacións didácticas co obxectivo de mellorar a nosa práctica docente.

ADECUACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDACTICA	RESULTADOS ACADÉMICOS	PROPOSTAS DE MELLORA
Preparación de la clase y los materiales didácticos.	Hay coherencia entre o programado e o desenvolvemento das clases. Existe unha distribución temporal equilibrada. Adecúase o desenvolvemento da clase coas características do grupo.	
Utilización dunha metodoloxía adecuada.	Tivéronse en conta aprendizaxes significativas. Considerase a interdisciplinariade(en actividades,tratamentos dos contidos,etc.) A metodoloxía fomenta a motivación e o desenvolvemento das capacidades do alumno/a. A metodoloxía inclúe o traballo de competencias e intelixencias múltiples.	
Regularización da práctica docente.	Grao de seguimento dos alumnos.	

	<p>Validez dos recursos utilizados nas clases para as aprendizaxes.</p> <p>Os criterios de promoción están consensuados entre os profesores.</p>	
<p>Avaliación dos aprendizaxes e información que de eles se lles de aos alumnos e as familias.</p>	<p>Os estándares de aprendizaxe avaliados encontráanse vinculados coas competencias, contidos e criterios de avaliación.</p> <p>Os instrumentos de avaliación permiten rexistrar numerosas variables da aprendizaxe.</p> <p>Os criterios de calificación están axustados á tipoloxía de actividades planificadas.</p> <p>Os criterios de avaliación e os criterios de cualificación deronse a coñecer:</p> <ul style="list-style-type: none"> -aos alumnos -as familias 	
<p>Utilización de medidas para a atención a diversidade.</p>	<p>Adóptanse medidas con antelación para coñecer as dificultades de aprendizaxe.</p> <p>Ofrecéronse respostas ás diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxe.</p> <p>As medidas e recursos ofrecidos foron suficientes.</p>	

	Aplicanse medidas extraordinarias recomendadas polo equipo docente atendendo aos informes psicopedagógicos.	
--	---	--

12. ESTRATEXIAS PARA A INCORPORACIÓN DAS TIC

En todos os cursos e niveis empregaránse as seguintes estratexias para a incorporación das TIC na aula.

- Libro Dixital Interactivo
- Caderno Dixital Interactivo
- Actividades Interactivas
- Enlaces a Internet
- Libro proxectable que incorpora elementos de interactividade: actividades, enlaces, animacións...
- Caderno que incorpora recursos multimedia e unha selección de recursos educativos.

O alumno/a responde seleccionando a opción correcta, clasificando elementos de diferentes grupos ou situándos na súa posición correcta, etc. O finalizar, o programa informa dos acertos e erros, e daselle a oportunidade de correxilos.

- Colección de enlaces a Internet de alto interese: applets, Vídeos, Animacións, simulación de modelos, recursos de lingua online, explicacións complementarias, actividades, curiosidades, etc.
- Colección de fragmentos de vídeos que sirven de soporte a contidos do libro do alumno. Favorecen unha maior comprensión dos contidos pola súa visualización.

13. COMUNICACIÓN DA PROGRAMACIÓN AO ALUMNADO

A presente programación estará a disposición da comunidade educativa. Dunha banda estará publicada na páxina web do IES Campo San Alberto no apartado Departamentos – Departamento de Lingua Castelá. Doutra banda, o alumnado será informado verbalmente e disporá dun resumo que lle permita acceder os aspectos básicos da programación: obxectivos, contidos e criterios de avaliación.

Os membros do departamento:

JAIME CARBAJO ROMERO XEFE DO DEPARTAMENTO	
FÉLIX SÁNCHEZ BOQUETE	
M ^a LUISA VIDAL	
JESÚS MONTERO SÁNCHEZ	
MARTA YÁÑEZ CASTIÑEIRA	